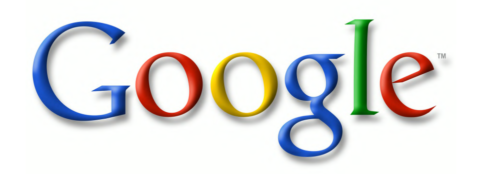

3 2044 020 161 410

GULD!

ELLER

LIFVET I KALIFORNIEN.

AF

F. GERSTÄCKER.

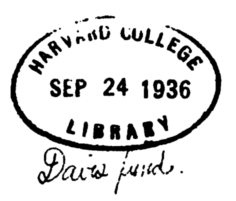
ÖFVERSÄTTNING FRÅN TYSKAN.

Förra Delen.

STOCKHOLM.
ALBERT BONNIERS FÖRLAG.

STOCKHOLM.
HÖRBERGSKA BOKTRYCKERIET, 1862.

FÖRSTA KAPITLET.

Se Kalifornien!

Land! land! hördes ett jublande utrop från märsen och långt utöfver det böljande hafvet; och land! land! upprepades liksom af ett jublande eko från den ena ändan af fartyget till den andra.

Dagen grydde, och det var just de första ljusstrålarne från östra horisonten som förrådde landets närhet. Denna underrättelse framkallade en gränslös glädje, oaktadt de fleste af passagerarne icke visste åt hvilket väderstreck de skulle söka det så längtansfullt emotsedda landet. Först när morgonsolen var uppe i sin fulla glans visade den kusten tydligt för allas blickar.

Vinden var icke särdeles gynnande, och den vackra briggen Leontine måste kryssa sig fram till kusten.

Vid middagstiden började det äntligen att blåsa upp något, men vinden var dock ännu så svag att fartyget ej gjorde synnerlig fart.

Det bör icke förundra någon, att passagerarna ifrigt längtade att komma från bord. Briggen, som var tysk, hade varit sex månader på vägen från Hamburg; och endast ett kort uppehåll i Rio de Janeiro och Valparaiso hade gifvit en liten omvexling åt enformigheten af lifvet ombord — och hvad hade icke passagerarne gått miste om under all denna tid!

De första utvandrarne, som lockades bort från fäderneslandet genom fabelaktiga underrättelser om omätliga skatter som funnes i Kalifornien, reste ut med

hufvudet fullt af gyllene drömmar och förhoppningar. I minorna hette det, kunde hvem som helst hitta ett uns guld, om dagen, och om det blott värderades till femtio dollars, så vållade ju hvarje dags dröjsmål en ansenlig förlust.

Äntligen, äntligen hade man nu kusten i sigte, och passagerarne trängdes om hvarandra på däcket i stor brådska för att göra alla sina saker i ordning och desto förr komma i land.

Hittills hade för- och akterdäcks-passagerarne varit strängt skilda från hvarandra; men landets närhet tycktes på en gång hafva upplöst detta tvång. Litet hvar tycktes känna att de alla snart skulle blifva "blandade om hvarandra i denna stora gryta" och alla trängde sig fram på fördäcket för att bättre kunna se kusten.

Som det vanligtvis händer under likartade förhållanden på alla passagerarfartyg, så trodde äfven här de flesta att så snart de sågo land skulle de genast kunna komma från bord, och en mängd af dem hade redan tagit på sig en drägt, passande för arbetet i minorna, för att desto snarare få nöjet taga den af sig igen. Bland desse befann sig en särdeles i ögonen fallande figur som man hittills knappt märkt. Det var en person, klädd i en ljusgul kappa med en massa kragar, den ena ofvanpå den andra. Denna kappa dolde hela figuren, med undantag af ett par grofva becksömsstöflor. Under armen bar han ett stort bomullsparaply, och på hufvudet en gammal hatt med smala brätten och spetsig kulle. Det var omöjligt att upptäcka om det under hatten fanns ett hufvud.

Bredvid honom stod en välklädd ung man med omsorgsfullt friseradt hår och lackerade stöflor, hvilken tycktes med mera nyfikenhet betrakta sin granne än det efterlängtade landet. Det föreföll honom besynnerligt att han ett halft års tid varit på samma fartyg med en person utan att ha lärt känna honom, ens till utseendet.

Herr Hufner — så hette den unge mannen — var imellertid alltför blyg att inlåta sig i samtal med den

okände, tills slutligen en Hamburgare — en köpman, för hvilken det gått illa i hemmet, sades det — helt ogeneradt slog tillbaka den öfversta kragen på den gula kappan och derpå öfverraskad utbrast:

— Wallenstedt!... Men hur i all verlden kommer det till att ni ser så ut?

— Hur ser jag då ut? — sade den tilltalade lugnt, under det de kringstående utbrusto i gapskratt.

— Har man inte lof att taga sin kappa på sig? — fortsatte han.

— Jo det kan visserligen icke nekas, — sade Hamburgaren skrattande, — men man skulle kunna tro att du fryser. Eller ämnar du kanske *genast* gå i land?

— Ja, så snart som möjligt.

— Hvar har du dina saker då?

— Här, — svarade Wallenstedt, och visade ett litet knyte i en röd bomullsnäsduk, som han bar under kappan tillika med en låda som han hastigt gömde, då han märkte att de kringstående skrattade åt honom.

Desse hade imellertid för mycket att göra med sig sjelfva för att länge sysselsätta sig med honom, och matroserna, som i detsamma kommo för att göra ankaret klart, afbröto denna scen. Platsen måste utrymmas, och passagerarne spridde sig åt alla håll.

En bland de mest framstående af dessa var en äldre herre, som äfven syntes färdig att gå i land. Han gick af och an på däcket med en lång pipa i munnen och händerna på ryggen.

— Mjuka tjenare, herr justitieråd! Ni tycks också vara alldeles klar? — sade en liten herre, klädd i grå rock, åt honom. Det var en apothekare från Hannover, känd ombord för sitt goda lynne och för att alltid hafva ett gladt infall till hands.

— Jag? ja, ja! — svarade justitierådet, vände sig om och stannade — har fått nog af det fördömda sjölifvet... skall se till att komma i land... tänker derpå... Fan anamma!...

Justitierådet talade utomordentligt fort, men tänkte

förmodligen ännu fortare, ty han slukade halfva meningen under det han framställde den andra hälften på sådant sätt som om han skulle säga folk de största grofheter. Men Ohlers, apothekaren, kände honom redan och var dessutom icke den som så lätt lät afskräcka sig.

— Herr justitierådet tycks icke vara mycket belåten med resan, — sade han, leende.

— ... Ett helfvete! ... skall väcka åtal mot kaptenen ...

— Den stackars kaptenen! — sade Ohlers.

— Se bara, justitierådet är redan alldeles färdig! — ropade i detsamma en lång ung man, hvars föräldrar för hans eget bästa hade sändt honom till Kalifornien blott för att få honom bort från Hamburg.

— Ja visst, herr Binderhof, — brummade den tilltalade och blåste ut ett tjockt rökmoln — om ni tycker om att stanna qvar ... skall inte hindra ...

— Nej, jag tackar så mycket, — svarade Binderhof leende; — så vida inte ni behagade göra mig sällskap!

— Gemena pojke! — mumlade justitierådet, blossade ännu starkare och gick öfver åt andra sidan af fartyget.

— Han är icke rätt klok! — sade den långe leende. — Hvad var det för galenskap han nyss berättade er, Ohlers?

— Åh, — svarade apothekaren, — han bara talade om er, herr Binderhof.

— Om *mig?*

— Ja, vet ni han berättade mig hur förtviflade edra föräldrar hade varit för att de icke kunde förmå er låta bli att resa till Kalifornien.

— Så dumt! — mumlade herr Binderhof och svängde sig förargad om på klacken. Ohlers såg gäckande efter honom. I detsamma gick Hufner förbi.

— Herr Hufner, herr Hufner! — ropade han och hotade honom leende med fingret, — jag fruktar ni går orätt väg.

— Jag, min gode herr Ohlers? Hur kommer ni på en sådan tanke? Har någonting händt?

— Ännu inte, — svarade Ohlers allvarsamt; — men ni har ju styrt ut er som om ni genast skulle ut och göra eröfringar så fort ni kommer i land i San Francisco, och under tiden sitter er lilla vän derhemma och förgråter sina vackra ögon.

— Nej, den här gången gör ni mig verkligen orätt, — svarade den unge mannen rodnande.

— Åh, ni är en stor skälm, — fortfor Ohlers — och jag hade god lust att skrifva ett par ord till er lilla fästmö, blott för att varna den stackars flickan.

— Gör för Guds skull icke en sådan dumhet, min bäste, — ropade Hufner förskräckt. — Ni kan inte föreställa er hur svartsjuk hon är, och hon kunde hitta på att taga skämtet för allvar. Gud vare lof, vi skola snart återse hvarandra.

— Hvad säger ni? — afbröt Ohlers öfverraskad. — Tänker ni redan återvända hem?

— Nej, icke just det, — sade Hufner gladt, — men vi ha kommit öfverens om, att hon tre månader efter min afresa skall komma efter. Hon kan således nu redan vara i Rio de Janeiro.

— Men hvad i all verlden skall er fästmö göra i Kalifornien? — frågade Ohlers och skakade på hufvudet. — Ni vet ju icke ännu hur ni sjelf kommer att slå er ut. Hon är väl då rik?

— Min fästmö? nej! Men det behöfver hon heller icke vara.

— Har ni då sjelf förmögenhet?

— Nej, icke ännu, — svarade den unge mannen tillitsfullt, — men det är ju för att få det som jag kommit hit.

— Jaså! — sade Ohlers. — Är det derpå hela ert hopp hvilar?

— Ja, är det icke nog? Jag har ju tre månader på mig för att förvärfva mig rikedom. Jag ämnar icke taga plats i handel, ty om jag än finge tre eller fyra tusen dollars lön om året, så gör det blott tusen dollars

qvartalet och det förslår ej att börja något företag med. Nej, jag går ut i minorne; der är jag säker på att förtjena ett uns guld om dagen och det gör på tre månader — om jag blott räknar 25 arbetsdagar i hvar månad — en summa af 1250 dollars och då har jag ändå icke beräknat lyckträffar som väl icke skola uteblifva. Jag har hört af tillförlitliga personer att guldvaskarne ofta finna guld till värde af fem à sex hundra dollars om dagen.

— Är det på grund af dessa luftslott som ni öfvertalat er fästmö att komma efter er?

— Dessa luftslott! — upprepade herr Hufner förfärad. — Hvarföre skulle det vara luftslott? Ni kan fråga fru Siebert, eller låt henne visa er ett af de bref hennes man skrifvit till henne från San Francisco. Under tre dagars tid ha han och en kamrat gräft ur jorden mera än fyra tusen dollars guldvärde... blott *tre* dagar, säger jag er.

— Då hafva de gjort briljanta affärer, — menade Ohlers. — Men tro ni mig, det är många nog som flacka omkring i bergen, och hacka och gräfva, utan att ens förtjena sitt dagliga bröd. — Hur dyrt är icke blott det! Nej, min bäste herr Hufner, der en mark bröd kostar fem dollars, der skär man icke guld med täljknifvar!

— Hvarföre har ni då sjelf farit till Kalifornien? — frågade den unge mannen med en skälmaktig blick.

— Icke för att gräfva upp guld, det försäkrar jag er. Men det måtte finnas många sjuka i San Francisco — lättsinnigt folk som drifvit omkring i minorne så länge tills de ej mer kunna stå på benen. Då falla de i händerna på mig, och dem ämnar jag beskatta så länge det finns ett guldkorn qvar att få af dem.

Deras samtal blef afbrutet af två personer, som kommo fram till dem och stirrade bort åt landet. Den ena af dem var samma fru Siebert som Hufner nyss talat om; den andra var en gammal assessor Möhler, den tjenstaktigaste, beskedligaste, men besynnerligaste menniska under solen.

Fru Sieberts man hade i yngre år varit en lättsinnig krabat, som gifvit sig af till Amerika för att göra lycka och qvarlemnat hustru och barn i Tyskland.

På många år hade han icke låtit höra af sig förrän plötsligt — nästan samtidigt med de första underrättelserna om att guld var funnet i Kalifornien — det kom ett bref från honom som innehöll otroliga saker. Siebert hade nemligen varit med ibland den trupp frivillige, som Förenta Staterna sände till Kalifornien för att taga landet i besittning. Truppen bestod för det mesta af äfventyrare, som på detta sätt ville försöka sin lycka. Vid första underrättelse om guldminornas upptäckt deserterade derför de fleste och spridde sig i bergen för att gräfva efter guld.

Dessa personer träffade besynnerligt nog genast på de rikaste ställena, och flere af dem funno verkligen på kort tid i minorna guld till många tusen dollars värde. Bland desse var äfven Siebert, och då han oaktadt all sin lättsinnighet likväl hade ett godt hjerta, skref han genast hem efter sin öfvergifna hustru och barnen. Den lysande beskrifningen på Kaliforniens skatter, som åtföljde brefvet, spred sig hastigt och förledde många att öfvergifva sina hem för att på lika kort tid och lika lätt sätt förvärfva sig stora rikedomar.

Ingen var dock så öfverlycklig som fru Siebert. Hon gick från hus till hus, till alla hon kände, och visade sin mans bref. Sedan hon väckt så mycken afund hon kunnat åstadkomma förspillde hon ingen tid, utan sökte så fort som möjligt komma i väg med sina barn. Mannen hade hos ett hus i Hamburg anvisat henne respenningar, och det första fartyg som afgick till San Francisco öfverförde henne och hennes barn till den lycklige guldgräfvaren.

Den beskedliga frun, som hittills hade lefvat i knappa omständigheter, bemöttes under hela resan med en viss vördnad. Hon gick ju ej, likt de andra, en osäker framtid till mötes, och hennes man var ju en bland desse lycklige, hvilka hade från första början varit i tillfälle att rikta sig med dessa omätliga skatter,

af hvilka de öfriga nu väntade att få sin andel. Dessutom borde han ju känna till de mest gifvande platserna i bergstrakten och kunna lemna de andra anvisningar på dem — om han ville. Derföre behandlade enhvar ombord hans hustru med den största aktning och gjorde allt möjligt för att ställa sig in hos henne: hon kunde ju till ersättning lägga ut ett godt ord för dem hos sin man.

Men denna uppmärksamhet skämde bort henne. Derförutan kunde hon, i följd af sin mans bref, ej annat än anse sig för rik; och den för henne nya känslan af att vara beskyddarinna gjorde sitt till.

Lika rädd som hon hade varit då hon kom ombord, lika trygg och sjelfförtröstande blef hon efter hand, och inbillningen målade för henne lifvet i Kalifornien i de mest glödande färger.

Assessor Möhler var en fullständig kontrast mot henne. Det var en präktig man på femtiotalet, hvilken aldrig talade om sina fordna förhållanden. Några af passagerarne tycktes ha känt honom förut, och genom dem fingo de öfriga mycket snart veta att han lefvat i mycket goda omständigheter hemma och att det egentligen var hans gifta döttrar som — likt kung Lears äldsta döttrar — hade skickat sin stackars fader till Kalifornien. *Han* hade gjort allt hvad han kunnat för sina barn, men *de* hade, fullvuxna, ej kunnat fördraga hans små egenheter. Som han alltid haft håg för resor, så hade de dels med pock och dels genom öfvertalning förmått honom att söka sin lycka i det fabelaktiga guldlandet. Assessorn reste. Fastän han ej talade derom *kände* han dock huru illa han blifvit behandlad och att han var sina barn i vägen; och denna känsla gaf ett uttryck af lidande åt hela hans utseende och uppförande. Men han var för god att låta andra umgälla den oförrätt, han sjelf led. Han var alltid undfallande och tjenstaktig mot sina medresande och hjelpte dem alltid der han kunde det. Ingen knif slipades ombord utan att han drog slipstenen; ingen knapp syddes i utan att han bestod nålen och tråden;

hans kokkärl gick ur hand i hand, och när det kom tillbaka med bucklor och sot lofvade han regelbundet att aldrig låna ut det mera, men lika regelbundet lemnade han det ändå åt den förste som bad honom derom, ty det var omöjligt för honom att säga nej till någon begäran.

Redan hemma i Tyskland hade han tyckt mycket om att pyssla med små barn. De enda, som funnos ombord, voro fru Sieberts, och dessa småttingar upptäckte snart hur det var fatt med honom. Hvarhelst han gick eller stod hängde de på honom, och han tröttnade icke heller någonsin att sysselsätta sig med dem samt till och med att passa upp dem och hålla dem rena. Derjemte hittade han på lekar för dem; han målade taflor åt dem, klippte hus och gubbar åt dem af papper och var, med ett ord, de smås allt i allom under hela resan.

I början hade modren mottagit detta med den största tacksamhet och, för att göra den goda assessorn någon återtjenst, förklarat, i början af resan, att hon skulle tvätta åt honom. Men redan när de kommo till Rio fann hon, att då de öfriga passagerarne sjelfva tvättade sina kläder, så kunde assessorn också gerna tvätta sina, och när han till slut tog tvättbaljan och kaflade upp armarne för att taga i hop med det för honom ovanliga arbetet fick hon hastigt någonting att uträtta på annat håll, der hon kunde låtsa att icke se honom.

Från den dagen måste assessorn vara sin egen tvätterska, men det oaktadt sysselsatte han sig lika oförtrutet med barnen — enda skilnaden var att modren numera ej tackade honom för det. Dock gjorde hon för sig sjelf det löftet, att när hon komme till Kalifornien "skulle hennes man visa honom ett bra ställe;" detta hade hon äfven sagt assessorn, och den goda gubben gladde sig innerligt deråt: nu föreföll Kalifornien honom ej längre så främmande som förr; han skulle träffa en vän der, som skulle bispringa honom med sitt råd och sin erfarenhet.

Med dessa känslor stod han med fru Sieberts

yngsta barn på armen och stirrade bortåt landet, som nu dykade upp ur vågorna. Han visade den lilla gossen bergen i fjerran och talade om för honom att det var der som hans pappa bodde.

— Den mannen har då haft en riktig bondtur! — hviskade herr Hufner till apothekaren.

— Hvem menar ni? . . . Assessorn?

— St! tala inte så högt! . . . Nej, jag menar Siebert. Jag vet inte huru många dollars det är som han och hans kamrat ha riktigt *skyfflat* upp ur jorden; men det finns väl flera sådana ställen, och det är ett ordspråk sjöfolket har, att de fiskar som finnas qvar i hafvet äro lika bra som dem man dragit upp.

— Ja, men det fins ett annat ordspråk också, som säger: skomakare blif vid din läst! — sade Ohlers.

— Hvarför säger ni så? — frågade herr Hufner förundrad.

— Åh, jag menar bara att de, som tro att det är lika beqvämt att handtera hacka och spade som att svänga sin promenadkäpp, skola komma underfund med att de svårligen missräknat sig, — sade Ohlers torrt. — Men tycke och smak kan ingen förstå! — Men se der kommer vår tokiga Amerikan. Det skulle vara bra roligt att veta hvarför *han* ger sig af till Kalifornien och hvad han ämnar taga sig till der med sin hustru.

Den passagerare han talade om var en ung, smärt och blek man, en infödd Amerikan, hvilken för sin slutenhets och inbundenhets skull hade ombord fått namnet "den tokige". Till sjös är man mycket liberal på sådana tillnamn!

Han hade icke kommit med på fartyget förrän i Valparaiso, och haft med sig en utmärkt älskvärd fru. Nu kunde han sitta hela dagen på däcket utan att tala ett ord med någon menniska. Han stirrade hän öfver hafvet åt det håll, der Kalifornien låg, och däckspassagerarne inbillade sig att han då satt och tittade efter ett passande ställe att hoppa i sjön på, men att han ej ännu funnit något.

Under de första dagarne gick han omkring på fartyget och mönstrade passagerarne. Han fixerade dem skarpt, men talade ej med någon, och det såg ut som han skulle ibland dem ha sökt efter någon viss person. Redan första dagen hade han begärt passagerarlistan af kaptenen och ifrigt studerat den; men ingen visste om han *hoppades* eller *fruktade* att träffa någon, och det var således helt naturligt att efterhand de besynnerligaste historier skulle komma i omlopp angående honom. Men som han höll sig anspråkslöst undan och afskild, så ledsnade man snart vid att tala om honom och affärdade honom till slut med förruppgifna öknamn.

Hans fru, ett ungt och högst intagande fruntimmer om nitton eller tjugu år, vek aldrig från hans sida när hon kom upp på däck. Han var också beständigt full af uppmärksamhet och ömhet mot henne — ja understundom var han till och med glad i hennes sällskap.

I dag tycktes likväl hennes närvaro ej utöfva sin vanliga verkan på honom. Så snart de fingo land i sigte intogs han af en besynnerlig oro och gick oupphörligt af och an på däcket liksom han velat påskynda skeppets fart eller komma före det till hamn.

Bland kajutspassagerarne var en gammal man, en läkare, som hade sin koj närmast intill hans och som var den enda han någonsin talade med. Han klagade öfver värk i hufvud och bröst och mottog af doktorn ordinationer af lindriga medel. Dessa tog han äfven ordentligt in, men hans onda häfdes ändå icke, och doktor Rocher insåg snart att det måste hafva en djupare orsak samt att fröet dertill låg i hans själstillstånd. Men patienten ville ej veta af något sådant. Han nekade hårdnackadt att någonting låg honom på hjertat samt undvek till och med så mycket som möjligt allt samtal i denna syftning. Han tycktes ha fast föresatt sig att ej göra den obekante doktorn till sin förtrogne, och denne kunde ej heller tvinga honom dertill; hvarföre hans tillstånd icke i någon mån blef bättre.

Amerikanaren, hvars namn var Hetson, hade åter, häftigt upprörd, stirrat ut öfver hafvet, och Ohlers runkade tyst på hufvudet.

— Jag undrar om det fins dårhus i Francisco, — sade han, då amerikanen plötsligt vände sig om och gick. — Det vore kanske ingen tokig spekulation att anlägga ett stort hospital der. Hälften af dem som kommer dit är ju galna innan de hinna fram, och det faller af sig sjelf att det skall komma till utbrott der. Jag skall minsann fundera allvarsamt på den saken.

Imellertid hade Hetsons fru kommit och sakta lagt sin arm på hans, hvilket tycktes i någon mån lugna honom; åtminstone lemnade han däcket kort derefter och gick ned i kajutan.

Det var nu nära middagen, och kaptenen och styrmannen hade kommit upp på däck med sina instrumenter för att göra sina observationer. Tyvärr gömde solen sig redan kl. 12 bakom tjocka moln, så att man ej mer fick se den. Detta gjorde föga så länge fartyget var i öppna sjön, ty skeppet höll då sin kurs, och nästa vackra dag kunde man åter taga reda på longitud och latitud; men här, tätt utanför en fremmande kust, voro observationer alldeles oundgängliga, der man icke hade landkänning. Molnslöjan hindrade det, men imellertid kom skeppet allt närmare land i följd af den friska brisen. De kala klipporna på kusten framträdde allt skarpare, och man kunde tydligt urskilja flera seglare nära land. Men i stället för att på dessa se hvad kurs man skulle styra, blef man ännu mera villrådig, ty några af dem styrde syd- och andra nordvart, medan somliga åter vände och stucko ut till sjös. Det var uppenbart att dessa fartyg kände lika litet till inloppet, som Leontines kapten.

Äfven denne satte nu annan kurs för att ej komma inpå de hotande klipporna. Passagerarne visste ej hvad de skulle tänka vid detta. På öppna sjön hade de varit tvungna att öfverlemna sig åt kaptenen; men här var det annat slag: de sågo landet tydligt midt framför sig med dess berg och dalar, och de tyckte

det vara oförsvarligt att kaptenen icke genast löpte in och kastade ankar — han bedrog dem ju på flera timmar af deras dyrbara tid. De hade ingen aning om den fara som hotade både dem och fartyg, derest en storm började blåsa medan de voro tätt utanför den klippiga kusten.

Solen började luta mot horisonten; men i stället för att hasta till sin ankringsplats voro seglen brassade och briggen höll af för kusten. Passagerarne gåfvo sin missbelåtenhet ganska högljudt tillkänna.

Den unge Amerikanen hade ej gått ned till sin hustru förrän det blef mörkt. Då samlade sig de flesta af passagerarne i stora kajutan omkring en bål punsch eller ock vid korten. Blott doktorn och styrmannen voro ännu uppe på däcket, och medan den sednare gick för-ut stod doktorn och tittade ned i kölvattnet, hvilket glindrade som millioner eldgnistror i qvällens mörker.

— Doktor! — hviskade en bekymrad röst till honom.

Han vände sig hastigt om, ty han hade känt igen rösten af fru Hetson, Amerikanens hustru. Det var verkligen detta unga fruntimmer, som stod bredvid honom, insvept i sin schal.

— Fru Hetson! — utropade han med förundran. — Hur kommer det till att ni har kommit upp på däck så sent och i denna fuktiga qvälls-luften? Hvar är herr Hetson?

— Han sofver, — svarade frun, upprörd, — och jag har begagnat tillfället för att få tala mellan fyra ögon med doktorn. Jag är rädd att jag ej skulle få något tillfälle i land att tala i förtroende med er. Jag vet bara icke om ni har tålamod att höra på mig en hel qvart . . .

— Ja det borde ni ej tvifla på, min bästa fru Hetson, äfven om jag ej vore läkare och det följaktligen vore att göra min pligt . . . Ni vill tala med mig om er man.

— Ja, — sade hon, kastande en skygg blick omkring för att se om någon vore nog nära för att höra

henne. Men det fanns ingen annan än rorgängaren, som var för mycket upptagen af ratten och kompassen för att kunna gifva akt på samtalet.

— Jag har många gånger önskat att antingen han eller ni skulle tala öppet med mig — då hade jag måhända kunnat kurera honom. Lika lätt som det är för den erfarne läkaren att af yttre symptomer sluta till arten af de flesta kroppssjukdomar, lika svårt är det för honom att komma en patients själssjukdom på spåren när denne icke sjelf hjelper till — och det är ett själslidande som undergräfver herr Hetsons helsa, det har jag aldrig ett ögonblick tviflat på.

— Det har ni rätt i, — sade fru Hetson, — och jag har ofta bedt honom anförtro sig åt er, men alltid förgäfves. Han har till och med strängt förbjudit mig att tala med någon menniska om hans tillstånd, men jag inser att det skall lända till hans eget bästa om jag öfverträder hans förbud. Jag måste tala med er om honom, derest jag icke sjelf skall blifva alldeles förlorad.

— Lugna er, — sade doktorn, pekande på ett par matroser, som började blifva uppmärksamma.

— Tack för varningen! — sade den unga frun, sträfvande att återfå jemnvigten. — Och hör mig nu, men tröttna icke om jag går litet tillbaka i tiden. Jag skall ej nyttja flera ord än som behöfvas.

De gingo bort till relingen, frun stödde sig deremot och började med stadig stämma:

— "Jag skall bespara er allt hvad som rör mig sjelf och blott berätta att jag för två år sedan blef i mitt fädernesland förlofvad med en landsman, en ung Engelsman, och att jag älskade honom af hela min själ. Han var sjöfarande och skulle blott göra en enda resa ännu till Ostindien; efter hans hemkomst skulle vi genast blifva förenade medelst kyrkans band. Icke långt efter hans afsegling erhöllo vi det förskräckliga bådskapet att hans fartyg hade förlist på Goodwin Sands och att allt folket hade förgåtts, med undantag af en

matros, som blifvit bergad nästan genom ett underverk och satt i land på engelska kusten.

"Sorgen öfver min fästmans sorgliga död lade mig på sjuksängen och min fader mottog så mycket heldre ett erhållet anbud om att företaga en resa i embetsärender till Buenos Ayres, som han hoppades att ombyte af luft och vistelseort skulle göra mig godt. Således reste vi, och jag blef fullkomligt återställd redan på bortvägen. Men vi fingo ej länge stanna qvar i argentinska republiken och de politiska förhållandena i detta oroliga land tvungo min fader att undvika hvarje beröring med den allsmäktige diktatorn Rosos, som ej var honom synnerligen bevågen. Derför foro vi till Chile, och i Valparaiso gjorde jag bekantskap med min nuvarande man. Denne hade nemligen gjort min fader några tjenster, med den utmärktaste oegennytta. Vi lärde känna honom som en så redlig och ädel man, att vi alla fattade tillgifvenhet för honom, och när han slutligen friade till mig gaf jag honom min hand. Han blef obeskrifligt glad och bar mig på sina händer — det gör han för resten ännu i dag, och jag har aldrig ett ögonblick haft anledning att tvifla på hans varma kärlek.

"Vår bröllopsdag inbröt. Vi skulle vigas i amerikanska konsulns hus. Just som jag skulle stiga i vagnen för att åka dit fick min fader några bref från Europa, dem han naturligtvis lät ligga tills den högtidliga akten vore öfver."

Fru Hetson tystnade ett ögonblick liksom hon behöft samla sina krafter för att kunna i minnet genomlefva den tiden. Då läkaren ej sade någonting fortsatte hon snart:

"När vi kommo hem igen, der våra föräldrar hade anordnat en liten fest för oss, fann jag äfven ett bref till mig. Redan vid åsynen af utanskriften kom jag i darrning. Men jag skall ej trötta er med att omtala hvad jag kände och led, utan blott hålla mig till saken. Brefvet var från Carl . . ."

— Från hvilken?

"Från min förra fästman", hviskade fru Hetson blygt. "Han hade blifvit upptagen från vraket af sitt fartyg på en amerikansk skonert. Denna kunde för stark nordost-storm ej sätta honom i land den följande dagen, och sedan måste den fortsätta sin resa. Således fick Carl ofrivilligt göra en tur till Brasilien. Der föll han i en febersjukdom, som höll honom vid sängen maktlös i flera månader. När han ändtligen kom sig före och skref till mig i England fick han naturligtvis ej något svar. Så fort han förmådde någorlunda utstå resan for han hem och blef underrättad om vår vistelse i Buenos-Ayres. Äfven dit skref han, men brefvet träffade oss icke, emedan vi under tiden hade flyttat till Valparaiso. Först en lång tid derefter fick han händelsevis i England veta hvart vi hade tagit vägen; och nu skref han ånyo, skref att han lefde och älskade samt slutade med att han sjelf skulle komma nästan lika fort som brefvet."

— Vet herr Hetson af detta bref? — frågade doktorn.

— "Ja", sade hon. "Jag var ju hans hustru . . . det var klart att jag ej fick hafva någon hemlighet, någon sådan hemlighet för honom, derest jag ej ville sätta hela vår lefnads lycka på spel. Jag beslöt således utan tvekan att vara öppen mot honom. Det var ju omöjligt att blifva förenad med Carl: jag tillhörde min man och hoppades att han skulle lita på mig.

"Jag hade ej mod att taga detta steg samma afton; men följande morgon tillstod jag allt för min man, visade honom brefvet och försäkrade honom att jag visserligen förut hade älskat Carl, men att jag också hade fattat den orubbliga föresatsen att aldrig hafva någon, ens skriftlig kommunikation med honom. Med nästa post skulle jag skrifva till honom och berätta honom hvad som hade skett samt bedja honom finna sig som en man i hvad som ej mera kunde förändras."

— Nå hur mottog er man denna bekännelse? — frågade doktorn sakta.

— "I början så lugnt och förståndigt som jag nå-

gonsin väntat. Han tackade mig hjertligt för det förtroende jag hade visat honom, beklagade den olycklige som hade förlorat mig genom en sådan följd af motgångar och bad mig sjelf att skrifva till honom så fort och så utförligt som möjligt.

"Jag skref genast brefvet och lät Helson läsa det. Han var fullkomligt nöjd dermed, och det afgick till England med nästa post; men alltifrån den dagen kom en besynnerlig oro öfver honom. Han läste Carls bref om och om igen, och isynnerhet den strofen att han ej väntade något svar, utan sjelf skulle komma nästan lika fort. Förgäfves försäkrade jag honom att jag ej skulle tala med Carl om han än komme till Valparaiso, och att jag vore bestämdt öfvertygad att han skulle lemna landet så fort han erfore hvad som hade händt under hans bortovaro. Allt var förgäfves — hvarken natt eller dag hade han ro. Tanken att Carl skulle komma och återfordra mig vann oupphörligt allt mera insteg i hans sinne; och slutligen, i ett utbrott af förtviflan, bad han mig fly med honom till något annat land, emedan han ej var i stånd att längre uthärda denna förtärande ångest.

"Jag samtyckte dertill. Äfven min fader, för hvilken jag hade berättat alltsammans, uppmanade mig att uppfylla min makes önskan; och då detta fartyg anlöpte Valparaiso under segling till San Francisco beslöt Helson genast att begagna denna lägenhet. Våra förberedelser voro snart gjorda; men jag kunde ej begripa hvarför min man gick så hemlighetsfullt tillväga vid dem. Slutligen erkände han att han var rädd att min förra fästman skulle följa mig äfven till Kalifornien och att han ämnade leda honom på villspår. Det låg i Valparaisos hamn ett annat fartyg, destineradt till Sidney i Australien, och ett bref skulle qvarlemnas för Carls räkning med den osanna underrättelsen att vi hade begifvit oss till Nya Holland.

"Jag bad förgäfves Helson hålla sig till sanningen och bedyrade att Carl aldrig skulle försöka störa hans lugn. Denna bön var tillräcklig att väcka hans misstankar och

svartsjuka. Han började tro att det låg mig om hjertat att lemna någon underrättelse om hvart vi hade tagit vägen, så att han oroligt vakade öfver alla mina steg; ja hvarje blick, så länge vi voro i land. Derför besvor han mina föräldrar vid allt hvad dem heligt var att icke för Carl yppa vår verkliga vistelseort, och under tiden var han oupphörligt i en så förfärligt upprörd stämning att jag till slut sjelf började längta efter den stund, då vi skulle komma från Valparaiso. Jag hoppades att hans oro skulle blifva stillad och lugnet återkomma."

— Men så gick det ej — sade doktorn med deltagande.

— "Nej", svarade den stackars frun. "Oron har tvärtom tilltagit sedan vi fått land i sigte. Han hade redan de första dagarne fått den olyckliga idéen att Carl hade i hemlighet kommit med ombord. När han hade öfvertygat sig att detta ej var förhållandet vardt han något lugnare; men nu, då han åter har landet och de många främmande fartygen framför sig är hans fruktan värre än någonsin. Han fruktar att hvarje fartyg, som söker inloppet till San Francisco, har bland sina passagerare den man, som han anser för sin rival. Han darrar för att beträda den fremmande jorden, dit denne kan vara kommen i förväg, och jag är alldeles förtviflad öfver detta den olyckliges tillstånd, som kommer nära intill galenskap. Derföre har jag icke kunnat afhålla mig från att öppna mitt hjerta för er — och någon bättre förtrogen tror jag ej att jag skulle ha kunnat välja."

— Jag skall ej heller svika ert förtroende, — sade den gamle mannen med rörelse. — Men huru jag skall kunna hjelpa er i denna sak, det vet jag sannerligen icke. Er man har nu en gång fått denna olycksaliga idé och med utvärtes medel kan man ingenting uträtta.

— Om man bara kunde skaffa honom den underrättelsen att . . . den andre . . . Carl verkligen hade kommit till Australien.

— Nej, för Guds skull nej! — for doktorn ut. — Då först blefve han riktigt säker på att den andre verkligen följer efter er, och då finge han aldrig rast eller ro. Dessutom har jag hört att fartyg ofta komma från Australien till Francisco, och hvarje sådant skulle gifva näring åt hans farhågor.

— Men hvad kan jag, hvad skall jag då göra? Och huru skall detta slutas? — frågade hon, halft förtviflad. — Han är redan så försvagad att jag är rädd han skall duka under.

— Fortfar framför allt att vara sannfärdig och uppriktig mot honom, — sade läkaren. — Den minsta tvetalan, hvarmed han besloge er, skulle förvärra hans tillstånd. Om ni bara ej ger honom någon anledning till misstanka och han ej hörer af sin rival, så är tiden den bästa läkaren, och det är icke tvifvel om att han blir återställd.

— Men tänk om det ej händer . . . tänk att i ett fremmande land dessa fantasier tilltaga med hvarje dag . . .

— Förtrösta uppå Gud! — sade gubben allvarligt, — och betänk framför allt att ni äfven undergräfver er egen hälsa. Var vid godt mod — det nya och besynnerliga lifvet häruppe skall nog visa sina välgörande verkningar. När det rörliga, praktiska lifvet i Kalifornien får rycka honom med sig och guldfebern fattar honom såsom alla andra, så blir han snart en helt annan menniska.

— Jag skall hoppas det, — svarade hon suckande. — Jag skall sjelf så gerna göra allt hvad som står i min makt för att muntra och förströ honom — om bara hans själ icke redan tagit skada af denna strid.

— Det är jag ej rädd för, — sade doktorn vänligt. — Öfverlemna er blott icke åt sådana farliga tankar, så blir nog allting bra. För resten vet jag nu hvad ondt han lider af, och om ni behöfver min hjelp i San Francisco, så kan ni vara säker om att jag alltid skall vara till er tjenst.

— Gud välsigne er för det! — sade den unga frun och fattade darrande hans hand. Den gamle herrn bjöd henne vänligt armen och förde henne till kajuttrappan der han lemnade henne.

ANDRA KAPITLET.

Den gyllene porten.

Morgonen inbröt med ljus och sol. Redan vid första skimret deraf hvimlade Leontines däck af passagerare, ty ropen: der är landet! der är Kalifornien! gingo som en ljungeld genom fartygets alla vinklar och vrår.

Briggen låg nu blott ett par engelska mil från den klippiga kusten och åtta andra fartyg syntes i närheten. De tycktes allesamman vara lika okunniga om inloppet.

— Holla! — ropade helt hastigt för-ut styrmannen, som hade gått upp i märsen för att hålla bättre utkik. — Hvad är det der borta? — skrek han och pekade bortåt kusten.

— Hvar? — ropade kaptenen igen, dragande ut kikaren och riktande den åt det utpekade hållet — hvad är det?

— Ett segel som kommer rakt ut ur klippan! — skrek styrmannen gladt. — Der måste inloppet vara. Ser kapten den afskurna käglan tätt invid det tvärbranta berget?

— Nu har jag det! — ropade kaptenen. I detsamma firade sig styrmannen med ljungande fart nedför en bardun. Här behöfdes ej någon lång undersök-

ning. Kaptenen hade sett rätt. Roret lades om, rårna brassades, och inom en handvändning gick briggen hän mot inloppet.

När de öfriga fartygen varseblefvo att Leontine ändrade kurs och styrde rakt på land med sådan säkerhet gingo de alla öfver på samma bog och följde henne. Ju närmade de kommo land, desto tydligare blef det lilla inloppet, liknande en kanal. En amerikansk brigg kom liksom ut ur klippan, och nu visste de att de voro utanför den såkallade *Golden gate* eller Kaliforniens gyllene port.

Hvad passagerarne jublade när de sågo sig så nära målet! Alla samlade sig i fören för att helsa det land de så mycket traktat efter.

Liksom med ett trollslag skilde sig det branta berget å ömse sidor, och gynnadt af vinden sköt fartyget pilsnabbt genom den trånga öppningen, och snart låg den präktiga bugten vid San Francisco för deras ögon.

Det blef ett jublande, ett frågande, ett trängande och knuffande ombord. Ännu såg man blott några enstaka hus på de närmaste sluttningarne, men då man oförmodadt kommit omkring en utskjutande landttunga låg plötsligt framför dem hela staden — den underligaste stad på hela jorden — i hela sin vidd, framtill klädd med en skog af hundradetals master och bakom begränsad af nakna berg. Raslet af det nedgående ankaret — den mest välljudande musik efter en lång resa — väckte passagerarne till verksamhet och erinrade dem att det nu skulle taga ett slut på det passiva lif, de hittills hade fört.

I detta ögonblick frågade de icke det minsta efter fartygets manövrer, hvilka de förut hade följt med så stor uppmärksamhet. Ett par hundra alnar från Leontine låg ett barkskepp från Bremen, som jemväl tycktes vara nyss kommet; långsides med det låg en stor plattbottnig båt eller pråm, hvari besättningen firade ned passagerarnes packning. Kistor, lådor, packor, kappsäckar och hattaskar lågo redan uppstaplade på hvarandra, och passagerarne, som voro beväpnade ända upp till tän-

derna med bössor, pistoler, sablar och dolkar, väntade blott på att pråmen skulle lägga ut. På bottnen lågo högar af spadar, hackor och jernstörar; ett par matroser med röda kinesiska skärp och halmhattar, men utan dolkar och pistoler, tycktes vara båtförarne.

— Alla man från bord? — frågade styrmanen på Bremerskeppet uppe på däcket.

— Alla! — Gudskelof att vi kunna säga farväl åt er eländiga skuta! — ropade en af passagerarne.

— Ni kommer nog att sakna henne när ni inte har en bit bröd att sticka i munnen! — ropade kaptenen till gensvar.

— Ja, men så slippa vi i stället se ert gemena ansigte, kapten! — var det föga smickrande svaret.

— Fallrepet in! — kommenderade styrmannen. — Hvad fan skall pråmen göra här igen. Hvad är det ni kasta ned, era djeflar? — skrek han till matroserna.

I detsamma flögo ett dussin väl fyllda säckar ned i pråmen.

— Bry dig inte om det, styrman! Det är våra kläder, — svarade en af matroserna skrattande. Under tiden klättrade lika många sjömän med kattens vighet ned efter sina persedlar.

— Tusan djeflar! vi bli för många i båten . . . den sjunker! — skrek båtföraren. Men sjömännen frågade icke efter honom, utan togo sig plats hvar det fanns.

— Vill ni komma tillbaka, era rackare! Ned med jollen! — ropade kaptenen, som tröttnade vid att stå och se på huru den ene efter den andre af hans folk öfvergaf honom. Båtförarne brydde sig ej om honom, ty dels fingo de en dollar mera för hvar person de togo i land och dels voro de sjelfva rymda matroser och ville ej lemna sina likar i sticket. De hade dock blott ett par åror och båten låg djupt, men det var ej heller långt till land, och kommo de bara dit, så skulle icke hela verldens kaptener få de rymda tillbaka.

Så långt ämnade kapten Meier imellertid ej att låta dem komma. Han trodde att han skulle kunna med sin myndighet återföra folket till dess pligt. Båten nedfirades raskt, och han satte efter flyktingarne med begge styrmännen, timmermannen samt kocken, och befallde med barsk röst rymmarne att vända om.

— Ja, kom och tag oss, min skatt, — ropade matroserna till honom. De missnöjda passagerarne öfverhopade honom med otidigheter, knallar började flyga omkring öronen på honom och de kastade vatten på honom med sina bleckbägare.

Här var ingenting att uträtta med våld — det insåg kaptenen — och derför höll han mot land, förmodligen i afsigt att få hjelp af myndigheterna. Men äfven detta misslyckades, ty båten landsatte matroserna på ett annat ställe. De betalade passagen, kastade sina säckar på ryggen och voro inom en handvändning försvunna.

I början tycktes kaptenen på Leontine ha stor lust att hjelpa sin medbroder, men vid närmare besinnande fann han det betänkligt att blanda sig uti en sak, hvars utgång var så oviss. Äfven passagerarne och matroserna hade betraktat uppträdet med utomordentligt intresse, och så länge det varade upphörde genom en tyst öfverenskommelse all verksamhet ombord. Kaptenen sjelf glömde att hans folk kunde hemta lärdom af exemplet, och först när rymmarne voro i land och under hurrarop skyndade uppåt bergen, befallde han med kraftig stämma sitt folk att återgå till sitt arbete.

Detta erinrade äfven passagerarne att de onyttigt förspillde sin tid då de hade Kalifornien midt framför sig. De började åter trängas och knuffas för att blifva först i ordning och komma i land, alldeles som om det bara behöfdes att komma dit för att finna guldet liggande för ens fötter.

I denna ifver brydde hvar och en sig föga om den andre. Således kom fru Siebert, som man under resan visat så mycken uppmärksamhet, att stå ensam

och glömd med sina tre barn, stirrande med klappande hjerta ut öfver hamnen och troende sig se sin man i hvarje båt som nalkades. Briggen hade längesedan hissat sin Hamburgska flagga. Han visste ju att hon skulle komma, och han hade ju redan flera veckor otåligt väntat henne och barnen . . . dessutom hade han ju lofvat i sina bref att han genast skulle komma ombord och hemta henne . . . men ändå kom han ej.

Den hederlige gamle assessor Möhler var den enda som stannade hos henne. En mängd små båtar foro fram och tillbaka mellan de många fartygen och land. Blott ett par tomma båtar lade till Leontine för att hemta passagerare. Det var Amerikaner, som med egna båtar drefvo detta näringsfång, och passagerarne undrade på att det fanns folk som ännu brydde sig om sådant arbete. Hvarföre voro de ej heldre ute i minorna och gräfde guld?

Helson, som ej hade lemnat däcket alltsedan fartyget passerade "Gyllene porten", ropade an en af dessa båtar och legde den att för ett omåttligt pris föra honom och hans hustru samt deras saker i land. Andra passagerare betingade de öfriga, och under flera timmar var det oafbrutet göra med att föra passagerare från bord. Slutligen stod fru Siebert nästan ensam qvar. Hon hade ej ögon för allt hvad som föregick omkring henne, utan stirrade blott på de båtar som kommo roende mot fartyget, men fann vid hvarje ny sin förhoppning besviken. Den gamle assessorn stod ännu qvar hos henne och tröstade henne så godt som möjligt, och uppmanade henne att ej förlora tålamodet. Det var ju mycket möjligt att hennes man hade, för det myckna lif och bråk som här var, icke kommit att se hamburgska flaggan, och dessutom hade nästan på samma gång ankommit två andra hamburgska fartyg, på hvilka han kunde ha gått ombord förut.

Fru Siebert nickade tyst. Lika tvärsäker och öfvermodig som hon förut hade varit, lika beklämd blef hon nu, och för första gången fick hon en aning om hvad det ville säga att stå ensam och hjelplös i frem-

mande land. Hon var visserligen fullkomligt säker att detta ej skulle räcka mer än ett par timmar, men hon hade dock föreställt sig ankomsten helt annorlunda: hon hade hoppats att hennes man skulle komma ombord medan alla de öfriga passagerarne vore qvar och att han skulle föra henne i land i triumf — men nu! Båt efter båt gled förbi, men ingen af dem förde med sig den efterlängtade!

Egaren af en roddarbåt hade kommit upp på däcket för att hemta några saker. Som han talade tyska med sina båtkarlar gick den gamle assessorn bort till honom, klappade honom på axeln och frågade, för att få ett slut på denna ovisshet: känner ni en herr Siebert?

Hustrun lyddes, då hon hörde sin mans namn nämnas.

— Ja, ser herrn, Kalifornien är stort, och der kan nog finnas ett helt tjog Siebertar. Men nog kände jag en Gottlieb Siebert, om det är den ni menar.

— Gottlieb! Så heter min man! — utropade frun, närmande sig sjömannen. — Känner ni honom — är han i San Francisco för närvarande?

— Hm! — mumlade karlen, i det han ett ögonblick vände sig ifrån hvad han hade för händer och till henne — är ni hans hustru? . . . Ja, jag vet nog att han väntade er hemifrån.

— Är han i San Francisco? — frågade frun ännu en gång.

— Ja, åtminstone inte långt derifrån, — svarade sjömannen, börjande litet ifrigare valka sin buss — det gör mig ondt, kära fru . . . vi begrafde honom i förrgår.

— Begrafde! — skrek den stackars frun och fattade i dödsångest tag i mannen, som hade gifvit henne den fasansfulla underrättelsen. Assessorn satte hastigt det yngsta barnet, som han bar på armen, ned på däcket af fruktan att släppa det — i sådan skälfning kom han. Men Tysken runkade på hufvudet och sade:

— Ja, det gör mig mycket ondt, men ni skulle

ändå veta det, och då var det kanhända så godt att ni fick veta det med detsamma. Han dog af ett slags blodgång, och det måtte ha gått mycket fort, ty vi voro i sällskap om aftonen och andra morgon låg han död i sin säng.

Hustrun hade sjunkit ned på sina knän och dolde ansigtet i händerna, och de få qvarvarande passagerarne samt besättningen skyndade fram till henne för att fråga hvad som stod på.

— Siebert är död! — ljöd det snart från mun till mun. — Jo det var en vacker historia. Nu är den stackars frun illa fast. Men hvart har allt hans guld tagit vägen?

Tysken ryckte på axlarne.

— Ja, det är inte här som annorstädes, — sade han. — Det hade varit mycket bra om den stackars frun hade fått någonting efter honom, men det är redan två dagar sedan han dog. Imellertid kan ni ju höra er före i Nergels tyska *boarding-house* *) . . . Stopp, Johan, du får inte ta mer i båten . . . nu är det nog. Hvad som inte kan tas nu, få vi ta nästa gång. Ner med er hvarenda kristen själ som vill i land. Nu sätta vi ut, och den som inte är med får lof att stanna qvar.

Just som karlen skulle stiga öfver relingen och ned i båten fattade assessorn honom ännu en gång i armen.

— Hur var det huset hette som ni sade att Siebert hade bott uti? — frågade han oroligt.

— Nergels boarding-house på Pacific Street, — var det korta svaret, hvarpå han genast hoppade ned i båten. Passagerarne skyndade efter honom. Ingen brydde sig om fru Siebert. Några tyckte nog att det var synd om henne der hon stod utan man i ett så aflägset och vildt land, men hvar och en hade för mycket bekymmer för egen räkning att länge kunna tänka på någon annan, helst det ändå "icke kunde ändras."

---

*) Inrättningar, i hvilka man inackorderar sig. Sådana finnas och anlitas mycket i Amerika.

Bara den gamle assessorn stannade qvar. När båten satte ut och den sörjande enkan satt på däcket och dolde ansigtet i sina händer, stod den åldrige mannen med det späda barnet på sina armar och visade det den brokiga och lifliga sjötaflan för att det ej skulle skrika.

TREDJE KAPITLET.

På kalifornisk botten.

Passagerarne vänja sig hvarandra på en så lång sjöresa, då de äro sammanträngda inom en så liten rymd. Man äter ur samma fat, man sofver snart sagdt under samma täcke och man blir så vand att säga god morgon åt hvarann, att man riktigt känner att det fattas någonting när man ej hvarje dag har sett och helsat på de välbekanta ansigtena. Under vägen uppgör man vanligtvis åtskilliga planer för framtiden: man skall hålla ihop och ej skiljas, och om detta ej kan undvikas skall man tidt och ofta skrifva till hvarannan; men hur går det när man väl kommer i land! . . .

Slå ut en droppa qvicksilfver på ett bonadt golf och se hvart den tager vägen! Huru mycken sammanhållning det än funnits mellan dem som rest tillsammans, så behöfs det blott att taga *första* steget på landgången — isynnerhet när landet är ett guldland — för att alla band skola lossna, alla löften glömmas, och hela sällskapet skingras som agnar för vinden.

Redan då landgångsbåten lade ut från briggen var det slut med gemenskapen. Hvar och en tänkte blott på sitt eget bagage, letade ihop sina egna saker, som lågo än här och än der; och så fort båten hade hunnit till land stego alla pustande uppför den temligen

branta och dammiga backen för att försvinna i det nya samhället. Hvem tänkte väl på att säga sina reskamrater farväl! Träffade man dem händelsevis igen, så var det bra; gjorde man det icke — nåväl, så var man ju i Kalifornien och der fick enhvar sörja för sig sjelf.

Helson och hans hustru hade kommit i land före många andra. Han fick genast tag uti en ledig kärra och lät med den köra sina saker bort till något hotell. Kärran stannade snart framför någonting som var midtemellan tält och skjul; väggen till höger om ingången var af ohyflade bräder, som icke ens voro fogade i hvarandra, utan spikade på hvarandra, och väggen till venster af segelduk. Men öfver ingången prålade med stora svarta bokstäfver: *Union hotel*, så att han ej kunde tvifla på att han hunnit målet.

Union hotel såg visserligen ut som hvad som helst annat än ett hotel; men i ett så nytt land fick man väl icke vänta alla möjliga beqvämligheter. Det inre vore kanhända bättre än det yttre lofvade, och Helson ville således framför allt veta om der funnes något enskilt rum för honom och hans hustru.

Ett slags uppassare, eller en person som åtminstone hade något tycke af en sådan, kom ut i dörren och ryckte utan krus af kärran en kappsäck och en hattask samt ville genast rusa in med dem.

— Vänta! — skrek Helson efter honom. — Kan jag få ett enskilt rum?

— Enskilt rum? ja visst! — sade uppassaren. — N:o 7! och derpå försvann han. Helson måste således gå och taga det anvisade rummet i skärskådande. Men det tillfredsställde icke ens de anspråkslösaste fordringar. Det var visserligen ett enskilt rum, men blott på det sättet att man hade med blått kalikå afskiljt en del af den gemensamma terrängen. Hela hotellet bestod af åtta eller tio sådane afdelningar under ett gemensamt tak. I nödfall och åtminstone för en kort tid kunde det gå an för en karl — det var då att anse nästan som en bivuak; men att inqvartera ett fruntimmer der var alldeles omöjligt.

Åkaren hade redan burit in största delen af sakerna, då herr Hetson förklarade att han icke för något pris ville bo der. Det skulle väl icke bli svårt att få reda på någon bättre bostad, och någon *sämre* kunde åtminstone ingenstädes anträffas.

Han gick fördenskull ned till åkaren, så att denne ej skulle köra sin väg förrän han fått annat qvarter, och han tittade dervid rådlös nedåt gatan, der menniskor af alla nationer ilade fram och tillbaka. I detsamma stannade en förbigående och betraktade honom uppmärksamt.

— Hetson! — ropade denne snart. — Hvad är det för en god vind som har fört dig hit?

Personen hade alltför mycket egendomligt att man ej skulle känna igen honom när man en gång hade sett honom; men ändock kunde Hetson icke påminna sig att ha gjort det.

Öfver mannens venstra axel hängde ett brokigt mexikanskt skärp; på hufvudet hade han en bredskyggig brun filthatt, hvarunder ett par små gnistrande ögon samt en hel skog af hår och skägg stucko fram. Benen voro beklädda med svarta sammetsbyxor, rikt besatta med silfverknappar, och på stöflorna skramlade ett par stora mexikanska sporrar af glänsande brons. På den hvita, qvinliga hand som han räckte Amerikanen blänkte fem eller sex ringar med äkta stenar. Men hvem var mannen?

— Min bäste herre, — sade Hetson, icke utan förlägenhet, — ni har en fördel framför mig, ty ni tycks känna mig, men jag deremot mins icke alls hvar . . .

— Har jag så förändrat mig att icke ens en gammal akademikamrat känner igen mig? — sade den andre skrattande. — Du mins väl inte händelsevis Wille Siftly, eller huru?

— Siftly! är det möjligt! — utropade Hetson och fattade den erbjudna handen samt skakade den hjertligt. — Det är visst underligt att vi träffas här. Du

kan sedan tala om för mig hvarifrån du kommer, men låt mig först presentera min hustru.

— Din fru! — sade vännen förundrad, vändande sig hastigt åt fru Hetson.

— Hör mina herrar, — afbröt åkaren dem; — jag tror nog att det kan vara rätt trefligt att råka gamla bekanta här i landet, men det angår inte mig och jag kan inte fördenskull stå och vänta här ett par timmar. Tiden är pengar här; och om ni inte vill ha mig mera, så betala mig och låt mig fara min väg.

— Hvad för slag! är du nyss kommen? — frågade Siftly.

— Ja, jag söker något hotell, der jag kan få rum åt min hustru. I det der nästet är det inte möjligt.

— Det tror jag väl, — sade den andre. — Men jag vet ett bättre ställe åt dig. Vänd om, åkare, och kör till Parker house.

— Der är redan fullt — jag var nyss der med några andra, — invände åkaren.

— Jag skaffar rum, sade vännen i afgörande ton. — Kom du med mig, Hetson; jag går i god för att du skall få rum der. Lassa på igen. Vi ha inte så långt dit.

Karlen lydde, fastän surmulet.

— Det fattas två saker ännu, som uppassaren bar in.

— Ja, en kappsäk och en hattask, — sade Hetson. — Var så god och skaffa det ut igen, uppassare.

— Med största nöje, så snart ni betalt oss hyran för i dag, — svarade denne.

— Hyran för i dag! — upprepade den förvånade Amerikanen. — Jag har ju aldrig så mycket som *tänkt* på att flytta in.

— Ni har tagit upp rummet med edra saker, — sade uppassaren, — och under tiden hade jag kunnat hyra ut rummet ett par gånger. Om ni inte tycker om vårt hotell, så skall ni åtminstone betala hvad ni är skyldig — annars får ni inte era saker.

— Det här är alldeles för befängdt! — utropade Hetson. — Det skola vi väl se om . . .

— För Guds skull, betala, — sade den andre lugnande, — och tala ej om rättegång, såvida du inte vill betala hundra dollars i stället för fem. Du kan ändå vara glad att den unga herrn i hvita förklädet der inte begär *tjugu* dollars. — Jag skall komma ihåg att rekommendera er, Jack, — sade han höfligt till uppassaren; — men bär nu hit sakerna, ty åkaren blir otålig. Ni skall få er betalning.

Uppassaren nickade, försvann genom dörren och kom inom en handvändning tillbaka med de saknade effekterna. Sakerna lassades på kärran, Hetson betalade, bjöd sin fru armen, och litet derefter stannade de på stadens stora torg, den såkallade Plaza, utanför Parkers house — ett flervånings trähus.

Siftly höll ord. Värden skaffade rum åt det äkta paret, och fru Hetson hade ej mycken anledning att vara missnöjd med sin nya boning.

Hetson hade bedt sin gamle studentkamrat att vänta litet på honom dernere, emedan han gerna ville fråga honom om åtskilligt, och Siftly stämde möte med honom i hotellets mat- och spelrum.

Sedan Hetson installerat sin fru i deras rum sprang han utför trappan. Nere i förstugan träffade han doktor Roscher, som just stängde sin dörr.

— Ah, är ni här, herr Hetson! — sade han gladt. — Detta hus är som en bikupa och er fru får ej mycket lugnt här.

— Desto angenämare är det för mig att hafva er i grannskapet, herr doktor. Ämnar ni stanna i San Francisco?

— Någon tid åtminstone, — svarade han, — men sedan skall jag väl ut i bergen litet för att se lifvet der.

— Och gräfva guld?

— Nej bevars, — svarade den gamle med ett godmodigt leende. — Det har jag ej krafter till, utan hufvudändamålet med min resa är att undersöka landets

flora. Jag vill ej samla skatter ur mineral- men väl ur växtriket, och jag tror att jag skall få en rik skörd. Ni, bäste herr Helson, ämnar väl också hafva något annat för•er än att bråka med hackan och spaden.

— Hvem vet! — svarade den unge mannen med ett vemodigt leende. — Borta i bergen — såvida der är såsom jag föreställt mig det — slipper man kanske ifrån månget obehagligt sällskap, som man kanhända ej kunde undgå här i staden. Jag har mycken lust att begifva mig till minorna.

— Med er fru?

— Ja, hvarför inte? Jag har sett i tidningarne att det är ganska många hustrur med sina män uti minorna, och om sommaren tycker jag att vistandet der skall vara ganska angenämt.

— Den saken bör ni ändå öfverväga litet nogare, — sade doktorn, med en betänksam skakning på hufvudet. — Nog kan en karl hjelpa sig fram der, men ett så fint fruntimmer skulle inte länge stå ut der, och sedan skulle ni göra er de bittraste förebråelser. Guld är visserligen en god sak, och vi kunna ej undvara det, men vi böra icke för det offra någonting ännu dyrbarare, eljest blir det vi som förlora, huru rik afkastning vi än vinna.

— Var lugn, bästa doktor, — sade Helson. — Det är ej guldet som har lockat mig till Kalifornien och det kan således ej förleda mig till några dumheter. Vill doktorn göra mig en tjenst, så titta upp till min hustru — rummet numro 97. Hon hade litet ondt i hufvudet när jag gick . . . jag blir väl borta en timma.

— Med största nöje, — svarade doktorn; hvarpå Helson gjorde en vänlig afskedshelsning och gick att söka upp sin återfunna ungdomsbekante.

Doktorn följde långsamt efter för att begära åtskilliga ändringar i sitt rum. Han hade ännu ej hunnit glömma de tyska hotellerna och finna sig i de kaliforniska. Han drefs dessutom till matsalen af längtan efter en kraftig måltid af kött och grönsaker, som man alltför länge får sakna på en lång sjöresa.

Den stora matsalen, full med bord, var ännu temligen tom på folk. Det var vanligen tyst der mellan middagen och qvällsvarden, och uppassarne begagnade ledigheten till att städa och duka på nytt.

Doktorn tänkte på den stackars unga frun och gaf derför föga akt på sin omgifning. Öfverkyparen — en mager figur i skjortärmer och snöhvit förkläde samt med en granatnål i bröstet — skickade en af sina hejdukar fram till honom för att fråga hvad han befallde.

Denne hejduk var en lång och smärt ung man med blå ögon, små mustacher och ett djupt ärr på högra kinden, allt föga anstående en uppassare. Han trädde fram till doktorn med en servet under armen och matsedeln i handen.

— Hvad behagar herrn?

Doktorn, ännu fördjupad i tankar, såg långsamt upp och började stirra på kyparen, som tittade på honom igen med ett småleende.

— Hvad har förmått doktorn att fara till Kalifornien? — frågade han efter några ögonblick, räckande handen åt den nykomne.

— Baron Lanzot! — utbrast doktorn och for förundrad upp från stolen. — Hvad är det för komedi ni spelar?

— Ja, på sätt och vis gör jag det, — svarade baronen gladt, skakande hjertligt doktorns hand. — Jag spelar rollen af markör här sedan någon tid, för 200 dollars i månaden, i stället för att springa efter hjernspöken i minorna.

— Men min Gud, baron, om era föräldrar hade någon aning om detta! Er mor skulle sörja sig till döds.

— Dertill tror jag henne vara för mycket förståndig. Hon tycker visst mera om att jag förtjenar mitt bröd på ärligt sätt än om jag drefve sysslolös och satte mig i skuld. Vi, som ödet drifvit till detta land, vi arbeta allesamman för att lefva, och medan jag såsom garsong passar upp en del låter jag andra gräfva guld åt mig ute i minorna. Det gör mig detsamma om det

kommer direkt eller indirekt i min ficka — blott det ej tar miste om vägen.

— Baron är filosof!

— Ursäkta, jag är kypare, — svarade den andre leende, — och om ni ej snart reqvirerar någonting, så får jag väl snart en skrupens af min franska husbonde — *mon capitaine*, såsom jag kallar honom.

— Herre Gud, jag kan väl inte låta er passa upp mig! — utropade doktorn i komisk förtviflan.

— Ah jag skall nog göra er till nöjes, — svarade uppassaren och framräckte matsedeln under en lätt bugning. Behagar ni beefsteak, roastbeef, mutton chops, ägg, potates, bönor — mer ombyte kan ni väl inte begära — vi ha utsökta viner, insmuglade *allesamman*.

Doktorn tog emot matsedeln, men sköt den åter ifrån sig, sägande:

— Nej på min heder, baron, hela den här historien förefaller mig för mycket besatt. Jag finner er, som jag sednast såg på furst Lichtensteins soiré, dekorerad med ordnar och dansande med furstinnor, er finner jag nu här med serveten under armen och matsadeln i handen. Nej, gå er väg — ni gycklar med mig.

— Som jag ser att ni använder er tid, fastän den är dubbelt så mycket värd här som i Tyskland, till bara tomma exklamationer, så skall jag taga hand om er och sjelf skaffa er någonting att äta; jag hoppas att ni skall blifva nöjd med mig. När ni sedan får er räkning, tör ni nog komma underfund med att vi här ej gyckla med folk, utan att det är vårt fulla allvar.

Leende gick den förnäma oppassaren tillbaka till disken, lemnande doktorn halft förstenad af undran.

Innan kort återkom baron Lanzot — eller *Emil*, såsom vi ämna kalla honom, emedan det var hans kaliforniska uppassarenamn — serverade med den utmärktaste behändighet och ställde sig derefter på andra sidan om bordet, midtför sin gäst.

— Men, bästa baron . . .

— Emil, jag ber!

— Det går inte an, herr baron. Det går sanner-

ligen inte an! — utropade den gamle. — Kom ihåg att jag är icke någon Kalifornier ännu.

— Det ursäktar verkligen en hel hop — svarade Emil. — För resten kan ni vara säker om att ni skall få se och upplefva mycket som ni nu ej kan drömma om. Här lösas alla dessa samhällslifvets band, som vi i Europa inbilla oss ej kunna lefva förutan. Hvar och en lefver för sig sjelf, så godt eller så illa han kan — hans granne känner honom icke eller bryr sig ej om honom, och får han vind i seglen är det bara sig sjelf han har att tacka derför. Vi lefva visserligen under en civiliserad nations lagar, men bara till namnet, ty det finnes ingen makt som upprätthåller dem, och näfrätten florerar således lika bra här som under medeltiden hemma i vårt fädernesland.

— Hvarför har ni då begifvit er till Kalifornien?

— Fråga år 1848 om det — svarade den unge mannen med en axelryckning. — Det finns ingenting förskräckligare än ett inbördes krig; och som valet stod mig fritt, så föredrog jag att fara hit. Det är en annan sak huruvida detta lif smakar mig på längden, men det har jag icke lust att bråka min hjerna med att afgöra ännu. Nu är jag väl i Kalifornien — och man skall tjuta med vargarne säger ordspråket, som ni vet. Bor ni här i huset?

Doktorn nickade bara, åt, men runkade oupphörligt på hufvudet och kände knappt hvad det var han åt. Någon ropade på Emil och samtalet afbröts.

Imellertid hade Hetson kommit ned i spelsalongen, der Siftley hade stämt möte med honom. I första ögonblicket, då han beträdde detta rum, glömde han nästan hvarför han hade gått dit.

Salen var ej särdeles hög, tjugufem eller trettio alnar lång och tjugu alnar bred. Väggarne voro temligen nakna och blott på ett och annat ställe betäckta — man kan ej säga prydda — med dåliga oljefärgstaflor. Det var icke heller meningen med dem att smeka åskådarens skönhetssinne, utan endast att reta

hans sinnlighet och under någon tid fängsla den, hvilket ock merändels lyckades.

På högra sidan stod en skänk för servering af spirituosa och i aflägsnaste ändan var uppförd en hög estrad, hvarå några musicerande personer suto — musici kunde man ej kalla dem. De utgjorde tillsammans ett slags orkester, som hade alla de vigtigaste instrumenterna, men i samspelet märktes ingenting annat än den goda viljan, och när man hade hört på dem en stund kom man underfund med att de allesamman bara spelade efter gehör. När någon af dem kom ur takten, så väntade han ett ögonblick tills han kunde falla in med de öfriga, och ofta var det ganska svårt att taga reda på hvad det var som spelades.

Också behöfdes det ingalunda här att spela ordentligt och artistiskt, utan bara att någon musik hördes, och i allt fall kunde de rätt bra spela de få amerikanska nationalmelodierna. Dessa voro Yankee Doodle, Washingtons marsch, Stjernbaneret och en mycket medelmåttig marsch, som, besynnerligt nog, hette "Napoleons återtåg". Publiken sjöng med och stampade takten till dessa melodier och tröttnade aldrig på dem, vare sig att de exequerades på något riktigt instrument eller på munharmonika.

Musiken hade samma syftemål som taflorna. Musiken skulle locka de förbigående att komma in i salen och taflorna skulle fängsla dem så länge tills de satte sig vid ett spelbord. Så fort de hade börjat hazardspel behöfdes hvarken musik eller taflor längre.

Dessa spelbord voro således hufvudsaken och medelpunkten i salen, och Hetson blef stående öfverraskad vid åsynen af dem, ty ehuru mycket han än hade hört och läst om dessa spelhålor, hade han dock aldrig kunnat få någon så liflig föreställning om dem som verkligheten gaf.

Omkring tretio bord stodo utan ordning midt på golfvet, så nära hvarandra att man nätt och jemt kunde komma fram mellan dem, och hvarje bord hade sitt eget intresse, sin egen bank och spelade särskilt spel.

Mellan borden trängdes byns dagdrifvare (å hvilket slags folk det äfven i Francisco fanns öfverflöd) tills de fastnade vid något af dem. Amerikaner och Tyskar, Fransmän och Engelsmän, Mexikaner och Kalifornier trängdes der om hvarandra. Somliga voro elegant klädda, andra i trasig min-arbetaredrägt, med buckliga hattar och utslitna stöflor. Här gjorde man dock ej afseende på kläderna; guldet som låg på bordet gjorde alla lika, och bara trashankarne drogo upp en duktig läderpung med guldkorn ur fickan fann sig ingen generad af dem.

Här spelades raffel, rulett, rouge et noire och alla slags hasardspel. Anseliga summor gingo ur hand i hand utan att det gaf anledning till några passionerade. utbrott annat än då och då en ed.

Hetson skulle blifvit, länge stående och betraktat detta för honom nya skådespel om icke Siftly hade väckt honom ur hans betraktelser.

— Jaså, är du här nu! — ropade denne till Siftly. — Det tycker jag om. Här kan du genast lära känna qvintessensen af det kaliforniska lifvet. Dessa bord äro barometrarne på huru det går borta i minorna. När borden stå folktomma kan du vara säker på att minorna ej varit mycket gifvande. Trängas deremot spelare omkring borden till långt in på nätterna, så är det ett bevis på att gräfvarne gjort goda affärer, och guldet går då ledigt ur hand och i hand. Har du försökt din lycka redan?

— Jag spelar aldrig, — sade Hetson lugnt.

— Bah, det är intet värdt att säga här! Jag kan inte inbilla mig att du sjelf ämnar *gräfva* efter guld här, men när man väl kommit hit får man lof att öppna någon dörr för lyckan såvida hon icke skall lemna en alldeles i sticket. Jag, till exempel, har förtjenat allt hvad jag eger vid de här borden, och med liten smula försigtighet skall jag nog skrapa ihop så mycket att jag kan fara hem till Förenta Staterna igen som en rik man.

— Men om du tappar igen, hvad har du då vunnit?

— Lyckan står den djerfve bi! — sade Amerikanen med ett djerft kast på hufvudet. Dessutom finns det nog medel att tvinga lyckan till att gynna en, och om du har lust, så skall jag framdeles lära dig konsten. Men nu skola vi ej förspilla tiden, utan göra en ronde genom salen. Jag får lof att presentera Kalifornien för dig.

Utan att afvakta svar tog han Hetson under armen och begaf sig åstad.

Somliga bord voro för ögonblicket fria från åskådare, men två spelare sutto midt emot hvarandra vid hvart bord, och emellan dem voro uppstaplade större eller mindre högar af piastrar, guldstycken och guldstoft i små läderpungar. De lediga spelarne blandade deras kort, togo af och höllo vad om utgången tills en förbigående satte på ett kort och då gerna lockade de öfriga med sig.

Vid andra bord var åter så stor trängsel af spelare och åskådare, att man knappt kunde komma förbi, och detta var ett säkert tecken till att der spelades högt samt att spelet var intressant.

Vid ett af de tommare borden sutto två personer och blandade korten. De ådrogo sig Hetsons uppmärksamhet genom den besynnerliga kontrasten dem emellan. Den ene af dem var en liten pussig och fet karl med ett par förfärliga fadermördare, som räckte honom uppöfver öronen. Den andre var raka motsatsen. Han var lång och torr, och man kunde ej se en skymt af något linneplagg på honom, fastän detta eljest är en hufvudsak hos Amerikanarne. Den trånga rocken var tillknäppt ända upp i halsen och slöt lika tätt till som hans hopknipna ögon och sammanbitna läppar. Han hade dragit sin höga svarta hatt djupt ned i pannan och det såg ut som han icke hade lust att visa mer än det minsta möjliga af sin person.

— Det var ett par kuriösa figurer, — hviskade Hetson till sin följeslagare. — Huru olika menniskor slumpen ofta förer tillsammans!

— Ja visst — svarade Hetson. — Kom med mig bort till deras bord. Jag har vunnit mången dollar af dem och jag tror inte just att de spela särdeles väl.

Utan att vänta på svar af Hetson ställde han sig vid bordet, tog upp en näfve dollars ur fickan och satte dem på första kortet. Icke ett ord vexlades, spelet gick, och Siftly hade vunnit.

— Försök nu du, Hetson — sade han uppmuntrande. — Hvem vet hvad lycka som väntar dig i Kalifornien! I synnerhet bör man aldrig lemna obegagnad den första dagen som man är i land.

Hetson tvekade; han hade hittills aldrig spelat; men den massa af guld som låg på bordet, klangen af de ädla metallerna, den hastighet hvarmed hans vän skördat sin vinst — allt detta lockade honom till att göra ett försök. Han tog upp ett femdollarsstycke, satte det på ett kort — och vann.

— Låt det stå! — hviskade hans följeslagare.

Åter gick spelet, men denna gång förlorade han.

— Jag skulle sätta på ässet, — sade Siftly.

— Jag har mera förtroende till sjuan, — sade Hetson — och satte tio dollars på detta kort. Han tappade ånyo, och ännu flera gånger, så att inom en handvändning hade han förlorat femtio dollars.

Siftly svor en vild ed.

— Jag tror att de skurkarne spela falskt, — sade han, — men vänta bara: jag skall nog se upp med dem. Sätt femton dollars på knekten — den har förlorat tre gånger efter hvartannat — den måste vinna!

— Nej tack —, svarade den unge mannen lugnt. — Nu har jag gjort dig till viljes och betalat tillräckligt med lärpengar. Jag unnar gerna de der herrarne mina femtio dollars, men flera få de ej.

— Det är dumt — menade Siftly. — Skall du låta dem behålla dina pengar utan att försöka få igen dem!

— Ja det ämnar jag, ty försöket att återvinna dem kunde bli mig ännu dyrare. Men hvad är det för en underskön ton som nu fyller hela rummet. Hvarifrån

kommer en så gudomlig musik på ett sådant ställe som detta?

Siftly, som under tiden hade, utan att Hetson märkte det, vexlat en blick af hemligt förstånd med den långa och magra spelaren, svarade på frågan:

— Åh, det är den spanska flickan, som spelar här två timmar hvar dag — en timma på eftermiddagen och en på qvällen. Jag tror att hon heter Manuela. Jag bryr mig inte om den strunten, och inte mina landsmän heller. Men Mexikanarne äro alldeles galna efter henne — ser du hur de rusa dit med sina brokiga schalar.

Hetson stod som fasttrollad af denna beundransvärda musik och af anblicken utaf den unga flickan som nu hade trädt fram på estraden med sin fiol. De öfriga musikanterne kände af instinkt att denna musik var någonting helt annat än deras, ty de lyssnade med djup uppmärksamhet till dessa toner, som satte luften i dallring liksom en eolsharpas toner.

— Jag trodde att du ville säga mig någonting, Hetson! — sade Siftly slutligen med otålighet. — Jag har hvarken tid eller lust att höra på det der birfilandet; och om du promt inte vill spela, så ro fram med hvad du har på hjertat, eller ock går jag min väg.

— Du har rätt — svarade Hetson raskt, i det han tog vännen under armen och drog honom bortåt dörren. — Jag var en tok som så länge öfverlemnade mig åt dessa intryck. Kom med mig ut, så skall jag tala om allting för dig.

— Såå, har du hemligheter, fastän du knappt hunnit sätta foten i land! — sade Siftly skrattande.

— Icke just hemligheter, men dock ber jag dig att ej tala om saken för någon. Jag behöfver ett råd af dig, och det nekar du mig säkert ej.

De hade kommit ut på *la plaza* och gingo fram till midten af den. Der stannade Hetson och frågade:

— Kan man här någonstädes få se ett register öfver alla ankommande?

— Register öfver de ankommande? — frågade Siftly med förundran. — Hvad skall du göra med det? hvem bryr sig om hvilka som komma eller fara!

— Föres här ej något register då?

— Jo jag tror det. Man besvärar visst icke dem som komma med att fråga efter deras pass eller dylikt, men nog skola kaptenerna aflemna passagerarlistor. Men på de tusental som komma från Amerika håller man ej reda, emedan det är omöjligt.

— Skeppslistorna äro tillräckliga — sade Hetson.
— Hvar kan jag få se dem?

— På rådhuset, tror jag, ty der är en byrå för invandrare. Men du är väl icke rädd för någon björn. Den skulle ha bra godt om pengar, som försökte att här krama betalning ur en Amerikan. Om du vore utländning — det vore en annan sak. Dessutom är du ju advokat, och . . . .

— Nej det är ingen fordringsegare — afbröt Hetson honom — och den sak, hvarutinnan jag vill hafva ditt råd, har hvarken att göra med penningar eller penningevärde, men den rörer hela mitt lifs lugn och lycka.

— Hvad för slag! — utropade Siftly. — Du är ju alldeles utom dig! Hvem väntar du, hvem är du rädd för?

— Rädd! Ja du sade det rätta ordet — sade Hetson, farande åt sidan som om den skräckbild han fruktade redan vore honom nära.

— Bah! — yttrade Amerikanen föraktligt. — Om det är en menniska, som man kan komma åt med krut och kulor eller med ett par tum godt stål, så har du ju ingenting att frukta för. Jag är inte rädd för fan sjelf.

Hetson såg honom skarpt in i ögonen. En ny idé rann upp hos honom.

— Hvem är det? — frågade Siftly lugnt och med samma föraktliga leende.

— Min hustrus fästman! — hviskade Hetson.

— Det var då en underlig förvandtskap!

— Hör på — sade Hetson, häftigt uppr[illegible]
Innan min hustru lärde känna mig var hon fö[illegible]
hon ansåg sin fästman för död, gifte sig med [illegible]
fick först efter vigseln underrättelse att han än[illegible]
och skulle komma till henne.

— Hur vet *du* det?

— Hon har sjelf sagt mig det och vis[illegible]
hans bref.

— Har hon sjelf? Åh, då är det ju icke [illegible]
Således bryr hon sig ej mera om honom?

— Jag är rädd att hon älskar honom mer [illegible]
gonsin — hviskade Hetson — och att hon en[illegible]
pligtkänsla talat om allting.

— Vet han hvar hon är då?

— Jag tror icke det — åtminstone har j[illegible]
sökt leda honom på villspår i fall han skulle [illegible]
att förfölja oss. Men *om* han ändå . . . .

— Du pinar dig med ett tomt hjernspöke [illegible]
Amerikanen och skakade på hufvudet. — Hva[illegible]
alla dessa "om" och "men" till? Det blir tid [illegible]
rödja honom ur vägen när han kommer, i fall [illegible]
blir farlig. Är det en landsman?

— Nej — en Engelsman.

— En Engelsman — bah! — *Den* gör [illegible]
mycket väsen för! Jag trodde sannerligen att [illegible]
litet mera förstånd. Om han är klok, så föl[illegible]
icke efter dig; och kommer han, så skola vi [illegible]
taga honom lusten att jaga på andras mark. [illegible]
fick du det infallet att begifva dig till Californi[illegible]
din hustru? Hvad i all verlden tänker du gö[illegible]
henne här? Hvar skall hon bo? I staden?

— Jag vet ännu icke sjelf — sade Het[illegible]
Jag ville bara bort, bort från ett ställe, der ja[illegible]
tade hvart ögonblick att möta min rival, och [illegible]
Kalifornien . . . .

— Det land i verlden, som du aldrasist sk[illegible]
valt — afbröt Siftly. — Det kommer kanske [illegible]
då det går an att föra hustru och barn med [illegible]
men nu är detta blott ett rått samhälle för[illegible]

Din hustru kunde i hvilken annan del som helst af verlden ha lefvat som en prinsessa af de penningar, du här får gifva ut för lifvets simplaste behof. Men detta angår då endast dig sjelf . . . . Apropos, hvad heter den der Engelsmannen som du har så mycken respekt för. Det kan vara bra att veta i händelse jag skulle råka på honom.

— Golway . . . Charles Golway.

— Jag skall icke glömma bort det namnet.

— Nåväl, huru skall jag nu göra?

— Du skall inte göra någonting alls. Vänta bara tills han verkligen kommer och säg honom då rentut att du skjuter honom för pannan om han talar ett enda ord med din hustru. Lagen behöfver du inte vara rädd för. För det första skulle den fria dig, ty du hade uppenbart haft rätten på din sida — och skulle den *icke* göra det, så äro vi sjelfva tillräckligt starka att försvara oss. Men nu har jag pratat mer än nog. Du träffar mig hela qvällen i Parkers hotell.

— Hvar ligger rådhuset då?

— Det är den långa byggnaden som du ser derborta — svarade Siftly, pekande åt andra sidan af torget. Derefter nickade han åt Helson och gick fort utför den gatan som ledde till hamnen.

FJERDE KAPITLET.

La Plaza i San Francisco.

La Plaza eller stora torget i San Francisco, hvilket nu är en med solida och praktfulla byggnader omgifven plats, hade om sommaren 1849 blott en hop tält och skjul omkring sig, hvilka de första invandrarne i hast hade slagit upp.

Den enda skapliga byggnad som fanns der, utom rådhuset, var det midt emot belägna Parkers hotell, som hade flera våningar och var uppfördt af en Amerikan, vid namn Parker, hvilken hade en orimlig inkomst af spelsalen och gästrummen.

Bredvid detta hus var Eldorado — nu ett af de praktfullaste spelhus i verlden, — men på den tiden blott ett temligen stort tält, omgifvet af andra smärre tält och stånd, i hvilka alla slags spel bedrefvos.

La Plaza var stadens hufvuddel, och der var lifvet i San Francisco koncentreradt. Alla fremmande, som kommo till staden, följde med strömmen dit. Alla som hade någonting att sälja ansågo detta vara bästa platsen att bjuda ut sina varor och exponerade dem der antingen i korgar eller på provisionella bord. Ännu fanns det ingen myndighet som anvisade dem platser, utan de ställde sig hvar de kunde. Stod någon i vägen för en, så körde man undan honom om man kunde.

Här hade Siftly lemnat sin vän, och Hetson blef en god stund stående qvar och stirrade drömmande på sceneriet. De tröstegrunder Siftly uppletat hade snarare ökat än minskat hans oro, ty denne hade ju — tycktes det honom — tagit för gifvet att rivalen skulle komma efter. Vid denna tanke sjöd blodet i hans ådror och hjertat klappade häftigare. Förgäfves stridde han med alla möjliga förnuftsskäl emot dessa föreställningar, förgäfves sade han sig att Jenny älskade honom och aldrig skulle blifva honom otrogen. En ond ande hviskade oupphörligt att den *första* kärleken aldrig dör i en menniskas hjerta, och hans sjuka fantasi framställde nu medtäflaren utrustad med alla ungdomens hänförande behag och såsom en, den der blott behöfde visa sig för att genast intaga hans hustrus hjerta.

I detsamma gick öfver torget en besynnerlig figur, hvilken icke ens Amerikanarne, ehuru vana de än äro att se underliga saker, kunde låta bli att vända sig om för att betrakta.

Det var en af våra gamla bekanta, Ballenstedt, som i sin ärtgula kavaj, med sin nattsäck i ena handen, paraplyet under armen och lådan i andra handen, gick sakta och betänksamt öfver torget, synbart oviss om hvilken gata han skulle välja. Han stannade alltsomoftast, såg sig om åt alla kanter och kunde ej fatta något beslut.

Slutligen hade han sålunda hunnit dit, der Hetson ännu stod fördjupad i sina tankar. Han gick fram till honom, rörde vid hans armbåge med handtaget på sitt paraply och sade:

— Hör herrn, kan herrn säga mig hvilken väg jag skall gå för att fortast komma ut till minorna?

Hetson vände sig häftigt och förskräckt om till den frågande. Denne, som genast kände igen sin reskamrat, tillade:

— Åh Herre Gud, det är ju en af våra! Då vet ni väl lika litet besked som jag. Ursäkta mig i allt fall. Ämnar ni er också ut till minorna?

Hetson runkade misslynt på hufvudet för att gifva tillkänna att han ej förstod hvad Tysken sade. Derefter vände han honom ryggen och begaf sig till rådhuset för att få se passagerarlistorna.

— En sådan grobian! — brummade Ballenstedt. — Ja, sätt du näsan i vädret — om en månad skulle jag minsann inte vilja byta med dig. Han ämnade fortsätta sin gång, då han hörde skratt och glada röster.

— Ballenstedt! Hollah, Ballenstedt!

Han såg sig om, men stannade ej. Han hade icke lust att låta uppehålla sig af reskamrater — han hade ingen tid att kasta bort, ty ju förr han komme ut till minorna, desto bättre vore det. Icke heller behöfde någon veta hvart han begaf sig.

— Hvart i all verlden skall ni taga vägen? — ropade den ene, i det han sprang fatt honom. — Ni ämnar er väl icke ut att gräfva?

Det var Lamberg, som synbarligen hade tagit mera till bästa än han tålde vid och som derför ledsagades af Hufner.

— Hvarför skulle jag stanna här? — svarade Ballenstedt. — Jag har inte mycken tid att röra mig med, ty jag skall vara hemma i Tyskland igen om tio månader.

— Om tio månader! — utropade Lamberg skrattande. — Då hinner du inte vaska mycket, ty du behöfver fem månader till hemresan.

— Det gör ingenting, ty jag behöfver inte mer än femtiotusen riksdaler — svarade Ballenstedt.

— Femtio tusen riksdaler — inte mera! — ropade Lamberg. — Och det säger han med sådan tvärsäkerhet som om han redan hade vexeln i fickan, och bara behöfde göra sig mödan att gå till bankiren för att få den infriad. Men hvad skall du göra med pengarne, min hedersvän?

— Jag skall köpa den nya gården i Hesselbach — svarade Ballenstedt. — Den kostar precis femtio tusen.

— Och du tror verkligen att du kan gräfva upp så mycket guld på så kort tid? — frågade Hufner, på hvilken den andres trygghet ej förfelade sin verkan.

— Om jag verkligen tror det? — upprepade Ballenstedt förundrad. — Ja, hade jag inte varit säker på det, så hade jag väl icke rest så många tusen mil.

— Hahaha! Ballenstedt är gudomlig! — utbrast Lamberg.

Men Hufner, som också hade mycken lust att samla guld i hast — sade godmodigt:

— Om jag visste att det vore säkert, herr Ballenstedt, så skulle jag gerna följa med er. Två arbeta alltid bättre än en, och jag skulle i alla fall tåga åstad i morgon. Har ni tid att vänta ett ögonblick?

— Hvem . . . jag? — sade Ballenstedt. — Nej, det har jag icke.

— Åh bara tio minuter på sin höjd — bad Hufner bevekande. — Det kan ni väl gå in på för gammalt kamratskaps skull. Mina saker äro hoppackade, så

att jag behöfver bara springa efter dem. Ni väntar ju på mig ett ögonblick? . . .

— Ni är ju inte rätt klok — sade Lamberg. — Ballenstedt vet ju icke sjelf hvar han är hemma i denna stund.

— Ni väntar ju här? — upprepade Hufner, utan att fråga efter Lambergs invändning. Och utan att afvakta svar sprang han bort åt Kearney-gatan. Lamberg, som ville afråda honom från hans dårskap, följde efter så fort han kunde.

— Jaså, han vill följa med mig, den gunstige herrn — muttrade Ballenstedt. — Ombord brydde han sig inte det minsta om mig, men nu, då guldet lyser honom i ögonen, nu tycker han att jag är god nog. Men nog skall han få leta efter mig! — Dermed vek han in på en gata och försvann i största hast.

En fjerdedels timma derefter kom ned ifrån hamnen en kärra med resandes effekter. Efter den gick en qvinna med nedböjdt hufvud och ett barn vid hvardera handen, samt bredvid henne en äldre, välklädd herre med ett barn på armen. Han såg nedslagen ut, och fastän allt omkring honom var så nytt och ovanligt tittade han hvarken åt höger eller venster. Just som detta tåg hade kommit upp på torget ropade en bekant röst bakom dem:

— Hvart skall ni taga vägen, assessor?

Assessor Möhler såg sig om åt det håll, hvarifrån rösten hördes, och igenkände sin reskamrat justitierådet, som kom långsamt vandrande efter honom med sin pipa i munnen.

— Jaså är det ni, herr justitieråd — sade assessorn vänligt. — Det var mycket angenämt att träffa er här på landbacken. Som ni ser följer jag den stackars fru Siebert upp i staden till det hus, der hennes man dog.

— Aj, aj . . . jag har hört talas om det . . . det gör mig mycket ondt . . . Det var ett fanders spektakel . . . Nånå, det gör då egentligen ingenting . . . får ärfva genast . . . vända om med första

lägenhet . . . Satans land, det här Kalifornien . . . att begära sju dollars för ett skålpund dålig tobak.

Justitierådet brydde sig ej vidare om den olyckliga familjen, utan frågade bara till hvilket hotell assessorn skulle gå. Som han stötte fram orden på sitt vanliga kärfva sätt, så började den lilla, som assessorn bar på armen, att gråta och lät icke tysta sig. Justitierådet frågade ej efter detta heller, utan fortfor att prata. Den lille invandraren tycktes dock ha föresatt sig att behålla sista ordet, ty ju högre justitierådet talade, desto värre skrek barnet, så att alla förbigående stannade och sågo på dem. Sjelfva åsynen af ett litet barn var ovanlig i Kalifornien.

Belägenheten var särdeles besvärande för den stackars assessorn. Han såg åt kärran ett par gånger som om han haft god lust att sätta barnet i den; men det gick ju ej an. Modren frågade nemligen icke det ringaste efter barnet, som hon visste vara i de bästa händer, och assessorn måste således härda ut. Dessutom ledsnade de kringstående snart vid skådespelet.

De på den tiden gängse ryktena om Kalifornien skildrade det som en riktig röfvarkula, der man städse måste med spänd pistol bevaka lif och egendom. Det kan icke nekas att lagstridiga handlingar imellanåt blefvo begångna der, men tillståndet var ej på långt när så laglöst som det sades. De fleste invandrare hade dock rikligt försett sig med alla slags vapen, så att bössor, dolkar och pistoler spelade en stor roll i guldgräfvarnes utrustning.

Ett nonplusultra af denna sjelfförsvarsmani erbjöd en liten trupp, som nu tågade öfver torget och väckte allmän uppmärksamhet.

Det lilla sällskapet bestod af fem personer, hvilkas anförare — en jättestor karl med svart krusigt skägg — gick högtidligt i spetsen. Denne man, som säkerligen var nära sju fot och hade axlar af motsvarande bredd, bar en hvit, bredskyggig filthatt på hufvudet, grön blus och ljusa byxor; kring lifvet hade han ett tumsbredt bälte af hvitlackeradt läder och hvaruti hängde en omåttligt lång sabel, som släpade efter honom och

slamrade mot gatstenarna. Bredvid sabeln satt en hirschfångare med hjorthornsskaft, och invid den en aderton tum lång dolk i sin slida. Framme i bältet sutto ett par dubbelpistoler med bajonett, och öfver axeln hängde en lodbössa af grof kaliber.

Mannens uppsyn passade ej det ringaste till denna fruktansvärda arsenal. Det var, med sina röda kinder och ärliga blå ögon, det aldra redligaste och frommaste ansigte man någonsin kunde få se, och det såg ut som han ej ens skulle kunna göra en katt förnär. Ännu löjligare tog han sig ut genom sammanställningen med hans fyra följeslagare, ty dessa voro — kanske så med uppsåt utletadt — de minsta varelser man kunde få se. Dessa fyra småttingar hade våldiga skägg och voro lika starkt beväpnade som han, med undantag för sabeln, som också var nästan längre än de sjelfva. De drogo en kärra, hvarå låg all deras packning samt en mängd hackor, spadar, bleckpannor och paraplyer. Dessa, som voro af lärft, vittnade, oberäknadt alla andra tecken, om att männen voro Tyskar. De marscherade långsamt öfver torget, utan att bry sig om hvad som föregick omkring dem.

I detta ögonblick kom Hufner andtruten tillbaka. Han sökte öfverallt efter Ballenstedt, men fick naturligtvis ej reda på honom, och Tyskarne, som han frågade, kunde ej gifva honom någon upplysning. Han frågade om han fick sluta sig till deras karavan.

— Hvar har ni era vapen? — frågade jätten, som till Hufners stora öfverraskning hade en späd fruntimmersröst.

— Mina vapen! — svarade han förbluffad. — Jag har inga andra vapen än min fällknif och den här lilla pistolen. Den är inte en gång laddad, ty jag är rädd att den skall brinna af när jag har den i fickan. Det har en gång händt en sådan olycka i Bremen.

— Inga vapen! — utbrast jätten med icke mindre häpnad. Hvad tänker ni då försvara er med?

— Ja, det har jag inte tänkt på — genmälte herr Hufner. — Är det verkligen så farligt ute i minorna? jag trodde . . . .

— Farligt! — upprepade jätten, höjande föraktligt på axlarne. — Se bara på oss. Tror ni vi hade beväpnat oss så här om der inte vore farligt?

— Men vännen, som jag söker, hade bara en spade och ett paraply.

— Stackars karl! — sade den store mannen med en deltagande suck. — Hvem vet under hvilket träd hans ben komma att hvitna! Vi ämna ordentligt förskansa oss hvar afton. På ett par timmars tid kunna vi fem kasta upp en ordentlig vall, och vi ha tänkt på att äfven låta andra förena sig med oss; men det skall vara folk med vapen. Med det der paraplyet kan ni inte försvara er, och pufferten förslår inte heller . . . Jag är ledsen att jag ej kan upptaga er ibland oss . . . det strider emot våra reglor.

— Men jag kan ju inte alldeles ensam . . .

— Det gör mig ondt — afbröt resen — men här i Kalifornien får hvar och en lof att sörja för sig sjelf. Gif akt, kamrater! Framåt marsch! — Och görande en nådig helsning med handen åt den unga mannen satte han sig i gång.

Herr Hufner blef en stund tvehågsen stående på samma ställe. Han funderade på att följa ett stycke efter denna trupp, men hans medfödda blyghet och farhåga att se efterhängsen ut förjagade denna tanke, så att han började helt sakta vanka hem till sitt qvarter igen. Efter de underrättelser han erhållit vågade han sig ej ensam ut till minorna, och någon annan utväg återstod honom således ej än att skaffa sig vapen och vänta på något sällskap, som han med trygghet kunde sluta sig till.

Rörelsen på torget hade ännu icke upphört, fastän solen började luta till sin nedergång. Folk böljade lika lifligt om hvartannat och tungt lastade kärror rullade oupphörligt från hamnen uppåt staden med passagerargods till "hotellerna".

Vid denna tiden voro inflyttningarne utomordentligt talrika, ty de första frestande underrättelserna om rikedomen på guld hade just hunnit göra sin verkan

öfver hela verlden, och äfventyrare strömmade nu till från alla delar deraf för att förvärfva dessa rikedomar, som fantasien i oändlighet mångdubblade. Det var mycket vanligt, redan då, att tio eller tolf fartyg ankommo hvarje dag, och om under några dagar vinden hindrade inseglingen, så blef antalet mångdubbladt när vinden föll åt en annan kant.

De fleste passagerare ansågo San Francisco blott för en landstigningsplats och hade ej någon lust att stanna der. Bergen voro deras mål, som de ville upphinna så fort som möjligt, och de skulle icke ens ha legat en enda natt på värdshusen, hvilkas oerhörda priser i alla fall skrämde dem, om icke deras packning hade varit dem i vägen. Men hvar skulle de göra af den? De kunde ej släpa sina kistor och kappsäckar med sig till minorna, och måste således tills vidare söka sig tak öfver hufvudet.

De flesta af Leontines passagerare hade sprungit omkring hela eftermiddagen för att uppsöka något säkert ställe att förvara sin packning å, men det var fåfängt. Värdarne förklarade sig visserligen benägna att taga deras saker i sitt förvar, men de ville ej ansvara för dem och ej heller placera dem i säkrare rum än de lättåtkomliga tälten. Hyran för en kappsäck var dessutom icke mindre än 1 dollar i månaden och för en kista 2 dollars.

Det kunde nu icke hjelpas. Menniskor, som hade slitit sig ifrån vänner och slägtingar och alla band och rest många tusen mil, kunde väl icke låta här fasthålla sig af en lumpen kista eller något dylikt. De buro således sina saker till något ställe, som de funnit skapligt; värden gaf ett qvitto på persedeln, med förbehåll att han ej ansvarade för den, och så tågade guldsökarne ut till minorna utan att taga afsked af sin packning — de fleste också utan att någonsin få återse den.

— Ut till minorna! — ropades å alla håll, och alla de i Francisco utkommande tidningarne stegrade begäret genom sina fabelaktiga berättelser om nyupptäckta skatter. Guldgräfvarne räknade hvarje vänte-

timma som en förlorad tid och ströfvade i rastlös otålighet omkring i staden liksom de genom detta flackande skulle kunnat bedraga sjelfva tiden.

Dessa tusentals menniskor, som lågo sysslolösa i San Francisco och följande dag aflöstes af nya tusental, fyllde de spelhus, som redan funnos der i så stort antal, ty dels kunde de lättare fördrifva tiden der så mycket folk var samladt, och dels kunde de här liksom probera om lyckan skulle blifva dem blid i Kalifornien. Således offrade hvar och en af de nykomna sina femton till tjugu eller ännu flera dollars på det gröna bordet.

Det föll dem naturligtvis ej in att der spelades falskt. Karlarne derinne sågo så rättskaffens ut, spelet gick sin regelbundna gång, bedrägeri var ju icke tänkbart — men ändå försvunno deras pengar. "Det skulle så gå", tröstade de sig; och väl dem, om de dermed upphörde att spela.

FEMTE KAPITLET.

En afton i San Francisco.

Natten bröt in, och då i dessa regioner mörkret inträffar mycket kort efter solens nedgång, så upphörde snart rörelsen på torget. Kärrorna försvunno, bärarne skyndade på för att blifva af med sina bördor, och spelhusen vid torget sände ut massor af ljus för att locka gäster. Sådane uteblefvo ej, ty nu voro alla lediga.

Isynnerhet strålade Parkers hotell — hvars spelsal var den största och grannaste — likt ett fépalats, och omkring alla spelborden trängdes folk för att komma åt att gifva sin tribut åt bankörerna. Här gällde hvarken rang eller egenskaper, utan bara guldet.

Från orkestern skrällde trumpeterna, dånade trumman och pep fiolen; i salen hördes ett oredigt sorl, endast afbrutet af myntens klingande, af något högt glädjerop från en vinnande, eller af en tappandes förbannelser. Stundom small äfven en champagnekork och glas stöttes ihop, men ingenting afbröt spelet.

Imellan borden trängde sig en man fram utan att bevärdiga spelet med någon uppmärksamhet, med sådan ifver och brådska, att den väckte uppmärksamhet, der eljest alla stodo stilla och ingen fjeskade.

— Hvad ränner den der galningen efter — sade en man i blå blus, hvilken den brådskande hade råkat knuffa till. Tror han att han ej kan fort nog blifva af med sina penningar, efter han har så brådtom?

— Ju förr han blir plockad, desto bättre — hviskade en annan.

Säkert hörde den obekante icke dessa anmärkningar, eller ock brydde han sig ej om dem, ty han fortfor att tränga sig fram, och hans oroliga blick tycktes söka någon i salen.

— Här är plats, herre! här kan ni fylla fickorna med guld! — ropade somliga bankörer till honom — men han stannade ej. Plötsligt upptäckte han en man som stod och lutade sig mot en pelare — det var just den han sökte.

— Siftly! — ropade han, vidrörande mannens axel. — Jag har fått reda på honom.

— Ah, Hetson! — sade Amerikanen, vändande sig åt honom. — Men hvad går åt dig? du ser ju alldeles förstörd ut.

— Han är här! — var det enda svar han fick. Dervid såg den unge mannen sig om, liksom rädd att rivalen skulle vara honom i hälarne.

— Han? . . . . hvilken? — frågade vännen, som hade helt andra saker i hufvudet och alldeles glömt det förtroende han erhållit.

— Charles Golway! — hviskade Hetson i örat på honom, kastande sedan på honom en sådan blick som om han väntat sin dödsdom.

— Charles Golway! — upprepade Amerikanen förundrad — aha, nu minns jag . . . fästmannen!

— Tyst för Guds skull! — bad Hetson.

— Se så var inte något sjåp! — uppmanade den andre skrattande. — Hvem tror du här känner den göken eller dina dumma griller; och *om* man kände dem, hvem tror du skulle fråga efter dem? Låt honom vara hvar han vill, och punktera du — det der bordet är förbannadt olyckligt och jag tror att du aldrig finner något bättre tillfälle att taga revanche för i middags.

— Pina mig för Guds skull inte med ditt spel — sade Hetson. — Hvad skall jag göra? Jag är utom mig och kan icke råda mig sjelf.

— Men om jag ger dig ett råd, så följer du det ändå icke.

— Försök bara!

— Godt! men det är också det sista jag säger dig i den här saken. Låt honom vara, och bry dig lika litet om att Charles Golway är i Kalifornien som om han vore i månen.

— Du vet inte . . .

— Jag vet mer än som behöfves för att allvarsamt bedja dig slå sådane galna idéer ur hågen. Kommer han i din väg, och finner du att han lägger an på din hustru, så jaga honom en kula genom skallen — ty hvarför springer den stollen efter en annan mans hustru! Men om han blott af en händelse kommit hit . . . .

— Af en händelse! — afbröt Hetson . . . han har ju följt efter oss rakt från Valparaiso.

— Men jag tyckte att du hade narrat honom till Australien.

— Han har väl fått veta sanningen, och hans skyndsamhet bekräftar min misstanka. Det fartyg, som han kommit hit med, seglade från Valparaiso tre dagar sednare än vårt, men han kom ändå hit i förrgår och således två dagar före oss.

— Hans fartyg seglar bättre än ert — det är hela

saken — invände Amerikanen. — Men vi förspilla den dyrbara tiden med dumheter. Vill du spela eller ej?

— Låt mig vara i fred — bad den unge mannen afböjande. — Jag har aldrig tyckt om att spela och gör det aldraminst nu. Hjelp mig heldre att söka upp honom.

— Då vore jag allt bra tokig — sade Siftly. — Nej, har du inte något bättre att göra, så får du allt sköta dig sjelf; och du torde då tillåta mig att nyttigare använda min tid. — Efter dessa ord vände han ryggen åt sin vän och gick till ett af de andra borden, lemnande Hetson åt sina egna tankar. Denne hade dock ej länge någon ro här, utan trängde sig fram mellan samlingen, med oroliga blickar åt alla sidor, kom till dörren och gick upp till sin hustru.

Han fann henne ensam. Hon satt på sängkanten med händerna hopknäppta och hvilande i skötet. Visste hon att hennes förre trolofvade hade anländt? kanske hon redan hade sett och talat med honom? Efter en kort helsning gick Hetson till fönstret och stirrade utåt det mörka torget.

— Hvad fattas dig, Hetson? — frågade hans fru sakta.

— Mig? . . . ingenting . . . hvarför frågar du?

— Du är så tyst . . . har någonting ledsamt händt dig?

— Nej inte det minsta, mitt barn, — svarade Hetson, oaktadt det kändes som hjertat skulle brista. — Att du sitter i mörker ännu! Har ingen varit hos dig?

— Jo, den hederliga doktor Rascher var här en liten stund på eftermiddagen — sade frun under det hon tände på ljus. — Det är så roligt att vi ha honom här i huset. En vän får dubbelt värde för en i detta vildtfremmande land.

— Du trifves icke här ännu?

— Trifves? — sade frun suckande och såg sig sorgset omkring i det lilla rummet, der deras saker ännu stodo huller om buller. Der funnos knappt ens

de aldra nödvändigaste möbler. En stor säng, ett bord och två stolar utgjorde hela möblemanget — alltsammans hopslaget af råa och ohyflade bräder. Icke ett spår af tapeter fanns, och man hade ej ens hunnit stryka fönsterfodren eller dörrkarmarna. — Hur skulle man kunna trifvas här, kära Frank? — sade hon. — Och när man på köpet hör det vilda lefvernet omkring sig och hur dörrarne slås igen så att fönsterrutorna skallra och hela huset skakar, så kan man ju icke annat än ständigt frukta att någon olycka händer. Gud gifve vi aldrig hade farit till Kalifornien!

Mannen svarade ej ett ord. Han hade gått fram till bordet och stod med hufvudet lutadt i händerna. Hans hustru varseblef hans förfärliga blekhet; hon fattade honom häftigt i armen och utropade:

— Min Gud, du är sjuk, Frank. Du är ju likblek . . . hvad har händt?

— Ingenting, min vän — svarade mannen sakta. — Jag har bara blifvit trött af att springa omkring. Men du har rätt, vistandet här kan ingalunda vara behagligt för dig — det är ännu ledsammare än ombord. Derför tror jag det vore bäst att vi lemnade San Francisco så fort som möjligt, och jag skall redan i morgon dag börja rusta till afresa.

Hans hustru hade knappt gifvit akt på hvad han sade, ty hon hade varit så fördjupad i betraktandet af hans förstörda ansigte.

— Säg mig hvad som står på, Frank — sade hon, lutande sig fram mot honom. Någonting har skett — det tjenar icke till något att neka, ty det synes på dig. Anförtro allt åt mig — jag besvär dig derom vid min kärlek. Låt mig ej lefva i den tron att jag förlorat ditt förtroende.

Hetson tog långsamt händerna från sitt ansigte och blickade skarpt och forskande i sin hustrus ögon. De sågo så trofast och oskyldigt på honom att det var omöjligt att någon falskhet kunde lura der bakom — åtminstone *ännu* visste hon ej af att hennes älskare var så nära henne. Skulle han sjelf säga henne att

han hade anländt? Det vore ju möjligt att undkomma honom och att hinna ut i bergen innan förföljaren finge reda på deras spår.

— Är det de gamla drömmarna och sorgerna som åter störa ditt lugn? Jag hoppas att det icke är så. Jag har ju gjort allt hvad som stått i min makt för att bevisa dig att det förflutna är dödt för mig och att jag blott tillhör dig. Jag har ju följt dig till detta aflägsna land. Fordrar du något ännu starkare bevis på min kärlek?

— Aflägsna! — hviskade Hetson, synbart tänkande på någonting annat. — Det är icke nog aflägset att den olycklige ej skulle kunna hitta hit.

— Tro icke det — sade hans hustru tröstande. — Jag känner Carl så väl, att jag är viss om att han aldrig skall göra något steg för att återse mig, så snart han erfar att jag tillhör en annan.

— Carl! — upprepade Hetson med sammanbitna tänder.

— Kan detta namn såra dig, Frank? — frågade hon sakta och lutade sitt hufvud mot hans axel. — Kom ihåg huru länge jag hade tänkt på honom under detta namn... men jag skall äfven undvika att nämna det; och gifve Gud att herr Golways namn aldrig mera må komma på tal oss emellan!

— Jag tror dig... jag tror dig! — hviskade mannen med djup rörelse; — men han sjelf ställer nog så till att det måste ske... Du tilltror honom alltför mycket ädelmod, alltför mycken kraft att försaka.

— Nej, det gör jag visst icke — svarade hon med fast förtröstan. — Om du bara kunde slå dessa olycksaliga tankar ur hufvudet, så skulle du också bli glad och munter. Jag har aldrig sett någon som så egensinnigt förbittrat sitt eget lif som du, och medan du...

— Egensinnigt! — inföll Hetson, i det han häftigt steg upp — egensinnigt, säger du. Tror du att det spöke, som plågat mig under hela resan, blott var ett inbillningsfoster? Nej, långt derifrån. Han är här!...

— Hvilken, Frank, i Herrans namn, hvilken? — frågade hans hustru i yttersta förskräckelse.

— Hvilken? . . . din Carl naturligtvis — om du icke redan vet att han är här. Han har följt efter dig, och dertill kan han väl icke ha något annat skäl än att söka locka dig ifrån mig.

— Det är omöjligt, — stammade fru Hetson bleknande.

— Omöjligt? — upprepade Hetsom med bitterhet. — Men jag kan säga dig namnet på det fartyg, hvarmed han afgick från Valparaiso tre dagar sednare än vi. Han har icke ens gifvit sig tid att hvila ut i Chile efter resan, utan han har begagnat första lägenhet för att uppnå sitt ändamål.

Hustrun dolde ansigset i sina händer, men blott ett ögonblick. Hon fattade sig och utropade:

— Men om han också vore här, Frank — har du då så litet förtroende för din hustru att du kan göra dig sådana bekymmer?

— Han var din *första* kärlek, — sade Hetson. — Det var blott några timmar som hindrade dig från att för alltid tillhöra honom, som ditt hjerta drog dig till. Jag har på sätt och vis blifvit dig påtvingad . . . jag vet att jag eger en skatt som icke är min — och jag är ej i stånd att afstå ifrån den.

Hetson var utom sig. Förtviflad kastade han sig på sängen och gömde hufvudet i händerna.

Hans hustru stod stilla och följde honom blott med blicken. Månne icke alla de bilder, hon sjelf frammanat, dessa bilder som hon sjelf hade med all makt afvisat, men som han lättsinnigt vidrörde, nu åter i all glans stodo fram för hennes själ?

Ja, hon hade älskat denne sin förste ungdomsvän, älskat honom med all sin själs kraft; och i första ögonblicket som hon fick höra att han lefde och ej varit förlorad för henne — då hon betänkte att det var hon sjelf som genom sitt "ja" hade upprest en oöfverstiglig mur mellan dem, våndades hennes hjerta i sorg. Men Hetson var hennes make — hon hade af fri vilja räckt

honom sin hand — hon visste med huru innerlig kärlek han omfattade henne, och hon tryckte handen krampaktigt mot hjertat för att qväfva dess upproriska rörelser.

Sakta, liksom rädd för ljudet af sina egna steg, gick hon bort till sängen, som hennes man låg på, lade sin arm omkring hans hals och hviskade: Frank!

Han svarade ej, men hela hans kropp skälfde.

— Frank! — upprepade hon med en ton som trängde rakt in i hans hjerta, — Frank, var man! Om också mitt hjerta var fästadt vid min första trolofvade, om jag ock i mina ungdomsdrömmar icke trodde mig kunna blifva lycklig med någon annan, så är det nu förbi: Jag är din hustru, och vid allt som är både dig och mig heligt bedyrar jag att jag ej hyser en tanke på någon annan än dig. Hvad som förr har varit, det är ej mera; från den stunden då jag blef din har ett nytt lif begynt för mig, och från den dag då jag började bära ditt namn har jag ej hyst någon annan kärlek. Tror du mig nu?

— Jenny . . . min dyra ljufva Jenny! — utbrast mannen och tryckte henne till sitt bröst.

— Det var väl att du ändtligen yppade dig för mig, — fortsatte hon. — Den sorg, som i hemlighet förtärde dig, skulle eljest ha förkrossat dig, utan att jag kunnat bistå dig. Nu då ingenting mera nedtrycker kan jag tala öppet med dig, och nu skall allting bli bra.

— Än han — Carl? — hviskade Hetson, sjelf rädd att uttala detta namn.

— Om han träffar oss skall han säkert respektera de nya förhållanden, i hvilka han finner mig, och gör han ej det, så är han icke värdig de känslor jag fordom hyste för honom. Är du nu lugn?

Hetson omfamnade henne ännu fastare, och när hon böjde sig ned öfver honom och hennes läppar vidrörde hans panna upplöste sig hans smärta i välgörande tårar. Han gråt såsom han hade gråtit då han var barn, och hans hustru stod och lutade sig öfver honom och höll hans hufvud mellan sina händer.

I salen uti nedra våningen hvirflade trummorna, skrällde trumpeterna och knuffades spelarne omkring borden.

Lutad öfver ett af dem stod en ovanlig, karakteristisk figur — en gubbe med så markerade drag att ingen kunde glömma honom, efter att en gång ha sett dem. Det flöt ädelt och utan tvifvel spanskt blod i hans ådror, ty man kunde ej få se en ädlare och stoltare panna än hans, och hans svarta ögon strålade så eldiga som om han varit tjugu år, fastän han var långt inne på femtiotalet Öfver sina vanliga kläder hade han en fin schal med iväfda guldtrådar, och den svarta filthatten höll han hopknycklad i högra handen, som hvilade på bordet; på ena fingret strålade en vacker juvel, och han följde spelet med uppmärksamhet.

— Ni har tappat, sennor, — sade en af spelarne leende, i det han strök åt sig några guldstyckena. — Ni har deciderad otur i dag och borde upphöra.

— Caramba! — mumlade Spanioren. — Jag tror att jag sjelf bäst vet när jag skall sluta. Tre halfva eagles *) till på femman!

Han talade illa och, som det tycktes, ogerna engelska.

— Tappadt! — ropades återigen. — Har ni lust att våga ännu mera?

— Två halfva till på femman!

— Tappadt! Vill ni våga ännu mera?

— Det var mina sista! — sade han halfhögt. — Men i morgon får ju min dotter sitt honorar igen.

— Det är mycket ledsamt, sennor, men vi spela aldrig annat än med pengarna på bordet, — invände spelaren. — Ni kan ju sätta er ring på ett kort och sjelf bestämma priset. Jag tycker om stenen.

— Ringen! . . . nej! — ropade mannen nästan förskräckt och ryggade från spelbordet.

Bankören ryckte blott på axlarne, och andra, som länge hade väntat på att få komma dit, trängde sig nu

---

*) En half eagle (örn) är ett mynt på 5 dollars.

fram till bordet och sköto temligen omildt undan den gamle Spanioren. Hvarför skulle han stå dem i vägen när han ej hade mera penningar?

Uppe på estraden, der musikanterna bokstafligen missbrukade sina instrumenter, stod en fin fruntimmersgestalt i svart silkesmantilj, lutade sig fram öfver den låga balustraden och såg bekymradt ned på de församlade.

Den närmast henne sittande violinspelaren — en ung Fransman — vände sig till henne flera gånger och försökte inleda ett samtal med henne, men hon hörde icke hvad han sade. Hon vände tvärtom bort hufvudet och sökte dölja tårarne som perlade i hennes sköna ögon.

Musiken tystnade, och kapellmästaren — en liten fetlagd man som svettades af ansträngning — trädde fram till den unga damen och sade i nästan vördnadsfull ton till henne: Sennorita!

Hon svarade ej, hon rörde sig ej, ty hon var så fördjupad i observerandet af sin fader, den gamle Spanioren vid spelbordet.

— Sennorita, nu är det er tur! — sade den lille mannen återigen — nu är det er tur — vill ni nu vara så god och börja.

— Ja — ja, min herre, — svarade flickan, görande våld på sig. Hon vände sig om och torkade hastigt tårarne ur ögonen. Hon lyckades återgifva sitt ansigte dess förra lugn, tog instrumentet, stämde det och begynte sitt själfulla spel.

Men hvad frågade dessa menniskor efter det! På eftermiddagen hade man lyssnat till henne, ty då voro spelarne mestadels Mexikaner och Kalifornier, och dessa hafva alla kärlek till musik; men nu var salen mestadels uppfylld med Amerikaner, hvilka ej frågade efter annat än att spela och supa.

— Nå, hvarför slutar musiken? — frågade en af spelarne — en liten blek man med några qvarlefvor af en halmhatt på sitt tofviga hår.

— Der står ju en och filar, — svarade hans närmaste man, utan att se ditåt.

— En, — upprepade den andra föraktligt — och hela den öfriga högen sitter och sofver der; hvad betalar man då de der karlarne för!

Hans granne ansåg det ej löna mödan att svara på detta — korten intresserade honom mycket mera.

Timma efter timma förflöt, och när hundratals lemnade sin plats för att försöka sin lycka vid ett annat bord eller för att gå hem kommo hundra andra in utifrån. Så fortgick det till efter midnatten. Först mot klockan 2 blef samlingen glesare. Intresset samlade sig kring ett par bord.

Den gamle Spanioren stod och lutade sig mot en af pelarne, med hufvudet nedsjunket på bröstet och armarne i kors under den dyrbara schalen. Han stod så stilla och orörlig att man skulle trott att han sof om icke hans mörka ögon ibland hade blixtrat till under den bredskyggiga hatten.

Den svartklädda flickan smög från orkestens estrad fram till honom. Ingen gaf akt på henne, ty en tvist hade just nu uppstått vid ett bord, och alla vände sig deråt. Hon lade sakta handen på den gamles axel och hviskade:

— Pappa!

— Ah, Manuela! är du här, mitt barn, — sade gubben, liksom vaknande från en dröm. — Du har väl slutat spela för i dag.

— Nej, — svarade flickan, kastande rädda blickar omkring sig; — men låt oss gå härifrån. Jag längtar efter att komma ut ur detta rysliga rum — och så är jag hungrig.

Spanioren bleknade vid dessa ord och stack mekaniskt handen i fickan; men hans sista guldstycke hade redan vandrat sin väg på spelbordet. Manuela såg hans rörelse och blef ännu blekare, men hon fattade sig med förundransvärd hastighet och hviskade:

— Du har ju icke tagit ut mitt honorar för i afton — värden sitter der.

Fadren teg och strök sig med handen öfver pannan.

— Kom, pappa! Jorden bränner under mina fötter. — Ack om vi aldrig hade kommit till detta olycksaliga land. Kom, och låt oss taga penningarne.

Den gamle rörde sig ej ur fläcken och hans blick irrade osäkert omkring i salen, såsom ville han der finna hjelp. Derpå tog han hastigt dottern vid handen och sade: kom!

— Men pengarna, pappa!

— Värden ger mig nog qvällsvard på kredit, — sade Spanioren med halfqväfd röst. — I annat fall skall uppassaren . . .

— Du vet ju att han gör det för *min* skull, pappa, — invände hon bedjande. — Tag heldre ut våra penningar.

— Jag har redan gjort det, — stammade han, med nedslagna blickar. — Jag ville tvinga lyckan att gifva mig medel att föra dig ur denna ovärdiga ställning, men det misslyckades. De fördömda korten voro emot mig som vanligt, och jag har förlorat allt.

Flickan sade icke ett ord. Hon såg ned och hennes bröst häfde sig starkt.

— Var inte ledsen, mitt barn, — sade fadren oroligt; — i morgon skall jag nog hjelpa det.

— Ämnar du *spela* igen? — frågade hon.

— Ja; skulle jag kanske låta dessa uslingar till Amerikaner behålla dina tungt förtjenta pengar? — frågade gubben vredgad.

— Du vet ju att de spela falskt, — sade Manuela. — Låt dem behålla hvad de ha fått och låt dem njuta triumfen öfver att de ha bedragit dig; men lita ej mera på denna falska lycka. Kom ihåg, pappa, att på några veckor kan jag förtjena så mycket som vi behöfva för att komma ifrån detta förskräckliga land, och sedan . . . .

— På några veckor! — afbröt gubben häftigt; — skulle jag låta dig ännu i *veckor* fördraga hvad du nu måste tåla, när jag kan med ett enda lyckligt kast befria dig från ditt slafveri inom en timme.

— Pappa!

— Låt mig råda, mitt barn . . . sådant här förstår du dig icke på. När jag hittills sörjt för dig, så haf äfven förtroende för mig nu. Jag skall uppbjuda all min förmåga för att åter bringa dig in i det lif, som du är uppfostrad till. Kom nu med mig in i matsalen. Don Emilio vet att jag håller ord och nekar oss ej supé.

— Du är redan skyldig honom.

— Åh det är ett lappri, — dem skall han nog få. Kom nu!

— Ja, jag skall gå med dig, pappa, svarade hon; men icke för att sätta oss i ny skuld hos den fremmande mannen, ehuru vördnadsfullt och vänligt han än uppfört sig emot oss. Jag är icke alls hungrig . . . . det var bara en förevändning att få dig med mig. — Jag är trött . . . mitt hufvud värker . . . jag längtar bara att få sofva.

— Jo du måste vara hungrig, ty sedan i morse har du ju ej förtärt mera än ett glas vatten, sade fadren.

— Jag försäkrar dig att jag ej skulle kunna få ned en enda bit i afton, svarade hon. Jag behöfver blott hvila och sömn. Vill du följa med mig?

— Kom då! sade den gamle, kastade fliken af schalen öfver venstra axeln och gick ut en bakväg med dottern.

Under vägen måste de passera några grupper af spelare, hvilka försökte att inleda ett samtal med Manuela, men hon såg ej upp. Med böjdt hufvud och ansigtet doldt i mantillan gled hon förbi dem och försvann snart med fadren i den korridor som ledde till första våningens trappa.

Spelgästerna skingrades mer och mer. Fyra femtedelar af borden voro tomma och de flesta bankörerna hade lagt in sina kort och penningar. Äfven orkestern var tom, betjeningen gick omkring och släckte lamporna; blott en och annan liten grupp stod ännu qvar och handterade sömnigt korten.

Spelarne hade förlorat smaken, ty der förut hundratals dollars alltjemt stått på spel kunde en insats af några få dollars ej väcka intresse. Somliga svepte in sig i en matta eller filt och lade sig på några stolar. Här lågo de ju lika bra som i något tält, och kanhända säkrare.

Sedan alla andra gått, utom dem som snarkade i djup sömn, och sedan all belysning var släckt, utom två matta lampor, sutto tre män ännu qvar vid ett bord midt i salen. De spelade ej, utan två af dem packade in korten medan den tredje — samme Siftly som vi redan presenterat — satt grensle öfver stolen, lade armarna öfver karmen och såg på de andra.

— Ni ha gjort dåliga affärer i dag, sade han; jag tror knapt det förslår till hyran. Hvarför läto ni den satans karlen med den trasiga schalen och den fulla börsen gå bort så oplockad? Du borde väl ändå ha vetat, Brown, att åttan låg ofvanpå — jag kunde se det ända hit.

— Det kunde jag också, sade Brown — den lilla tjocka spelaren med de förfärliga fadermördarne — det visste jag mycket väl; men den uslingen visste det lika väl som jag och såg på mina finger med sådana kattögon att jag ej kunde våga ett försök. Det hade minsann inte gagnat er till någonting att vårt bord hade fått ett sådant rykte om sig.

— Var det ingenting att förtjena på den der nykomna som ni hade med er i eftermiddags? frågade Smith, — den långe.

— Ingenting alls, svarade Siftly harmset. Han ville ej spela mera, och han är också en gammal vän till mig, som jag inte gerna ville gå för illa åt.

— *Vän!* upprepade Smith föraktligt, tagande en kortlek och började att blanda den af gammal vana. Hvad angå vänner oss i Kalifornien! Om min egen bror komme hit och hade pengar i fickan skulle jag inte ha medlidande med honom.

— Nu går jag och lägger mig, sade Brown. Går du med, Siftly? Det är Smith som har vakten i natt.

— Nej, vi ha inte samma väg numera. Jag blef uppsagd i morse och skall ut och se mig om efter något annat.

— Det var en annan sak! God natt då! sade den lilla tjocka mannen. Jag behöfver väl icke komma tillbaka förrän kl. 8 i morgon bittida?

— Nej hos oss har morgonstund ej guld i mund, svarade Siftly. Godnatt!

Smith sade ingenting, utan nickade bara då hans tjocka kamrat gick, och fortfor att blanda korten. Han och Siftly sutto ännu en stund tysta midtemot hvarandra.

— Han blir tafattare med hvar dag, utbröt Siftly till slut med dämpad röst, i det han såg sig om för att öfvertyga sig om att de voro ensamma.

— Ja det vet Gud, instämde Smith, under det han i tankarne tog af och sedan väntade litet liksom någon skulle stå färdig att punktera. — Jag önskar vi vore af med honom på något behändigt sätt, om vi bara kunde undvara det kapital han här satt in i rörelsen.

Siftly svarade ingenting, och återigen sutto de en stund tysta midtemot hvarandra, hvar och en upptagen af sina tankar.

— Om elden en gång skulle komma lös bland alla de här tälten och träruckleu, så tänker jag att hela torget skulle stå i ljus låga inom tio minuter, sade Siftly plötsligt, med knapt hörbar röst.

Smith såg hastigt och forskande upp på den talande, men denne höjde ej ögonlocket, utan betraktade oafvändt kortleken.

— Elden? upprepade Smith fundersamt.

— St! Inte så högt, varnade den andre. Det der ordet har ett så eget ljud att man kan höra det ända till andra ändan af salen, äfven när det hviskas. Det är alldeles som man skulle *känna* när det uttalas. Den der långa besten på soffan har redan slutat snarka.

— Bah, han sofver lika bastant som förut, sade Smith, efter ett granskande ögonkast. Han har bara

vändt sig om. Ja, en eldsvåda vore verkligen någonting nytt, som ingen är beredd på. Hvad . . . hvad skulle t. ex. *vi* göra om det började brinna en natt — eller i natt?

— Ja det vet jag ej, svarade Siftly. Framför allt måste man naturligtvis söka rädda guldet, men det blefve visst mycket svårt. Om elden komme lös här skulle hvar och en ha göra nog med att frälsa sitt eget lif, och innan Brown kunde hinna hit upp från hamnen . . .

— Stackars Brown, han skulle då förlora allt hvad han eger, sade den långe medlidsamt, men utan att ändra en mine.

— Och vår granne, hvars kassa också är i vår vård, sade Siftly. Det är ändå lättsinnigt af en sådan karl att lemna sina pengar qvar här!

— Du menar Tyskens, Ottens? sade Smith.

— Ja, hans. Han är eljest en hygglig pojke, som nog har arbetat hårdt för styfrarna. Jag skulle naturligtvis göra allt hvad jag kunde för att rädda allt, men ens eget lif går naturligtvis främst.

Åter teg Siftly och stirrade framför sig en minut. Sedan hviskade han: Hvar skulle vi träffas igen?

— Vi begge? sade Smith förundrad. Här! hvar annars? Skulle vi väcka en ogrundad misstanka mot oss? Jag skulle rädda allt hvad räddas kunde, ända till sista ögonblicket.

Vid dessa ord vexlade de värdiga vännerna en enda blick. Den var tillräcklig för dem båda.

— Nå, skulle du några dagar efter branden gerna stanna qvar i Francisco, eller skulle du heldre, efter så stora förluster, försöka din lycka i minorna? frågade Siftly. — Det är ingenting ovanligt och åtminstone icke omöjligt att en lycklig arbetare der kan gräfva sig till en förmögenhet på några dagar.

— Det har jag också hört, svarade Smith; och om någon sådan olycka hände skulle jag också försöka min lycka på ärligt sätt med sållet och spaden.

— I hvilka minor då?

— På de sista dagarne ha tidningarne talat om vaskningarne vid Juba såsom särdeles gifvande. De kallas i hela trakten för "de rika minorna".

— Hm! jag skulle troligen också begifva mig dit. och det skulle blifva särdeles trefligt för mig att träffa en gammal bekant der. Ensam kan man inte gräfva med fördel, och det behöfves ovilkorligen två för att arbetet skall gå.

— Är du således verkligen rädd för att en eldsvåda kan bryta ut i San Francisco? frågade Smith efter en ny paus.

— Man bör vara beredd på allt, svarade den andre försigtigt. Vet du att Potters träkåk här om hörnet ännu står öde och att ingen flyttar in der förrän i öfvermorgon. Hela huset är fullt af hyfvelspån och skålverke, och det brann ljus derinne när jag gick förbi i skymningen.

— Ett ljus? Således bor någon der ändå?

— Nej; egaren var bara derinne för att se efter huru mycket arbetarne hade gjort. Jag var derinne en handvändning och såg efter fönstren.

— Du stängde väl riktigt igen dem?

— Det förstås. Luftdrag skulle isynnerhet vara skadligt om elden komme lös. Vinden ligger rakt håråt och de tjärade tältaken mellan Potters byggning och det här huset skulle genast leda elden hit, så att Parkers hotell inom ett ögonblick simmade i ett eldhaf. Det vore förskräckligt!

Den länge såg på klockan; hon var half 3.

— Det dröjer icke länge förrän dagen börjar gry; det är väl bäst att vi lägga oss en smula, sade han.

— Ja, jag skall också gå till sängs, svarade Siftly.

— Uppe i staden?

— Nej, jag har besinnat mig. Jag lägger mig hos dig en stund, men först skall jag titta ut litet och se hurudant vädret är. Jag kommer strax igen.

— Var försigtig, hviskade Smith. Vid den här tiden ligger en hop slödder ännu ute på gatorna.

— Bry dig inte om mig, jag känner nog till sakerna här, hviskade den andre. Med dessa ord kastade han sin schal öfver en af stolarna, gick långsamt ut ur salen och ut på det mörka torget.

Längre upp vid Pacific-gatan lågo några hus som Tyskar boddde i — såvida dessa af bräder och läkter hopslagna stånd få kallas för hus. Egarne hade utanpå dem hängt stora skyltar, hvilka meddelade förbigående den öfverraskande underrättelsen att ett af dem var Kalifornia- och det andra Eldorado-hotellet.

Lockade af de tyska skyltarna hade åtskilliga af Leontines passagerare tagit logis här; bland dem Lamberg, Binderhof, apothekaren Ohlers, hr Hufner samt fru Siebert med sina tre barn och assessor Möhler. Alla dessa hade varit ute i staden för att bese dess märkvärdigheter, men återkommit, och före klockan elfva lågo de allesamman i sin säng, ty de hade ombord fått vanan att gå bittida till kojs.

Inom hus var det tyst öfverallt. Ute på gatorna hörde man då och då någon vandrares steg. En gång small äfven ett skott, men ingen brydde sig om det. Slutligen blef det så tyst, att man tydligt kunde från bergen höra cayoternas och de stora vargarnas tjut. Dessa tjut bildade besynnerliga ackorder med hafvets enformiga brus. Småningom aflägsnade sig och upphörde äfven vilddjurens läte. Månen var längesedan nedgången, och den tysta staden låg sofvande, insvept i nattens mörka täcke.

SJETTE KAPITLET.

Den första eldsvådan.

Elden är lös! elden är lös! ljöd det plötsligt längs de öde gatorna. Det förfärliga brandropet skrämde i en hast upp de sömniga invånarne från deras hårda läger. Ingen fattade ännu den fasansfulla betydelsen af detta rop i en sådan stad. När i en af den civiliserade verldens städer ropet om eld ilar genom gatorna och blandar sig med trumhvirflar och klämtning, så frågar man hvar elden är, och när man så tror sig vara utan fara vänder man åter till sitt läger med den lugnande tanken: du kan ju icke hjelpa det och der fins folk nog utan dig, — ja man harmas kanhända öfver de afskyvärda klämtningarne och öfver oväsendet på gatorna som hindrar en från att somna igen.

Helt annorlunda verkan frambragte ropet att elden var lös i San Francisco. Det fann genljud öfverallt, och innan några få minuter voro alla menniskor påklädda och ute på gatan samt stirrade der häpna på hvarandra. Det syntes ännu icke något eldsken på himmelen, utvisande hvar faran var. Inga rullande sprutor hördes, inga klämtslag, inga trumhvirflar, och dödstystnad rådde bland de tusentals ängsliga menniskor, som sökte den gemensamma fienden. Det enda som störde tystnaden var hviskande frågor: hvar brinner det?

Plötsligt steg en eldpelare lodrätt upp i vädret liksom ur en eldsprutande krater.

— Elden! elden! skreko på en gång alla menniskor och rusade åstad för att rädda — hvad och hvar, det visste de ej.

— Till torget! till torget! hördes en ropa. Alla upprepade denna lösen. Menniskomassan strömmade bort till la plaza. Det var redan ett eldhaf. Elden fattade snabbt i hörnet af alla de gator som mynnade

utåt torget och frossade girigt på de tjärade brädtaken och oljade pressenningarna.

"Rädda!" Ja hvem kunde rädda, der allt stod i låga! Så fort elden kom hoppande till ett tält slog den sina brinnande armar omkring det, men öfvergaf det nästan ögonblickligt för att omfamna ett annat. Vinden gjorde sitt till att öka förstörelsen, och på alla sidor såg man snart flyende, halfnakna varelser, sökande berga någon del af sin egendom eller att åtminstone frälsa lifvet. "Hjelp! hielp!" skreks det öfverallt; men hvar fanns väl den simmare som skulle vågat sig in i detta eldhaf — hvarest den salamander som kunde lefva deri?

Ropen tystnade ett ögonblick, men med ens hördes ett allmänt skrik:

— Det brinner på Pacific-gatan! Elden har gripit omkring sig vid varfvet! Hela staden är förlorad.

Hopen skingrade sig nu åt dessa håll, men när tusen strömmade bort stormade tusen andra dit, och oredan var lika stor öfverallt. Rykten om mordbrand började sprida sig. De egentliga spelhusen voro de första rofven för elden.

Parkers hotell hade mycket hastigt blifvit angripet. Dess invånare hunno mestadels blott undan med lifvet. Hetson, som med sin fru bodde i öfra våningen, var ej en af dessa svaga, som duka under för olyckan, utan den hotande faran väckte tvärtom alla hans krafter till lif. Uppfattande situationen med en enda blick sade han:

— Detta hus kan ej undgå sitt öde, Jenny, men jag måste rädda våra pengar och dina nödvändigaste kläder om vi icke skola förgås i detta fremmande land.

— Jag går med dig, utropade frun förskräckt, ty elden kastade redan sitt skimmer in i deras rum och gnistorna regnade ned öfver taket.

— Nej, icke ännu! sade Hetson, som med största kallblodighet hade tagit upp pengarne ur ett skrin och stoppat dem på sig. — Trappan är alldeles full af

folk som rusar hufvudstupa öfver hvarandra. Du får vänta tills passagen är fri; under tiden skall jag söka få ned din koffert.

— Men medan du är borta förgås jag af oro, klagade frun.

— Nå, så följ mig då, sade Hetson efter en kort öfverläggning. Försök att åtminstone bära din nattsäck. — Detta blir kanhända det bästa. Du stannar och ser efter hvad vi nu taga med oss under det att jag springer upp igen för att rädda så mycket som möjligt.

— Kom då! sade hans hustru. Se hur elden har tagit till på några minuter. Den slår redan upp från alla sidor. Om den fattar i trappan, äro vi förlorade.

— Icke än, min älskade! tröstade Hetson. Håll tätt efter mig, och kasta bort nattsäcken om den blir för tung; vi kunna nog få ersatt hvad den innehåller.

Han kastade kappsäcken med Jennys kläder och linne upp på ryggen, stötte upp dörren och gick ut i förstugan. Jenny följde tätt efter honom, såsom han sagt, hållande i honom med ena handen och i nattsäcken med den andra, men den blef snart ryckt ifrån henne och trampad under fötterna af dem som kommo efter, så att hon nätt och jemnt hann att fatta tag i den och kasta den öfver en barrier ned i nedra förstugan. Efter många knuffningar och stötar kommo de ändtligen utför trappan; sålunda var åtminstone lifvet frälsadt.

— Holla, Hetson, du har fått en varm välkomma till Kalifornien! — ropade någon till de flyende.

— Siftly! det var en lycklig stjerna som ledde dig hit! — utropade den unge mannen gladt. — Se efter min hustru medan jag springer upp igen och räddar några saker.

— Det skulle jag mycket gerna göra, min bäste, om icke allt hvad jag eger också vore bra nära att gå upp i rök; jag får lof att försöka berga hvad bergas kan.

— Men min hustru!

— Gå bort till rådhuset med henne; det är det enda ställe som är säkert; huru länge, det vete fan — tillade han tystare. — Det ser ut som det skulle komma att stryka med alltsammans.

Hetson hörde ej de sista orden, ty han hade redan med sin hustru banat sig väg genom porten och sprang öfver torget, men der hade en sådan mängd åskådare samlats och en stor massa saker staplats upp att det var alldeles omöjligt för honom att tränga sig igenom. Han skyndade derföre till motsatta sidan af torget, der vinden låg ifrån, för att någonstädes finna skydd åt sin hustru.

På denna sida hade en engelsk läkare sin *shop* eller bod för besöks mottagande och medikamenters försäljande. Hetson anmodade honom om hjelp. Doktorn lofvade honom den också, såvida som det vore möjligt i den rådande förvirringen. Dock rådde han Hetson att heldre söka skydd i något längre bort beläget hus. Men Hetson ville ännu en gång till Parkers hotell för att få sina nödvändigaste kläder. Han bad fördenskull Jenny vänta på honom och sprang derefter sin väg.

Han kom till porten, men längre var det omöjligt att gå. Ett par af röken svärtade karlar, af hvilka han tyckte sig i den ena igenkänna Siftly, rusade förbi honom, men han fick ej tid till så mycket som att vända sig om och titta efter dem, ty i detsamma rasade taket ned i salen med ett förfärande brak.

Elden steg upp som en kolonn ur ruinerna. Då vände sig vinden hastigt och förde gnistorna öfver taket till motsatta sidan af husraden. Härvid uppstod den förfärligaste villervalla på sjelfva torget, dit alla hade burit sina saker. Allt hvad som var bergadt blef ett bål, hvarifrån de närmaste husen hotades. Talet om mordbrand och raseriet mot anläggarne blef allt lifligare. Det var icke längre ett enda qvarter, utan hela staden som hotades. Det fanns ej mer än ett par sprutor till hjelp och dessa hade ej på långt när tillräckligt vatten.

Det blef ganska svårt för Helson att genom folkmassan komma tillbaka till sin hustru.

Bland dem, som denna afton varit aldra verksammast att släcka elden samt rädda menniskor och saker, var en lång och bredaxlad neger från Förenta Staterna. Han var nu som bäst sysselsatt på torget med att hjelpa, så långt det stod i hans makt. Här såg han imellertid snart att folk i ifvern att berga sina saker snarare gjorde skada än nytta. Drypande af svett, med sönderrifna kläder, men ännu med oförsvagad håg rusade han in i hopen, som var så hufvudyr, och ropade till dem:

— Låt skräpet ligga! Hvad är det värdt med några stolar och byråer! Derborta . . .

— För tusan! han kallar det här för skräp. Den svarta fan är kanhända riktigt glad åt att det brinner.

— Jag säger er att ni kan göra mycket mera nytta der borta. Om elden . . .

— Han är nog en af mordbrännarne som fröjda sig åt att andras egendom blir förstörd.

— Hvad står på? Hvem ha ni fått tag uti? Är det någon af mordbrännarne? Slå ihjäl den rackaren! Slit hjertat ur kroppen på honom! skreko de kringstående, som ej riktigt hörde eller sågo hvad som föregick.

— Undan med er, gulvargar! ropade negern, försökande tränga sig fram och hoppande öfver de i vägen liggande sakerna.

— Det är han! håll fast honom! låt honom ej komma undan! skreko de, — kasta honom i elden och stek honom!

— Hvar är mordbrännaren? tjöto nu äfven de som stodo närmast negern och trodde att det verkligen var en af missdådarne, som man hade fått tag uti. — Hvar är den bofven?

— Han springer der! Låt honom inte komma undan! I elden med honom! vrålade hopen, glad att ha fått någon att uttömma sitt raseri på.

Negern, hvilken redan i Förenta Staterna hade gjort det rönet att en *färgad* ej kan vänta någon för-

skoning af en massa *hvita* när de äro uppretade, om än han är aldrig så oskyldig, sökte nu undkomma de skrålande, tänkande att om han bara komme ifrån dem skulle han ej ha något mera att frukta. Men han stupade öfver en kista som han skulle hoppa öfver.

— Håll fast honom! i elden med honom, den svarta mordbrännaren! tjöt hopen likt vilda djur.

— Ack gentlemen, jag har ju bergat allt hvad jag kunnat . . . jag är ingen mordbrännare! ropade negern som började inse att faran var allvarsam.

Det hjelpte icke; han blef fasttagen och kullkastad. Han började använda sina jättekrafter för att komma upp, men det lyckades ej.

— Slå ihjäl honom! slå ihjäl honom! skreks det, och hopen kastade sig öfver honom.

Han hade ej annat vapen än sina armar och tänder, och i vild förtviflan bet och slog han omkring sig så länge han kunde. Men det dröjde ej länge förrän han var nedtrampad under massans fötter, och efter några minuter var han ett förfärligt misshandladt och vanställdt lik som blef kastadt i elden.

Hetson ryste då han ofrivilligt blef vittne till denna folklagskipning, men han rycktes snart med af menniskohopen, och när han ändtligen lyckades komma ur den skyndade han bort åt den brinnande husrad, der han kort förut hade lemnat sin hustru.

Elden hade gjort så snabba och våldsamma framsteg i dessa brännbara byggnader, att han ej mer kände igen façaden af det hus, der doktorn haft sin bod. Ehuru kallblodig han än var gjorde dock detta slag en så stark verkan på honom, att han rusade framåt som en galning utan att fråga efter hvarken lågor eller ramlande bjelkar. Han ropade sin Jennys namn och förbannade sitt lättsinne att lemna henne. Slutligen återfann han verkligen doktorns bod, men icke de förra invånarne.

Nästan uppgifven af kropps- och själsrörelse stod han ett ögonblick stilla för att hemta sig och öfverlägga om hvart han skulle vända sig, och hvar han skulle söka henne. Öfverlägga! ack hans hufvud brann

lika helt som lågan, hvilken slickade huset, hvarinvid han stod, och han måste stödja sig mot en vattenkärra för att icke falla omkull.

— Herr Helson! — ropade en bekant röst till honom. Då han nästan omedvetet vände hufvudet åt den sidan, hvarifrån ljudet kom, såg han den gamla doktor Rascher stå bredvid honom, nästan dignande under bördan af en stor, messingsbeslagen kista.

— Det är en sorglig dag för oss begge och en dålig början på vårt lif i Kalifornien, — sade doktorn.

— Har doktorn sett till min hustru? — ropade Helson.

— Ja det har jag visst, — svarade doktorn. — Just som jag sprang tillbaka för att hemta denna kista såg jag henne skynda utför gatan, följd af en herre. En klädning är minsann en så ovanlig syn här i landet, att den ovilkorligen ådrager sig uppmärksamhet. Jag trodde att ni var med och var dessutom så upptagen af min egen förlust att jag ej gaf vidare akt derpå.

— Med en herre? . . . en fremmande? — stammade Helson, som nu åter öfverfölls af de gamla skräckbilderna — med honom?

— Bäste herr Helson — började doktorn, förskräckt.

Men den stackars mannen hörde ej på honom.

— Carl Golway! — mumlade han och svimnade.

Detta var ej en tid, då den ene brydde sig om den andre, och Amerikanarne hastade förbi utan att kasta en blick på den sanslöse; men den hederlige doktorn lemnade sin medicinalkista i sticket midt på gatan för att hjelpa sin unga bekante. Hvart skulle han släpa honom? Hvarthän han i sin ångest blickade upptäckte han ingenting annat än ruiner. Men det såg dock ut som man nu skulle blifva herre öfver elden. Vinden hade nemligen återgått till sin förra riktning, och denna vändning räddade hela den delen af staden som ligger omkring Kaliforniagatan och som eljest skulle ha strukit med.

Medan den gamle mannen ännu stod rådlös om hvart han skulle taga vägen såg han huru lågorna saktade sig, och han beslöt bära den sjuke in i ett af de hus som nu tycktes vara i säkerhet. Fastän temligen till åren var han ännu kraftfull, så att han, om än icke utan stor ansträngning, lyckades bära den afsvimnade in i ett hus. Det hade ännu invånare. Egaren, som haft utskänkning af spirituosa, höll redan på att upphänga tända lampor å de rykande och kolade väggarne samt att sätta fram flaskor och glas igen. Här var ju det aldrabästa tillfälle att få afsättning på sina varor, och värden var för god Yankee att lemna tillfället obegagnadt.

Doktorn fick lägga den sanslöse i en vrå och skyndade derefter bort för att hemta sin medikamentskista. Redan när han kom tillbaka hade rummet ett alldeles förändradt utseende. Lampor och ljus strålade öfverallt. Bakom den till hälften uppbrända disken stodo ett par gossar och hade fullt upp att göra med att slå i glasen åt de inströmmande gästerna, och under den stjernklara himlen, belyst af de lågor, som hade beröfvat tusentals menniskor deras egendom, stod skrifvet med kol på ett uthängdt pappersark:

Go ahead, young California! Who the hell cares for a fire!

(Gå på, unga Kalifornien; hvem fan bryr sig om en eldsvåda!)

Dessa ord uttryckte kaliforniska folkets anda. Det var första gången som det fick tillfälle att visa hvilken spänstighet det egde i olyckan. *Who cares!* kunde vara motto för hela Kalifornien.

Doktor Rascher hade sett och erfarit mycket under sitt skiftande lif, men denna syn satte honom dock i förundran. Det var ingen dröm, utan nakna verkligheten som omgaf honom; dessa kolade väggar, der man snart sagdt midt i lågorna trotsigt serverade "eldvatten".

Men snart fattade han sig och tänkte åter på sin patient. Han drog sin medicinalkista bort till det hörn,

der Hetson låg. Denne hade imellertid kommit sig före. I början stirrade han häpen på de omgifvande föremålen. Men snart återkom minnet af hans förlust, och dervid reste han sig förskräckt upp från sitt smutsiga och hårda läger just som den vänlige gubben närmade sig honom.

— Holla! Så länge det fins lif, så fins det hopp! — ropade ett par unga Amerikaner när de sågo honom stiga upp. — Ge honom en sup. Se så, sup nu, så kan du snart stå på benen! — tillade de uppmuntrande och bjödo Hetson välmenande ett bräddfullt glas.

Värdens påhitt att slå upp den klassiska skylten gjorde mer än väntad lycka. Denna djerfhet, gränsande till lättsinnigt öfvermod, var i befolkningens smak, så att han på ett par timmar kasserade in mera penningar än eljest under en hel vecka.

SJUNDE KAPITLET.

Efter branden.

Omkring kl. 10 på förmiddagen var man äntligen så mycket herre öfver elden att någon vidare fara ej var att frukta. Många nedrifna hus brunno visserligen ännu på sina ställen, men dels voro sprutor uppställde omkring dem och arbetade på att släcka, dels vaktade folket dem sjelfva, der sprutor ej funnos, refvo ned de brinnande bjelkarne och kastade sand på dem, samt gjorde för öfrigt allt möjligt för att afvärja vidare fara från staden.

Midt under detta arbete på somliga ställen höll man å andra ifrigt på med att afrödja tomterna och särskilja dem. Egaren af Parkers hotell afvaktade icke

ens dess fullkomliga förstöring för att uppgöra kontrakt med en byggmästare om att denne skulle inom sexton dygn uppföra en alldeles dylik byggnad åt honom.

Det visade sig vid detta tillfälle huru mycken lifskraft denna hop af äfventyrare egde, som hoppet att samla skatter hade drifvit till denna kust. Ingen jemmer öfver lidna förluster hördes, ingen familjefader stod sörjande vid de rykande ruinerna. Liksom jägaren ute i vilda skogen, när han förlorat sin koja genom en orkan eller en skogseld, genast börjar föra upp en ny utan att egna en tanke åt den förgångna, så sörjde icke heller här någon öfver den olycka natten medfört. De voro för andra gången kastade blotta och bara upp på kusten, men kusten hette Kalifornien, och derför misströstade de ej om att inom en månad ha tagit igen förlusten.

Tiden var det enda som det ej gick an slösa med. Hvarje timma som de efter branden däsigt förnötte var ohjelpligt förlorad, och alla kappades nu med hvarandra om att rusta sig till ny strid.

Alla fordon som kunde öfverkommas användes redan samma dag till att köra bort lemningarne och ruinerna från staden. Kring stockar och bräder, som ännu glödde och kolade, slogos kedjor, och så lät man släpa dem bort af åsnor, hästar eller menniskohänder för att bereda rum åt nybyggnaden. Innan solen hunnit gå ned reste sig provisoriska trästommar, öfverdragna med segelduk, på samma ställen, der några timmar förut lågan stått högt i skyn, och mellan de rykande ruinerna ljöd fiolen och smattrade trumpeten för att kalla folk till de räddade eller nyanskaffade spelborden. Mångenstädes måste man oupphörligt ösa vatten på grunden för att de nya byggnaderna ej skulle fattas af elden under askan.

Egarne af dessa luftiga byggnader måste betala en oerhörd dagspenning åt sina arbetare, och bräder och bjelkar blefvo fabelaktigt dyra; men hvad gjorde det! Den afgift spelborden fingo betala för en enda afton betäckte nästan hela byggnadskostnaden. Vinsten här-

flöt deraf att man nu hade mindre tåfian att utstå än under vanliga förhållanden.

Före nattens inbrott började man med återuppbyggåndet af Parkers hotell. Medan hundra arbetare höllo på att gräfva upp grunden för stenfoten, hade egaren midt inne på tomten låtit sätta upp ett stort tält för att icke spilla bort någon tid. I ena hörnet var en liten orkester anordnad, i ett annat en disk uppställd, lampor hängde på i hast nedslagna stolpar, i midten stodo spelbord, omgifna af stolar, och i bakgrunden fanns ett matbord.

De begge tyska hotellerna vid Pacificgatan hade sluppit undan med blotta skrämseln. Denna hade dock så pass verkat på invånarne att sjelfva justitierådet beslöt att bryta upp så fort som möjligt. Det var oerhördt att han, som eljest lade allting ad acta, så hastigt fattade ett beslut; men han hade denna natt sett mera af det hänsynslösa lifvet i Amerika än som behöfdes för att helt och hållet omvända honom. För det första hade en lång och grof karl slagit pipan ur munnen på honom medan han stod och såg på elden, och för det andra hade han blifvit ryckt med i trängseln och mot sin vilja åskådare af negerns aflifvande.

När han sluppit ifrån scenen för denna knapphändiga ransakning och dom gick han hem så fort kunde, han talade ej med någon menniska om hvad som hade händt och yttrade ej sin tanka om någonting; det hade ju lätt kunnat falla dessa förskräckliga menniskor in att behandla honom på samma sätt. Det var svårt för honom att afvakta den följande dagens inbrytande för att begifva sig af från San Francisco.

Men när man lemnade staden fanns det ej något annat ställe att begifva sig till än minorna. Fördenskull gjorde justitierådet assessorn — till dess förvåning — det förslaget att de skulle följas åt ut i bergen. Ehuru stor respekt den beskedlige assessorn än hyste för justitierådet, afslog han dock dennes — såsom han uttryckte sig — mycket hedrande anbud, förklarande att han ej nändes lemna den stackars fru Siebert i hennes

nöd. Han hade lofvat henne att icke göra det och han skulle hålla sitt löfte, fastän han eljest skulle gerna ha följt med sina landsmän.

Justitierådet ryckte blott på axlarne, och dermed var den saken slut. Tyskarne använde denna dag till att packa, och följande dagen beslöto de att färdas tillsammans. Den tjenstaktiga assessorn använde en god del af dagen att packa åt justitierådet, som gick och såg på detta, med pipan i munnen; derefter gick han belåten gatan framåt för att ännu en gång taga torget i ögonsigte. Vid ett hörn gick han i mörkret förbi tre manspersoner, hvilkas högljudda yttranden på engelska språket förrådde en uppretad sinnesstämning. De tystnade då justitierådet var dem nära.

— God afton! — sade justitierådet ovanligt höfligt, ty det var ej utan att han var rädd för dem. Men de sågo blott på honom utan att besvara hans helsning och började ej sin tvist ånyo förrän han var ett godt stycke förbi dem.

— Hur kommer det till att jag ej har sett till någondera af er och att ni ha låtit oss springa omkring hela staden i riktig dödsångest? — frågade den ene af dem — en liten tjock karl. — Hvart ämnar ni nu taga vägen? Kanhända ni söker mig — he? Vill ni kanskė inbilla mig det — säg?

— Ja naturligtvis, — svarade den ene af de tilltalade — en lång mager person. — Jag skall tala om alltsammans för dig om du bara vill gifva dig till tåls att lyssna förnuftigt.

— Jag hoppas att du inte tror mig vara i stånd att bedraga en vän, Brown! — sade den tredje personen. — Jag har ju, för tusan, förlorat lika mycket som du, och Smith är skyldig mig räkenskap lika väl som dig.

— Räkenskap! för hvad? — utropade Smith. — Kunde jag väl få bugt med lågorna när de med ens omvärfde hela salen? Ni vet väl hur illa det gick för stackars Jakob: han brann upp när han försökte släpa ut sin kassakista. Men jag lemnade ändå ej i

sticket hvad man hade anförtrott mig och skulle ganska säkert ha kommit ut med det om icke en nedramlande bjelke hade tvungit mig att blott tänka på mitt eget skinn.

— Men hvart ha guldet och penningarne tagit vägen? — frågade Brown. — Du får väl medgifva, Siftly, att guldstycken och silfverdollars inte kunna brinna upp som papper och att det åtminstone måste finnas qvar i en smält klump.

— Hvart har så mycket annat tagit vägen? Jag hade tagit märke på stället och letade der i flera timmar, men Gud vet huru många som hade varit der före mig. Det fanns icke ett korn metall, så att nu få vi lof att börja på nytt igen, som för fyra månader sedan.

— Om du inte hade varit en sådan pultron skulle du nog ha kunnat rädda kassan, Smith, — sade Siftly med låtsad vrede. — Folkers och Bright bergade ju *sina* kontanter!

— Ja det tror jag väl: de sutto tätt vid dörren, — svarade Smith. — Men det förstås: jag skall ha hela skulden. Gräla ni på mig för att jag inte är någon salamander som kan lefva i elden.

— Ha ni verkligen inte räddat det minsta af den gemensamma kassan? — frågade Brown, betraktande dem begge med dystra blickar.

— Icke en skilling, så sannt mig Gud hjelpe! — bedyrade Smith. — Jag måste till och med lemna min kappa i sticket, det svär jag på.

— Det besväret kan du spara dig, — inföll den andre. — Vi känna hvarandra så väl, att jag vet hvad en ed betyder.

— Hör, Brown! . . .

— Låt mig tala till punkt. Jag inser äfven mycket väl att jag för ögonblicket ej är i stånd att öfverbevisa er, och att draga saken inför rätta vore en galenskap. Eldsvådan är en kappa, hvarunder mycket kan döljas, och i det afseendet ha ni spekulerat ganska klokt . . .

— Jaså, du tror således att jag har *stulit* dina pengar! — utropade Smith häftigt och högljudt.

— Ja, visst fan tror jag det, — svarade Brown fullkomligt lugnt och fast. — Och jag tror mera än det. Men akta er, begge två. Gud nåde er om jag får något bevis på ert bedrägeri.

— Fördömda skurk! — skrek Smith, alldeles hes af raseri, och drog blixtsnabbt upp en revolver; men i samma ögonblick lade Siftly sin hand tungt på hans arm och tvang honom att hejda sig.

— Jag tror att du gör Smith orätt, — sade han allvarligt och lugnande till Brown. — I allt fall är ditt sätt . . .

— Tro hvad ni vilja, — utbrast den lilla mannen, som nu hade blifvit alldeles utom sig. — Vilja ni ställa mig till ansvar, så veta ni hvar jag bor. Dervid vände han sig om på klacken och gick rakt utför gatan, utan att bevärdiga sina fordna kompanjoner med en blick.

Smith höll på att följa efter honom, men Siftly drog honom med sig åt motsatt håll och hviskade:

— Låt honom gå sin väg! Han skulle ju ha varit galen om han ej märkt någonting. Nu har han sjungit ut, och dermed är allt väl slut. Han vet lika bra som vi att han ej kan göra oss någonting, och hans utbrott af harm kunna vi väl fördraga. Han har ju fått betala dem dyrt nog.

— Men han skall nog ligga oss jemt i hälarne, — invände Smith. — Om du ej hindrat mig, hade han nu varit oskadlig . . .

— Och *vi* sannolikt i händerna på den hederliga polisen, som skulle ha gjort sig närmare underrättad om våra affärer än vi hade tyckt om. Nej, låt oss ej börja med den leken här i staden. Vi fara ju i allt fall härifrån i morgon, och blir han så tokig att han följer efter oss, så kan du öfverlemna åt mig att sköta honom. Men nu skola vi inte längre prata om den struntén, utan komma till våra affärer. Icke heller jag har varit i stånd att få reda på dig alltsedan branden

och skulle äfven kunna falla på den idéen att tillskrifva vårt sammanträffande en riktig *slump*, om jag ej visste att vi ha ett temligen starkt band emellan oss. Är guldet i säkerhet?

— Ja, — svarade Smith.

— Utanför staden?

— Naturligtvis. Jag visste inte hvar jag skulle göra af det här och tordes icke heller utsätta oss för att bli upptäckta.

— Mycket rätt! När skola vi begifva oss af?

— I morgon bittida, tänker jag; men efter hvad som nu har händt är det väl icke värdt att resa tillsammans. Vi göra bäst i att träffas på ett tredje ställe, t. ex. i minorna.

Siftly kastade en snabb och forskande blick på sin kamrat.

— Huru ämnar du ämna få guldet med dig? — frågade han.

— På ångbåten till Sacramento. Der köper jag en mulåsna och packar in det i sadelpåsarne.

— Hvar är det nu då?

— Guldet? i Sausalita. Jag var deruppe i morse.

— Det bästa är således att du far landvägen omkring bugten till Sacramento och att vi sedan icke träffas der i staden, dit Brown också skulle kunna hitta på att komma, utan i Juba, der fan sjelf inte tör falla på den idéen att söka oss.

— Det är allt sannt, — svarade Siftly, efter kort besinnande. — Men jag har nu närmare tänkt på saken och ser heldre att vi följas åt på resan. Äfven om Brown skulle förfölja oss och träffa på oss, så gjorde det ingenting; jag skall nog sörja för att han icke gör oss någon skada.

— Gerna för mig efter du icke tror mig, — svarade Smith i harmsen ton.

— Det är icke fråga derom nu, — genmälte Siftly lugnt. — Jag vet att du känner mig, och derför är jag ej rädd att du skall spela mig något spratt. — Huru dags går ångbåten till Sausalita i morgon?

— Klockan 6.

— Och den till Sacramento?

— Klockan 7. Den lägger äfven till vid Sausalita.

— Jaså! Då går du med den första båten i morgon bittida och jag med den andra. Vid bryggan väntar du mig med guldet, och sedan fortsätta vi resan tillsammans. Är det bra?

— Mycket bra, — svarade kamraten. — Jag är bara rädd för Brown.

— Bry dig inte om honom. — Saken är således afgjord. Men hvart går du nu?

— Till Parkers hotell. Följer du med?

— Javisst, — svarade Siftly. — Fastän vi ej kunna hålla bank längre, kan jag ej vara ifrån det lifvet. Jag skall försöka om jag har lyckan med mig när jag sjelf punkterar.

I ett litet hus af stolpar och lärftsväggar, längst uppe å Pacificgatan låg en sjuk och sof oroligt på en madrass i ett hörn. Bredvid hans hårda bädd stod en ung, blek, utmärkt vacker qvinna, och en hvithårig gubbe lutade sig öfver den sjuke och kände honom på pulsen. Den unga qvinnan såg med händerna hopp-knäppta och orolig blick läkaren i ögonen, och när denne betänkligt skakade på hufvudet tog hon honom sakta i armen och förde honom bortåt dörren.

— Ni är icke nöjd med hans tillstånd, doktor? — frågade hon darrande. — Dölj ingenting för mig, jag ber er! — den rysligaste visshet är tusen gånger bättre än denna pinsamma ångest, som hotar att döda mig.

— Var inte rädd, fru Hetson, — sade doktorn vänligt. — Jag tycker väl inte om hans puls, men han ligger just nu i stark feber, och den hoppas jag att vi snart skola göra ända på. Det vore dock önskligt, äfven för er skull, att vi snart finge honom till ett annat ställe än i detta tält, som snart kan blifva genomblött af regn.

— Tänk ej på mig, doktor; gif mig blott den

tröstén att Frank snart blir frisk igen, så skall jag aldrig upphöra att välsigna er.

— Kära fru Hetson, jag är rädd att jag sjelf är orsaken till att fruns man befinner sig i detta tillstånd. Under eldsvådan såg jag er hasta framåt gatan med den engelska läkaren, som jag icke kände, under armen, och jag trodde att er man var i närheten. När jag sedan träffade honom och han frågade mig efter er talade jag om att jag hade sett er i sällskap med en fremmande karl. Förmodligen trodde han att det var hans rival. Detta är enda sättet att förklara hans plötsliga sjukdom.

Jenny teg litet. Hon hade blifvit ännu blekare.

— Stackars, stackars Frank! — sade hon suckande. — Hvad tror doktorn skulle kunna fullkomligt kurera honom för denna olyckliga inbillning?

— Det enda verksamma men djerfva medlet är att han råkar tillsammans med den man, han misstänker och att det kommer till en förklaring dem emellan. Nu pinas han af en skuggbild, som öfverallt förföljer honom, men när de komme ansigte mot ansigte . . .

— Är ni icke rädd att det skulle förvärra hans tillstånd?

— Nej det är jag ej, ehuru det visserligen är svårt att förutsäga hvad vändning ett sådant själstillstånd tager. Vet ni hvar den der herrn bor?

— Nej, det har jag ingen aning om. Jag hörde först i går af Frank att han är här; men underrättelsen kunde ju härleda sig från en namnförvexling. Men jag befarar det värsta af ett möte mellan dem, då Frank är i ett så upphetsadt och sjukligt tillstånd.

— Då finns ingen annan utväg än antingen att lemna Kalifornien med första bästa fartyg — och detta vore det bästa för er, fru Hetson — eller, om er man ej vill gå in på detta, att göra en färd uppåt bergen så snart som möjligt. Den friska bergsluften, och än mera känslan af trygghet i dessa ödsliga trakter skulle samverka att återställa hans fordna helsa och kraft, och

om han väl återfått dem skall han nog sjelf hålla de elaka drömmarne från lifvet på sig i framtiden.

— Doktor! — hviskade den sjuke, nu försökande att resa sig upp — doktor, de springa der borta. Om ni . . . om ni . . . tog en häst kunde ni ännu hinna upp dem . . . Jenny, o Jenny!

— Frank, min älskade! — svarade hans hustru, skyndande till hans bädd och omfamnande honom. — Jag är ju här . . . jag är hos dig och skall aldrig öfvergifva dig. Känner du ej igen din Jenny?

— Der borta på gatan, doktor! — ropade den olycklige, som den kära rösten ej förmådde återkalla till sans. — Der borta! . . . för Guds skull! . . . nu vika de om hörnet, och i den här villervallan tappa vi bort deras spår.

— Sansa dig, bästa Frank, älskade Frank! Jag är ju hos dig — se bara på mig!

— Siftly, Siftly, hvar är Siftly? — qvidde den sjuke. — Kalla hit honom, doktor. Jag måste tala med honom — snart. Han känner hvartenda smyghål i den här gemena staden . . . han har sagt mig ett medel att få fred. Siftly . . . Siftly . . . kan hjelpa mig. — Med dessa ord sjönk den olycklige medvetslös i sin hustrus armar.

— Hvem är det han frågar efter? — sporde läkaren sakta.

— Det är en af min mans ungdomsvänner, som han händelsevis träffat här, — svarade fru Hetson.

— Det är väl bäst att söka reda på honom, efter han vill tala med honom. Vet ni hvar jag skall få tag honom?

— Han bodde i Parkers hotell, eller åtminstone var han mycket bekant der, ty fastän huset var öfverfullt skaffade han oss rum der — men hans utseende inger ej förtroende. Jag har bara sett honom flyktigt och kan således misstaga mig, men jag tycker inte om honom.

Läkaren släppte den sjukes arm, ryckte på axlarne och sade: Min bästa fru Hetson, efter hvad jag sett

af detta lands inbyggare tyckes det mig att man här ej bör döma folket efter deras yttre. Ofta finner man en bra menniska under en dålig och besynnerlig yta. Jag har sjelf nyss erfarit någonting i detta afseende, som jag en annan gång skall tala om för er. Vi skola således ej fästa oss vid det första intrycket. Jag skall söka honom i det nya Parkers-hotellet och föra honom hit, så få vi se om det kan bereda vår vän någon lindring. Tycker ni ej att jag gör rätt häri?

— Jag rättar mig i allt efter er, — svarade den unga frun och tog honom i handen. — Ni har såväl ombord som här visat er vara en välvillig vän till oss.

— Jag önskade att jag kunde vara er båda till något riktigt gagn, min goda fru, — sade doktorn vänligt. — Ännu har jag ej varit i stånd dertill.

— Men hvad skall jag under tiden göra med min man? — frågade fru Hetson. — Jag står icke ut med att se honom så hela natten..

— Ja, det går ej an att ni blir ensam med honom, ty man kan ej veta hvad som kan hända. Jag har fördenskull redan varit betänkt på att skicka till er ett fruntimmer; det är den stackars fru Siebold som kom med oss hit. Hon är visserligen tyska, men ni kan ju så mycket hennes språk att ni kan göra er förstådd, och som hon bor bara ett par hus härifrån, så är det lätt för henne att komma hit. Dessutom var jag i tillfälle att göra henne några små tjenster ombord, och hennes yngsta barn har jag räddat under en svår sjukdom. Den engelska doktorn ger nog er man något stillande medel tills vi få se huru hans sjukdom utvecklar sig. Om en timma skall jag sjelf titta in här, och då skall jag ha med mig fru Siebold och några medikamenter.

Den olyckliga frun ville tacka honom, men han gick hastigt ifrån henne.

Natten hade brutit in, och Parkers tält var väldigt upplyst. Från den i hast bildade orkestern hvirflade

en brusande musik, och kring de gröna borden stodo spelarne åter i flockar. Med hvad annat än spel skulle man fördrifva de långa aftnarne? Blott bakre delen af tältet var, som förut är nämndt, anordnadt som matsal, och genom en barrier af ett stycke lärft, spändt mellan stolpar, skiljdt från det öfriga. Inkomsten deraf betäckte knappt omkostnaderna, men beräkningen var också blott att qvarhålla spelarne, och att de ej skulle gå från stället för att skaffa sig qvällsvard. Champanjen flöt rikligt, och som värden tog tjugu riksdaler buteljen vann han härå någon ersättning för förlusten på maten. Alla platserna vid spelbordet voro upptagna, och så snart en steg upp tog en annan in hans plats. Vår gamle bekante, uppassaren Emil, hade varit ifrigt sysselsatt hela dagen, och först nu, när matgästernas antal något började minskas, fick han tid att tänka på sig sjelf. Just som han hade börjat äta såg han doktor Raschers välbekanta ansigte framför sig.

— Hur är det med er, doktor? — frågade han i det han genast steg upp. Har ni förlorat mycket af era saker i eldsvådan?

— Sitt ni och ät, herr baron — svarade läkaren, försökande att förmå honom åter intaga sin plats.

— Ja, bara ni ej mera vill kalla mig baron — svarade denne leende, och tog åter till knif och gaffel. — Medgif att den titeln föga passar till min nuvarande befattning, åtminstone efter europeiskt sätt att se. Kalla mig Emil, och när vi — som jag hoppas — framdeles träffas hemma igen skall ni få kalla mig hur ni vill. Men ni har ännu icke svarat på min fråga om ni förlorat mycket i natt.

— Nej gudskelof. Apparaterna till mina samlingar voro lyckligtvis ännu ombord. Jag hade bara tagit i land min medikamentskista och litet linne, och detta lyckades jag rädda.

— Det fägnar mig — genmälte Emil. — Men nu har jag slutat, och är färdig att servera er — tillade han. — Ni ämnar väl äta qvällsvard. Intet krus bara! Jag hoppas vi förstå hvarandra.

— Ni får ursäkta att jag ej så fort kan komma ifrån mina gamla fördomar — sade doktorn småskrattande. — Men jag skall försöka rätta mig efter er önskan, min kära Emil, och ber er således om någonting att äta, ty det är verkligen länge sedan jag fick någonting. Men först skall ni vara så god och gifva mig några upplysningar rörande en man — en Amerikan, tror jag — som har bott i Parkers hotell eller åtminstone ofta varit der före branden.

— Med största nöje, om jag känner honom. Vet ni hans namn, eller kan ni beskrifva honom?

— Jag vet bara att han heter Siftly.

— Siftly! — upprepade uppassaren, förvånad. — Hvad har ni att göra med den göken?

— Ni känner honom således?

— Ja visst. Han är en af dessa infama amerikanska spelare, som göra landets olycka. Han saknar ej en viss bildning, men det står tydligt tecknadt i hans ansigte att han ej skulle sky något brott som han kunde förtjena penningar på; och säkert kommer han också att som en rik man fara ifrån Kalifornien, äfven om han ej kan blifva det utan rån och mord.

— Ni skildrar honom kanske med alltför mörka färger?

— Jag skildrar ej blott honom, utan en hel klass af menniskor, för hvilka han är en representant. Vill ni följa mitt råd och lita en smula på min erfarenhet af Kalifornien, så inlåt er icke med den menniskan.

— Er erfarenhet af Kalifornien! — upprepade läkaren med ett godsint och tviflande misstroende — huru länge har ni då varit här i landet?

— I tre månader. Men ni skall veta att vårt år är bara en månad och att hvad man annorstädes upplefver på ett år, det upplefver man här på några månader. Man beräknar ej ens ränta här efter år, utan efter månader. Handlande betala icke sällan tio till tolf procent ränta *i månaden*, och sex procent i månaden är den aldra lägsta ränta. Man samlar förmögenhet på en månad, men förlorar den ofta på en vecka

eller några timmar; och den som tillbragt fem år i detta land kan sannerligen räkna sig för gubbe, hvad erfarenhet angår.

— Ni har kanhända rätt — svarade doktorn. — Atminstone bekräftar hvad jag har sett och upplefvat under det nästförflutna dygnet fullkomligt er sats. Men för att lugna er skall jag säga att jag ej har något att göra med denne herr Siftly. Det är en af mina reskamrater — för närvarande mycket sjuk — som längtar efter att träffa honom. Är han sådan som ni afmålar honom, så vet jag nu att taga mig till vara. I allt fall skall det blifva roligt att se honom. Är han här i tältet?

— Ja naturligtvis, ty spelborden äro hans element. Han kan lika litet lefva utan det gröna bordet som en fisk utan vatten. Han kommer säkert in och äter här, ty han har abonnerat hos oss. Om ni väntar en smula, kan ni således få se honom så mycket ni vill. Eljest skall jag gerna följa med er ut bland spelborden och söka upp honom der.

— Nej tack, jag hinner godt — svarade läkaren — och som jag ändå måste ha någon mat, så kan jag gerna få två goda saker på en gång. Var så god och laga att jag får någonting, kära Emil!

Den unge mannen bugade sig vänligt, lade fram en kuvert för gästen och skyndade ut ur tältet.

Doktor Rascher satte sig ned att vänta på sin mat och tänkte derunder på Hetson. Hastigt upphörde den bullersamma musiken från orkestern, hvilken bara med en tunn lärftsvägg var skiljd från stället der han satt. Derpå följde en sakta vibrerande melodi från en fiol. Doktorn försjönk, utan att märka det, helt och hållet i lyssnandet till detta själfulla spel och märkte ej ens att Emil hade serverat honom och sedan stannat bakom hans stol. Musiken tycktes göra samma verkan på uppassaren som på gästen. Han stod försjunken i djup hänryckning och syntes ha glömt allt hvad som föregick omkring honom.

Imellertid hade andra gäster kommit in i tältet och tagit plats vid bordet, men han hade ej gifvit akt på dem.

— Hvad fan! jag tror ni står och tar er en middagslur, Emil, — ropade en barsk stämma som väckte honom ur hans förtjusning. . . . Hvad har ni för godt att ge oss till lifs? Jag är hungrig som en varg och har inte fått en smula mat i dag.

Emil for upp, liksom en orm skulle ha stuckit honom, och kastade en vred blick på mannen som hade stört hans njutning; men denne såg icke minen, ty han var redan fördjupad i matsedeln. Han kom snart underfund med hvad som der bäst anstod honom.

— Ge mig roastbiff med potatis och se'n en skifva björnstek . . . men raskt skall det gå, för jag har brådtom.

Äfven doktorn hade blifvit störd och såg upp på mannen, hvilken hade kastat sin schal öfver en stolskarm, behållit hatten på hufvudet och trummade med händerna på bordet.

— Den der är just Siftly! — hviskade Emil till doktorn, i detsamma som han skyndade bort för att hemta det reqvirerade.

— Jaså det är han! — mumlade doktorn . . . . ja då ha baronen och fru Retson nog rätt. Han ser verkligen ut att kunna taga sig fram i ett sådant land som detta, men jag tviflar mycket på att han är rätta läkaren för min patient.

Siftly frågade icke det minsta efter sina bordsgrannar, nickade åt Emil som satte fram hans portion, och tycktes från den stunden blott ha sinne för denna.

Under tiden hade fiolen tystnat. Emil gick åter till doktorn och frågade:

— Nå hvad tycker ni om honom?

— Ganska illa — svarade Rascher genast. — Han har en ful uppsyn och ser folk ej i ögonen. — Men säg mig hvad det är för en fiolspelare som behandlar sitt instrument så mästerligt och hvad det är för en olycklig stjerna som ledt honom till San Franciscos spelhus.

— Ja visserligen är det en olyckstjerna — svarade Emil suckande. — Men hvad säger ni väl då om att det är en ung flicka som spelar så?

— En ung flicka! — utropade doktorn med häpnad.

— Ja, en Spanska. Hennes fader är af gammal och förnäm slägt, men ruinerad genom spel, och har dragit sitt barn med sig i förderfvet.

— Ni gör mig nyfiken på att få se dem.

— Der komma de just — hviskade Emil.

Om doktorn ej hade så ifrigt betraktat de inträdande skulle han ha märkt hvilken förändring som i detsamma försiggick med hans unga vän; men han såg ingenting annat än Manuela, hvilken vid fadrens arm inträdde, svartklädd som vanligt, och med det bleka ansigtet halft beslöjadt.

— Hollah, Don Ronez! — ropade Siftly till honom i ganska vårdslös ton — *esta bueno . . . aqui . . . aqui esta . . .* fan anamma! huru heter det på spanska? Här är plats; kom och sätt er här med er sennorita!

Don Ronez tycktes icke vilja begagna denna bjudning, ty han bugade sig blott flyktigt för Amerikanen och satte sig sedan med sin dotter vid andra bordsändan.

Siftly lät icke afspisa sig med detta. På sin dåliga spanska försökte han att få i gång ett samtal med Manuela, hvars utmärkta spel han mycket berömde. Manuela svarade ej ett ord, såg icke ens upp från tallriken och afvisade hvarje försök till närmande med sådan envishet, att Amerikanen slutligen kastade en uppretad blick på henne och bet sig i läppen.

Imellertid hade Emil gått fram till dem. Under en lätt rodnad sade flickan på sitt modersmål till honom:

— Sennor, ni har i dessa dagar gjort min fader en tjenst . . . .

— Sennorita — svarade Emil, i det han blef alldeles röd, — det är . . . det är en sak som endast rörer min principal.

Hon såg forskande på honom, skakade på hufvudet och sade:

— Jag vet att Monsieur Rigault ej lemnar någon menniska kredit. Således är det er vi ha att tacka för denna godhet. Tillåt mig att betala er vår skuld.

— Sennorita . . . . sade den unge mannen förlägen, utan att taga emot penningarne. Men den unga flickan såg så allvarligt på honom att han ej vågade länge vägra.

Hon satte sig. Under tiden hade en annan uppassare burit fram hvad Sennor Ronez och hans dotter begärt, och de begge intogo under tystnad sin måltid. Doktor Rascher hade således god tid att betrakta den unga flickan. Ett ädlare och skönare ansigte hade han aldrig mött. Hon tycktes vara högst 17 år. Huru pinsam måste då icke hennes ställning vara, då hon måste lefva här bland spelare, bland menniskligheteus utskum, och låta sig begagnas såsom lockfogel. Men kanhända hon ej insåg huru förfärlig hennes belägenhet var — kanhända fadren hade intalat henne att den ej var så dålig: — han visste ju att hon hvarje natt vätte sin hufvudgärd med bittra tårar.

Doktorn flyttade blicken från henne till Amerikanen, som satt midt emot henne. Det skulle ha varit svårt att uppleta två mera olika fysionomier. Det var Margareta och Mephistopheles — den tanken låg helt nära. Det var å ena sidan oskulden förkroppsligad och å den andra lasten och de otämda passionerna. Månne Amerikanen insåg denna motsats, då hans blick var så oförskämdt och oafvändt häftad på den unga flickan? Nej, ingen ånger öfver föröfvade brott hade ännu rum i denna själ; hans ansigte förrådde ingenting annat än hans onda lustar efter detta oskyldiga barn.

Till slut blef han sjelf ledsen vid att sitta och stirra på den kalla skönhetsbilden framför honom. Han lutade sig framåt och ropade: Manuelita!

Flickan svarade ej ett ord, utan egnade sig blott åt sin enkla anrättning. Imellertid hade hennes fader — Don Alonzo kallades han vanligen — stigit upp

och gått till kassan för att betala qvällsvarden med en del af de penningar han en stund förut hade fått af dottern. Yankeen mumlade en ed mellan tänderna och steg upp. Doktor Rascher gaf oroligt akt på honom, då han gick omkring bordet, bort till det ställe, der Manuela satt alldeles ensam.

Äfven hon hade märkt hans uppstigande, och hon sneglade med fruktan åt sidan, men rörde sig ej från stolen. Amerikanen kom fram och böjde sig ned öfver henne, lade sin arm kring hennes lif och sade på engelska, som han visste att hon någorlunda förstod:

— Se så, det är inte värdt att krusa, min rädda dufva. Vi ha ändå samma yrke; du spelar deruppe och jag . . .

— Sennor! — ropade Manuela, reste sig häftigt upp och ryckte undan den oförskämdes hand med en blick af dödligt hat. Han lät dock ej afspisa sig så lätt; han ville icke låta närvarande kamrater se att han blef på det sättet affärdad. Han fattade derföre ånyo om flickan med sin jernhand, drog henne till sig oaktadt hennes motstånd, och sade skrattande:

— Åh vi skola väl se om jag inte åtminstone skall få en kyss af den här kyska näktergalen.

Längre hann han icke. Han blef afbruten på ett eget och våldsamt sätt. Just som den fräcke Siftly för andra gången fattat flickan om lifvet hade nemligen uppassaren Emil tagit några tomma tallrikar från bordet, och med blixtens hastighet kastade han en af dem i hufvudet på honom med sådan fart att den flög i små bitar. Amerikanen ryggade tillbaka och släppte sitt rof. Om filthatten ej skyddat hufvudet skulle slaget nog ha lemnat kännbarare följder.

— Din skurk! — hväste den anfallne med sammanbitna tänder och drog upp en revolver, som han hade under rocken. Alla som stodo omkring den unge Tysken sprungo undan, ty det hade nyligen flera gånger händt att i hast aflossade skott träffat personer som icke haft det ringaste med tvisten att göra.

Emil ensam stannade på sin plats och drog upp ett liknande vapen. Under andra omständigheter skulle han troligen ej ha fått vänta länge på ett skott, ty Siftly var ej den man som fördrog en förolämpning, utan att kraftigt besvara den; men i detta ögonblick rann tanken på kamraten-spelaren i sinnet. Han erinrade sig att om han blott en enda dag blefve qvarhållen för sitt skott skulle han aldrig få rätt på sitt stulna guld. Han måste derföre uppskjuta hämnden till lägligare tid — dessutom var det ju ingen fara att Emil skulle undfly honom — och stickande in revolvern igen sade han till Emil i hotande ton:

— Ni har haft den oförskämdheten att anfalla mig medan jag vände ryggen till. Sådant gör ingen annan än en pultron. Har ni mod att gifva mig upprättelse när som helst?

— Med största nöje — svarade den unge mannen, utan att rygga. — Att jag kastade tallriken i skallen på er var bara ett straff för ert lumpna tilltag att begagna våld mot den unga flickan, men ordet "pultron" förtjenar en särskild upptuktelse, och den skall ni få i morgon bittida om ni då vill träffa mig.

Siftly skar tänderna och tog åter nästan omedvetet åt sitt vapen; men han kände att han hade bundna händer, ty kamraten kunde ju rymma med guldet.

— Var lugn! — hviskade han till sin motståndare. — Jag skall nog sätta ut tid, och det kanske fortare än ni önskar. Och ni, Sennorita! — tillade han, vändande sig häftigt till den sköna flickan, som icke utan darrning varit vittne till samtalet, — efter ni är så kall och förnäm och står under så mäktigt beskydd, så var så god och låt er far genast betala mig de sex uns, han är skyldig mig sedan i morse.

— Hvad säger han? — frågade Don Alonzo, hvilken hade gått fram till sin dotter och lagt venstra armen om hennes lif.

Mannela hade bleknat, och smygande sig intill honom sade hon förskräckt:

— För Guds skull, är det sannt, pappa? . . . är du skyldig honom pengar?

Spanioren svarade ej. En mörk rodnad betäckte hans panna, då han gick emot Amerikanen och sade:

— Ni skall få betaldt, Sennor . . . det lofvar jag på min heder . . . vänta bara till i morgon afton!

— Jag beklagar — brummade Siftly, som icke hade förstått mer af hvad han sade än ordet *mañana* — i morgon! — Spelskulder få aldrig stå ute öfver natten, och när jag finner att man så illa belönar min medgörlighet, så vet jag inte hvarför jag skulle göra något undantag härvidlag.

— Var så god och följ med mig till kassan, så skall ni få era pengar — inföll Emil. — Jag är skyldig Don Alonzo ungefär den summan, och jag tänker att han icke har något emot att på det sättet komma ur sin skuld.

Siftly gaf honom en vredgad blick och sade: Det gör mig detsamma ur hvilkens ficka penningarne komma, bara jag får dem.

— Fader, låt icke den fremmande betala för dig . . . . det är ej sannt att han är dig skyldig något, — hviskade Manuela.

Den gamla Spanioren rörde sig ej. Ehuru stolt och ädel af naturen, hade spelet förslöat hans bättre känsla. Han hviskade blott tröstande till sin dotter:

— Var icke rädd, mitt barn. Jag skall betala den unge mannen i morgon och jag är heldre skyldig honom dessa penningar än denne bof till Amerikan.

Imellertid hade Emil gått med Siftly bort till kassan, och värden utbetalade genast penningarna, ty Emil hade ännu mycket mera innestående hos honom. Siftly tog guldet, kastade en flyktig blick på det, stoppade det i fickan, gick åter till sin stol, tog sin schal och lemnade tältet utan att se sig om.

Spanioren gick fram till den unge mannen, fattade hans hand och sade:

— Jag tackar er för er artighet och skall aldrig glömma den tjenst ni gjort mig. Ni kan lita på att ni skall få era penningar tillbaka. Jag önskar blott att på något sätt få visa er huru tacksam jag är.

— Det kan vi mycket lätt, svarade Emil hjertligt.

— På hvad sätt? frågade Don Alonzo.

— Genom att aldrig spela mera.

— Min herre . . . ni vet icke . . .

— Jag vet att ni strider med olika vapen mot dessa bedragare, afbröt den unge mannen Mot falskt spel kan ingenting uträttas; de penningar ni lägger på deras bord äro ohjelpligt förlorade.

Jag tackar er, svarade Spanioren småleende. Jag skall så till vida följa ert råd att jag hädanefter skall spela med större uppmärksamhet.

— Men ändock *spela!*

Härpå svarade Don Alonzo ingenting, utan nickade blott vänligt åt honom och gick med sin dotter bort till orkestern.

— Säg mig, mitt kära barn — ty ni tillåter mig väl att kalla er så, då ni fallit så mycket ur uppassare-rollen — om ni alltid plär servera era gäster med tallrikar på det sättet. Om så är, skall jag väl se mig om efter någon annan restauration.

Emil svarade, rodnande:

— Ni har rätt, jag borde ej ha gifvit mig i tvist med den slyngeln; ty sådant länder en aldrig till heder. Men gallan kokade öfver hos mig och jag glömde mig ett ögonblick. För resten skadade lektionen ej; han har många gånger förtjent den.

— Mycket vackert! mycket vackert! yttrade läkaren, runkande på hufvudet. Detta är då frukten af er tre månaders — eller efter er räkning fyraåriga erfarenhet i Kalifornien! Ni lägger ert lif i händerna på en slagskämpe och kastar bort, era penningar åt en spelare. Således återstår ingenting annat än ert hjerta, och det har ni kanske disponerat lika väl?

Emil blef blodröd och höll på att svara någonting, men i detsamma ropade värden honom.

Uppassaren måste lyda och gjorde det utan tvifvel gerna. Men doktorn steg upp, betalde hvad han var skyldig åt en annan uppassare och gick sin väg, betänksamt skakande på hufvudet.

ÅTTONDE KAPITLET.

Ett fogelperspektiv.

Tidigt följande morgon afgick en liten ångbåt, kallad "Guldfisken", från San Francisco, medhafvande ett betydligt antal passagerare.

Båten gick litet trögt, men hade tagit en tidigare afgångstimma för att draga till sig alla passagerare som hade särdeles brådtom. Desse märkte icke att de hade blifvit narrade förrän de fingo se andra ångfartyg gå om dem på floden. "Guldfisken" anlände ej till sin destinationsort förrän samtidigt med den till Stockton gående ångbåten "Guldpesten".

En neger, som tycktes vara belastad med en ansenlig börda under sin vida luggslitna kappa, gick med snabba steg nedåt varfvet, stannade ett ögonblick framför ångaren som skulle afgå till Stockton, kastade en spejande blick öfver det smala varfvet och gick derefter i hast ombord. Straxt derefter ringdes sista gången i klockan och ångbåten höll på att lägga ut. Då kom ett sällskap af tyskar springande nedåt hamnen. De ropade redan på långt håll och gåfvo tecken med näsdukarne att de ville följa med. De voro af olika ålder, men alla hade lika brådtom, utom en. Denne ende kom långsamt gående efter de öfriga, med en lång pipa i munnen och såg sig så sjelfförnöjdt omkring som om han varit fullkomligt viss om att de andra skulle nödgas vänta på honom.

Kapten [illegible] på ångbåten ville naturligtvis ej låta denna [illegible] å sig ur händerna. Färden till Stockton [illegible] 16 till 20 timmar, kostade nemligen p[illegible] trettio dollars för personen, och de sex nu ank[illegible]e personerna voro tillräckliga att betäcka hela k[illegible]naden för turen. Alla de öfriga tyskarne kommo också ombord jemte negern, som drog deras saker

på en handkärra, men den siste passageraren gjorde sig ändå ingen brådska.

— Ni blir efter, hr justitieråd! ropade en af de andra till honom från däcket. Justitierådet svarade icke; utan såg sig bara om åt ömse sidor, blåsande ut rökmoln i den klara morgonluften.

— Back! kommenderade kaptenen. Efter den göken har så god tid, så vore det synd att taga honom med . . . . nej stopp! afbröt han sig sjelf . . . der kommer en efter honom som har riktigt brådtom. *Det* var skada, ty jag hade god lust att låta den der med långa pipan stanna der han är.

Bakom justitierådet kom en man springande med en kalifornisk schal öfver axlarne. Redan på afstånd vinkade han med handen och först när han kom så nära, att han kunde läsa den uthängda skylten: "till Stockton", saktade han stegen.

— Nå, skall ni följa med till minorna? ropade kaptenen till honom.

— Lägger båten till vid Sausalita?

Kaptenen gaf ett nekande tecken och utdelade åter sin befallning att ångbåten skulle lägga ut.

— Sausalita-båten går derborta, ropade han till den sistkomne.

— För tusan! jag trodde att första lägenheten var klockan sex! skrek mannen i schalen.

— Nej, klockan half sex går första ångbåten till Sacramento! svarade kaptenen.

Mannen med schalen stod nu tveksam och stampade med foten.

— Om ni vill fara till Sausalita, så ligger "Jenny Lind" färdig, sade en pojke åt honom. — Hon går om tio minuter och hinner upp "Guldfisken" i ett nysande.

— Tack, min gosse! ropade den fremmande och kastade en dollar åt pojken, som tog emot den under ett kast med högra benet, hvilket skulle uttrycka hans glädje. I detsamma lade ändtligen "Gyllene porten" ut från kajen, och från ena salongsfönstret kastade herr

Smith en hånfull blick på sin kamrat Siftly, som hade måst stanna qvar.

Emellertid dröjde det ej länge förrän "Jenny Lind" gaf sig i väg till Sausalita.

Solen hade nu gått upp öfver de östra bergen, som voro längtans mål för de tusental, hvilka ständigt strömmade till Kalifornien, och den kastade sin rika glans på de oräkneliga båtar och fartyg som betäckte hamnen.

Hvilken skilnad var det icke att se detta ställe blott ett år derefter! hvilka jättelika framsteg gjorde det icke på den tiden!

För ett år sedan fanns här blott en usel by af lerkojor, hvars handel inskränkte sig till utförseln af något talg och hudar samt till att med kött och vatten förse de hvalfiskfångare, som understundom anlöpte platsen.

Nu bredde San Francisco sig ut lik en ofantlig marknadsplats, med tält vid tält och stånd vid stånd, mellan hvilka ett och annat trähus reste sig högt öfver grannarne. Hvart ögat blickade utåt stranden fladdrade lärftet till nya tält, hamrades och timrades och byggdes cell vid cell, för att föröka denna vidunderliga stad.

Redan nu var den vidunderliga platsen ej tillräcklig. Den oroliga rastlösa menniskohopen klättrade redan uppför de branta bergssluttningarne och arbetade ifrigt med hacka och spett för att afvinna det gamla berget nya tomter till sina bostäder, och på andra sidan bugten intogo de denna och slogo sig ned på bryggor och förtöjda skepp, hvilka förvandlades till boningshus och magasiner, och hvilka ett år derefter befunno sig utgöra medelpunkten i en stad af flytande hus.

Och hvar äro nu de tomtedelar, öfver hvilka elden for härjande fram för tjugufyra timmar sedan? Jo trakten är lätt urskiljelig — det är hela den delen, der man ser de hvita tälten och ljusare byggnaderna. Man har ju haft ett helt dygn på sig, och allt är färdigt igen,

Ögat flyger här öfver en skog af master, men det ser ut som pesten hade gått fram der och mejat undan

allt manskap. På rårna finnas inga segel, på däcket ingen vakt, mellan garneringen och bordläggningen icke en spik eller kopparnagel. Skeppen ligga toma och öfvergifna på det stilla vattnet, och deras nakna master speja fåfängt efter besättningen, som längesedan är ute i minorna och gräfver efter guld.

Sjömän äro i allmänhet ett lättsinnigt folk, som bara lefver för stunden — också lurar döden beständigt på dem. Det är ganska ursäktligt att de ej vilja stanna qvar på skeppet mot klen månadshyra när en rymning kan sätta dem i tillfälle att möjligtvis förtjena omätliga skatter. De rymde alla så fort ankaret var gånget och något tillfälle yppade sig att komma från bord. Hvad gagnade det kaptenerna att de höllo inne deras hyra, äfven om det innestående besteg sig till femtio eller hundra dollars? Ett enda lyckligt fynd borta i bergen kunde ju skaffa dem dubbelt så mycket. Mången gång följde både kapten och styrman matrosernas föredöme och lemnade det stackars fartyget åt sig sjelft.

Hvad skulle de också göra med sina stora skepp utan manskap! Hvar skulle de få folk att föra dem derifrån? Hvem hade nu lust att lemna Kalifornien?

Endast några små och föga djupgående skonertar, som hade vågat segla omkring Kap Horn, gjorde goda affärer här, ty dem behöfde man att föra lifsmedel, timmer, verktyg och andra förnödenheter uppför floderna till de hastigt tillväxande städerna Sacramento och Stockton. Dessa småfartyg kunde betala sina matroser åtta dollars om dagen. Frakt och passagerare-afgifter voro i mån derefter, och egarne blefvo rika på kort tid.

Öfverallt vid Francisco-viken byggde man sådana små fartyg för att fylla behofvet. Företagsamma yankees hade redan insatt ångmaskiner på flera af dessa fartyg; sedan applicerade man sådane äfven på små kuttrar och hvalfiskbåtar. Om de ej höllo länge gjorde ingenting; på tre, fyra resor betalte de sig två gånger. Att menniskolif äfventyrades på dem, tog man alls icke i betraktande; det fanns ingenting så billigt i Kalifornien som menniskolif.

Här, der viken blir mera hopträngd, segla trenne skonertar i bredd. Se huru deras däck är belamradt med varor, med mjölsäckar och fläsktunnor, med bräder och tjära, hvarå passagerarne tagit plats. När de dyrt betalade passagen lofvades dem af kommissionärerna alla möjliga beqvämligheter, men nu hade de ej ens liggplats och intet skydd mot nattkylan, icke en vrå der de i fred kunna intaga sin tarfliga måltid. Men hvad gör det! "Der är Kalifornien! i morgon eller öfvermorgon äro vi inne bland bergen, och der ha vi guldet!"

Tätt invid stranden glider fram en liten båt, vid hvars styre sitter en jätteskepnad med ett väldigt svärd mellan knäen och en dubbelbössa på dem. I fören ligga fyra laddade gevär, och rundtomkring ser man dolkar, knifvar och pistoler i öfverflöd. Är det sjöröfvare som ha lemnat öppna hafvet för att här lura på de lyckliga guldvaskare, hvilka återkomma från minorna? Nej, det är ingen annan än brandenburgarne, dem vi förut omtalat och som är på väg till minorna med sin arsenal,

Här vidgar bugten sig åter och två små städer ligga gent emot hvarandra. Atlantiska oceanen och Adriatiska hafvet ha försett dem med namn. Den ena heter New-York, den andra Venegia. Den till venster är Venezia — en parodi på dogernas gamla stad. Den ser ut som en ask med Nürenberger-trähus, uppställda på den gula sanden; icke ens kyrkan med sitt spetsiga torn saknas. New-York, på högra sidan, ser lika pustlustigt ut som Venezia.

Tysta och allvarliga ligga trenne amerikanska örlogsfartyg för ankar med rårna brassade i fyrkant. De mörka massor visa sina tänder, och öfver relingen ser man matroserna titta ut åt de trakter, der man skär guld med täljknifvar.

Vi nalkas nu mynningarne af Kaliforniens begge hufvudfloder, af hvilka den enas — Sacramentos — stränder äro bevuxna med furu- och cederskogar samt den andra — San Joachino — slingrar sig i zigzag och i

otaliga krökningar genom sumpig mark. Vid den ligger det nybyggda Stockton, hvars slägtskap med San Francisco är omisskännelig, fastän det blott är en yngre syster eller egentligen en dotter. — Omkring denna stad råder mycket lif och verksamhet. Det hvimlar af packvagnar, dragna af oxar, samt af lastade mulåsnor i flockar. Nu slumrar lifvet; solen sjönk i hafvet bakom kustbergen och mörkret inbröt nästan ögonblickligt. Hur tyst och stilla blef det icke nu öfverallt! Oxarna och hästarna spännas ifrån, förses med bjellror och drifvas till en fet betesmark vid närmaste bäck, der man binder ihop frambenen på dem medan körsvennerna tända upp en eld och samla bränsle till natten. De mexikanska mulåsnedrifvarne ha aflassat sina kreatur, stapplat upp fraktgodset i midten och omkring dem byggt en barrikad af de höga sadlarne. De baka nu sitt hvetbröd på en tunn bleckplåt och glädja sig på förhand åt njutningen deraf.

Här och der mellan buskarne flammar en brasa, omkring den röra sig mörka skuggor tills de omsider sträcka ut sig omkring elden. Dessa menniskor behöfva ej något värdshus, ty de veta på förhand att intet sådant finnes, och en hvar har med sig hvad han behöfver på vägen: sin mat och sin filt, stundom äfven ett tält.

Nu har brasan brunnit ut, och från natthimlen glindra stjernorna öfver detta underbara land, som hvilar så lugnt med alla sina förhoppningar och drömmar.

NIONDE KAPITLET.

Paradiset.

Mellan småfloderna Stanislaus och Calavera flöt en liten bäck, som Indianerne hade på sitt bildrika språk

gifvit namnet "Himla-ögat". Amerikanarne begåfvo sig dit, men när de ej funno hvad de sökte döpte de i harmen om den till "Djeflavattnet". Ett godt stycke högre upp bildade djeflavattnet, springande utför en af branta klippväggar omsluten klyfta, en vid, kittelformig dal med fullkomligt flat botten, och ännu längre upp en dylik. Det var uppenbart att bäckens vatten fordom hade här samlat sig till en sjö, ty på ett visst djup var bottnen öfverallt betäckt med klar kisel och små musselskal. Sedermera hade det uppsvälda vattnet sjelf banat sig väg vidare, så att sjön plötsligt torkat ut. Derigenom hade dalen blifvit en så kallad "flat", hvaraf det finns ett stort antal bland dessa berg, och denna "flat" visade sig, efter några fåfänga försök, plötsligt så rik på den ädla metallen, att den erhöll namnet "de rika grufvorna" och guldvaskarne strömmade hit ej blott från alla städerna, utan äfven från de närgränsande minorna för att försöka sin lycka.

Samtidigt förde handlande hit lifsmedel, kläder, verktyger, bränvin, m. m. för gräfvarnes förseende, så att inom några få veckor stod en tältstad midt ibland bergen, der regnet ännu knapt hade sköljt bort björnarnas spår.

Som den lilla staden växte med hvarje dag skulle den hafva ett namn, och man hade föreslagit en mängd. En slump bestämde slutligen valet.

Ungefär i midten af denna "flat" stod en gammal knotig ek. Jorden närmast deromkring ansågs för det mest guldhaltiga stycket. Ett amerikanskt kompani hade lagt beslag på det innan de öfriga guldgräfvarne ankommo. Fastän detta bolag nu gräfde på ett annat ställe förbjöd det alla andra att gräfva här, och som det var tillräckligt manstarkt att, om så behöfdes, med vapen försvara sin verkliga eller förmenta rätt, så vågade ingen öfverträda förbudet. Dessutom fanns det i närheten tillräckligt med mark, hvilken visade sig vara lika rikhaltig som terrängen kring eken, hvilken nu blef kallad "den förbjudna". Sjelfva staden fick sedan på skämt namnet "*Paradiset*", och ehuru mycken möda

än en herr Brown gjorde sig, som hade uppslagit det första tältet här, att få staden kallad Brownton efter honom, så strandade alla hans försök och Paradiset med sitt förbjudna träd låg nu vid "djeflabäcken".

Med undantag för namnet var Paradiset mycket anspråkslöst. Platsen hade icke mer än en enda gata, af två hundra alnars längd. Det oaktadt hade den formligt orgeniserat sig som stad samt valt sheriff och fredsdomare. Framför dennes tält svajade Förenta Staternas stjernströdda banér, till ett tecken af hans värdighet. För öfrigt gjorde hvar och en hvad han behagade. Det fanns inga skatter, så att fredsdomaren eller alcaden, såsom han titulerades på kaliforniska, fick se sig om huru han kunde skaffa sig lön genom sportler och hvarjehanda tillfälliga inkomster.

Paradiset var medelpunkten för alla minorna här i trakten; der hade en stor del af de verkliga guldgräfvarne slagit sig ned för tillfället, och derifrån hemtade guldsökarne i granskapet sina förnödenheter tills de begåfvo sig längre bort. Ingen ansåg sig bunden vid staden, och till och med de få handlande, som hade här uppslagit sina stånd, togo ned dessa och packade in sina varor så fort de fingo höra att någon rikare mina fanns i närheten, hvarom rykten nästan hvarje vecka kommo.

Trakten var i hög grad pittoresk, ty denna gröna "flat", omsluten af berg, bevuxna med furu, cedrar och ekar, gaf en förtjusande hvilopunkt åt ögat, och de brokiga tälten under spridda trädgrupper gåfvo lif åt taflan. Om natten möttes ögat öfverallt af eldarne i dessa lärftsboningar, flammande så att landskapet fick ett lika vildt och äfventyrligt utseende som tältinvånarnes lif var.

Men nu sken solen klart och gladt ned på den gröna skogen och öfver dalen, och ingen som från bergens topp fått oförmodadt se ditned skulle kunna underlåta att utropa: hvilket paradis! — Ack ja, Guds gröna jord är skön, och naturen skulle vara ett tempel alle-

städes om de menskliga passionerna ej så ofta vanhelgade det.

Lif och rörelse syntes öfverallt. Rundtomkring hörde man det egna rasslande ljudet af de såkallade vaggorna eller vaskmaskinerna, och hvarthelst man såg stodo grupper af karlar med tunga hackor i händerna och arbetade i den tunga jorden. Skaror af kommande och gående vexlade oupphörligt. Lika många som ryktet om ställets utomordentliga rikedom hade lockat dit begåfvo sig åter, svikna, derifrån, eller funno åtminstone ej så mycket som de hade hoppats, och nya rykten om andra rikare minor förledde de lättrörliga invandrarne att snöra ihop sin rensel och tåga dit. Der talades också en hel hop om en *guldsjö* uppe bland bergen, hvilken några lycklige skulle ha funnit och som skulle innehålla omätliga skatter.

En ny karavan kom långsamt tågande den vägen som ledde till paradiset, och bakom en vagn med all packningen. Det var våra vänner Tyskarne, med justitierådet och hans pipa i spetsen. De hade nu uppnått det öfversta passet, och knappt hundra steg ifrån dem utbredde sig taflan af detta ovanliga lif, som justitierådet ej kunde betrakta utan betänkliga skakningar på hufvudet. Han hade synnerligt stora skäl härtill just nu, ty det var verkligen någonting ovanligt på färde. Hala "flaten" var i uppståndelse, guldgräfvarne rusade fram från alla sidor, skrikande, jublande, hurrande och skrattande; och i sjelfva den lilla staden buro menniskorna sig åt som galningar. En hamrade på en kinesisk tamtam gonggong, så att de skarpa, öronslitande tonerna gåfvo eko långt bort i bergen; en annan blåste på en barntrumpet så att kinderna höllo på att spricka; en slog hvirflar på en trumma, en fjerde skramlade med ett par bleckflaskor mot hvarandra och en femte ringde af alla krafter med en sprucken klocka. Med ett ord, hvar och en gjorde allt hvad han förmådde för att åstadkomma så mycket larm som möjligt, och det såg ut som man velat med detta slags stormringning kalla tillsammans alla guldgräfvarne,

hvilka också, som sagdt är, skyndade af alla krafter till medelpunkten.

— Hvad i Herrans namn står på? — frågade en Amerikan en landsman, hvilken sprang förbi honom som om det hade gällt lifvet. — Är elden lös?

— Elden lös? — upprepade denne skrattande — nej, brinner det någonstädes, så är det i spisarne. Men vi äro hungriga allihop, och det der är bara signaler åt enhvar att komma till sitt backlag. — Efter detta ovanligt utförliga svar återtog han sitt språng.

Mannen hade sagt rena sanningen. I åtskilliga stånd serverades middag för 2 dollars (7½ r:dr) personen; och som det ej fanns vällingklockor på stället, så bagagnade hvarje matinrättning sitt särskilta instrument.

De sist anlända Tyskarne kunde ej begagna sig af den besynnerliga kallelsen, ty de måste först skaffa sig herberge för sitt bagage. Justitierådet var den som ej brydde sig om detta, ty han tänkte att då hans landsmän skulle sörja för sina egna saker, var det deras moraliska skyldighet att äfven taga vara på hans. Derför gick han, utan att bekymra sig om dem, genast in i ett tält, satte hatt och pipa ifrån sig i en vrå och tog plats vid ett bord.

Tältet såg ej mycket inbjudande ut. Ett långt ohyflat furubord med dylika bänkar å ömse sidor stod i midten; derofvanpå lågo några, just icke rena serveter. Der funnos knifvar, gafflar och tallrikar samt ett stort saltkar. Två jättestora flaskor med pickles var egentliga lockelsen för aptiten. Det var icke litet pikant för gommar som i lång tid ej smakat annat än köttet och hvetebrödet ombord. En massa af gäster kommo och satte sig så godt utrymmet tillät; justitierådet väntade efter dessa tillredelser ett riktigt table d'hôt, men han hade gjort upp räkningen utan värden.

Måltiden bestod af ett stycke segt oxkött, oskalad potatis och hvetbröd. Han försökte de inbjudands pickles, men det första han tog deraf ådrog honom en hosta som höll på att aldrig taga slut. Detta oaktadt

måste han betala sina två dollars. När han, förbittrad öfver detta prejeri, skulle gå ur tältet fann han att någon hade tagit bort hans präktiga, bredbrättiga filthatt, och lemnat en trasig halmhatt i stället. Alla hans efterforskningar voro fåfänga. Han hade svårt att göra sig förstådd på sin brutna engelska, och de, som han beklagade sig för, skrattade honom midt upp i ansigtet. Slutligen måste han öfvergifva hoppet om sin hatt och återvända till sina landsmän.

Äfven af dem blef han utskrattad, fastän icke så öppet. Under hans bortovaro hade de öfverlagt om hvad de skulle göra och beslutit att till en början någonstädes slå upp det tält de hade med sig. Lamberg sökte upp en plats och visade hvar tältpinnarne skulle slås ned, och Hufner, som i allmänhet var den ifrigaste af dem alla, tog äfven första taget i Kaliforniens jord. Snart var tältet uppslaget; alla de medförda sakerna flyttades in i det, och herr Hufner stannade qvar för att vakta dem medan de öfriga gingo ut att se sig om.

TIONDE KAPITLET.

Indianhöfdingen.

Klockan var omkring fem på eftermiddagen när Tyskarne hade slutat sina angelägnaste förberedelser. Imellertid hade guldvaskarne för längesedan återvändt till sina sysselsättningar dels på den gröna "flat", dels vid små rännilar, så att paradiset nu låg tyst och nästan öde i solbaddet. På vägen som ledde till staden syntes ingen menniska mer än en trasig Indian, hvilken kom inifrån skogen med en börda ved på ryggen. Då ljöd snabba hofslag på vägen. Detta ovanliga ljud förmådde till och med några af de snikna krämarne att

bestå en blick utom sina tält för att se hvad det kunde vara för gäster. Denna gång ångrade de icke sin nyfikenhet. Fem små kraftiga hästar kommo sättande utför backen med Indianer på sin osadlade rygg. Anföraren för denna lilla trupp var en man om fem eller sex och tjugu år. Han var — något eljest mycket sällsynt — klädd helt och hållet på europeiskt sätt i ljusa byxor, en med talrika knappar försedd tröja och en prydlig halmhatt på det långa korpsvarta håret. Fötterna voro bara; öfver venstra axeln hängde en lång bössa, och i det röda kinesiska silkesskärpet satt en lång spansk dolk.

Idianerna i de kaliforniska bergstrakterna rida vanligen ej och ha gemenligen ej hästar; desto mera eget var att den unge mannen satt som gjuten fast vid hästen och stegrade den med benen utan att begagna tyglarne. Det fanns ingenting slutet och bakslugt hos honom såsom eljest hos hans race; tvärtom nickade han fritt och öppet när han varsnade något bekant ansigte; men till och med det vänliga leendet vid sådane tillfällen öfverskylde ej fullkomligt det djupa allvar, som hvilade öfver hans ädla och sköna anlete.

Alla krämarne kände mycket väl och höllo af den unge Indianhöfdingen Kesos, ty när någon ofred behöfde biläggas eller gods var bortstulet och de vände sig till honom, voro de alltid säkra på att han förhjelpte dem till deras rätt. Men nu sågo de med *mera* intresse på de två qvinnor som åtföljde honom. Man kunde också svårligen få se någonting mera vildt hänförande än bilden af dessa tvenne unga flickor från urskogarne, då de flögo förbi på sina frustande hästar. Äfven de hade aflagt sin stams drägt: hjortskinnskjorteln med halmflätor och fruktskal. De buro i stället de hvites drägt: långa granna klädningar som räckte *dem* ända till fotknölen. Flickorna voro ovanligt vackra; deras stora mörka ögon gnistrade under den häftiga ridten, och de tjocka svarta lockarna, sammanhållna med ett perlemorsmycke, fladdrade för vinden. Den enas yppiga former voro inneslutna i en klädning af

glödande röd färg och sammanhölls kring lifvet af ett lika färgadt skärp; den andra var klädd i svafvelgult, också med rödt skärp. Begge hade hufvud, armar och fötter bara. Efter dem galopperade två fjorton till sexton års ynglingar. Äfven dessa hade europeiska kläder, bestående af tröja och byxor, men så fördelade att den som bar byxorna hade öfverkroppen bar, och den som fått tröjan hade blott ett stycke skinn omkring höfterna. De följde sin herre och sina herrskarinnor såsom ett slags ridknektar.

Truppen stannade utanför acladens tält, der amerikanska flaggan svajade. Indianhöfdingen hoppade lätt af hästen, kastade tygeln åt den ene ynglingen och sade ett par ord åt flickorna. Dessa gåfvo en långsam och värdig nick till svar samt fortsatte derefter sin ridt, men i skridt, tills de hade passerat staden och kommo till en liten höjd, hvarå några tält lågo spridda. Der stannade de för att vänta på chefen.

Denne slog upp tältdörren till alcadens bostad, steg in till honom och helsade: *Buenas dias!*

Alcaden for öfverraskad upp ur sin siesta; då han kände igen höfdingen blef han sittande på sängkanten, sträckte litet på sig och svarade med en vänlig nick:

— *Buenas dias, Kesos!* — Dermed hade han uttömt nästan hela sitt förråd af spanska och tillade derföre på ren engelska: hvad vill du?

— Tala med dig, — svarade Indianen på temligen dålig men dock begriplig engelska — dock ej på ditt språk; det är för hårdt för min tunga. Skicka efter en tolk, ty jag har mycket att tala med dig om.

— Hm! — brummade den tjocke alcaden, en liten fet Amerikan, hvilken hans landsmän — Gud vet af hvad anledning — kallade för "major" — mycket att tala om! Det tycker jag inte alls om; jag har annat att göra än att höra på ert indianska strunt. Hvad är nu på färde igen?

— Hvar är sheriffen? — frågade den unge höfdingen utan att sjelf gifva svar.

— Hvar sheriffen är? — upprepade alcaden förargad. — Ja, hvar är sheriffen? Hvad angår sheriffen mig? Han sofver väl eller vaskar guld eller gör hvad han behagar. Hvad har jag att göra med sheriffen eller han med mig?

— Skaffa hit honom! — sade Indianen lakoniskt.

— Skaffa hit honom! — upprepade fredsdomaren, förbluffad öfver en så djerf fordran. — Ja det är inte ledsamt! Skaffa hit honom! Alldeles som jag vore en betjentpojke. Skaffa hit honom sjelf om du behöfver honom — jag vill honom ingenting.

— Jaså! — sade Indianhöfdingen, vände sig om och gick, utan att taga afsked, för att sjelf söka upp sheriffen som han kände.

Major Ryoth var nu mycket misslynt, ty det fanns ingenting i hela verlden som han afskydde så mycket som arbete; men just med sådant plågade hans sheriffer honom gerna. Han insåg att någonting ganska ovanligt hade förefallit, efter Kesos begärde att tolk skulle användas. Men Indianerna betalade aldrig någonting. Om det varit en utländning som sökt beskydd af den amerikanska lagskipningen, så kunde han ha fordrat sina två — tre uns eller än mera och knappt behöft doppa pennan i bläck för dem. Men dessa Indianer var han ändå tvungen att afhöra, derest han ej ville utsätta sig för åtal inför distriktsrätten.

Folk hade samlat sig omkring tältet, ty höfdingen var af alla känd som en ovanligt bildad halfciviliserad Indian, och man visste att de kringboende stmmarne ansåg honom nära nog för en halfgud. Derför plägade han, fastän sjelf hörande till Calaveras-stammen, besöka de andra stammarne, för att bilägga deras tvister, hjelpa dem i deras bekymmer och taga dem i försvar mot fremmandes kränkningar, som vid denna tid alltför ofta förekommo. Desse hvita menniskor hade ju öfversvämmat deras land för att gräfva guld. De hade fällt deras ekskogar, förstört deras fiskerier, dödat deras vildbråd och jagat dem sjelfva likt vilda djur från deras egna jagtmarker. Hvarhelst de stötte på hvita män

tillåto desse sig det ena ingreppet efter det andra. Ur-invånarne, landets egare, blefvo tillbakaträngda allt längre och längre tillbaka — ännu hade Europeérna dock ej bestämt sina gränsor, utan de utvidgade oupphörligt sitt område. När skulle detta sluta — hvar skulle gränsen blifva mellan hvita och röda män?

Indianerna i allmänhet ansågo det för ett kortvarigt besök; men Kesos såg djupare in i saken. Han hade sjelf varit i San Francisco, hade sett de fartyg som der lossade hus, färdiga att sättas ihop, samt materialier till andra, och han hade med förskräckelse insett att detta inbrott af de hatade fremlingarne var mera än ett öfvergående besök. Öfverallt inhägnade de stora lansträckor som de hade plöjt, och missionärernas förra vistelse i landet hade gifvit honom begrepp om hvad sådant betydde. De hade sått säd, hvars afkastning de längre fram ämnade skörda, och de hus, som de började bygga, voro tydligen ej beräknade blott för *en* årstid.

Han hade äfven gifvit akt på fremlingarnes stora antal, kände deras eldvapens kraft och visste hvilken öfverlägsenhet den gaf dem emot hans stackars nakna, blott med båge och pilar beväpnade landsmän. Han insåg huru ringa utsigterna till framgång voro i denna strid, och hans hjerta blödde. Men det var hans fasta föresats att göra dem hvarje tumsbredd jord stridig, han skulle ej låta skrämma sig, och han hoppades att de hvite ej skulle blifva eviga när det komme till den afgörande striden.

Ett par Yankee "storekeepers" eller krämare gingo sakta, med händerna i fickorna, nedåt det ställe, der de begge Indianflickorna väntade med sina hästar. De hade af indianiska språket inhemtat så mycket som att *valle! valle!* (vän! vän!) är Indianernas helsningssätt. De gingo fram till flickorna, helsade på dem och stannade framför dem.

Flickorna hade icke flyttat eller ens rört sig sedan de på långt håll sågo krämarne ställa kosan mot dem. De hade stigit af hästarne och lemnat dessa i gossarnes

vård samt stodo nu på en liten höjd, hvarifrån de hade utsigt öfver hela tältstaden. Det var samma höjd, som Tyskarne hade tagit i besittning.

— *Valle! valle!* — sade Yankees och sågo småleende på de vilda skönheterna.

— *Valle!* — svarade dessa, men blott med munnen, ty deras blickar sväfvade förbi de fremmande bortåt alcadens tält, som höfdingen hade gått in uti. I detsamma kom denne ut för att söka upp sheriffen.

— Sakramenskat näpna flickor! — hviskade den ene Amerikanen till den andre — isynnerhet den röda. Den bruna hyn misskläder dem ej. Han har minsann god smak, den der Indiandrummeln.

— Och så har han två till på köpet!

Flickorna sade någonting till hvarandra, och ett hånleende spelade på den enas läppar.

— Om man bara begrep deras fördömda rotvälska, — fortsatte den förste — men orden låta som när man stöter i en mortel. Jag tror inte jag skulle kunna lära mig det om jag än blefve tio år i Kalifornien.

— *Valle!* — sade ånyo den andre för att få ett samtal i gång, men hans tilltal fick blott samma ord till svar i gäckande ton. Det var tydligt att flickorna ej hade lust att inlåta sig med fremlingarne.

Den förste Amerikanen lät dock ej afskräcka sig.

— Hur är det fatt, mina ungar? — sade han. — Har ridten varit treflig? — Dervid sträckte han ut handen för att klappa den ena flickan — den med röda klädningen — under hakan, men det stannade vid försöket. Med en föraktlig blick stötte Indianskan undan hans hand. Hennes vackra drag uttryckte mer förakt och afsky, än vrede.

— Nå-nå! — sade Yankeen litet häpen och i höfligare ton. — Jag tänker ju inte bita dig. — Han vände sig derefter till den gula och ville försöka på samma sätt med henne, men det ögonkast han dervid fick var icke heller just uppmuntrande. Han stack handen i fickan, svängde sig om på klacken och sade till sin kamrat:

— Kom, Bill! Åt fanders med de der tatuerade qvinfolken! De äro som vildkattor och man får inte en gång röra vid dem. — Dermed lomade han af till Paradiset, åtföljd af den andre.

Hufner, som var hemma för att vakta tälten, kunde ej heller undgå att se de begge Indianskorna, hvilka stodo nästan midtför hans tält. Han hade mycket tråkigt och ansåg det icke passande att låta fruntimren stå der utan att åtminstone helsa på dem. Så snart Amerikanarne hade gått gick han fördenskull ut ur sitt tält, låtsade som han skulle gå förbi, tog dervid af sig hatten och sade på engelska:

— God afton, mina damer!

Flickorna kastade en flyktig blick på honom, föga vänligare än den de hade beståt Amerikanarne.

— Jaså, de förstår väl inte, — tänkte herr Hufner. Vid denna tanke rodnade han. Han dristade dock ej att gå dem närmare, utan beskref en stor cirkelbåge och återvände till sitt tält.

Under tiden hade folksamlingen omkring alcadens tält betydligt ökats, särdeles med Amerikaner. Kesos hade nemligen tillkallat sheriffen, och denne hade fällt några yttranden om att höfdingen hade någonting af vigt att föredraga. En tolk hade jemväl infunnit sig; det var en Tysk, hvilken länge hade vistats i Chile samt talade spanska och engelska med lika färdighet. Han kände höfdingen, och Kesos helsade vänligt på honom vid förbigåendet.

— Det var bra att du är här, *companero*, — sade han till honom. — Du skall förskaffa mig rättvisa hos Amerikanen.

— Har du guld? — frågade Tysken.

— Guld! — utropade höfdingen med vrede. —. Behöfs det guld när jag fordrar rättvisa. Tager Kesos guld af dem, han öfvar rättvisa mot?

Tysken höjde på axlarna och stack händerna i bältet.

— Den gamle majoren derinne vill gerna se de blanka kornen innan han öppnar munnen.

— Än sheriffen då?

— Det är en hedersman, det kan icke nekas, och gubben är allt rädd för honom. Men kom nu, vi skola se till hvad vi kunna göra, och har alcaden sofvit godt, så kan det väl hända att han en gång för ombytets skull gör sin pligt gratis.

Sheriffen, som var Amerikan och tillika ortens slagtare, hade gått in i alcadens tält. Tyvärr fann han icke denne i det goda lynne, som Tysken ansåg behöfligt.

— Nu är den satans rödskinniga landstrykaren här igen och gör oss besvär, — sade han till sheriffen. — Han har väl något klagomål mot en hvit, kan jag tro; det är den visan som vi alltid höra. De borde tacka Gud för att man låter dem lefva, de tjufaktiga lymlarne, som ej kunna se en mulåsna utan att stjäla henne.

Han hade nemligen för fjorton dagar sedan sjelf mistat ett sådant djur, och det kunde han ej glömma.

— Jag tror att vi stjäla mera af dem än de af oss, — invände sheriffen torrt. — För resten kan vi ju icke undgå att upptaga hans angifvelse, ty i det fallet är lagen tydlig. En fredsdomare skall upptaga klagomål såväl af Indianer som af hvita.

— Jo visst — skulle ett sådant der rödskinn kunna få en hvit fälld — nej, pass för det! Staten skulle visst hjelpa mig om de här gossarne i trakten jagade mig en kula i bröstet för den domen.

— Bah, — svarade sheriffen föraktligt — så mycket anseende ha vi, att vi ej behöfva frukta det. Och i hvad fall som helst måste vi låta Indianen framställa sin sak.

— Nå så låt gå! — brummade domaren harmset. — Nog kan man väl höra på honom, men vidare tänker jag då inte befatta mig med honom. Han är alltid missnöjd och hetsar upp sitt följe mot oss. Det töfvar väl inte länge förrän de slynglarne öfverfalla och råna oss i våra egna tält — oförskämdhet sakna de åtminstone

inte. Kalla in honom — men der ha vi honom redan. Sådane der behöfver man då inte bedja länge!

Under detta yttrande trädde Indianen in i tältet, åtföljd af Tysken, och efter honom följde utan krus sex eller åtta grannar, för att få veta hvad som var på färde.

Domaren satte sig misslynt vid sitt bord och sheriffen ställde sig bredvid honom. Enligt bruket fick tolken aflägga ed. Derpå ropade majoren:

— Nå så börja nu i fans namn! — Hvad har nu händt igen? hvar är det skon klämmer? Det är väl någon af er som har begått en dumhet, och den ni vill att en hvit skall sota för. Hvad har ni för resten att göra i vårt granskap? maka er undan till era berg. Här äro ni bara i vägen för oss.

Indianen hade mycket väl förstått detta tilltal, ty hans ögon ljungade, och då tolken ämnade börja öfversätta det för honom gaf han honom en vink att tiga.

— Jag kunde svara dig — sade han på dålig engelska — att du ej borde fråga *mig*, höfdingen öfver detta land, hvad *vi* hafva att göra här, om du hade någon gnista af blygsel qvar. Hvem har bedt eder komma hit? Men nog härom! — afbröt han sig, i det han utsträckte armen liksom för att afvärja hvad domaren ville säga. "Jag har ej kommit hit för att tala om den saken. Hör nu på hvad jag har att säga dig."

— Sheriff, om den karlen en gång till säger mig någonting dylikt midt i synen, så låter jag kasta ut honom — sade domaren, röd i ansigtet som en tupp.

Sheriffen skakade otåligt på hufvudet, men brydde sig ej om att svara. Han gaf i stället tecken åt höfdingen att börja.

— I går afton — började denne på spanska — i går afton har en hvit smugit sig i vårt läger medan de unga männen voro ute på jagt, och en af dem har förolämpat våra qvinnor. Han har vågat sig ända in i min boning, hvars inre är heligt, och öfverfallit mina hustrur, så att han måst med våld förjagas.

— Hvad säger han? — frågade domaren, som började blifva nyfiken. När han hört öfversättningen runkade han förtretad på hufvudet och sade:

— Nå, skulle vi befatta oss med sådana småsaker! Hvad rörer det mig! Skall jag se efter de indianska qvinnorna också?

— Vänta! — ropade höfdingen med en stolt åtbörd; — *de* vårda nog sig sjelfva, och äro *vi* i närheten, så göra *vi* det. Tyvärr kom jag för sent. Men denne hvite skurk, då han såg huru föraktligt qvinnorna bemötte honom, slog en gubbe som ilade till deras bistånd, sårade en annan med knif. Sedan, då han blef rädd att qvinnornas rop skulle blifva hörda af någon bland de yngre männen, tog han till flykten. Han hade sin häst bunden tätt invid, och en pil, som blef afskjuten efter honom, nådde honom icke.

— Jo det är vackert! Ni skjuter med pilar efter en hvit, och sedan vill ni att ni till på köpet skola straffa honom.

Sheriffen svarade icke direkt sin förman, utan sade till Kesos: jag tänker också att ni har full rättighet att köra bort dem som öfverfalla er i ert läger.

— Men icke att skjuta med pilar efter dem, — afbröt majoren.

— Hvarför icke det? — invände sheriffen lugnt. — När den hvite har dragit sin knif och sårat en af de stackarne, så kunde han ej vänta annat än att få lika godt igen. Men det är icke värdt att disputera om detta nu — vet ni namnet på den som ni anklagar?

— Hvad angår mig hans namn? — afbröt domaren åter. — Jag vill inte veta hans namn. Har han varit för närgången mot rödskinnen, så ha de skjutit efter honom i stället, och dermed är den saken slut.

— Nej den saken är *icke* slut! — ropade vilden trotsigt. — Han har utgjutit en gubbes blod, och jag kommer nu till dig, objuden på detta ställe, och fordrar att den hvite skall blifva straffad — liksom du kan vara säker om att hvem som helst af mitt folk

skulle blifva straffad om han hade gjort orätt mot någon fremling.

— Jaså — utbrast domaren med en vred och gäckande blick — har du då straffat den spetsbofven, som stal min mulåsna för fjorton dagar sedan? har jag fått igen henne kanske?

— Ingen af mitt folk har stulit henne — svarade Indianen lugnt. — Hvem vet hvart hon har sprungit, eller hvilken af ditt egèt folk som har tagit henne? Det tillhör icke mig att se efter dina mulåsnor!

— Icke heller mig att se efter dina qvinnfolk! — utbrast majoren förargad, men tillika inom sig glad öfver att han hade hittat på något slags anledning att bryta ut. — Sheriffen hade dock ej lust att affärda saken så lätt, och fastän han väl insåg att det skulle blifva svårt att få majoren till att handlägga en angifvelse mot någon viss hvit man, ville han ej underlåta att skaffa sig så mycken kunskap om saken som möjligt.

— Ni var ju ej närvarande när den hvite mannen gjorde öfvervåld i ert läger — sade han till höfdingen. — Ni kan ju inte en gång veta om det var en Amerikan, Mexikan eller Tysk — hvad tjenar det då till att komma med en lös anklagelse?

— Det var en Amerikan — sade vilden i bestämd ton.

— En Amerikan? — brummade sheriffen, tviflande.

— Vi känna nog Amerikanarne — sade Kesos dystert. — Dessutom talade han engelska och var en lång, mager man med infallet ansigte och små grå ögon.

— Hvart flydde han?

— Hit. Jag har följt honom steg för steg. Hans häst, som är ett starkt kreatur, hade förlorat två söm i venstra bakskon, och det syntes att han sedan ömmat på det benet.

— Det rör oss icke! — menade domaren — mannen har intet ondt gjort, och derföre . . .

— Jo visst var det ett brott, major, och som fredsdomare kan ni ej undgå att sammankalla en jury.

— Fan tage mig om jag det gör! — sade domaren.

— Då kan Indianen vända sig till distrikts-rätten, och så blir ni i allt fall tvungen att hålla ransakning.

— Ja det har majoren rätt uti — ropade ett par af de närvarande. Jag ville väl se den fredsdomare som skulle hindra mig från att försvara mig om jag blefve anfallen.

— Prata inte sådana dumheter! — for sheriffen ut. — Det är ju inte fråga om någonting sådant nu. Men det är säkert, att om Kesos kan utvisa den person, som brutit freden i hans läger, så hafva vi lagar som skola skaffa honom upprättelse. Infödingarnes blod bör vara oss heligt.

— Det är bara prat! — utropade domaren. Hur hålla *ni* era lagar? Fråga bara er alcád om han skulle taga för godt vittnesmål af en hvit, vore det än jag sjelf. Jag orkar inte höra på den här strunten längre. Låt föra bort honom, sheriff!

Sheriffen gjorde ej min af att verkställa denna befallning, utan tände makligt en cigarr med en svafvelsticka ur ett på bordet liggande elddon.

Plötsligt hördes ett vildt jubelrop på något afstånd.

— Hvad nu! hvad är det? — frågade domaren med häpnad.

— Det kan jag säga er! — skrek Kesos, i det han sprang åt tältdörren, och hans ansigte strålade af glädje. — Melangaju har känt igen den hvite som öfverföll henne i går. — Med dessa ord ryckte han åtskiljs tältförhänget och rusade ut.

— Har karlen fått fan i kroppen? — ropade majoren, utan att röra sig ur fläcken.

Sheriffen och de öfriga innevarande begåfvo sig deremot genast ut efter honom.

De begge unga flickorna hade under tiden oafbrutet bibehållit sin plats på den lilla höjden och derifrån uppmärksamt bespejat hvar och en som visade sig i sjelfva den lilla staden eller närmare dem. Sent omsider varseblefvo de en figur, som ådrog sig deras odelade uppmärksamhet. De kunde ej se hans ansigte, emedan det var frånvändt, men sedan de vexlat ett par ord hade Melangaju eller Getingen — såsom den unge höfdingen kallat henne — i ett par språng begifvit sig bort till sin häst. Hon fattade med venstra handen i mahnen, kastade sig upp på ryggen och flög utför höjden. Inom två minuter var hon nere på släta marken hos den fremmande, hvilken hon ej släppt ur sigte.

Då han vid hennes häftiga ridt skyggt såg sig om utstötte Melangaju ett triumferande skri, hvilket hon väl visste att den unge höfdingen skulle höra, satte hälarne i hästens sidor och flög som en stormil bortåt tältet, hvari höfdingen var.

— Har du honom, flicka? — frågade denne.

— Ja, du skulle ha sett hur blek han vardt! Jag såg märkena af mina naglar i hans ansigte.

— Har han varit dig så nära? — frågade han med ny vrede och i det han kastade en blick af dödligt hat på Amerikanen. — Se der, Sheriff, — sade han till denne — är det en af era landsmän eller icke? Mig förefaller det bra tydligt.

Innan sheriffen hann svara vände fremlingen sig hastigt om till dem, frågade barskt hvad detta ville säga, drog upp en revolver ur fickan och betraktade trotsigt sheriffen och Indianen.

Sheriffen var dock ingalunda den som lät skrämma sig.

— Vill ni vara så god och stoppa in pistolen igen! — sade han lugnt. — Ni behöfver inte vara rädd för att bli anfallen, ty jag är sheriff på stället.

— Nå hvad har jag med sheriffen att göra? — frågade mannen, stickande ned sin revolver igen.

— Det skall ni strax få veta. Hvad heter ni?

— Smith.

— Godt, herr Smith. Vistas ni här i Par[illegible]

— Ja, som ni ser.

— Hvar ligger ni i natt?

— I Dolkins tält.

— Godt. Den här Indianen har angifvit er för att han sårat en gubbe af hans stam uti hans läger.

— Det inbillar han sig bara! — svarade den magre. — Jag har aldrig varit i de der kopparnäsornas läger sedan jag kom till Kalifornien.

— Det ljuger du! — skrek höfdingen.

Amerikanen tog ånyo efter sitt vapen, men sheriffen gick emellan dem och sade allvarsamt:

— Den här tvisten skall inte slitas på landsvägen. I morgon skall ni inställa er i major Ryoths tält.

— För en Indians angifvelse! — sade Smith med ett hånskratt. När har den lagen blifvit införd i Förenta Staterna?

— Ni tänker väl inte neka att inställa er för en jury?

— Nej, om den blir sammansatt af hvita.

— Det är bra. Jag skall laga så att ni är här på utsatt tid i morgon.

— Och ni låter mördaren i fred gå sin väg? — ropade flickan med förundran till höfdingen.

Indianen svarade ej, utan gick bort till backen, der hans häst stod.

— Kom tillbaka hit i rätt tid, Kesos, — ropade sheriffen efter honom — och tag den sårade med er, om det är möjligt.

— Tror ni då att er usla domare åtminstone skall låta mig berätta händelsen?

— Det kan han ej gerna neka — svarade sheriffen. — Jag kan väl icke lofva er någon särdeles god utgång, om ni än aldrig så mycket har rätten på er sida. Om ni bara hade en enda hvit man till vittne! Kom imellertid! Jag vill att man skall se, att rättvisa finnes äfven för Indianerna.

— Jag kommer! — sade den unge höfdingen. Derefter fattade han flickans häst vid tygeln och gick långsamt utför höjden.

Några minuter derefter syntes den lilla truppen i galopp återvända till bergen.

ELFTE KAPITLET.

Alcaden.

De nyss ankomna Tyskarne hade drifvit omkring i den lilla tältstaden utan att bry sig om nyss beskrifna scen. Som de alldeles icke kunde spanska och voro föga hemmastadda i engelska, förstodo de ej hvad som föregick, men de hade under tiden ögonfägnad af de begge vilda flickorna, af deras dristighet till häst och af deras vilda ridt öfver stockar och stenar.

Förnämligast var deras uppmärksamhet dock riktad på att finna landsmän som noga kände till förhållandena och som kunde gifva dem besked om de olika minorna och deras rikedom. De ville hafva bekräftelse på sina gyllene drömmar och kunde ej bli rätt tillfreds förrän de erhöllo den.

Solen gick äntligen ned. Guldvaskarne kommo från alla kanter vandrande hem från sitt arbete och samlade sig dels omkring elden framför sina tält, dels gingo de in i restaurationsstånden för att få sin qvällsvard.

Följande morgons gryning visade den tafla af ifrig verksamhet, som man vid den tiden på dygnet alltid ser i Kalifornien. Guldvaskarne stiga upp så tidigt för att tillaga sin frukost och vara redo till arbete innan det blir full dager. Röken hvirflade upp i den klara morgonluften och en och annan kraftig arbetare syntes

redan på väg till sin *"claim"*. Somliga sökte guldet i flodbädden, andra på stranden; somliga hoppades midt i den gröna "flat" träffa rätta guldådran för att blifva rika på en gång; men hvar och en sökte så länge som möjligt dölja för andra om och hvar han gjort något fynd.

De nykomna Tyskarne voro ännu osäkra om hvarthän de skulle vända sig. De hade beslutat att tillsammans försöka sin lycka, med undantag af justitierådet. Denne ville, redan af den anledningen att han hade ett horn i sidan till Binderhof, icke göra gemensam sak med de öfriga. Dessutom tycktes han icke vara så angelägen att genast komma öfver guld; han hade med sig en betydlig summa och egde hemma en vacker förmögenhet. Reskamraterna bråkade sin hjerna för att utleta hvarför han egentligen hade begifvit sig till Kalifornien, men när de frågade honom derom fingo de aldrig annat än obestämda och undvikande svar. — Imellertid hade de andra fyra i godt mak intagit sin frukost, och klockan var nio innan de tänkte på att börja sitt arbete.

Det fanns icke någon annan del af "flaten" som hade guld i större myckenhet, än den som låg till höger om den lilla staden och på ömse sidor om floden, hvilken rann genom dalen. Till venster om Paradiset bestod marken af en hård, röd lerjord, hvilken sträckte sig bort emot höjderna, som började på omkring femhundra stegs afstånd. Sistnämnde del tycktes ej innehålla guld — åtminstone arbetade ingen der, och man fann der blott ett par föga djupa gropar, vittnande om att några hade äfven här försökt sin lycka, men genast öfvergifvit arbetet, emedan det icke medfört godt resultat.

För ett par dagar sedan hade några Amerikaner åter börjat gräfva här och funnit att det var ytterst mödosamt. Jorden var nemligen så hård och torr att de äfven med de tyngsta och skarpaste verktyg blott kunde lossa små stycken i sender. Häraf läto de likväl icke afskräcka sig, och nu hade de hunnit göra en sju fot djup, nästan rund grop.

Andra arbetare, som hade vägen här förbi, stannade väl imellanåt för att titta på dem, men de runkade på hufvudet och fortsatte sin vandring utan att låta förleda sig till att sjelfva göra något försök. Lamberg hade också sett på dem flera gånger, men som aldrig några andra än desamma tre Amerikanarne arbetade dem, så hade icke heller han synnerlig lust att börja der. Rätt som det var blef han dock varse att allt flera stannade vid Amerikanarnes grop och att de, som stått der en stund, sedan gingo omkring liksom för att leta upp någon plats åt sig i närheten.

— Holla, kamrater, nu äro de i färd dernere — ropade Lamberg till sina landsmän. — Jag vill slå vad om att Amerikanarne ha slagit hufvudet på spiken eftersom alla vilja vara med der. Det är ett godt tecken! Skola vi inte också slå oss ned der?

— Gerna för mig — svarade Binderhof i likgiltig ton. — Det gör mig detsamma hvar vi börja krafsa. Men det der stället har den fördelen att det ligger nära vårt tält, så att vi alltid kunna ha den i ögonsigte.

— Låt oss då börja genast — ropade Lamberg. Om vi skola få en bra plats, så går det ej an att dröja länge. Kommer ni med, herr justitieråd?

— Jag har god tid . . . jag skall försöka på ett annat ställe — mumlade denne.

— Som ni behagar — sade Lamberg och tog sin bleckskål. — Tag lådorna, ni Binderhof, och ni Hufner begge hackorna, så ge vi oss af. — Dermed begåfvo de sig med snabba steg bortåt det nya grufFältet.

Han fann snart en plats som han tyckte vara tjenlig och lät Hufner rista en linie deromkring med en hacka, på samma vis som han hade sett de andra göra. Sjelf gick han med Binderhof bort till den grop, hvari Amerikanarne arbetade, för att taga reda på hvad der hade händt. Af de nyfikna som stodo deromkring erforo de att Amerikanarne kort förut hade i denna grop funnit ett stycke massivt guld, vägande öfver två marker och utan blandning af qvarts. Guldklimpen gick ur hand och i hand, och Tyskarne betraktade med en

viss vördnad det första profvet af denna metall som hade lockat dem så långt från hemmet. Det var ett aflångt stycke, fullkomligt rent och glänsande. Det satt bara i en och annan fördjupning litet af den rödaktiga lerjorden, bärande vittne om att stycket nyss var upptaget ur den jord, hvari det hade hvilat i så många sekler.

Man afundades de lyckliga Amerikanarne och skyndade sig till alcaden för att låta anteckna sin *claim* (eller, som vi här i Sverige skulle kalla det: inmuta sin grufva), hvilket betryggade en mot hvarje inkräktning.

Alcadens hufvudsakliga inkomst var antecknandet af hvarje claim i en bok under särskilt nummer, hvarför han tog två dollars af hvar och en. Sedan behöfde man icke göra annat än att på stället sätta upp en träbit, hvarå numret var inristadt, så kunde man gerna lemna det orördt i månader utan att det föll någon annan in att bearbeta det. Ingenting kunde således vara välkomnare för alcaden än ett sådant fynd; med att anteckna ett par hundra namn och nummer förtjenade han nemligen inom några timmar dubbelt så många dollars.

Underrättelsen om det stora fyndet spridde sig som en löpeld omkring i trakten. De handlande, för hvilka det naturligtvis var af stor vigt att så många menniskor strömmade dit som möjligt, aflossade i glädjen åtskilliga kanonskott, och ryktet ökade de två markerna med en nolla. Det faller af sig sjelft, att en dunderpuff om det lyckliga fyndet snart kom in i San Franciscos tidningar.

Inom ett par timmar var det förut så föraktade röda fältet indeladt i liksom rutor på ett schackbräde. Ja, somlige hade till och med redan gripit till hackan och arbetade i sitt anletes svett för att ej förspilla tiden. Men vårt gamla justitieråd stod helt flegmatiskt och betraktade detta lif och verksamhet med samma lugn, som om han sutit hemma i sin soffa och läst en berättelse derom i en tidning. Han ansåg det långt vigtigare att

skaffa reda på en tvätterska, hvars namn "Tomlins" han hade hört af en Tysk, som redan länge hade uppehållit sig här. Han gick fördenskull och packade tillsamman allt sitt orena linne i ett knyte, stoppade en ny pipa och stultade långsamt genom byn med sitt bylte.

Han frågade de första Amerikanare han mötte på vägen om de visste hvar fru Tomlins bodde. De förstodo honom i början icke, men då han visade dem linnet och upprepade namnet Tomlins, begrepo de hvad han ville och visade honom till ett tält i samma rad som de öfriga.

Justitierådet steg in, men stannade vid ingången. Intet fruntimmer syntes till; bara en gammal neger som satt midt i tältet vid eldstaden och stekte potatis i askan. Han brydde sig alls icke om justitierådets inträdande, mumlade blott några obegripliga ord för sig sjelf, tog då och då en potatis, blåste askan af den, bröt den midt i tu och åt upp den.

— Är fru Tomlins inte hemma? — frågade justitierådet.

— Hm? — frågade negern utan att se upp.

— Är fru Tomlins inte hemma? — återtog justitierådet, nu nästan skrikande, ty han trodde att negern hörde illa.

— *Mrs Tomlins!* — sade den gamle och pekade med potatisen på sig sjelf. *What you want?*

— Hvar är er hustru! — frågade justitierådet, som ännu icke fallit på den tanken att den gamle sjelf kunde vara tvätterskan. — Er fru *woman?*

— *Woman?* — eftersade den gamle häpen och såg första gången upp på den fremmande. Det flög något liknande ett leende öfver hans skrynkliga ansigte, då han svarade: *me no woman — me Tomlins . . . want washing?* Ordet *washing* ligger det tyska för nära att något tvifvel skulle qvarstå hos justitierådet om att han var på rätta stället.

— Hm! — sade han — förbannadt land . . . söker en hvit tvätterska . . . finner en svart neger. Hm! gör detsamma! om han bara tvättar ordentligt.

Han tog ur knytet sju fina lärftsskjortor och visade negern dem.

— *Put them dare* — sade negern utan att bevärdiga dem med ett enda ögonkast och pekade vårdslöst på en hel packe orent linne. — Lägg dem der. Nästa vecka blir det tvätt.

— Men de skola tvättas försigtigt! sade justitierådet, som inte tyckte om detta sätt att gå tillväga.

— *Put them dare!* var emellertid allt hvad han kunde få till svar af den ordkarge negern som tyckte att hans nya kund redan hade uppehållit honom allt för länge. Efter några fåfänga försök måste justitierådet uppgifva allt hopp att få något mera ur honom. Han var dock belåten att bli af med sina skjortor, knöt derföre ihop knytet igen och lade det i vrån bredvid det andra linnet samt gick sin väg.

Vid samma tid som alkadens boning belägrades af guldvaskare, just då han hade som mest brådtom att inregistrera alla nya claims och inkassera sina två dollars för hvarje, ådrog sig ett annat uppträde invånarnes uppmärksamhet, och det kanhända i ännu högre grad än det förr omtalade.

Höfdingen Kesos kom nemligen nedridande från bergen, denna gång endast åtföljd af en indian-gosse. Framför sig på sadelknappen hade han liket af en röd man, hvars hufvud, med dödsblekt ansigte och svart stripigt hår, hvilade öfver hans högra arm, under det han med den venstra styrde hästen.

I dag red Kesos icke till alcadens tält, utan höll utanför sheriffens, och sände sin lilla följeslagare in för att bedja honom komma ut. Sheriffen hade redan sett dem komma och skyndade ut för att helsa på dem.

— Är karlen död, Kesos? — frågade han och gick fram till höfdingens häst.

— Ja, han är död, — sade den unge höfdingen dystert . . . stackars gubbe . . . kunde icke försvara sig!

— Hvarför har du tagit honom hit med dig?

— För att röra de hvitas hjertan, — hviskade indianen — i fall de ännu hafva hjertan.

Sheriffen såg tankfull ned; sedan utropade han lifligt:

— Det är bra. Du har gjort rätt. Kom med, så skola vi genast föra honom till alcaden; det skall väl rubba hans flegma. — För tusan, — mumlade han för sig sjelf, — det skall bli roligt att se om han ännu vägrar upptaga den här saken.

Utan att invänta indianens svar skyndade han till alcadens tält. Indianen följde honom, höll in sin häst, hoppade först sjelf af och drog sedan liket efter sig, tog det på sina armar och bar in det i fredsdomarens tält.

Major Ryoth satt med glädjestrålande ansigte och en flaska konjak framför sig vid sitt skrifbord. Han höll på att inregistrera så fort han hann, och tio eller tolf solbrända gestalter stodo eller lågo omkring i hans rum i de mest pittoreska ställningar.

— Sakta, sakta! gentlemen! — sade han. — I skolen alla blifva betjenade efter tur. *Bless my soul!* Det är som djefvulen kommit lös i Paradiset i dag, så tokiga ha alla menniskor blifvit efter platser som ingen förr ville ha. Tänk hvilka underverk en enda sådan der guldklimp han åstadkomma!

— En enda gör ingenting till saken, — sade en lång kentuckier som höll på att uppväga sina två dollars i guldsand. Om vi visste att det icke funnes flere än den, skulle vi inte göra er något besvär.

— Stopp, lille vän! — ropade alkaden och lade en liten blybit på sin egen vågskål. Det fattas litet i vigten, och det måste vi komma på det rena med.

— Fattas det något? — frågade den långe förvånad.

— Ja. Er vigt är inte riktig, men min är som den bör vara. Kom ihåg det, min vän!

— Ett par korn mer eller mindre gör mig ingenting, — sade kentuckiern och drog upp en späckad

börs, hvaraf han tog en nypa och lade till det förut afvägda. Om jag skulle hitta en sådan der klimp i min *claim* skall jag gerna betala er de två dollars en gång till.

— Jag tar er på orden, — sade majoren skrattande. — Ni må tro, jag skulle gerna vilja gå och se ut en plats åt mig sjelf, om jag bara kunde få tid dertill.

— Herr major, — sade en annan, som nu framträdde till bordet, — jag skulle be att få fyra *claims* för min räkning.

— Det är omöjligt, min vän, det strider mot våra lagar. Jag kan blott gifva en åt hvar person — det vet ni mer än väl.

— Men vi äro fyra i kompani . . . här äro namnen . . . en *claim* åt hvar.

— Det var en annan sak. Det inbringar mig, min själ, ett halft uns! Hvar äro de belägna?

— Helt nära tältet, straxt bredvid det lilla cederträdet.

— Jag måtte säga! det dröjer väl inte länge förrän ni kommer och vill att jag skall maka undan tältet för er.

— Här äro namnen, major; hvilka nummer i ordningen få vi?

— Från 102 till och med 105. — Mjukaste tjenare herr sheriff! — Kommer ni också och vill ha en claim?

— Nej jag tackar! — svarade han buttert. Om det finnes menniskor som äro nog tokiga att slåss om den röda lerjorden för att man visar dem en bit guld som påstås ha blifvit funnen der, så må de göra det; men icke blir jag bland dem. Major — nu är indianen här igen.

— Indianen! — utropade alkaden och steg häftigt upp. — Bed honom draga för fan i våld. Kan ni då inte se att jag är alldeles öfverhopad af angelägna göromål? att jag icke har tid att höra på hans jeremiader?

— Jag kan ej förstå hvad det är för en brådska, — sade sheriffen lugnt, — men der står han sjelf, och han för ett vittne med sig.

— Min Gud! min Gud! — skrek fredsdomaren och hoppade denna gång med verklig förskräckelse upp från sin stol. Amerikanarne trängde sig fram för att få se hvad som stod på; men den unge höfdingen gick rakt fram till alkaden, hvilken ofrivilligt rygade tillbaka; lade liket på marken midt i tältet och sade på dålig engelska:

— Herr alcad! Ni vill icke tillåta ett rödskinn att vittna emot en hvit man. Nå väl! här har ni en som är lika hvit som ni sjelf.

Han ryckte vid dessa ord hastigt undan kappan som betäckte likets magra kropp och pekade på ett gapande sår mellan den olyckliges axlar och bröst.

— Stackars fan! — sade guldgräfvarne sinsimellan. — Hvem har gjort det?

— Det är en spelare som antecknat sig här, — svarade sheriffen; — han kallar sig Smith.

— Måtte fan ta alla dessa spelare! — utlät sig den långe kentuckiern. — Hvarhelst det vankas något guld, der äro de på stunden framme och gifva oss ingen ro förrän det sista kornet rullat ur vår börs och i deras egen.

— Spelet borde förbjudas i minorna — sade en annan. — De som nödvändigt vilja bli utaf med sitt guld, kunna fara till Stockton eller San Francisco.

— Hvem skulle kunna förbjuda det? — frågade sheriffen. — Nej; men om vi alla vore öfverens om den saken kunde vi göra liksom de nyligen gjorde i Richgulch, der de jagade bort hela spelsällskapet från minorna.

— Hvad är det ni har inne hos er, alcad? — utropade en guldgräfvare som i detsamma inträdde. — Hvad skall ni göra med den döda indianen? ämnar ni låta stoppa upp honom?

— Ni ser ju sjelf, sheriff, att jag icke för närvarande har tid att taga i tu med den här fördömda

historien, — sade domaren, som äntligen repat mod efter den första förskräckelsen. — Gör mig den tjensten och öfvertala den der karlen att komma igen i morgon eller öfvermorgon, så skall jag se till hvad jag kan göra för honom. Han låter sig väl nöja, hoppas jag, med ett par dollars eller ett par skålpund tobak till den aflidnes anhöriga.

Ehuru dessa ord sades med en half hviskande röst, hade likväl indianens skarpa hörsel uppfångat dem, och han svarade bedröfvad:

— Guld? aldrig annat än guld! Tro icke att vi låta betala våra barns och våra föräldrars blod med guld, derföre att hos er allt är falt för detta "gula bly". Jag begär mördarens *blod* och jag fordrar det af dig, alcad, i den mördades eget namn.

— Blod? . . . Slidder sladder! — svarade alcaden. — Skulle vi låta hänga en af Förenta Staternas medborgare, för att ett rödskinn har blifvit ihjälslaget? Hvilken gerningsmannen är har ju icke en gång ännu blifvit bevisad? Skaffa mig vittnen — men hvita, inga indianer — vittnen som hafva sett hela tilldragelsen, då skall jag på det sorgfälligaste undersöka saken; — men förr befattar jag mig inte med den.

— Hvita? — utropade höfdingen häftigt. — Hur många gånger skall jag upprepa för dig att det icke fanns någon hvit man mer än den skurken i vårt läger? Här ser du ju såret efter hans knif! Mät bredden af hans knif! tillkalla alla af vår stam som voro närvarande, och hvar och en för sig skall utpeka honom för dig.

— Hvad angår hela din stam mig? — skrek alcaden uppbragt. — Tag bort liket ur mitt tält! Jag begriper icke, sheriff, att ni kan tåla detta.

— Lagen säger i tolfte paragrafen: I hvarje tvist mellan hvita och Indianer kunna begge parterna fordra en jurys hörande.

— Men lagen säger också, — ropade domaren i vredesmod, — att det öfverlemnas åt domarens godt-

finnande, då det är en Indian som anför klagomål emot en hvit. Vill ni kanhända lära mig lagen, ni?

— Eller åt juryn! — sade sheriffen; — men det tillägger: Sedan han hört Indianens påståenden.

— Det har jag ju gjort, — skrek majoren. — Således är det öfverlemnadt åt mitt godtfinnande, och nu finner jag för godt att icke inkalla någon jury vid detta tillfälle. Skalle jag i dag fängsla en sådan der våghals, som i morgon kunde få det infallet att skjuta mig en kula genom hufvudet. Nej pass, sheriff! Då ni en gång blir alcad kan ni göra hur ni behagar; men nu befaller jag er i lagens namn att skaffa bort Indianen och hans kadaver ur mitt tält, hvaruti jag nu har helt andra embetsvärf att sköta. Har ni förstått mig?

— Åhja, major; och hvad de andra embetsvärfven beträffa, så tänker jag att vi få närmare talas vid derom, sedan det gräfts några fot i den röda lerjorden.

— Hvad menar ni med det? — frågade domaren och spratt till.

— Den saken rör icke mig, — svarade sheriffen torrt. — Kom, Kesos, så skall jag säga dig hur du skall bära dig åt för att insända din klagan till högre rätt. Då få vi väl se huruvida vår alcad handlat rätt eller orätt.

Alcaden ville svara sin uppstudsige sheriff med några häftiga ord, men denne gick hastigt ur tältet, utan att akta på sin förmans kallelse.

— Det är bra! — sade den unge höfdingen för sig sjelf, och böjde sig ned öfver liket, hvilket han upplyfte i sina armar. Han mumlade några ord, som tycktes hota med hämd.

— Jag tror, min själ, han hotade oss, — sade domaren och såg efter Indianen, då han gick ut med sin sorgliga börda.

— Ni kunde ju låtit honom ha fått en jury, — sade en af de närvarande, — om icke annat så för ordningens skull.

— Jag vet sjelf bäst hvad jag bör göra, — kno-

tade han. — Men hvar voro vi nu? Hvilket namn skall jag skrifva på er *claim?*

Denna fråga återförde Amerikanarnes tankar till deras egna intressen, och genast talades der icke om något annat än guld och *claims.*

Sheriffen väntade imellertid utanför tältet på Indianen och gaf honom den lofvade anvisningen. Vid detta tillfälle hade domaren handlat tvärtemot lagens mening och skulle sannolikt blifva straffad derföre, trodde han.

— Det är möjligt, — svarade Indianen, — men icke får jag någon rättvisa för det? Jag känner Amerikanarne och vet hvad jag kan vänta af dem. Nej, jag måste försöka en annan utväg.

— Men sheriffen är äfven Amerikan, och likväl önskar han dig rättvisa, — sade tolken.

Indianen fattade sheriffens hand, tryckte den och sade rörd:

— Jag tackar dig för din goda vilja; jag skall icke glömma den — i sinom tid.

— Jag fruktar han har något ondt i sinnet, — sade sheriffen till tolken. — Bed honom taga sig till vara. Följden blir blott att han och hela hans stam blifva drifna upp till snöbergen, der de snart skola omkomma.

Indianen svarade icke. Han hade åter lagt liket upp på hästen och red bort samma väg som han kommit, utan att se sig tillbaka.

TOLFTE KAPITLET.

Den röda jorden.

Indianen var snart glömd, till och med af de få som hade känt något medlidande med honom.

Den ende som lifligare intresserade sig för honom var sheriffen, en hederlig karl med energisk karakter, hvilken genomskådade sin alcad mer än denne önskade.

För närvarande kunde likväl ingenting uträttas; då Indianen sjelf icke ville vädja, kunde naturligtvis ingen annan upptaga denna sak.

Imellertid hackades och gräfdes outtröttligt i den röda jorden. Alla voro så ifriga att för egen del söka lyckan, att ingen brydde sig om upptäckarne af den första guldklimpen. Dessa tycktes äfven hafva tröttnat att visa skatten, ty om någon åstundade att ånyo få se den, så nekades det, med undskyllan att den redan var bortskickad.

Alcaden fortfor alltjemt att anteckna nya namn; guld inflöt till honom i strömmar och kom honom snart att glömma det obehagliga uppträdet med Indianen. Sheriffen hade uppsökt de tre Amerikanarne och haft ett långt samtal med dem. Då han gick ifrån dem sjöng han med hög röst den kaliforniska visan: "*Oh Susannah, don't you cry for me*", och det så gladt att Amerikanarne kommo springande från alla håll och frågade om han gjort ett nytt fynd.

Men sheriffen svarade ingenting, gick hem till sig, och gnuggade förnöjd händerna.

I Paradiset talades icke om någonting annat än de stora rikedomar som den röda jorden skulle skänka. Tre eller fyra annonser i tidningen förfelade ej sitt ändamål, nemligen att hitlocka en stor del af de sednast ankomna guldgräfvarne. Om dessa blefve narrade eller ej, var annonsörerna fullkomligt likgiltigt — de nedlade likväl sina penningar här så länge de uppehöllo sig på detta ställe — och det var hufvudsaken.

Markens fasthet hindrade gräfvarne att i hast komma ned till det guldhaltiga lagret, ty till samma arbete, som i lös jordmån kunde förrättas på två à tre dagar, behöfdes här minst åtta. Men det hindrade icke. Folket hade nu en gång sett det stora guldstycket eller åtminstone hört det omtalas, och alla voro som besatta för att skaffa i dagern flere dylika.

Så hade en vecka förgått. Ingenting annat nytt hade inträffat, än att en stor mängd guldgräfvare från de närbelägna minorna diltströmmat för att äfven erhålla sin andel i de outtömliga skatter som den röda jorden nödvändigt måste innehålla.

Vid samma tid nådde ett annat rykte minorna. Det berättade: att flera mord skulle hafva blifvit begångna inom kort tid, hvilkas gerningsmän ansågos vara antingen Mexikanare eller engelske deporterade. Amerikanare påstodo att från Sidney i Australien hade ankommit ett helt skepp med deporterade; de australiska kolonisterne hade ej velat tillåta skeppet lägga till land, och det hade derföre gått till San Francisco och der lossat sin fruktansvärda last.

Från Australien ankommo visserligen stundom fartyg till San Francisco, och att det på åtskilliga af dem fanns deporterade ombord låter väl tänka sig, men hela sagan om *skeppet med förbrytare* var en dikt. Icke desto mindre trodde Amerikanarne denna fabel och höllo sammankomster vid alla minor, der man på allvar kom allmänt öfverens att fördrifva alla fremlingar från minorna, eller åtminstone afväpna dem och derigenom göra dem oskadliga.

Vid alla dessa sammankomster talades med förbittring emot Engelsmän, Irländare och Mexikanare, på hvilka man kastade skulden för alla brott som blefvo begångna. I Sonora hade man redan verkställt ofvannämda plan och kört bort alla fremlingar och Mexikanare, men i Paradiset hade hittills varit temligen lugnt.

Ehuru alcaden var en äkta Amerikan afhöll honom likväl den personliga egennyttan från att deltaga i dessa öfverläggningar. Det var ej heller att undra på, ty som fredsdomare hade han sina största inkomster af fremlingarne, och dem ville han naturligtvis icke sätta på spel. — Besynnerligt nog hade han råkat i oenighet med de tre Amerikaner som hittat den första guldklimpen. Man hade sett honom flera gånger gå ut till dem, och stundom äfven nedstiga i den grufva de bearbetade, men der hade det alltid kommit till högljudda

ordvexlingar, hvilka likväl afbrötos då någon närmade sig. Efter hvarje sådant uppträde återvände alltid fredsdomaren med blossande kinder, och de tre Amerikanarne sjöngo återigen med full hals:

Oh, Susannah — do'nt you cry for me,
I go to Kalifornia with a washbowl on my knee!

Deras grufva var nu tolf fot djup, men de hade ej för någon omtalat resultatet af sin gräfning. Ingen undrade dock öfver detta, ty sådan hemlighetsfullhet var mycket vanlig. Desto större förvåning väckte det en dag att se deras claim öfvergifven och att de börjat gräfva på annat ställe.

Då uppstod plötsligt för första gången den tanken hos guldgräfvarne, att man hade lurat dem och att den förevisade guldklimpen alldeles icke hade hittats på detta ställe. De flitigaste af dem hade då redan trängt 14 till 15 fot djupt ned utan att finna någonting som var värdt att tala om.

Sedan denna tanka fått insteg var nästa fråga: hvad kunde väl ha förmått Amerikanarne till denna lögn? Sheriffen bragte ljus i saken. Alcaden hade lånat dem guldet för att skaffa den röda jorden afsättning och fylla sin egen kassa. De tre Amerikanarne hade sedan vägrat återlemna guldklimpen och påstått att majoren skulle bevisa att den var hans. Denne hade förgäfves försökt alla möjliga medel att öfvertala dem, och nu ämnade han anklaga dem för bedrägeri och stämma dem inför rätta. Det var bedrägeri å ömse sidor, och ett nytt bevis på den gamla satsen att den som gräfver en grop åt andra, faller sjelf uti den.

TRETTONDE KAPITLET.

Tyskarne.

Det blef fråga om att välja en jury som skulle döma alcaden. Det behöfdes likväl icke, ty han hade redan tagit till flykten — ingen visste åt hvad håll. Deremot kom man underfund med en mängd fula mandater af honom — det blef, bland annat, bevisadt att han begagnat falska vigter — och man fann att det var en lycka för honom att han kom undan; eljest skulle han otvifvelaktigt ha blifvit hängd i sitt eget distrikt.

I Paradiset tog man saken temligen lugnt. Man var glad att ha blifvit qvitt domaren, och man förlät gerna de tre Amerikanarne den del de tagit i bedrägeriet derför att de i sin tur lurat alcaden.

Följande morgon skulle det väljas ny alcad, och det såg ut som valet skulle falla på sheriffen.

Sheriffen var en hedersman, och han blef nästan enhälligt vald, — men han nekade bestämdt att intaga en plats som han icke var vuxen. Många nya författningar var han icke riktigt hemma uti, och läsa och skrifva hörde icke heller till hans svaga sida, och han var för samvetsgrann att åtaga sig ett så stort ansvar.

Då de väljande derför icke kunde komma till något afgörande resultat beslöto de slutligen att, heldre än att utnämna någon ovärdig, skulle man försöka hjelpa sig utan alcad till dess man funne någon lämplig person. Sheriffen måste beqväma sig att tills vidare förvalta embetet.

Tyskarne brydde sig icke alls om detta. De hade begifvit sig till Kalifornien endast för att gräfva guld, och frågade icke efter Amerikanarnes affärer. Sedan

Lamberg, Binderhof och Hufner hade i åtta dagar uttömt sina krafter på att hacka i den hårda jordmånen sökte de sig en annan plats, der det åtminstone var någorlunda makligt att gräfva. Justitierådet arbetade ensam på ett annat ställe. Då guldgräfvarne hade funnit helt obetydligt med guld i den röda dalsänkningen, slöt han deraf att något guld ej fanns i dalen, utan att det måtte ligga uppe på bergen. Han förvånade derföre alla kringströfvande Amerikaner med att gräfva 2 à 3 fots djupa hål på åtskilliga bergsryggar, i hvilka han naturligtvis icke fann något guld. När derföre någon gammal guldgräfvare fick se en sådan besynnerlig urholkning i berget, stannade han och skakade på hufvudet utan att begripa hvad den skulle betyda. Äfven af andra skäl var justitierådet ej tillfreds med lifvet i minorne; han saknade nästan alla de beqvämligheter, han var van vid. Hemma hade han endast skött sitt embete och qvitterat sin lön en gång i qvartalet; här deremot måste han icke blott på ett högst besvärligt sätt förtjena sitt uppehälle, utan äfven koka sin mat, bädda sin säng o. s. v. och det tyckte han alldeles icke om.

Hans tvätt vållade honom äfven många ledsamheter. Han hade lemnat sina skjortor hos den gamle negern, men ännu icke fått dem tillbaka. I hemlandet hade hans tvätt alltid blifvit både afhemtad och hemburen till honom; här, der han måste betala fyra gånger så mycket för den, tyckte han sig ha rättighet att fordra detsamma. Men den gamle Tomlins hördes icke af. Sedan justitierådet smutsat ned alla sina skjortor måste han slutligen sjelf beqväma sig till att uppsöka "tvätterske-negern". Efter mycket sökande lyckades han äntligen få reda på hans boning. Negren satt liksom förra gången midt i tältet, men var i dag sysselsatt med att lappa ett par gamla byxor. Negern såg opp från sitt arbete och frågade:

— *Want your washing?*

— *Yes!* — svarade justitierådet.

Den gamle pekade på en bundt skjortor som visser-

ligen voro tvättade, men icke strukna. Han sökte förgäfves sina deribland; lika fåfängt var det att få Tomlins att begripa att hans skjortor icke funnos der. I sin förtviflan sprang han ut att uppsöka någon som kunde tjena till tolk. Det lyckades visserligen, men resultatet blef blott den förklaringen af negern att justitierådet finge taga hvad som fanns, ty han ansvarade icke för linne som ej blef afhemtadt i rätt tid. Med denna lexa för framtiden måste justitierådet låta sig nöja. Då han återkom till sina landsmän träffade han assessor Möhler - ibland dem. Han hade nu öfvergifvit fru Siebert, men ville på inga vilkor berätta något närmare om henne. Han afbröt alla frågor med att taga ett bref ur sin plånbok och lemna det åt herr Hufner.

— Är det till mig? — frågade den unge mannen förvånad. — Från San Francisco?

— Ja, — svarade assessorn och stoppade plånboken tillbaka i fickan. — Ett ungt fruntimmer som nyss anländt till San Fracisco lemnade mig det.

— Ett ungt fruntimmer? — upprepade Hufner bleknande.

— Det är väl bruden, — sade Binderhof leende. — Laga för all del att ni snart får henne hit ut i minorna.

— Det är icke möjligt! — utropade den unge mannen; — hon skulle ju icke komma förrän om tre månader.

— Läs då brefvet! der har ni ju svart på hvitt, — sade Binderhof.

Hufner bröt sigillet med darrande händer och gick litet afsides för att få läsa sitt bref i fred.

— På hvad sätt har ni kommit hit, herr assessor? — frågade Binderhof — och i hvilkens sällskap, ty jag förmodar att ni icke rest alldeles ensam.

— Nej! jag följde med ett par älskvärda menniskor som äfven voro passagerare på "Leontine".

— Herr och fru Hetson?

— Den svagsinte? — frågade justitierådet.

— Jag ber om förlåtelse, han är icke mera svag-

sint än någon af oss andra. — En kort tid mådde han icke riktigt bra, men den gamle doktor Rascher botade honom.

— Tänker den beskedliga doktorn också slå sig på att bli guldgräfvare? — frågade Lamberg skrattande.

— Nej, han har endast farit hit för att botanisera och har köpt sig en mulåsna för att bära alla hans samlingar. Här måste äfven vara en makalös flora.

— Var någon mer af våra kamrater med på hitresan?

— Nej . . . jo det var sant, kocken och andre styrmannen som begge hade rymt. Det var dessutom äfven en spanjor med sin dotter — en ung och rätt söt flicka som beständigt var tillsammans med fru Hetson. Jag vågar påstå att vi utgjorde ett mycket trefligt sällskap, och jag hade ofta ganska roligt.

— Nå, vän Hufner, hur står det till? — ropade Lamberg till denne, som åter närmade sig till de öfrige.

— Gif mig nu ett godt råd, — utbrast han förtviflad, — ty jag vet alls icke sjelf hvad jag bör göra. Hon har verkligen anländt till San Francisco.

— Er fästmö?

— Ja — med sin moder.

— Kors för tusan, är svärmodren också med? — sade Binderhof skrattande. — Då gratulerar jag dig af allt hjerta.

— Hvad skall jag taga mig till? — frågade den stackars gossen. — Ni vet ju allesamman hur flitigt jag arbetat; men på de fattiga dollars jag till dato förtjent kan jag väl inte gå åstad och gifta mig.

— Du sade ju att hon ej skulle resa förrän tre månader efter dig, — sade Lamberg.

— Ja visst — men fyra veckor tidigare afreste en familj som hon var bekant med till Valparaiso, och då tyckte hon sig böra begagna samma lägenhet. Fartyget har dessutom haft den utomordentliga olyck . . . den utomordentliga lyckan, ville jag säga, att göra öfverfarten på endast 85 dagar.

— Det kan man kalla våplycka! — anmärkte Binderhof.

— Gif mig då ett godt råd!

— Ja, det är ingen konst, — sade Lamberg. — Skrif uppriktigt till er fästmö hur sakerna stå. Säg henne att ni ännu icke funnit något guld, hur ifrigt ni än sökt derefter, och att hon ännu måste gifva sig till tåls en liten tid.

— Men hvad skall hon taga sig till i San Francisco?

— Det blir hennes och hennes moders sak — hvad hade de då här att göra före den utsatta tiden?

— Hvad vill ni då de skola lefva af?

— Kan hon icke några handarbeten?

— Jo! hon kan göra alla möjliga sorters modeartiklar.

— Nå då kan ni vara lugn, — försäkrade Lamberg. — Då skall hon minsann ej få svårt att taga sig ut i San Francisco och kanske förtjena mera penningar än ni här i minorna.

— Men det finns ju inga fruntimmer i San Francisco.

— Jo, jag ber så mycket om förlåtelse — sade assessorn, — jag har sett ganska många der, och ännu flera anlända med hvart fartyg som kommer.

— Ser ni det! gör er inga onödiga bekymmer. Der fruntimmer finnas, der behöfves alltid modevaror! Skrif alltså till er fästmö — eller vill ni kanske heldre att jag skall göra det?

— Nej! nej! för Guds skull, det går inte an. Jag måste i allt fall skrifva sjelf . . .

— Godt! Skrif då allt hvad jag nyss sade, och om hon har något förstånd skall hon inse att ni har rätt. I morgon bittida går postbudet till San Francisco, och ni har då tillfälle att få brefvet direkt fram.

— Glöm ej att helsa fästmön från oss allesamman!

— Drif med mig så mycket J viljen, — sade den unge mannen, gick in i sitt tält och satte sig genast att skrifva.

FJORTONDE KAPITLET.

De begge spelarne.

Ungefär vid samma tid som Hufner skref det nedslående brefvet till San Francisco, kom en ryttare långsamt ridande utför den smala väg som genom bergen ledde till Paradiset, och höll först inne sin trötta häst då han från en öppen plats kunde öfverskåda den lilla täcka dalen.

Det var imellertid icke den hänförande utsigten, icke de pittoreska bergskedjorna eller den nedgående solens praktfulla sceneri som förtjuste honom; — han räknade blott antalet af tälten som lågo utbredda framför honom.

Han såg ut att vara en vild äfventyrare; en gammal brun filthatt betäckte hans hufvud och ett mörkt skägg dolde nästan hela nedre delen af hans ansigte. För resten såg man icke stort mera än stöflorna med stora mexikanska sporrar, ty en lång, brokig "Poncho" dolde det öfriga af hans figur.

— Hm — mumlade han för sig sjelf och lät blicken halka öfver den inbjudande platsen — det är ju ett rätt ansenligt ställe, det der som ligger så gömdt emellan bergen. Det är tid på att jag hvilar ut litet. Här måtte jag väl åtminstone få mig ett ordentligt glas konjak, tungan klibbar fast vid gommen på mig. Dit ned således!

Den uttröttade hästen hade begagnat den korta rasten att afbeta några grässtrån. Då han ej godvilligt efterkom ryttarens första invit till affärd, stötte denne våldsamt sporrarne i hans sidor, och nu bar det raskt af utför branterna. — Ryttaren höll knappast i tyglarne, och ett trotsigt och föraktfullt löje spelade kring hans

läppar under denna halsbrytande färd. Då han uppnådde slätten, som var uppgräfd öfverallt, nödgades han låta sin trötta häst gå i skridt. Här och der arbetade en ensam guldgräfvare, men fremlingen red dem förbi utan att helsa, blott vårdslöst hevärdigande dem med en blick. Plötsligt höll han in hästen, vände om och red tillbaka till en af de grufvor han nyss hade passerat. Här satt en ung man helt allena i skjortärmarne, med halmhatten djupt nedtryckt i pannan. Han rökte helt makligt sin cigarr, men af hans verktyg som lågo rundtomkring honom kunde man sluta att han nyss hade arbetat. Vid ljudet af hästhofvarne lyfte han upp hufvudet och kastade en flyktig blick på ryttaren som nalkades honom.

— Hur står det till, Boyles? — frågade fremlingen och stannade framför honom, stödjande högra handen mot knäet. — När begynte ni krafsa i jorden? lönar då kortspel sig icke längre? Ni förstör ju alldeles era fingrar på det här arbetet.

Den rökande svarade icke, men såg något förvånad på den resande, som bekymrade sig om saker som icke rörde honom.

— Hur vet ni hvad jag heter? — frågade han med mörk uppsyn.

— Det är inte dumt, — sade ryttaren skrattande. — Hur jag vet hvad ni heter! Behöfver jag påminna er om den der natten vid "Mississippi-träsken?"

— Sifily — utropade guldgräfvaren och for upp i en hast, fattade ryttarens hand och skakade den. — Hvarifrån kommer ni? det gläder mig att återse er frisk och sund,

— Tack skall ni ha, Boyles, — sade spelaren och nickade åt honom, — Jag har ridit litet omkring i landet och ville äfven se hur det såg ut i Paradiset. Men, säg mig, har ni på rent allvar öfvergifvit spelet, efter ni förstör edra händer med hackan och spaden? det är ett tungt yrke, och sådana män som ni passa icke till det.

— Jag vill bli fördömd om jag gör det för ro

skull, — svarade guldgräfvaren i misslynt ton. — Smith, den förbannade skurken, plundrade mig in på bara kroppen för åtta dagar sedan, så att jag inte egde en enda cent qvar i fickan. Men tålamod! jag kommer väl underfund med hans knep en gång, och då! . . .

— Hvad är det för en Smith? — afbröt Siftly honom; — känner jag honom?

— Ni? ja det skulle jag tro! I San Francisco sutto vi ju vid samma bord.

— Är han här? — skrek Siftly och hoppade hastigt ned af hästen och gick fram till Boyles. — För tusan, kamrat, det var en god nyhet ni gaf mig och den är guld värd — kan jag tjena er med ett par uns, så säg rent ut. Ni kan alltid betala mig igen dem, då ni får råd dertill.

— Topp! — sade Boyles och räckte fram sin hand.

— Topp! — svarade Siftly, slog upp sin "Poncho" och tog honom i handen.

— Det var ett tillhud i grefvens tid, och det skall gifva god ränta, — sade Boyles belåten. — Om ni vill använda mig till någonting, så är jag er med hull och hår. — Men hvad tusan är det? ni är ju blodig på handen?

— Det är de fördömda törnbuskarnes skull som rispat upp huden. Jag har måst rida ett långt stycke genom skogen.

— Ja det är en stygg väg — jag vet det nog, — sade Boyles. — Kom! . . . jag skulle så gerna velat be er om en sak . . . att hjelpa mig mot Smith, — men då han är en gammal kamrat till er . . .

— Hvar kan jag träffa honom? — afbröt Siftly.

— Fråga efter Kentons tält — dit kommer han hvarje afton.

— Tack! . . . nu till guldet; hur mycket behöfver ni?

— Behöfver? det var en kuriös fråga. Ni vet nog att då man vill spela gäller regeln: ju mera, desto

bättre. Men kan ni hjelpa mig med fyra uns utan att taga er sjelf för nära?

— Jag tror det. Ni skall i alla fall snart bli i stånd att betala mig igen dem.

— Det hoppas jag.

— Nå, adjö då — kom i afton till Kentons tält, så skall jag våga upp guldet åt er. Kanske jag då också kan berätta er något nytt med detsamma.

Vid dessa ord satte han sig åter till häst, nickade åt Boyles och red ned den vägen som ledde förbi Djefvuls-floden. Der steg han af och lät hästen beta, medan han tog af sadeln, tvättade sig och gjorde toilett så godt stället tillät. Sedan han putsat hår och skägg steg han ånyo till häst, red långsamt igenom den lilla tältstaden och stannade vid det tält, framför hvilket Förenta Staternas flagga svajade från en afbarkad granstam. Der visste han att han skulle träffa ställets högsta rättsperson.

Det hade under tiden blifvit mörkt. I Nordamerika är skymningen helt kort. Då solen försvinner vid horisonten följer mörkret omedelbart derefter. Arbetet i fria luften hade för längesedan upphört, och folket hade förtärt sin aftonmåltid. Somliga drefvo nu omkring bland tälten för att njuta af den vackra aftonen, under det att andra tillbringade den med vin och kortspel. — Blott några få sökte hvilan så tidigt, för att vid daggryningen ånyo vara redo till arbetet.

Men icke på alla restaurationsställen spelades. Det var blott i de amerikanska, ty fransmän och tyskar tillåto icke spel. Mexikanarne höllo sig alltid på afstånd från de hvita, och af de öfriga nationerna som voro representerade på platsen, såsom Indianer, Negrer, Kineser och Sandwichsöboer, syntes ingen enda till så snart det blef mörkt.

Det mest besökta spelbordet var uppslaget i Kentons tält, vid hvilket vår gamle bekante, Smith, och hans kompanjon, en vid namn Ruly, hade tagit plats. Här spelades vid olika bord — rulett, tärning och kort. Smith hade på sednare tider ej haft särdeles lycka med

sig, åtminstone icke i så hög grad, som han ansåg sig kunna vänta af sin skicklighet i spel. Det var ännu tidigt på aftonen; det allvarsamma spelet började föret efter klockan tio, men han satt likväl redan på sin plats, och man anmärkte att han i afton hade sina blickar oftast riktade mot ingången till tältet samt att hans ansigte hade ett ännu dystrare och mera frånstötande uttryck än vanligt. Från San Francisco hade i dag anländt flere Amerikanare och andra resande, och samtalet hvälfde sig hufvudsakligast omkring en ny eldsvåda, hvilken hade härjat i samma qvarter som den förra, och man trodde att äfven denna var anlagd.

Nu inträdde Ruly i tältet och satte sig på en ledig stol bredvid Smith.

— Hvar har ni hållit hus hela långa qvällen? — frågade Smith, utan att besvara sin kompanjons helsning. — För tusan, ni låter mig sitta ....

— St! — hviskade Ruly och lutade sig närmare honom. — Jag har något att fråga er om, som rör er personligen.

— Hvad är det? — frågade spelaren kort.

— Har ni någonsin haft något obytt med en viss Siftly?

— Siftly! — utropade Smith. — Hvad vet ni om honom?

— Han är här!

— Här? — ropade Smith och kastade en blick omkring sig, liksom sökande hvar han skulle kunna fly undan.

— Ni kan ej komma härifrån utan att blifva sedd, — hviskade Ruly; — jag såg honom och sheriffen utanför tältet.

— Sheriffen? — upprepade Smith med sammanbitna tänder.

— Han måtte ha kommit i afton, ty hans häst stod utanför tältet, medan han var inne hos sheriffen och talade med honom. Namnet Smith nämndes flera gånger.

— Hur vet ni det?

— Mitt tält ligger ja vägg i vägg med sheriffens och genom det tunna lärftet kan man höra nästan allt som säges derinne. Jag låg derför stilla på min madrass och lyssnade, men kunde icke riktigt komma underfund med hvad det var.

— Tack för besväret, — sade Smith torrt, och med låtsad likgiltighet började han derefter blanda korten. — Det var ingenting. — Den Smith de talade om var icke jag. Skulle det vara den Siftly som jag känner från San Francisco, skall det bli rätt roligt att råka honom. Han har en beslutsam karakter och är just en sådan man som vi behöfva här.

— Ni är således fullkomligt lugn?

— Sätt er på er plats.

Ruly lydde uppmaningen och satte sig midt emot honom, såsom bruket är.

Smiths tankar voro i detta ögonblick allestädes, utom på spelet, och hans blickar flögo oupphörligt från korten till dörren af tältet.

Äntligen visade sig Siftlys skäggiga ansigte i dörröppningen. Smith bleknade, men bibehöll sjelsnärvaron. Hans plan var redan uppgjord, och blandande sig i samtal med de öfrige sade han med hög röst:

— En sådan eldsvåda är visserligen mycket olycklig; men det blåser ingen vind så dålig att den ej gagnar någon.

— Säger ni det? — ropade en Amerikan. — Hvem skulle kunna draga nytta af en sådan brand, annat än sådana kanaljer som gå ut för att plundra och stjäla.

— Jo! — sade en annan, — finnes det icke hundratals menniskor som derefter få ett vinstgifvande arbete?

— Allt hvad jag eger, — sade Smith, utan att svara på dessa inkast, — förskrifva sig från den förra eldsvådan som utan tvifvel var anlagd. Jag känner äfven gerningsmannen.

— Känner ni honom? — utropade de kringstående och alla närmade sig honom; — och ni har icke an-

gifvit honom för rätta, har oundändragit det uppretade folket dess hämd?

— Tror ni det är så lätt att angifva den som här ett par timmars försprång till i skogarne? — sade Smith med ett hest, egendomligt skratt, ty han visste att Siftly nu stod bakom hans stol. — Men om händelsen ännu en gång för honom i min väg, så skall jag visst icke underlåta det, så mycket mer som jag har bevis emot honom, och det är hans eget guld som han måste lemna i sticket vid flykten.

— Det borde ni hå gifvit åt dem som blefvo lidande genom eldsvådan, — sade några.

— Då hade jag just varit en stor narr, — sade Smith skrattande. — För resten hade jag en affär med honom och tills den blir uppgjord anser jag det som min egendom, och det med rätta.

Sheriffen, som stod bredvid Smith, kastade en frågande blick på Siftly. Denne skakade på hufvudet och vinkade åt honom att följa sig ut tältet.

— Hvad heter den skurken, den mordbrännaren? — frågade en af de närstående. — Hans namn borde ni väl säga oss, så att hvar och en af oss, som möter honom, må kunna hänga upp honom i det första bästa träd.

— Hvad gör namnet till saken, — sade Smith långsamt och kastade en föraktfull blick efter sheriffen och Siftly. — Hvem frågar efter ett namn? Om till exempel ni säger att ni heter Brandon, så måste jag väl tro det.

— Men det heter jag verkligen! — skrek den namngifne och blef blodröd i ansigtet.

— Det vill jag visst icke bestrida, — sade Smith, ...ligt, under det att de andra skrattade. — Men ni ...nde lika gerna kalla er Johns eller Brown eller Phillipps, utan att vi blefvo klokare för det.

— Ert namn är ju Smith, inte sant? — frågade ...n andre spetsigt.

— Ja — så kallar jag mig, — svarade Smith ...h blandade korten. — Men nu, mina herrar, hoppas

jag att ni vilja börja inkassera det guld ni ämna vinna af mig i afton. Klockan är öfver åtta och nätterna äro korta.

Spelet begynte genast, och innan kort frågade man icke efter någonting annat.

Siftly, som så hastigt hade ändrat plan, gick långsamt uppför gatan i sällskap med sheriffen.

— Nåå? — frågade denne och försökte se den obekante i ansigtet. — Min beskrifning tycktes passa så väl in, och nu har ni med ens ändrat åsigt. Var det icke samme Smith som ni frågade efter?

— Nej, — svarade Siftly bestämdt. — Jag är ledsen öfver att ha besvärat er förgäfves och skulle önska att jag först sjelf hade tagit honom i ögonasigte. Men ni skall ej ha gått ut för intet . . . om ni tilläter . . .

— Jag tackar, jag tackar, — sade sheriffen kallt och skjöt undan den obekantes "handtryckning"; — det hör till min tjenst att hjelpa hederligt folk och afslöja skurkar. Känner ni denne Smith?

Siftly dröjde med svaret; slutligen sade han:

— Ja, jag såg honom i Förenta Staterna. Jag tror att jag äfven träffat honom i San Francisco, men blott en enda gång.

— Tror ni att han är en hederlig karl?

— Man kan icke ransaka hjertan och njurar, — svarade Siftly undvikande, — och här i Kalifornien skulle jag ej vilja answara för min egen broder.

— Ert namn, om jag får be . . .

— Siftly.

— God natt då, herr Siftly, — sade sheriffen och tog afsked för att begifva sig hem till sitt. — När ni får betrakta denne herre litet närmare och kanske förändrat er goda tanke om honom, står jag till er tjenst igen.

— God natt, min herre, — sade spelaren kort, stannade och såg efter den bortgående. Derefter höjde han på axlarne, hånlog, och gick in på första utskänkningställt för att tråsta sig.

Straxt efter klockan elfva inträdde han ånyo i Kentons tält, men denna gång ensam. Han gick först till Boyles, som tycktes vänta honom, derefter bort till disken och satte sig sedan vid Smiths bord. Han satte då och då ut några småsummor på ett och annat kort, utan att synas bevärdiga spelet med någon synnerlig uppmärksamhet.

Det hade blifvit sent — de flesta guldgräfvare hade redan återvändt till sina tält, och blott några af de ihärdigaste qvarsutto ännu här och der i salen, och sökte förgäfves återvinna sina förlorade penningar. Slutligen uppgåfvo äfven de hoppet; Siftly ensam fortfor att parera, men lågt som alltid, och först när den aldra sista hade lemnat tältet steg äfven han upp.

Smith hopsamlade sina penningar och stoppade dem hos sig med en förstulen blick på sin fordna kamrat. Ruly hade redan för en timme sedan gått till sängs. Värden var sysselsatt att taga bort glasen och lysa under borden för att se om ej något guldstycke hade förvillat sig dit. Gatan var folktom, och blott här och der syntes ännu något tält upplyst. När Smith kom ut såg han Siftly stå med armarna i kors öfver bröstet några steg ifrån honom. Icke desto mindre gick Smith lugnt fram till sin gamle kamrat, räckte honom handen och sade:

— God afton, Siftly.

Siftly vände sig om och utan att besvara hans helsning eller mottaga den framräckta handen sade han:

— Följ mig framåt ett stycke. Hvad vi begge ha att säga hvarandra behöfver ingen annan höra.

— Jag . . . har guld på mig.

— Nå än sedan! äro vi ej manstarka nog om en tredje skulle hafva lust till det? hälften deraf tillhör ju i alla fall mig.

Smith rynkade hotande ögonbrynen, men blott för ett ögonblick. I det nästa sade han småleende:

— Ni tyckes taga det för afgjord sak. Men lika mycket! det är i alla fall bättre än att blanda sheriffen

i saken. Hade ni varit klok skulle ni ej burit er åt som ni gjorde.

— Kom — sade Siftly och vände sig långsamt bort, utan att derföre släppa den andra ur sigte.

Smith tänkte imellertid nu ej mer på att fly; han visste alltför väl att det var omöjligt, och de begge männen gingo tysta bredvid hvarandra igenom tältstaden ut till det röda fältet. Då de uppnått en plats der marken var uppgräfd nästan öfverallt och det således var farligt att gå i mörkret stannade Siftly, kastade kapuschongen tillbaka och satte sig på kanten af en grufSöppning. Hans följeslagare lade en tung påse, som tydligen innehöll guld och dollars, på marken och stannade derbredvid.

Intet ord hade ännu blifvit vexladt mellan dem. Då Siftly fortfor att tiga, tog Smith slutligen till ordet:

— Du vill väl inte tro mig om jag säger att det glädder mig att få se dig här.

— Nej, — svarade Siftly torrt.

— Det trodde jag just — återtog spelaren inställsamt, — men det är ändå verkligen händelsen.

— Var det kanske fördenskull som du gjorde dig så stort besvär att undkomma mig, hä?

— Det var ett dumt streck, det medgifver jag — svarade Smith lugnt, ty antingen borde jag rent af ha lemnat Kalifornien, eller också måste jag ju vara beredd på att träffa dig igen. Tillfället var alltför frestande och — för fan i våld! — jag har ännu aldrig kunnat låta bli att begagna mig af ett godt tillfälle.

— Och ändå ville du i dag angifva mig för sheriffen som mordbrännare?

— Ja, naturligtvis — hellre än att låta arrestera mig sjelf. Men hvarför hotade du sjelf mig med rättsbiträde — hvad ha vi begge att skaffa med höga öfverheten?

— Hvarför gläder du dig öfver att se mig igen, om jag törs fråga?

— Derföre att jag har en dummer jöns till markör, som ingenting begriper, under det att ett par män sådana som vi begge skulle kunna göra makalösa affärer.

— Tror du verkligen att efter hvad som förefallit oss emellan, jag skulle vilja bli din kompanjon?

— Ja, du skulle aldrig kunna göra någonting bättre — svarade Smith. — Du vet mycket väl att i mitt ställe hade du handlat på samma sätt — jag behöfver blott påminna dig om vår gode, hederlige Brown. Vi begge behöfva således icke göra hvarandra några förebråelser. Den förlust du var nära att få lida, är jag i tillfälle att ersätta dig, och jag vet således icke hvad som hindrar.

Siftly teg och såg eftertänksamt en stund ned framför sig.

— Hvarför har du icke rest från Kalifornien? — frågade han slutligen.

— Derföre att jag ännu har mycket att förtjena här. Detta landet är lika så godt som kapitaler för sådant folk som vi, och den som ej drar så mycken nytta han kan af det är en stor narr — sade Smith.

— Vet du att Brown är skjuten?

— Brown? . . . vår hederlige tjocke Brown? . . nej, det har jag icke hört.

— Han spelade falskt — och en fransman gaf honom en kula på bar gerning.

— Nå, att skjuta hom på honom hade varit svårt — sade Smith skrattande. Det var i alla fall rätt åt honom; han var alltid drumlig och saknade all behändighet. Så mycket bättre för oss, fransmannen har gjort oss en riktig tjenst. Apropos, Siftly, jag har äfven en nyhet att berätta dig: din vän från San Francisko, advokaten, är här.

— Hvem? . . . Hetson?

— Jag tror han heter så. Han har kommit i dag med sin fru — och hvem tror du mer är med honom?

— Hvad rör det mig?

— Manuela — och hennes fader.

— Spanskan, — åh fan! Hvad skola de göra i minorna?

— Inte ämnar hon spela violin, så vidt jag vet — svarade Smith. Jag tror hon skall vara något slags sällskapsdam åt Hetsons hustru. — Duger den der Hetson till någonting?

— Han är en svag stackare. Men hvarför frågar du det?

— Vi behöfva en amerikansk alcad här, som kan taga sig an spelarnes intressen, ty de fördömda fremlingarna blifva med hvar dag allt oförskämdare och hota redan att vilja fördrifva oss från stället. Händer det blott en enda gång i en enda af minorna, så är det förbi för oss allestädes.

— Jag vet ju inte om Hetson ämnar stanna här.

— Hans sakes äro aflassade, och vagnen har kört vidare. Det skulle väl i alla fall förmå honom att stanna qvar, om man erbjöde honom att blifva alcad här.

— Det är nog möjligt — sade Siftly; — i alla händelser vore han den bäste vi kunde få, ty jag känner ett medel att få honom till allt hvad jag vill.

— Så mycket bättre. Här har förefallit åtskilligt som gör det önskvärdt att ju förr desto heldre få en alcad vald, och som du här återfinner många gamla bekanta tror jag ej det skall möta någon svårighet att drifva valet efter vår önskan.

— Det blir min sak.

— Ypperligt — och nu god natt, Siftly. Nu har du väl ingenting emot att räcka mig din hand?

— Nej — icke då vi kommit på det klara med hvarandra.

— På det klara?

— Jag menar, då vi uppgjort våra penningeaffärer.

— Här i mörkret?

— Det var just icke min mening, men du har väl ett tält och ett ljus, förmodar jag. Jag har dessutom ännu inte fått något qvarter.

— Du tror mig således icke?

— Nej, icke just särdeles, och det tänker jag att jag har skäl till.

Smith betänkte sig ett ögonblick. Derefter sade han:

— Må ske! När allt kommer omkring, så är det kanske bäst att vi uppgöra den saken. Det gemensamma intresset skall sedan binda oss fastare vid hvarandra än någonting annat.

— Det är också det starkaste föreningsbandet. Bevisa mig att ditt intresse sammanfaller med mitt, så skall du aldrig finna någon pålitligare vän än mig.

— Men jag har förtjenat mera, än jag tog med mig från San Francisco — sade Smith. — Det var icke så mycket i kassan som vi inbillade oss.

— Det förändrar inte saken, ty hvad du har förtjenat, det har du förtjenat med mina penningar lika väl som med dina. Hälften tillhör således mig.

— Men om jag ej går in på det!

— Det gör du, Smith, ty du vet bäst att du ej kan annat — sade Siftly leende.

— Kom då — sade spelaren; — du kan sofva i mitt tält i natt, — i morgon få vi tala vidare vid.

— Men i dag dela vi penningarne.

— Efter du prompt så vill, har jag ingenting deremot, ehuru det ginge bättre vid dagsljus.

— Det finner jag mig uti. Men gå nu förut, du känner vägen bättre än jag.

Vid dessa ord reste han sig upp. Smith tog penningpåsen, och de begge männen återvände tysta till den lilla tältstaden.

FEMTONDE KAPITLET.

Justitierådets upptäckt.

Då alcaden, major Ryoth rymde, hade han måst lemna i sticket det beqväma och temligen rymliga tält som han hade bebott i Paradiset. Amerikanaren Kenton, som i flere månader försett honom med viner och spirituosa, utan att få någon betalning, lade genast beslag på det, och lyckades straxt hyra ut det åt en fransman. Ryktet om nyupptäckta minor i närheten hade lockat denne derifrån, och tältet stod nu åter ledigt.

Detta tält köpte Hetson och började genast att iordningställa det åt sig. Han medförde segelduk, och den begagnades att afdela tältet i särskilta rum, och det ordnades för öfrigt så beqvämt som efter omständigheterna lät sig göra. Bord, stolar och husgeråd fanns der förut. Hetson påskyndade arbetet med sin vanliga otålighet. Men det var tydligt att någonting oroade honom, och det såg ut som han ville med detta ansträngande arbete döfva sina egna tankar.

Han hade varit allvarsamt sjuk, men Jennys ömma omvårdnad i förening med den gamle doktorns omsorger hade till slut lyckats fördrifva febern. Beklagligtvis tycktes det som de fordna dystra fantasierne började vakna upp ånyo med de återvändande krafterna, och den arma hustrun bäfvade derför oupphörligt för ett återfall. Doktor Rascher hade likväl, för att lugna henne, lofvat att icke öfvergifva dem, utan att efter någon tids förlopp uppsöka dem i minorna. I afseende på hans botaniska studier var det honom lika godt hvar han uppehöll sig i det fremmande landet, ty han fann ju öfverallt rikligen hvad han sökte. En stor

välgerning hade han gjort fru Helson genom att skaffa henne den unga spanskans sällskap. På denna tid, då det i Kalifornien knappt fanns ett fruntimmer för hvar hundrade karl, skulle den unga frun ha känt sig bra ensam och olycklig utan qvinligt sällskap i minorna. Genom sin vän Emil hade doktor Raseher blifvit gjord uppmärksam på den unga spanskan, hvars språk fru Helson talade lika flytande som sitt eget. Den sorgliga belägenhet, hvari det olyckliga spelet hade försatt hennes fader, samt den afsky hon hyste för dessa spelets tillhåll, gjorde att Manuela med största tacksamhet gick in på detta förslag. — Helson, hvilken ägde en ansenlig förmögenhet, bröt hennes kontrakt och drog försorg om att äfven hennes fader kunde åtfölja dem.

Resan öfver bergen hade verkat obeskrifligt välgörande på alla, kanske med undantag af den gamle inrotade spelaren. Till och med Helson kände sig mera fri och frisk i den rena bergsluften och i den egendomligt sköna naturen; han började andas lättare och tycktes skaka bort alla de mörka bilder, hvilka hade förföljt honom i San Francisco. Hans plan hade från början varit att så snart som möjligt lemna Kalifornien och fara öfver till Sandwichsöarne då lägenhet yppade sig, men han fruktade äfven att det skulle vara hans förföljare lättare att uppspåra honom der, än om han stannade qvar här i minorna, hvarest man kom och gick, utan att någon tog reda derpå. Helson ville sjelf bli guldgräfvare, ty det hade doktorn strängt anbefallt honom, i tanke att denna nya och ovanliga sysselsättning med sina nya intressen, samt förnämligast det hårda ansträngande kroppsarbetet skulle återgifva honom aptit och lefnadslust och jaga bort allt onyttigt grubbel.

Guldgräfvarne hade nu begifvit sig af till de talrika små kullar, hvarest deras arbete var mera mödosamt, men äfven mera gifvande. På dessa ställen fanns guld nästan öfverallt; större stycken förekommo visserligen sällan, men de fina kornen lönade äfven mödan, helst man ej behöfde gräfva särdeles djupt efter dem.

Justitierådet hade äfven slagit sig ned här, och första gången han anträffade gröd började saken att intressera honom. — Enligt öfverenskommelse med den nyligen anlände assessorn, skulle de nu mera icke allenast arbeta, utan äfven bo tillsammans. Kokkärl hade assessorn fört med sig från Tyskland, ett litet tält hade justitierådet köpt af en hemfarande fransman, och en vacker dag vid middagstiden voro de så i ordning, att de kunde begynna sitt arbete. Deras tält stod vid pass femhundra steg från deras landsmäns, vid foten af en skogbevuxen höjd, en källa framströmmade i närheten, värmen kändes icke så tryckande här som närmare tältstaden, och de begge nya kompanjonerna hoppades att ej blott finna ett behagligt hem, utan äfven skörda riklig vinst för kommande dagar i detta nya eden. — Assessorn var i synnerhet så lycklig öfver sin nya verksamhet, att han icke blott skötte alla göromålen ensam under det kompanjonen i all maklighet rökte sin pipa, utan han gick till och med så långt att han, under djupaste tysthetslöfte, anförtrodde justitierådet orsaken hvarför han egentligen hade öfvergifvit fru Siebert och hennes barn och gifvit sig ut i minorna.

— Jag *kunde* icke, herr justitieråd, — sade han — jag försäkrar er på min heder att jag icke *kunde* det. — Jag har gjort allt som stod i mensklig förmåga, men — *det* kunde jag omöjligen.

— Hvad för slag? . . . dumt prat . . . — sade justitierådet — hvad är det som ni icke kunde göra?

— Gifta mig med henne — hviskade assessorn.

Justitierådet slog till ett gapskratt. — Hvad säger assessorn? Ville ni gifta er med fru Siebert?

— Jag ber om förlåtelse, herr justitieråd, det var *hon* som ville gifta sig med mig — svarade assessorn blygsamt. — Hon sade mig en morgon, att barnen hade vant sig så vid mig att de ej kunde undvara mig, och hon också, och . . . att det pratades alldeles för mycket om oss. Jag försökte göra henne begripligt att jag både var för gammal och för fattig att inlåta mig i en sådan affär; men det hjelpte inte. Hon förtjenade sjelf

ganska bra och påstod att jag äfven snart borde komma i verksamhet; kort sagdt: hon hade fast beslutit att gifta sig med mig.

— Och ni?

— Då alla mina föreställningar voro förgäfves packade jag ihop mina saker en afton . . .

— Var fru Siebert utgången?

— Hon hade gått till fru Helson.

— Och då begaf ni er å väg? — skrek justitierådet.

— Ja, men för Guds skull tala inte om det för någon, bad assessorn oroligt.

Under detta samtal uppnåddes den utsedda arbetsplatsen. Det var samma ställe, der justitierådet hade funnit sitt första — och han hade äfven gerna kunnat säga sitt *sista* guld. Han lät assessorn begynna arbetet och stultade sjelf i sakta mak uppför berget till den grop han sednast hade gräft. Han trodde sig der hafva qvarlemnat sitt oumbärliga elddon, och som stället låg afsides från den allmänna stråkvägen hoppades han återfinna det.

Justitierådet hade ej gått långt förrän han befann sig på rätta stället. Men han stannade alldeles öfverraskad, ty det var nu knappt igenkänneligt.

Den lilla, knappt fyra fot djupa och breda grop, som han i sitt anletes svett hade gräft och sedan öfvergifvit, hade blifvit igenfylld. Hade möjligen en annan kommit och måhända funnit det guld, *han* förgäfves sökt?

Sedan den första öfverraskningen var öfver kom justitierådet ihåg sitt ärende. Då han såg sig omkring återfann han platsen der han hvar morgon hade brukat äta sin frukost och röka sin pipa. Det var en liten rund, mossbeklädd kulle, hvarpå en vild kaffebuske växte, i hvars skugga han hade hvilat sig. Kullen var qvar ännu — eller åtminstone kaffebusken — men mossan var nedtrampad och såg ej längre inbjudande ut.

Men hvem som än hade varit der, hans skidden hade de åtminstone icke hittat, ty det låg ännu qvar vid foten af busken, der han sjelf hade lagt det för att hafva det till hands. Han stoppade det förnöjd ned i sin tobakspung, men observerade med detsamma att någonting klibbade vid fingrarne, och då han såg efter var det blodfläckar på dem.

— Ett fördömdt land! — brummade han och torkade af blodet i gräset . . . rifvit mig på törnet . . . bättre att man hade stannat hemma!

Justitierådet hade nu fått hvad han sökte och var på väg att återvända till sin kamrat, då han åter kom att gå förbi den igenfyllda gropen.

— Förbannade Amerikanare! — mumlade han, stannade och sparkade undan den lösa jorden med foten. Tjufpack! . . . hvad ha ni här att göra! . . . hade god lust att gå efter en spade . . . fördömdt högt berg . . . två gånger på en dag . . . hm!

Då han så med foten rörde om i jorden, i tanke att der verkligen kunde hafva funnits guld, tyckte han sig plötsligt se någonting blänka i mullen. Han böjde sig hastigt ned och fann att det var ändan af en jernspade, som man hade öfvertäckt med jord.

— Der ha vi det! — skrek han i högsta förbittring. — Har sin riktighet . . . Amerikanaren har gömt sitt verktyg . . . skall komma tillbaka. Jag åsna, som öfvergaf grufvan . . . hm, fan må ta honom!

Justitierådet var nu fullkomligt öfvertygad att en annan hade påträffat guld efter honom, men han befann sig i en kinkig belägenhet, ty han visste icke om lagarna vid minorna tilläto honom återtaga sitt afbrutna arbete, sedan en annan der qvarlemnat sina verktyg. Hans medfödda aktning för hvarje lagbud besegrade likväl hvarje annan känsla. Han lade spaden på samma ställe der den legat, betäckte den med jord igen och återvände till sin vän assessorn.

Denne, som för första gången i sitt lif sysselsatte sig med ett så hårdt arbete, hade redan blåsor i händerna och var högeligen belåten med att arbetstiden

var förbi och att de fingo återvända till sitt tält. Justitierådet försummade ej att berätta honom historien om den igenfyllda grufvan, och det på sådant sätt att den andre trodde honom hafva förlorat åtminstone ett par tusen dollars.

Sedan de hade förtärt sin måltid satte de sig utanför ingången till sitt tält. I detsamma gick en deras landsman, grefve Beckdorf förbi, med en stor bleckpanna i venstra handen och hackan och spaden vårdslöst kastade öfver axeln.

— Åh! se god dag, mina herrar, — ropade han dem till mötes. — Här ha ni det ju alldeles magnifikt. Får jag be herr justitierådet om litet eld? Men hvad är det jag ser — tillade han leende. — Ni har ju stött ert piphufvud blodigt.

— Piphufvud? hm . . . ja . . . Apropos herr grefve . . . har något att fråga er.

— Var så god.

— Om jag har gräft mig en grufva — och går ifrån den, — har en annan rättighet att derföre lägga beslag på den?

— Nej, icke så länge ni sjelf vill behålla den. Men sedan ni öfvergifvit den och borttagit edra verktyg, har hvem som vill rättighet att försöka sin lycka på samma ställe. Jag har till och med sjelf funnit guld i sådana öfvergifna gropar.

— Hm, hm. Förbannadt!

— Har något sådant äfven händt er?

Justitierådet berättade honom nu händelsen på sitt afbrutna språk. Då han nämde spaden i mullen blef åhöraren särdeles uppmärksam.

— Men hvar kommer blodet ifrån? Ni sade ju sjelf att ert elddon var blodigt.

— Hur tusan kan jag veta det? . . . Näsblod, tänker jag.

— Jag är af en helt annan mening och säger er rent ut, att vi genast måste gå till sheriffen och anmäla saken.

— Till sheriffen? hvarför det? Ni tror väl icke . . .

— Att det har skett ett mord, och beviset derpå finns i er egen grufva. Är den långt härifrån?

— Inte stort mer än en half fjerdingsväg.

— Godt. Då följer jag genast med er, så kunna vi först sjelfva undersöka saken.

— Prat, prat — brummade det förbluffade justitierådet och runkade misstroget på hufvudet. — Huru skulle det kunna vara möjligt, att något sådant verkligen vore å färde, och han — *ett justitieråd* — skulle icke ha märkt det — instinkten borde ju ha sagt honom det. Dock studsade han vid tanken på blodet, ty han påminde sig äfven på den nedtrampade mossan ha sett några mörka fläckar. Han vägrade derföre åtminstone icke att följa med till sheriffen och anmäla saken.

Sheriffen träffades lyckligtvis hemma, och han var genast färdig att följa med dem.

På vägen mötte de Siftly, som efter mexikanska bruket bar sin poncho kastad öfver venstra axeln. Han nickade förtroligt åt sheriffen, men denne besvarade knappt hans helsning. Siftly stannade och såg hånleende efter det lilla sällskapet, men ingen gaf akt derpå, ty sheriffen gick så fort att de andra hade svårt att följa honom.

Så snart de hade uppnått målet för sin vandring, lät sheriffen visa sig hvarest elddonet hade legat, och en enda blick på platsen var nog för honom att inse, det en våldsgerning verkligen hade blifvit begången här. Han gick genast fram till gropen, letade rätt på spaden och begynte hastigt gräfva.

Han behöfde icke gräfva länge — ty knappast en fot under jorden anträffades det olyckliga offret — det var liket efter en Amerikan som mördaren hade kastat ned i denna trånga graf och öfvertäckt med jord. Den olyckliges hacka och bleckpanna lågo bredvid honom, och det var ej svårt att begripa hur alltsammans hade gått till.

I den mördades hufvud funno de ett skottsår och på hans kropp tre sår som tycktes vara gifna med en bred knif. Måhända kunde de äfven härröra från en af de sablar, som Mexikanarne vanligtvis äro beväpnade med. Straxt bredvid syntes spår af en häst. Mannen hade sannolikt legat och sofvit på den gröna mosstufvan, då mördaren upptäckte honom och sköt honom genom hufvudet. Detta sår måtte dock icke ha varit dödande, ty mossan vittnade om att der hade föregått en häftig strid. Sticksåren hade utan tvifvel fullbordat gerningen, och mördaren hade derefter släpat sitt offer till gropen, deri nedstörtat honom och hans verktyg samt öfvertäckt alltsammans med jord. Spaden hade han slutligen lagt ofvanpå för att dölja såväl detta sista bevis som sitt dåd och desto längre fördröja upptäckten, ty när spaden var lagd ofvanpå grufvan kunde han vara säker på att det skulle dröja länge innan det föll någon in att ånyo gräfva der.

Sheriffen ville icke tro att gropen hade varit gräfd förut, ty att någon skulle ha sökt guld deruppe förekom honom som en galenskap. Grefve Beckdorf bekräftade det imellertid och erbjöd sig att visa sheriffen flere liknande gropar uppe på bergsryggen, dem justitierådet hade gräft i samma afsigt.

Det vigtigaste var nu att få liket ned till den lilla staden för att erfara om någon skulle känna igen det och kunna gifva upplysning om den olycklige. Sheriffen föreslog att de alla fyra skulle hjelpas åt att bära ned det, ett förslag som justitierådet blef mycket stött öfver.

— Fan må bära honom och inte jag! — brummade han. — Skicka ett par polisbetjenter att göra det.

— Vi våga icke heller föra bort honom — tillade assessorn ängsligt — förrän två amerikanska rättspersoner varit här och konstaterat faktum.

Sheriffen skrattade högt då grefven öfversatte för honom hvad assessorn yttrade.

— Må vara — sade han. Vi begge kunna icke bära liket, och det kan äfven vara detsamma. De unge

männen dernere kunna gerna gå hit upp och se om de känna karlen. Är det någon som känner honom, drager han nog försorg om att han kommer ned; hvarom icke skall han få en anständig graf häruppe. Månne han ännu har något guld på sig?

— Det tror jag icke — sade Beckdorf och skakade på hufvudet. — Hans högra ficka är bortsliten och mördarne ha nog plundrat allt innan de öfvergåfvo honom.

— Sannolikt har mordet blott fördenskull blifvit begånget. Det är ett fördömdt pack som stryker omkring här i bergen, och det är hög tid att man tar allvarsamt itu med den saken.

— Men hur vill ni få reda på mördaren?

— Det är svårt, men inte omöjligt. Dertill behöfs blott en kraftfull hand, och icke en sådan käring som vår sista alcad.

— Mexikanerne få skulden för alla dessa missgerningar — sade grefve Beckdorf. — Tror ni, hr sheriff, att det är en Mexikan som gjort äfven det här?

— Nej — afbröt häftigt sheriffen och kastade en skarp blick på justitierådet — men i nästa ögonblick log han åt sin egen misstanke och skakade på hufvudet. Denne man är mördad af en hvit — tillade han — men om af en Engelsman eller en Amerikanare skall framtiden utvisa. Såret är för bredt att vara af en sabel, och fastän Mexikanerne visserligen stundom äga ett skjutvapen, förstå de sig icke på att begagna det.

— Det misslyckade skottet i hufvudet kunde bekräfta en sådan förmodan.

— Visserligen, men det tror jag dock icke. Nu måste vi skynda oss ned. Mordet tyckes helt nyss vara begånget — kanske ännu i går. Ju hastigare vi komma förbrytarne på spåren, desto bättre.

SEXTONDE KAPITLET.

Melson och Siftly.

Sheriffen ville först taga våra båda vänner, justitierådet och assessorn, med sig till staden såsom vittnen, men öfvergaf snart den tanken, dels emedan ingen af dem kunde tala engelska, dels emedan den döde i sig sjelf var tillräckligt vittne. Grefve Beckdorf följde honom imellertid, ty den syn han nyss haft hade betagit honom lusten till allt arbete för i dag.

Amerikanarne blefvo ursinnige öfver att man vågat lägga hand på en af Förenta Staternas medborgare. På ett ögonblick flög den hemska nyheten från den ena arbetsplatsen till den andra, och inom mindre än en timma voro redan en hel hop unga män på väg att hemta ned liket och få det utstäldt till beskådande.

Bland desse befann sig en ung man, vid namn James Cook, som vid första ögonkastet igenkände den mördade. Cook hade för någon tid sedan varit i Carltons "flat" (en närbelägen mina) och der arbetat tillsammans med honom. Cook hade dock snart återvändt till Paradiset, och Johns — så hette den mördade — hade lofvat att snart komma efter. Han beskref honom som en stilla och fridsam person, sade att han var född i Virginien och förlidet år hade kommit med en karavan till minorna, hvarest han genom flit och sparsamhet hade samlat ett litet kapital. Då han var allt annat än stridslysten är det sannolikt — slöt berättaren — att han icke blifvit dräpt i ett slagsmål, utan mördad och plundrad. Men hvem var gerningsmannen?

Allmänna rösten gaf mexikanarne skulden, trots alla sheriffens invändningar. Samma afton beramades

ett möte mellan amerikanarne, för att rådslå om hvad som borde vidtagas för att skydda medborgarnes lif och egendom samt hämnas det utgjutna blodet.

Mötet hölls i Kentons tält. Främlingar nekades icke inträde, fastän man icke tycktes vara belåten med att se dem der. Några tyskar och fransmän som kunde tala engelska voro tillstädes, och de ropade alla med en mun att den gamle Nolten skulle föra ordet. Men han hade för några dagar sedan begifvit sig högre upp för att söka sig en ny arbetsplats, och Briars, en vild krabat som alltid var färdig till kif, blef vald i hans ställe. Derigenom fick mötet straxt från början en stormande karakter, ty Briars öppnade det med en uppmaning att afväpna alla fremlingar utan åtskilnad och förjaga dem från minorna, och detta förslag blef af största delen amerikanare med jubel mottaget.

— Hvad nytta ha vi af fremligarne? skrek Briars lifvad och sprang upp på ett bord och gestikulerade med armarna. Från England, från Frankrike, från Tyskland och från Mexico komma de hit till oss för att plundra våra minor och sedan vända tillbaka till sina hemorter med rofvet så fort som möjligt. Och lyda de väl våra lagar medan de äro här? Nej, säger jag eder, nej! de öfverfalla med dolkar och pistoler samma medborgare, af hvars regering de njuta skydd och som tillåter dem att rikta sig på vår bekostnad. I sen det sjelfva! lönnmorden straffa oss för att vi icke för länge sedan ha rest oss och kört bort dem från Kalifornien. Våra förfäder hafva utgjutit sitt blod för vår frihet, och vi sjelfva, mina vänner, vi som stå här, äro färdige att hvilket ögonblick som helst offra vårt blod för vår segerrika flagga . . . . .

— Hip, hip, hip. — hurra! larmade församlingen. *Three cheers for the glorious flag!* De dundrande hurraropen hindrade talaren under flere minuter från att fortsätta.

— Ja pojkar! — skrek Briars, då jublet något saktat sig, — ja, vi äro färdiga att offra vårt blod,

men vi ha icke lust att låta lönnmörda oss af europeiska banditer!

— Det var ett sannt ord, — utropade en lång kentuckier i det han hoppade upp på bordet och utan krus afbröt ordförandens tal. Europeiska banditer! Hittills har England sändt sina förbrytare till Australiens kolonier, men nu då Australierne icke vilja tåla det längre, skall då Kalifornien bli platsen der de tömma sina fängelser? Kamrater! skola vi tillåta det?

— I förra veckan kom en hel skeppslast dylikt pack hit från Botanybay, och den var styrelsen svag nog att emottaga. Fan tag mig är det icke sannt! Men om vi nu också ha sådana mesar till styresmän, så behöfva vi icke finna oss deri härute i minorne. Vi äro fria män. Våra förfäder ha gjutit sitt blod för . . . .

— Hip hip hip — hurra! — afbröt mängden honom med förtjusning.

. . . . för att vi skulle bevara vår frihet, — skrek karlen med en dundrande stämma som öfverröstade folkets jubel. — Och vi, vi skola väl se till om vi icke kunna skaffa detta pack, alla dessa mexikanska, engelska och irländska brottslingar från halsen på oss.

— Bravo Jim! Hurra min gosse, *give it to them!* — hördes från alla sidor. Vi skola välja en komité och i morgon jaga vi hela byket från minorna.

— Gentlemen! — sade sheriffen, som tills nu hade stumt och uppmärksamt åskådat uppträdet, tillåten J mig yttra ett ord?

— Ja visst, sheriff, *stump it, old fellow!* upp på bordet! Ni är en karla-karl och af äkta amerikanskt fullblod.

— Jag tackar eder, — sade sheriffen och steg upp på bordet, som den siste talaren hade lemnat för att gå till bränvinsdisken. — Om J tillåten mig säga min mening rent ut, så vill jag blott anmärka att J män och medborgare redan ställt till nog skandal och att J åren på ett betänkligt villospår.

— Hvad nu, sheriff, hvad skall detta betyda? afbröt en närstående.

— Det betyder att J bären eder åt som narrar, — svarade sheriffen, utan att låta skrämma sig. Ni vilja tillgripa våldsamma medel, men det ha ni ingen rättighet till, och ni veta ju icke en gång ännu hvem som har begått mordet, om det är en engelsman, en mexikanare eller — kanske en amerikanare.

— För tusan, sheriff, — stormade Briars, amerikanare taga icke lifvet af hvarandra, och ni borde vara den siste att taga fremlingarnes försvar. Våra förfäders blod . . .

— Ack, låt mig slippa höra den der gamla historien! — skrek sheriffen förargad. Jag älskar mitt fäderneslаnd så mycket som någon bland eder, men jag tror icke det är nödvändigt att beständigt göra uppkok på sådana der gamla fraser; vi veta nog, dem förutan, hvad vi ha att göra. Gif mig bevis på att en fremling har föröfvat detta mord, så skall jag icke hvila hvarken natt eller dag förrän jag har fått reda på den brottslige. Men så länge vi icke veta, om vi ej ha förbrytaren midt ibland oss — och kanske bland våra egna landsmän, våga vi icke vältra beskyllningen öfver på fremlingarne, såvida vi icke vilja göra oss ovärdiga att kallas fria amerikanare.

— Men Botanybay-lasten som är hitkommen, ropade någon.

— Skall akta sig att komma till oss, — svarade sheriffen lugnt. Med sådana passagerare skola vi göra processen kort. Men de måste dock först ha gjort något ondt innan man straffar dem, ty jag hoppas att det icke finns en enda ibland er, som vill att en oskyldig skall lida för hvad en annan har brutit.

— Gentlemen, — ropade en röst ur högen: — Tillåta ni mig komma fram med ett förnuftigt förslag?

— Ja gerna, om det *är förnuftigt*, — sade sheriffen, — ty oförnuftiga ha vi haft nog af.

— Godt, — sade Siftly, — ty det var han, — jag skall icke uppehålla eder länge. Han kastade nu

sin hatt och kappa öfver ryggstödet på en stol, som han sjelf klef upp på. Ni instämma säkert med mig, gentlemen, deruti att det tjenar till ingenting att bry våra hjernor med om det är en amerikanare eller en utländning som begått detta mord så länge inga fakta finnas för handen. Den allmänna rösten — och den misstager sig sällan — anklagar en utländning. Jag sjelf, för min del tviflar icke ett ögonblick att det är så.

— Bravo! bravo! — ropades från flera sidor.

— Vi befinna oss sjelfva i en svår ställning — fortfor spelaren, — ty vi kunna icke lagligen företaga oss hvarken det ena eller det andra, till och med om vi lyckas få bevis i händerna, ty vår stad saknar ett lagligt öfverhufvud — en fredsdomare eller alcad — och mitt förslag är derföre, mina herrar, att vi först välja oss ett sådant, innan vi företaga något vidare i denna sak.

Sheriffen blef högst förvånad att höra ett sådant förslag från den man, om hvilken han sedan förliden afton, då han gjorde hans bekantskap, ej just haft de bästa tankar.

Han hade väntat sig helt annat af honom. Han ingick desto villigare på Siftlys förslag som han sjelf insåg hur nödvändigt det var att hafva ett öfverhufvud, om något vigtigt skulle inträffa.

Den enda svårighet, hvarpå valet förut hade strandat, var att finna en passande person till denna post. Hur lättsinnigt än sådana poster ofta beklädas, hade man dock af den förra alcadens exempel i Paradiset lärt att vara försigtig.

De unga amerikanarne hade straxt en mängd kandidater färdiga att uppföra på förslaget. De nämnde bland sina bekantskaper dens namn som mest utmärkt sig i att kunna skjuta och boxas, och för de fleste tycktes detta äfven vara alldeles tillräckligt att bilda en präktig alcad. Sheriffen deremot, som hade bättre kunskap om en alcads skyldigheter, och på hvilken det skulle falla tyngst om de ej funne rätta mannen, förklarade att alcaden äfven borde vara lagkunnig, såvida han skulle kunna göra någon nytta.

— Lagkunnig! — utropade Briars, som hade väntat sig ett helt annat resultat af detta möte, — hvad fan gör lagen oss för nytta? kan den bevara oss från att bli lönnmördade af de fördömda fremlingarne, hä? kan den beskydda vår egendom? Fins det i alla fall någon ibland oss som är i stånd att tolka och skipa lagen? Bah! vi ha nog af sådana tryckta papper som för resten icke duga till annat än förladdning. Skola vi nödvändigt ha en alcad, så gif oss en man; mer begära vi icke. Det öfriga sköta vi sjelf om.

— Gentlemen! — sade Siftly och steg ånyo upp på sin stol. Jag är visserligen okänd här i edert Paradis, men icke obekant i minorna, hvarest jag uppehållit mig sex månader än här och än der, och jag känner alltså förhållandena temmeligen noga. Jag var närvarande vid de sista händelserna i Sonora och var medlem af den komité som afväpnade fremlingarne. Ni kunna deraf bedöma om jag är en man som nöjes med halfmesyrer. Men låter det förena sig att vi bibehålla lagen på vår sida, och tillika hålla tummen på ögat på regeringen, så är det så mycket bättre, och jag är derföre af samma mening som vår hederlige sheriff.

Lyckligtvis fins ibland oss, fastän jag icke ser honom här i tältet, en person som besitter alla erforderliga egenskaper. Han har en fast och beslutsam karakter, är född amerikan, naturligtvis från de gamla staterna, och tillika förträfflig jurist. Dessutom är han gift och har sin hustru med sig, hvilket är en garanti mera för att han icke är en lättsinnig äfventyrare. Om vi kunde förmå honom att mottaga alcad-platsen, så tror jag — nej så är jag öfvertygad om, att vi aldrig skulle kunna göra ett bättre val, och att alla amerikanska partier skulle blifva belåtna. Jag, för min del, ger honom min röst af uppriktigaste hjerta.

— Ni menar förmodligen hr Hetson, — sade sheriffen.

— Ja visst, — svarade Siftly; — och eburu han helt nyligen är hitflyttad, tror jag dock icke att det utgör något hinder för hans val.

— Hr Hetson har äfven förekommit mig som en hederlig och förståndig man, efter det lilla jag sett af honom, — sade sheriffen. Om han verkligen är juriat, såsom denne herre försäkrar, så skall jag äfven hjertligt gerna gifva honom min röst.

— Men hvarföre är han icke här? — frågade Briars. — För tusan! under sådana omständigheter borde alla amerikanare hålla ihop och ingen sticka sig undan.

— Mina herrar — tog Smith till ordet — det har en ursäkt deruti, att han nu är som bäst sysselsatt med att ställa i ordning sitt tält åt sin hustru och hennes sällskap. Vi, ungkarlar, få lätt nog tak öfver hufvudet då vi komma hit ut i minorna, men en annan sak är det för en man som har familj att dra försorg om.

Sheriffen kastade en genomträngande blick på honom och ångrade att han så hastigt hade gifvit sin röst åt en okänd, som egde två sådana förespråkare. I hvilket förhållande stod han till dem och hvilken nytta kunde dessa två män, af hvilka den ene var en känd spelare och den andre förmodligen idkade samma profession, ha af att genomdrifva hans val? Huru som helst, så beslöt han att hafva ett vaksamt öga på honom. Amerikanarne hade samlat sig i grupper för att rådslå om saken, och den egentliga anledningen till sammankomsten syntes vara alldeles bortglömd.

Hvad som dessa tygellösa menniskor tycktes fästa mesta afseendet vid var, att den föreslagna kandidaten var gift och hade sin hustru med sig. Det gaf honom ett patriarkaliskt anseende i deras ögon, och det behöfdes ej mer än några löst framkastade vinkar af Siftly om att han hatade engelsmännen värre än pesten för att befästa de församlades redan väckta intresse för honom. Sjelfva Briars hade intet särdeles att invända emot honom, och vid omröstningen blef han nästan enhälligt vald.

Det hade under tiden blifvit mörkt, och man fann att det var för sent på aftonen att bekläda den valda alcaden med hans nya värdighet eller inhemta hans samtycke. Man trodde icke det passade att störa frun-

timren så sent, och Siftly åtog sig att följande morgon förbereda honom på valet; vid middagstiden, då guldgräfvarne återkommo från sitt arbete, kunde man talas vidare vid om saken.

På denna afton fattades intet mera beslut. Briars försökte visserligen ännu en gång att uppheisa mängden till att fatta beslut om utländningarnes fördrifvande från minorna, och ville att man skulle uppslå kungörelser på franska och spanska språken, i hvilka desse anbefalldes att genast aflägsna sig från härvarande "*Diggings*". Men de fleste (bland hvilka många voro glada att kunna komma ifrån den kinkiga saken) fordrade att denna fråga skulle hvila tills man finge höra den nya alcadens tankar derom.

Den följande morgonen kom. Men ingen af guldgräfvarne gick i dag till sitt vanliga arbete, ty denna morgon skulle den mördade begrafvas. Sex af dem buro turvis den olyckliges lik till den röda "flat", der han skulle finna sitt sista hvilorum. Siftly var den enda som förebar hinder; han skulle ju besöka den blifvande alkaden, underrätta honom om församlingens beslut och utverka hans samtycke. Resultatet skulle de få erfara i Kentons tält, då de återkomme från begrafningen.

Siftly hade icke träffat Hetson sedan han kom till Paradiset. Kanske hade han med afsigt undvikit honom. Det var derföre en välkommen anledning att introducera sig, och då han ej betviflade att Hetson med glädje skulle mottaga sin nya värdighet gick han vid soluppgången till hans bostad.

Hetson hade väl användt den föregående dagen. Han hade icke blott iordningställt sitt tält, utan äfven uppsatt ett mindre bakom det större, ämnadt till kök och förvaringsrum.

Boningstältet var indeladt i en större och två mindre afdelningar. Den ena var ämnadt till ett gemensamt rum, de begge andra till sofrum. Ett af dem skulle Manuela bebo; hennes fader sof i det mindre tältet. Den unga flickan hade nödvändigt velat öfver-

taga hushållsbestyren. Nu var södrens sköna barn, som ödet kastat på en ogästvänlig strand, åter glad och full af lefnadslust. Ett nytt lif hade uppgått för henne sedan hon sammanträffade med den unga frun. Den förfärliga tid som hon tillbragt i spelhusen bland mensklighetens utskum var nu förbi, och hon behöfde inte mera frukta att hvar afton få se sin far på dessa usla ställen, ett rof för den förderfligaste af alla passioner. Nu förflöt hennes dag under nyttig verksamhet, och hon välsignade den hand som fört henne bort från detta Sodom.

Hon hade äfven denna morgon stigit tidigt upp och redan gjort upp eld för att tillaga frukosten. Här syslade hon alldeles ostörd, ty blott det stora tältet låg åt gatan, men det mindre låg ut åt den röda "flat", som efter alla misslyckade försök stod alldeles öfvergifven. Hon hade nyss satt kaffepannan på elden och sprang utanför tältet för att samla några torra qvistar, då hon plötsligt ryste och uppgaf ett ångestrop. Hon stod som fastvuxen, skälfvande i alla leder, ty framför henne stod den man hon fruktade mest i verlden — Siftly.

Han, som hade varit hennes och hennes faders onda demon, stod der och genomborrade henne med sina små ondskefulla ögon, och hans bleka ansigte upplystes af ett hånfullt och olycksbådande leende. Hon ville fly, men var icke istånd att röra sig ur fläcken; hon ville göra en afvärjande rörelse med armarne emot honom, men de hängde tunga som bly utefter sidorne, och med blicken häftad på sin förföljare stod hon liksom i väntande ställning.

— Ja så! är du här, min spanska dufva! — sade Siftly leende och utan att låtsa märka hennes förskräckelse. — Har du flugit från San Fransisco med oliveqvisten till Paradiset? ha-ha-ha, det är ypperligt, och jag gläder mig öfver att träffa dig igen. Hur står det till med dig? Han tog hennes hand, och hon kunde ej slita sig från honom. Siftly hade emellertid helt andra planer för sig nu, än att stå och kurtisera den unga

flickan midt på vägen. Han släppte derför hennes hand och frågade på dålig spanska:

— Är herr Hetson hemma?

Manuela kunde ännu ej få ett ord öfver läpparne; hon böjde blott på hufvudet.

— Bueno, min skatt, — sade han leende, var så god och säg honom att en gammal vän . . .

— Siftly! — ropade i detsamma Hetson som hade känt igen hans röst, är du här i Paradiset?

— Ja, det är ju stället der vi alla hoppas att en gång komma, min gamle vän, förr eller sednare. Ju förr vi derföre kunna komma dit, desto bättre för oss. Jag medför goda underrättelser åt dig.

— Åt mig? — frågade Hetson och rodnade starkt, — kom då . . . men inte här, — tillade han hastigt. — Gå till det andra tältet, jag kommer på ögonblicket, så kunna vi göra en tur i det fria.

— Det är visst ingen hemlighet, — svarade han leende, — men jag skall gerna följa med dig.

Han nickade åt Manuela och gick.

Hetson blef orolig öfver sammanträffandet med sin ungdomsvän. Icke att han anade dennes rätta karakter — men det var honom oangenämt, han visste ej sjelf hvarför, att träffa en person som kände honom och hans själs tillstånd. Han hade hoppats att en längre tid få blifva ostörd bland dessa berg, hvilkas rena luft gjorde honom så godt att inandas, innan han gaf sig af till Sandwichsöarne. Nu föreställde han sig att lika lätt som det var för Siftly att hitta hit från San Fransisko, lika lätt kunde det vara för en annan — den så mycket fruktade; och alla hans förhoppningar om en lugn framtid hotade plötsligen att störta samman.

— God morgon, Hetson, — sade Siftly, då den förre kom in i tältet. Hur mår du här uppe? Du ser ännu blek och förstörd ut. Nå, skogsluften skall nog göra dig godt. Det är en superb luft och präktigt klimat här i Kalifornien, och vi gjorde minsann ingen dålig handel med Mexiko, då man betänker att vi fingo guld på köpet. Ha-ha-ha, hvad dessa Sennores

skola sörja öfver att vi fiska upp guld midt för näsan på dem, och de ginge här i så många år utan att ana hvilka skatter deras jord gömde.

— Hvad var det du ville säga mig, Siftly?

— Ja, för tusan, det hade jag så nära glömt.

— Rör det .... honom? — hviskade Helson och grep krampaktigt om Siftlys arm.

— Honom? — frågade han förvånad. — Ja-så du menar din ...

— St ... icke så högt ... man kan höra hvart ord derinne.

— Nej, var lugn, — sade spelaren, — och sluta en gång med dessa galenskaper. — Om han också skulle komma hit ...

— Vet du hvar han är? — frågade den unge mannen häftigt, fastän med dämpad röst.

— Ja — der han icke kan göra dig något ondt. I alla fall är jag här för att tillbjuda dig någonting, som gifver dig makt att göra honom oskadlig, till och med om han i detta ögonblick inträdde i ditt tält. Jag hade aldrig kunnat komma till denna mina i en lägligare stund.

— Hvad menar du?

— Du har väl hört talas om ett mord, som för ett par dagar sedan blifvit föröfvadt på en af våra landsmän?

— Ja, Gudnås; den beprisade säkerheten ute vid minorna tycks ej bekräfta sig.

— Bah! — sade spelaren skrattande, — du skall snart vänja dig vid sådant der. Verlden vill nu en gång bli bedragen, och de som hjelpa till dermed, går det alltid väl. Sådant händer ju i de mest civiliserade länder på jorden; hvarför då icke äfven här i dessa vilda trakter som hvimla af Indianer, Mexikanare och lössläppta engelska deporterade. Det är ett underverk att dylikt icke händer oftare, och i sjelfva verket bo vi ju lika säkert här i våra tunna lärftstält, som hemma i våra välstängda stenhus. Icke desto mindre ha de goda medborgarne här i staden beslutit att förebygga

liknande brott för framtiden. Vi hade i går en sammankomst som du borde ha bevistat. Der blef öfverenskommet att välja till alcad en person med fast karakter och naturligtvis till födseln Amerikanare.

— Nå! Hvad rör det der mig?

— Hvad det rör dig? Jo mer än du kan föreställa dig. Medborgarne i Paradiset voro nemligen så kloka att de icke valde någon galning härifrån trakten, utan *dig* till sitt öfverhufvud.

— Mig? — ropade Hetson och for upp. — Du drömmer! Hvem känner mig här?

— Det gör jag, min gamle vän, och det är tillräckligt. Den som förstår sig på att leda folk kan få dem till allt hvad han vill, vare sig godt eller ondt. Jag föreslog dig, och du blef nästan enhälligt vald. Nu hålla de på att begrafva liket som hittades deruppe i bergen, men då de komma tillbaka skall du få en högtidlig bekräftelse på mina ord.

Hetson gick ett par slag öfver golfvet med armarna i kors. Derpå stannade han framför Siftly och räckte honom handen:

— Jag tackar dig, Siftly, för din vänskap, ty jag är öfvertygad att du har trott dig bevisa mig en tjenst dermed, men — jag kan ej mottaga det mig tillämnade förtroendet.

— Såå? och hvarför inte?

— Emedan . . . emedan jag troligen ej kommer att stanna länge här — ja kanske redan om ett par dagar bryter upp och far min väg. Om jag skulle passa till alcad är en annan fråga, men den behöfver ej ordas om nu. Du känner mig blott sedan ynglingaåren — se'n dess har jag blifvit annorlunda . . . mera otålig och mindre ihärdig. Till alcad, såsom jag tänker mig en sådan, behöfves här en person som intresserar sig för folkets sak — som lefver för och genom det. Jag tror derför att guldgräfvarne skulle bli föga belåtna med en sådan fredsdomare som jag.

— Vill du återigen resa bort? hvarthän?

— Det vet jag icke rätt sjelf. Jag hade föreställt

mig att lifvet härute skulle vara lugnare än jag finner det.

— Tag din hatt, — sade Siftly otåligt. — Hvad mera jag har att säga dig hör du bäst i fria luften, jag ser äfven att bordet är dukadt och vill ej hindra din fru att frukostera.

Hetson såg oroligt på honom, men gjorde som han sade. Han tog sin hatt och följde spelaren ut.

Då de kommo utanför dörren, tog Siftly honom utan krus under armen och drog honom med sig till en aflägsen gata. Der fortsatte han:

— Du vill således djupare in i bergen?

— Ja, — svarade Hetson efter någon tvekan, — men jag är icke riktigt säker om hvarthän.

— Tror du då inte, att du der springer midt i armarna på den du vill undfly?

— Vet du då hvar han är? — ropade Hetson häftigt.

— Nej, — svarade spelaren lugnt. — Hvem kan här i minorna säga om en menniska är här eller der. Här är ju en ständig ström från den ena guldplatsen till den andra. Du träffar honom här i dag, der i morgon och i öfvermorgon kanske med renseln på ryggen midt uti en skog, som han återigen lemnar följande dag.

— Och om han råkar mig, — om han råkar Jenny här?

— Så råkar du i den ledsamma förlägenheten att nödgas jaga honom en kula genom hufvudet, och det kunde alltid förorsaka obehagligheter — åtminstone så länge du lefver här som privat man.

— Hvad hjelpte det mig om jag vore alcad? — frågade Hetson och skakade på hufvudet.

— Hvad? — skrek Siftly, — då kan du ju göra *allt!* då kan du ju hålla honom och allt det öfriga packet från lifvet på dig, och att du icke skall sakna bistånd deruti, det kan jag försäkra dig om.

— Du talar i gåtor.

— Fördenskull att du icke bevistade samman-

komsten i går, och icke har hört de beslut som blefvo fattade der. Vi ha nemligen kommit öfverens om att icke längre fördraga att utländningarne göra våra berg osäkra — isynnerhet Mexikanare, Engelsmän och Irländare, hvaraf största delen äro löseläppta deporterade, som blifva hitsända från Australien. Den der Charles . . . hur var det han hette?

— Charles Golway.

— Den der Golway är äfvenledes en Engelsman — och inte är han en hederlig karl, ty då förföljde han ju icke en annans hustru. Så snart han blir synlig här — och det blir kanhända snart, var säker på det! — får han en uppmaning att på ögonklicket lemna stället, och Gud nåde honom då om han icke genast lyder. Men afslår du, och en annan blir vald till alcad, så ansvarar jag för ingenting. Med guld förmår man allt här i minorna, och få vi åter en sådan alcad som den förre behöfver herr Golway blott spendera några uns guld för att få tillåtelse att stanna qvar här. Folket är tillfredsställdt med lagparagrafen och skall gerna tillåta ett undantag, då alcaden går i borgen för honom.

— Siftly . . . om jag trodde . . !

— Var nu ingen narr, — sade spelaren. — Bättre tillfälle att skaffa dig lugn får du aldrig i verlden. Dessutom är du ju icke bunden här. När det faller dig in att resa, om fjorton dagar eller om en månad, hvem kan väl qvarhålla dig? Vi äro ju fria menniskor här, och enhvar kan gå och komma när han behagar — åtminstone alla Amerikanare.

— Och om jag nu mottog den mig tillämnade utmärkelsen?

— Då kunde du kasta alla bekymren öfver bord. Du får ej mycket att göra. Håll blott trofast tillsammans med Amerikanarne, dina egna landsmän. Men det faller ju af sig sjelf. Och behöfver du kraftfulla armar att understödja dig, så var säker att vi ej skola lemna dig i sticket.

— Följ mig tillbaka hem, — sade Hetson och

stannade. — Du äter frukost med oss, och jag frågar min hustru om hon skulle finna sig uti att stanna här för någon tid.

— Jag tackar dig — jag har redan ätit frukost, — sade Siftly, — och hvad din hustru beträffar, så skall hon icke i hela Kalifornien finna vackrare omgifning än här. Jag har genomvandrat så väl de sydliga som de nordliga minorna, men ingenstädes funnit en så förtjusande dal som denna. Våra kära landsmän, som alltid äro särdeles lyckliga att hitta namn, kunde aldrig ha utfunderat något mera träffande än detta.

— Så följ mig åtminstone.

— Mycket gerna; men förut få vi lof tala ett ord med dem som komma der. De hafva redan sett oss och veta att jag denna morgon skulle uträtta mitt ärende till dig. Om vi nu ginge in i tältet såge det ut som vi ville undvika dem. Men ju mera djerft man straxt från början möter sådana här äfventyrare, desto bättre. Du känner ju till detta slags folk?

Hetson stannade villrådig, ty han visste verkligen icke hur han skulle göra, om han skulle mottaga platsen eller ej. Siftly afskar honom i detta ögonblick återtåget. Han började vifta med hatten och ropade åt Amerikanarne:

— Holla, gossar! kom hit och låt mig få presentera en ny alcad för er.

— Siftly, du tvingar mig till någonting som jag kanske . . .

— Aldrig skall ångra, — afbröt spelaren honom leende. — Tvärtom, skall du tacka mig derför, och vårt Paradis skall befinna sig väl deraf.

Han hann icke säga mera, ty Amerikanarne närmade sig redan, och bland dem sheriffen. Han gick fram till Hetson, tryckte hans hand och sade öppenhjertigt:

— Herr Hetson, det gläder mig att ni har mottagit vår kallelse. Något särdeles lugnt lif kommer ni visserligen ej att få, ty här drifver allehanda slags folk omkring, de der kunna gifva en nog att beställa. Men

hålla vi bara riktigt ihop, så behöfva vi ingenting frukta. Jag är sheriffen på stället och mitt namn är Hale.

— Herr Hale, — svarade Hetson förläget; — den mig tillämnade äran har i hög grad öfverraskat mig. Jag är så okänd i er lilla stad, att jag . . .

— Om förlåtelse, — sade sheriffen. — Jag tror att ni föreställer er saken annorlunda än den verkligen är. Det är förbannadt liten ära som väntar er. Något värre pack, än det som finnes här i trakten, låter knappt tänka sig. Men det gör ingenting; vi ha också hederligt folk här, äkta Amerikanare, och med deras bistånd skola vi nog hålla de andra ifrån oss.

— Nå i Guds namn då, — sade Hetson och besvarade hjertligt hans handtryckning. — Var förvissad, min bästa herr Hale, att jag sätter högt värde på *det* förtroende ni visar mig.

— Då är således saken afgjord, — tillade sheriffen. — Om ni icke har någonting deremot kommer jag litet längre frampå dagen in till er, för att gemensamt med er se igenom de papper den gamle majoren lemnat qvar. Ni skall ej behöfva skrifva mycket, så vida ni icke sjelf vill det, ty vi afgöra för det mesta all*ting* muntligen. Imellertid måste vi genast sända en anmälan till grefskapsrätten för att erhålla stadfästelse på valet; först derefter inträder ni lagligen i er befattning.

— Gör hvad ni finner för godt, herr Hale, — sade den nya alcaden, — och kom ihog att jag åtminstone i början är i starkt behof af er praktiska erfarenhets hjelp.

— Det står jag nog ut med, herr Hetson, — sade Hale innerligt. — Den praktiska utöfningen är blott en bisak. Hufvudsaken är att ni förstår juridiken och har hjertat på rätta stället.

— I de begge punkterna hoppas jag ni skall *bli* nöjd med mig.

— Desto bättre för oss alla, — svarade sheriffen, nickade vänligt åt den nya alcaden och gick gatan fram till sitt eget tält.

GULD!

ELLER

LIFVET I KALIFORNIEN.

AF

F. GERSTÄCKER.

ÖFVERSÄTTNING FRÅN TYSKAN.

Sednare Delen.

STOCKHOLM.
ALBERT BONNIERS FÖRLAG.

STOCKHOLM.
NORBERGSKA BOKTRYCKERIET, 1862.

FÖRSTA KAPITLET.

Kineserna.

Sedan Hetson hade mottagit aleadvårdigheten — han visste knappt hur det hade tillgått — skulle han gerna ha velat taga Siftly med sig hem för att af honom få reda på ett och annat. Men denne som nu fått sin vilja fram, nemligen att en person blifvit vald som han trodde mjuk som vax i hans händer, föredrog att begagna tiden bättre och att tala med Smith om andra angelägenheter som intresserade honom mera. Hans goda stjerna hade fört honom till Paradiset i ett gynnsamt ögonblick och att draga fördel deraf var han just rätte mannen.

Hetson vexlade några vänliga ord med Amerikanarne som omgåfvo honom. Derpå kom Briars och lade beslag på honom och fordrade att han skulle upptaga det dagen förut väckta förslaget och foga anstalter till utländningarnes bortvisande.

Men Hetson var icke den som två gånger lät öfverrumpla sig och svarade derföre den unge hetlefrade mannen, att så snart han från grefskaperätten fått mottaga sin utnämning skulle han straxt sammankalla alla medborgarne af de Förenta Staterna till ett möte. Men dessförinnan kunde och vågade han icke taga något beslut. Dock ville han under tiden med Sheriffens bistånd träffa förberedande åtgärder.

Icke riktigt nöjd med sig sjelf återvände han till sitt tält. Han fann sin hustru tillsammans med Manuela — den sednare badande i tårar.

— Hvad i all verlden står på? — utropade han orolig. — Hvad har händt, Jenny? har någon . . .

— Lugna dig, bäste Frank, — sade den unga frun småleende. — Det är blott stygga aningar som plåga det stackars barnet. Hon fruktar att hennes fader ånyo skall hängifva sig åt sin fordna passion.

— Jag förstår icke . . .

— Hon har i morse, här i vårt tält, sett den person som mer än alla andra har förfört och utplundrat hennes fader.

— Här i tältet?

— Han frågade efter dig och talade sedan med dig härinne. Som jag tror gick du i sällskap med honom härifrån.

— Siftly? — ropade Hetson, förvånad och nästan förskräckt. — Det är icke möjligt.

— Siftly heter han! — försäkrade Manuela. — Af alla de uslingar som guldtörsten lockat till denna trakt, af alla skurkar som lifnära sig genom att spela falskt, är han den aldra uslaste.

— Det är icke möjligt, kära barn, — sade Hetson, denna gång förskräckt på allvar. — Jenny, hon menar den landsman, denne ungdomsvän till mig, som vi träffade straxt efter vår ankomst till San Francisco och som hjelpte oss att få rum der.

— "Ungdomsvän!" — suckade Manuela. — Den mannen har ingen annan vän än guldet. Det är han ensam som har gjort min stackars fader så eländig som han nu är. Jag har på mina knän bönfallit att han skulle hålla sig ifrån honom, tilldess slutligen — en mörk rodnad färgade den unga flickans kinder, då hon tänkte på detta förfärliga ögonblick; hon vände sig rysande bort och dolde ansigtet i sina händer.

Hetson hade kastat sig ned på en stol och syntes försänkt i djupa tankar. Mycket i Siftlys uppförande, som han förut icke fäst sig vid, framstod plötsligt i en

annan dager. Om Manuela verkligen skulle ha rätt? Om denne man . . . han for upp från stolen och gick häftigt fram och tillbaka i tältet; slutligen stannade han framför Manuela och sade vänligt:

— Lugna er, Manuela! Jag vill icke tro att Siftly är så svart som ni skildrat honom eller som han förekommer er . . .

— O, sennor! — ropade Manuela, — gifve Gud ni aldrig måtte erfara det!

— Godt, — sade Hetson vänligt, — låt oss antaga att han är spelare och till och med falsk spelare samt äfven att han förledt er fader till spel, så behöfva vi ej frukta att det skall hända nu igen. Skulle han göra något sådant försök skall jag sjelf tala med honom och bedja honom lemna den gamle mannen i fred, om icke för er skull, så för min, och så mycket tror jag mig förmå öfver honom att han icke skall afslå denna bön. Är ni nöjd nu?

— Jag måste väl vara det, — hviskade Manuela. — Men lika gladt som mitt hjerta slog då vi först kommo till denna friska herrliga trakt, der jag trodde oss frälsta, lika beklämd känner jag mig nu, sedan jag i morse fick se hans afskyvärda anlete. — Jag anar att en fara hotar, men om det är mig eller någon annan, det vet jag ännu icke. Jag önskar att jag kunde fly — fly så långt mina fötter kunde bära mig — blott för att undkomma honom.

— Sade han något till er i morse?

— Nej, inte ett ord — han helsade blott på mig, men hans blickar förvandlade mitt blod till is.

— Hvad tänker du om honom, Frank? — frågade hustrun sakta.

— Jag vet verkligen icke hvad jag skall tänka, — svarade han; — men det kan jag försäkra er begge två att ni ingenting ha att frukta från det hållet.

— Ack, undvik honom, Frank, — bad Jenny. — Manuela skulle visst icke ha anklagat honom om hon ej haft visshet. Om du ej har något särskilt intresse

vid att stanna qvar här, så låt oss fara härifrån, om ej för annat, så för den stackars Manuelas skull.

Hetson teg. Han visste ej hvarför en så besynnerlig oro bemäktigade sig honom och han skulle gerna velat uppfylla sin hustrus bön, om han icke ansett sig bunden af sitt löfte. Alcadbefattningen fängslade honom väl icke för alltid vid denna plats, men hvad skulle hans landsmän tänka om honom om han efter hvad som föregått på morgonen genast fore sin väg? Han blygdes för att resa — åtminstone nu! Kunde icke äfven just det som höll honom qvar bidraga att lugna hans hustrus och Manuelas fruktan? Han gjorde derför våld på sig sjelf och svarade småleende:

— Var icke orolig, bästa Jenny, faran är ej så stor som du tror. Om jag än icke för närvarande kan uppfylla din önskan och lemna Paradiset, så ha likväl dess invånare sjelfva just i dag gifvit mig makt att aflägsna hvarje fara och obehag ifrån er. Jag har nemligen blifvit vald till alcad här och mottagit det.

— Kommer icke det att störa det lugn du hoppades finna här? — frågade Jenny.

— Visserligen, men så får jag äfven någonting att göra, då deremot i längden fullkomlig sysslolöshet blefve outhärdlig. I det hela har alcaden blott att afgöra små tvistigheter guldgräfvarne emellan, och dem är ingen svårighet att få bugt med. I svårare mål tillsättes en jury, och mål som röra lif och död afgöras af högre rätt.

— Men denne Siftly?

— Honom skall jag hålla ett vaksamt öga på — sade Hetson. — Om han verkligen är sådan som Manuela anser honom vara, hoppas jag med godo få honom att ändra sig, och det måste han då han märker att annat icke duger, — tillade han med allvar och eftertryck.

— Nu börjar jag också att bli rädd för honom, — sade fru Hetson.

— Det behöfver du inte, Jenny, — sade han leende. — Siftly har länge vistats i de vestra staterna

bland råa menniskor, och det har inverkat på hans umgängessätt. Jag tror likväl icke att han är någon elak menniska, och hoppas framtiden skall utvisa att jag icke misstagit mig.

Här blef samtalet afbrutet af sheriffen som kom för att tala med den nya alcaden om embetsgöromålen, och fruntimren drogo sig undan till sina afdelningar i tältet.

Den upprörda sinnesstämning, hvari Paradisets invånare föregående dagen hade befunnit sig, var nu öfver, och desamma som i går höllo de häftigaste talen, liksom ville de med eld och svärd utrota fremlingarne, arbetade nu aldra flitigast med sina skoflar och tycktes ej komma ihog någonting annat. Begäret efter guld är mäktigare än allt annat och folket kände sig lugnadt genom medvetandet att ha valt en alcad. Åt honom lemnade de att utföra hvad som återstod och ville icke sjelfva förspilla mera af en dyrbar tid som kunde bättre användas. Sjelfva Briars, som var den hetsigaste af hela församlingen, hade återvändt till sin "claim". Han hade just i går hunnit ned till det guldhaltiga jordlagret och var nyfiken att erfara om den skulle gifva honom lön för hans möda.

Knappt tjugo steg ifrån hans claim arbetade ett kinesiskt bolag, om hvilket ryktet förtäljde att det hade fått mycket guld. Men Kineserna sjelfva gjorde ingen klok på hur det förhöll sig. Dels förstodo de icke engelska språket och dels blefvo de lika litet förstådda af de andra.

Den enda af dem som förstod en smula engelska var hufvudmannen för bolaget, en bredaxlad Kines i blå tröja och med en lång kolsvart hårpiska på ryggen. Han ombesörjde också alla inköp för kamraterna och var den ende som hade något att göra med Amerikanarne. Men hvad han köpte betalade han alltid kontant, och om man gjorde honom någon annan fråga besvarade han den alltid med några obegripliga strupljud. Han rådde ju icke för, om man då icke kunde förstå honom.

Siftly hade samma morgon haft ett långt samtal med Smith och sedan begifvit sig ut för att se sig om i trakten. Han hade stannat en lång stund och betraktat Kinesernas temligen djupa grufva; men då han trädde fram till kanten af densamma undgick det icke hans uppmärksamhet att en af Kineserne hastigt dolde någonting, hvilket såg ut som ett kärl med uppgräfda guldkorn. Den hastighet, hvarmed kärlet öfvertäcktes, befästade hos Siftly öfvertygelsen att Kineserne voro på rätta stället.

— Hur går det för er der nere? — ropade Siftly till dem. Kineserne sågo upp, men ingen af dem svarade. De petade blott med sina små knifvar i väggarne och höllo upp med det egentliga arbetet så länge den hvita mannen stod der. — Nå, kunna ni inte öppna munnen, ni piskperuker dernere! — skrek Siftly. — Jag hoppas snart få upplefva den dag, då man skall få munlädret i gång på er! — Men det hjelpte icke. Kineserna låtsade som de alls icke visste att han fanns till. — Ni hundar, — skrek han till dem, — jag skall minsann lära er att göra narr af folk, jag. — Han svepte sin kappa om sig och gick ifrån dem.

I detsamma hörde han någon i närheten utstöta en mängd eder och förbannelser. Måtte djefvulen anamma detta förbannade land! · låt det. Det var ingen annan än Briars, som kommit i raseri deröfver att hans letande efter guld misslyckats.

— Det var en kristlig önskan, — sade Siftly leende; — men säg mig, kan detta stackars landet rå för att ni icke träffat på rätta stället?

— Rätta stället! — härmade Briars. — Hvar är det? Visa mig det, min gunstig herre, om ni är så förbaskadt klok som ni låtsar vara. Fan tage hela Kalifornien. Ack, om jag aldrig hade satt foten på denna fördömda jord. Här släpar man från morgon till afton och gräfver den ena gropen djupare än den andra — och ändå räcker det knappt till torrt bröd.

— Ni bär er inte heller klokt åt.

— Drag åt helvete! — skrek han allt ursinnigare.

— Jag har inte begärt ert råd. När jag kommer i behof deraf skall jag skicka bud efter er.

— Tack skall ni ha! — sade Siftly hånleende. — Men kanske behöfver ni mig bättre nu.

— Jag skall ge er ett godt råd, — hväste Briars i största förbittring. — Jag är icke i lynne att skämta med för närvarande; och om ni vill ert eget bästa, så maka er härifrån ju förr desto hellre. Men vill ni nödvändigt stanna qvar, så pina icke mina öron med ert prat, ty med mig kommer ni inte långt.

— Nå-nå! kamrat, låt det nu vara godt igen! — sade Siftly, som insåg att han kunde draga nytta af Briars för sina planer just i den sinnesstämning, hvari Briars nu befann sig. — Ni höll i går afton ett så vackert tal om "det blod våra förfäder ha gjutit för vårt fosterland".

— Det var väl också fan, — tjöt guldgräfvaren alldeles utom sig, och i detsamma hoppade han med ett enda språng upp ur grufvan och stod i nästa ögonblick boxfärdig framför den som trots hans varning hade vågat ånyo reta honom. — Om ni är karl, så gör er i ordning på ögonblicket, — ropade han. — Jag skall minsann med båda näfvarne skrifva er på näsan hvad jag tänker om er.

— Ni är alltför god, — sade Siftly skrattande, utan att röra sig ur fläcken. — För närvarande kan jag icke antaga ert tillbud. Inte har jag heller kommit hit för att slåss med er, utan för att tillbjuda er min hjelp, och hoppas förtjena bättre tacksamhet än ett blått öga.

— Är det någon som begärt er hjelp? — frågade Amerikanen trotsigt.

— Prata nu inga dumheter längre, — sade spelaren förargad och skakade på hufvudet. — Vi prata bara onödigt bort tiden, och för resten tycker jag att vi Amerikanare borde vara de sista att börja gräla och vexla skällsord med hvarandra.

Briars mätte sin förmätna motståndare med en lång blick, och visste ej rätt om han skulle tro det

vara feghet som talade ur hans mun, eller hvad det kunde vara. Siftly lemnade honom dock icke länge i ovisshet, utan fortfor:

— Hvarför gräfver och arbetar ni här, der intet guld finnes, och låter de fördömda fremlingarne här bredvid er ösa guld med fulla händer?

— Det var ju det *jag* sade! — sade Briars buttert. — Men var det inte ni sjelf som föreslog dem en alcad och derigenom splittrade våra krafter?

— Deri har ni rätt, min vän; jag kom just med det förslaget för att vi skulle kunna hålla alla våra krafter tillsammans. Hetson är just den man vi behöfva, och i allt som rör amerikanska intressen kunna vi tryggt förlita oss på honom. Mina egna åsigter om saken ämnar jag genast på ögonblicket ha nöjet meddela er. Säg mig först, hur långt ha fremlingarne tillstånd att utsträcka sina claims?

— Efter min tanke ha de alldeles ingen rättighet till några sådana, — sade Briars med en ed. — Icke en fotsbredd skulle de få råda öfver om det gick efter min vilja.

— Det finnes ju en lagparagraf som stadgar hur långt hvarje claim får sträcka sig?

— Man antager vanligen 12 fot per man.

— Godt, — sade Siftly. — Här bredvid arbeta några Kineser. Om de gräfde på två håll, kunde de möjligtvis hafva rättighet att vara så många, men de arbeta alla tillsammans, och den ena af dem liknar den andra som två droppar vatten.

— Aha! men de få visst icke mycket för sitt besvär, — mumlade Briars.

— Tror ni det? — frågade Siftly. — Jag såg likväl just nyss, med mina egna ögon, hur de upptogo stora guldklimpar ur jorden. De behöfde blott använda sina knifvar.

— Åh, det är ovärdigt, — ropade Briars och stampade med foten. — Och det skola vi tåla?

— Hvem säger det? Har ni lust, så gå vi öfver till Kineserna, och om platsen behagar oss, så vet jag

inte hvem som skulle kunna hindra oss från att arbeta der. Åtminstone skulle icke Kineserna kunna det.

— Huru många äro de? — frågade Briars som straxt gick in på planen.

— Bah! hvad gör det om de också skulle vara ett dussin? — svarade Siftly hånfullt. — De äro fega allihop, och två sådana män som vi kunna alltid sköta ett sexdubbelt så stort antal.

— Men hvad skall den nya alcaden säga?

— Han är ännu inte utnämd af County-Court. I alla fall tar jag hela ansvaret på mig.

— Då är jag er med hull och hår, och skulle det komma till slagsmål tar jag halfva dussinet på min lott.

— Har ni alls icke fått något i er claim?

— Inte det minsta! inte till en konjak en gång, oaktat jag i tre dagar har arbetat som en häst för att förtjena något.

— Godt. Nu kommer skörden. Framåt, så att ingen annan må gå oss i förväg.

Briars lät icke säga sig det två gånger. Han gnuggade händerna och log af förnöjelse medan de tillryggalade den korta vägen till Kinesernas grufva. Briars ansåg det för sin rättighet att drifva bort dessa fremlingar, ty landet tillhörde ju Amerikanarne som i blodig strid eröfrat det från Mexikanarne. Alla andra vore ju derföre blott inkräktare, hvilka borde tillbakavisas till sitt eget land.

Kineserna arbetade under tiden obekymrade i sin claim, utan att vidare tänka på Amerikanen, som en stund hade stört dem i deras flit.

Det var icke heller något ovanligt att folk kom och såg på dem, isynnerhet sedan ryktet utspridt att de funnit en gifvande plats.

Hufvudmannen för bolaget deltog sällan i gräfningen, men skötte vanligtvis vaskredskapen. En stund efter Siftlys bortgång hade han stigit upp ur grufvan och gått till en närbelägen, der ett annat bolag af hans

landsmän arbetade. Han hade varit så omtänksam och medtagit det guld som de på morgonen hade uppgräft. De qvarvarande arbetade imellertid med stor flit, och det visade sig snart att Siftly icke hade haft orätt då han sade att platsen var mycket god. De skyndade sig derföre så fort som möjligt att få grufvan tömd.

Då de som bäst höllo på härmed, återkom spelaren med Briars. Denne kastade blott en hastig blick ned i grufvan förrän han utropade:

— Kors för fan! de vada ju i bara guld, under det att vi som ega denna jord få ingenting! Bort med er, annars skall jag fan tag mig sätta benen i gång på er!

De fem sönerne af det himmelska riket sågo förskräckta upp, då de hörde den barska och råa rösten. De gömde imellertid blott undan sitt guld och fortsatte sitt arbete.

— På det viset kommer man ej ur fläcken med dem — sade Siftly. — Det der har jag redan försökt, men vi kunde få stå här och prata tills i morgon bittida utan att få ett ord ur munnen på dem. Dem måste man behandla på annat sätt. — Under det han talade tog han en sten som låg honom närmast och kastade den ned på ryggen af en Kines.

— Upp med er! Ha ni förstått mig, eller skall jag tala ännu tydligare?

Den Kines som stenen träffade uppgaf ett skrik, hvari de öfrige instämde. Amerikanarne förstodo ej hvad det skulle betyda, och Kineserna gjorde ingen min af att stiga upp.

— Nu skall fan ta er allesamman! — ropade Briars. — Jag får lof att hoppa ned till dem. I detsamma lade han sin hand på kanten af grufvan och stod med ett hopp nere bland Kineserne i den 12 fot djupa grufvan.

Här begagnade han sina näfvar så kraftigt att han troligen skulle ha bortjagat dem alla, om icke Kinesernes uppsyningsman i detta ögonblick hade kommit till

stället. Han såg genast hvad som föregick och frågade på dålig engelska Siftly hvad det skulle betyda.

— Hvad det skall betyda? — upprepade spelaren skrattande. — Det skall jag gerna säga dig. Denna plats tillhör oss. Ni ha ingen rättighet att arbeta här, och jag råder er att dra er tillbaka i godo om ni inte vill utsätta er för något som är ännu värre.

— Platsen är min — sade Kinesen. — Jag har betalt två dollars . . . Alcaden . . . jag nummer!

— Du? jag hade så när sagt något, men det är inte värdt att spilla flera ord på er. *Allons! vamos*, begriper du? och dermed tog han honom i kragen, vände omkring honom och ville skuffa honom åt sidan; men Kinesen, som sjelf var starkt byggd och icke så feg som hans kamrater, rusade på Amerikanen och gaf honom en duktig stöt, så att han for baklänges ett par tre steg. Marken var här ojemn och dessutom full af gropar, gräfda på försök. Siftly förlorade jemnvigten och störtade baklänges ned i ett sådant hål, omkring åtta fot djupt. Kinesen frågade icke derefter, sprang fram till kanten af grufvan och ropade nedåt:

— Du der . . . Amerikan . . . upp med dig, fort! . . . förstår du mig?

— Jaså, säger du det, fördömda slyngel? — ropade Briars. — Önska icke att jag skall komma upp till dig, ty då slår jag skallen itu på dig. Siftly! hitåt Siftly! hvar är ni Siftly? Gif den skallige mannen en ordentlig lugg å mina vägnar!!

Han hade knappt utsagt dessa ord förrän Siftly, fradgande af raseri öfver att ha blifvit så behandlad af en föraktad Kines, rusade på sin motståndare.

Kinesen kände att han icke var honom vuxen. Han försökte taga fotfäste med fötterna för att åtminstone kunna stå emot första anfallet och uppgaf med detsamma ett genomträngande och egendomligt skrik.

Hade Briars ej förut kunnat få Kineserna upp ur grufvan, så var detta skrik nog att ögonblickligt få upp dem. Utan att kasta en blick på Amerikanen klättrade de uppåt som kattor, men innan de ännu hunnit komma

riktigt upp hade Siftly med ett våldigt slag sträckt uppsysningsmannen till marken. Den första som ville skynda honom till hjelp fick ett dylikt slag med samma påföljd, och då Briars nu kom till, samt några andra Amerikaner, ditlockade af skriket, närmade sig, så togo Kineserna förskräckta till flykten.

Siftly, som ännu var utom sig af raseri öfver den medfart han lidit, kastade sig öfver den afsvimmade Kinesen, slingrade hans långa hårfläta om sin venstra hand och bad Briars låna honom en käpp.

— En käpp? Hvar skulle jag få den ifrån? — svarade denne. — Gif honom några duktiga rapp af hans egen stångpiska.

— Det har ni rätt i — jublade Amerikanen och upptog sin knif ur fickan.

— Siftly! för Guds skull intet mord! — sade Briars och sprang förskräckt fram till honom.

— Var inte rädd, jag skall bara kapa hårtotten af honom — skrek Siftly med ett hånskratt, och med ett par snitt skiljde han den stackars Kinesen från hans skalliga hufvuds prydnad, tog hårpiskan i högra handen och begynte obarmhertigt piska honom.

Flere Amerikaner och några Fransmän hade imellertid närmat sig. Det dröjde ännu en stund innan Siftly kunde beqväma sig att släppa Kinesen. Han kastade hårpiskan på sitt offer, berättade för de kringstående hur han blifvit behandlad och svor en dyr ed att han skulle gifva hvarje Kines som kom honom för nära ett skott krut. Derefter stego han och Briars ned i grufvan för att njuta frukten af det föröfvade våldet.

De öfriga guldgräfvarne brydde sig icke vidare om saken — det var en *affär* som de begge parterna kunde afgöra sinsemellan *bäst* de gitte — och sedan de hade sett att Kinesen icke var död, utan endast afsvimmad — den andre hade redan återhemtat sig och sprungit sin väg — gingo de skrattande och likgiltiga derifrån.

Blott ett par Fransmän stannade qvar hos den stackars Kinesen. De hemtade vatten och stänkte ho-

nom i ansigtet med, tills de sågo att sansen började återkomma. Att icke någonting annat felades honom insågo de genast. De skämtade öfver den afskurna hårpiskan, och då han försökte resa sig upp gingo de äfven sin väg, liksom de andra. Tala med honom kunde de ändå inte, och hvartill tjenade det att längre förspilla tiden?

Det dröjde en temligen lång stund innan den af slagen bedöfvade stackaren återfick full besinning. Men knapt hade medvetandet börjat infinna sig förrän han af gammal vana ofrivilligt tog efter hårflätan, som är Kinesens största rikedom. Med ett ångestrop stod han i en hast på fötterna, då han upptäckte nidingsdådet. Förtviflad skar han tänderna, och ögonen hotad eatt vilja spränga sina hålor. Med ett par språng ilade han till grufvan, der Amerikanarne redan arbetade af alla krafter.

Hvad han ropade dit ned kunde ingen af dem förstå, men af hans hotande åtbörder kunde de åtminstone begripa att det just icke var välsignelser. Siftly drog upp en revolver ur fickan, spände hanen, riktade på Kinesen och svor att om han icke skyndade sig bort skulle han krossa hufvudskålen på honom.

Kinesen qvarstod ett ögonblick, trots pistolen, i samma hotande ställning. Slutligen betänkte han sig dock, vände långsamt om, tog upp hårpiskan, som ännu qvarlåg på marken, och band den som ett skärp om lifvet. Han såg sig om efter kamraterna, och då han upptäckte dem vid deras andra grufva gick han långsamt dit, stannade hos dem några ögonblick och aflägsnade sig derpå, åtföljd af alla de andra.

ANDRA KAPITLET.

Don Alonzo.

Kineserna gjorde intet försök att återfå sin frånröfvade egendom. De tycktes icke ens mera tänka derpå, utan drogo sig tillbaka närmare Mexikanerne. Snart spridde sig bland de sednare ryktet att Amerikanarne hade begynt fördrifva fremlingarne från deras claims och att de hade svurit att förjaga dem alla.

Händelsen gjorde att vid samma tid en Amerikansk skatteindrifvare, hvars ankomst man länge fruktat, anlände till Paradiset. Afsigten med hans ankomst var att pålägga alla utländningar en hög skatt och att indrifva densamma.

Så snart Mexikanerne erforo detta upphörde de med sitt arbete och samlade sig i sitt läger, som var beläget öster om slätten. Ridande bud utsändes åt flera håll i bergen, men någon vidare demonstration företogs ej.

Fransmännen blefvo äfven oroliga öfver skatteindrifvarens ankomst och drogo sig tillsamman. De hade förut lugnat hvarandra med att talet om en skatt som skulle påläggas dem blott vore ett tomt hot och blindt alarm; men nu, då det visade sig vara fullt allvar, beslöto de att under inga vilkor utbetala denna orimligt höga pålaga.

Hetson, den nya alcaden, visste ingenting om allt detta. Hans göromål hade hela eftermiddagen hållit honom qvar i tältet. Skatteindrifvaren hade varit hos honom för att genomse förteckningarne på claims-innehafvarne, och Hetson kom snart underfund med att hans mening var att vältra hela detta förhatliga arbete öfver på honom och sheriffen. Han skickade derför bud på

sheriffen och underrättade honom om att han skulle få den äran att inkassera den månatliga afgiften af tjugo dollars per man; men Hale undanbad sig den äran och ville icke höra talas derom. Det hjelpte icke att Helson höjde på axlarne och förklarade att då lagen nu en gång var utfärdad af autoriteterna i San Francisco, måste den efterkommas. Sheriffen svarade att det var uppbördsmannens göromål att ombesörja inkasseringen, och att han finge se sig om hur han kunde indrifva penningarne. — Den som ger sådana lagar, borde sjelf handhafva dem, påstod han. Han omtalade nu för Helson att det var stor oro i lägret och att Mexikanerne hade dragit sig undan åt bergen, hvarifrån man utan tvifvel skulle få höra af dem. Han glömde ej heller att berätta huruledes alcadens vän Siftly och den mindre välkända Briars voro de som hade gifvit anledning till dessa ledsamheter.

— Huru många Amerikaner äro vi här? — frågade alcaden efter något begrundande.

— Högst tjugo som vi kunna lita på — brummade Hale, — och kanske hundra Fransmän och ett par hundra Mexikaner — för att icke tala om Tyskarne.

— Tror ni Tyskarne skola göra gemensam sak med dem?

— Nej, jag tror snarare att de skulle ställa sig på vår sida. På åtskilliga af dem kan jag lita.

Herr Slocum, uppbördsmannen, följde med spänd uppmärksamhet detta samtal och hade blifvit alldeles blek. Han sade:

När lägret är i uppror kan jag naturligtvis icke uträtta mitt uppdrag. Det är derföre bäst att jag genast återvänder till "Golden bottom" och anskaffar biträde derifrån.

Sheriffen kastade en föraktlig blick på honom, men sade ingenting. Hetson tog ordet:

— Det hoppas jag ni vid närmare besinnande icke skall göra. Er pligt både som embetsman och som ombud från San Francisco bjuder er att stanna här och

afbida hur det gestaltar sig och om vi icke sjelfva förmå att upprätthålla ordningen.

— Men om tvåhundra Mexikaner och trehundra Indianer . . .

— Ännu har ingen vägrat att utbetala afgiften åt er, och ännu har ni ej heller försökt kräfva någon här. Om ni således redan anförde klagomål, vore det ett oförsvarligt lättsinne som kunde medföra ledsamma följder. Sjelf gillar jag visserligen icke denna höga beskattning, och allt hvad jag hört under min korta vistelse härstädes stadfäster hos mig den öfvertygelsen, att herrarne i San Francisco ha fastställt den nya afgiften efter öfverdrifna rykten och icke i förhållande till guldgräfvarnes *verkliga* förtjenster. Då nu imellertid förordningen en gång är gifven måste vi alla Amerikaner bjuda till att upprätthålla den, åtminstone så länge tills det blir möjligt att föranstalta en ändring af den. För närvarande kunna vi icke göra mera, ty att nu sätta den i verkställighet skulle blott reta och förbittra sinnena, utan att medföra någon nytta.

— Bravo! — sade sheriffen och nickade vänligt åt sin förman. Så är äfven min tanke. Ni har riktigt slagit spiken på hufvudet. Saken har ingen fara, blott vi sjelfva kunna hålla packet i tyglarne. Men om dessa öfvermodiga sällar just i detta ögonblick reta upp fremlingarne ännu mera, ansvarar jag för ingenting, ja jag skulle till och med icke förtänka de sistnämde om de slogo igen.

— Men — sade den förskräckte herr Slocum — under dessa omständigheter kan jag likväl icke indrifva skatten. Jag kunde utsätta mig för den största fara.

— Det faller af sig sjelf att ni ej kan börja dermed i dag — svarade Hetson. — Ni har ju dessutom icke ännu era förteckningar färdiga. Gör dem i ordning i dag; till i morgon hinner väl oron att sakta sig. Talar man beskedligt vid det här folket, så tror jag icke att de skola göra er den minsta förtret.

— Blott den att de löpa till skogs ifrån honom — sade Hale leende. — De som tycka att afgiften är för

hög behöfva blott gifva sig ut i bergen — der kan icke fan sjelf leta rätt på dem. Inte annat än jag kan förstå, är det nu förbi med vårt fredliga lif i minorna, och jag önskar den nya pålagan fan i våld. Ledsamt att ni tog er fru hit upp med er — fruntimren ha förmodligen hört hvartenda ord.

— Nej, — sade Hetson — de äro ute på en liten promenad, och de skola heller icke få veta någonting härom förr än man icke längre kan dölja det för dem. Det är icke nödigt oroa dem på förhand. Jag hoppas i alla fall att det stannar vid denna demonstration. Men jag måste bedja er, herr Hale, att skaffa närmare upplysningar, isynnerhet om affären med Kineserna. Ni är så lugn och förståndig, herr Hale, och jag vet att jag kan förlita mig på er.

— Jag tror att er vän, herr Siftly, inte har gjort oss någon tjenst dervidlag — sade sheriffen.

— Det tror jag icke heller — sade Hetson allvarligt. Om Kineserna ha lidit någon oförrätt må de blott vända sig till mig, och jag skall nog skaffa dem deras rätt.

Sheriffen såg förvånad upp på domaren; han visste icke om det var skämt eller allvarsamt menadt. Men Hetson hade vändt sig bort för att se igenom åtskilliga papper, och Hale höll just på att lemna tältet för att utföra sitt uppdrag, då Hetson ännu en gång vände sig till honom med orden:

— Apropos, herr Hale, har ni i dag sett något till min tältkamrat, Spanioren Roncz eller don Alonzo, som han kallas här? Han måtte väl icke ha slutit sig till Mexikanerna?

— Han! — sade sheriffen leende — nej, det tar jag honom fri för. Det är en klok och allvarsam gammal man. Han arbetar sedan i går i en af de små grufvorna deruppe. Om han får något vet jag inte, men platsen ser icke illa ut.

— Skulle ni händelsevis komma der förbi, så var god och helsa honom från mig att icke dröja länge borta i afton — jag har något att säga honom.

Sheriffen nickade samt lemnade alcaden och uppbördsmannen vid deras göromål.

Hale hade icke öfverdrifvit den berättelse han nyss afgaf för alcaden. Indianernes närvaro syntes äfven hafva något att betyda. De hade qvarlemnat sina hustrur och barn i bergen; männen voro alla beväpnade, några hade målat sig och prydt sig med örnfjädrar, och det såg ut som de hade beredt sig på ett krigståg. Hale vågade sig likväl midt in ibland dem, och ingen tycktes tänka på att göra honom något ondt, fastän de alla stodo stridsfärdige med pil och båge. Men på hans frågor svarade ingen.

De hade lägrat sig gruppvis på den långa bergsryggen som i norr begränsade dalen. Höfdingen syntes icke till för ögonblicket. Bud sändes emellanåt öfver till Mexikanerne, med hvilka de tycktes stå på god fot. Då Hale ville gå in i Mexikanernes läger för att se hvad de hade för sig, blef han afvisad af några beväpnade män som genast gingo honom till mötes. De voro på intet vis ovänliga mot honom, men de förklarade rent ut att han icke hade någonting der att göra och att han skulle gå sin väg. Nästan allt arbete hade upphört.

Af allt detta slöt Hale att något ovanligt var i görningen. Det behöfdes blott den ringaste anledning för att bringa oroligheterna till utbrott.

Sedan försökte herr Hale att få reda på de misshandlade Kineserne. Allt hvad han hörde förvissade honom om att Siftly var den anfallande och att de hade lidit skamlig orätt. Men Kineserne voro försvunna. Ett par Amerikaner hade sett dem tåga bort längs med den lilla bäcken; vidare visste ingen det minsta besked om dem. Förmodligen hade de begifvit sig upp åt bergen, der ingen skulle kunna få reda på dem.

Aftonen inbröt utan att någon gynnsam förändring hade inträffat. Siftly och Briars jublade i sitt öfvermod öfver att de hade jagat bort de stackars Kineserna från deras grufva, hvarest röfrarne hade skördat ett rikt byte.

Det hade redan varit mörkt en timmas tid, då Briars och Siftly återkommo från Kineserues claim. Medan Siftly satte sitt röfvade guld i säkerhet gick Briars in i ett tält för att supa upp det han så lätt hade förtjenat. Här spelades och dracks i dag dubbelt så öfverdådigt som vanligt, och så gjordes det öfverallt, ty man gladde sig åt det rika byte man skulle erhålla då alla fremlingar blefve bortkörda. I anledning deraf gick sheriffen ånyo till Helson och bad honom sammankalla ett möte af alla amerikanska medborgare.

— Hvarför det? — frågade Helson.

— Hvarföre? — upprepade sheriffen förvånad. Mig tyckes att det finnes anledning nog. Det är hög tid att visa detta spelarepack, att vi icke äro sinnade att understödja dem i deras plundringslystnad. Det skulle icke heller skada att låta dessa herrar se att vi icke äro rädda för dem.

— Jag tror just motsatsen — svarade Helson. — Det skall förundra dem mera om vi låtsa som vi alls icke veta af dem. Så litet jag annars tycker om hasardspel, har jag likväl ingenting emot att vårt folk *i afton* sysselsätter sig dermed. — Tror ni att Indianerna ämna öfverfalla oss i natt?

— Det tänka de icke på — brummade Hale. — Så länge Mexikanerne icke begynna, våga icke rödskinnen röra på sig, ty de veta mycket väl att de icke kunna förlita sig på sina spanska vänner. Först när dessa göra början kunna vi vänta oss något anfall från Indianerna. Så rädda och fromsinta de eljest äro, fruktar jag likväl att de då skola falla öfver oss som riktiga vildar. I alla händelser är det bäst att vara förberedd derpå. Men hvarföre skola dessa spelare få lof att göra hvad de behaga? Ämnar ni tillåta denne Siftly att gå ut i minorna och jaga bort de rätta egarne från grufvorna hvar han finner för godt?

— Nej, — sade Helson bestämdt. För hit blott en enda person som anklagar honom och öfverlemna resten åt mig; men endast efter lösa rykten kan man icke handla. När de som orättvisan ha vederfarits

lugnt finna sig deruti och rymma fältet för sin motståndare, kan jag ju icke veta om ej alltsamman har skett med deras begifvande. Apropos — har ni sett till don Alonzo?

— Nej, — sade sheriffen kort.

— Han måtte väl aldrig ha gifvit sig in på något spelhus?

— Det är mycket möjligt, — sade Hale likgiltigt. Ni vill således lugnt se på hur Mexikanerne drifva sitt spel tills det är för sent.

— Icke tills det blir för sent, men tills det blir den rätta tiden, herr Hale. Jag tycker icke det är rätt att uppreta fremlingarne onödigtvis.

— Onödigtvis? Men för tunnor tusan, herre, kallar ni det onödigt, då vi rundtomkring oss äro omgifna af beväpnade män som äro fem gånger manstarkare än vi? Att de icke kunna fördrifva oss amerikaner från minorna, det vet jag nog, och mörda de oss, så skola nog våra landsmän strömma till från alla håll, så att icke en enda af dem skall komma lefvande härifrån — det vet jag också. Men hvad gör det då oss? — Jag är icke rädd af mig, alla som känna mig gifva mig detta vittnesbörd; men jag är heller icke blind för en verklig fara. Blir det för sent, herre, så är det på er hela ansvaret faller.

— Det kan ni tryggt låta det göra, min herre, — sade Hetson småleende. — Men ni gör mig en verklig tjenst om ni kunde skaffa mig reda på don Alonzo. Hans dotter är mycket orolig öfver honom.

— Det gör mig ondt om dottern, — sade Hale buttert, ty han hade nu helt andra saker på hjertat. — Träffar jag honom, så skall jag be honom gå hem.

Med dessa ord lemnade han tältet utan att vänta på svar.

— Uppreta fremlingarne utan orsak, — mumlade han för sig sjelf med en dyr ed. — Den fega karlen! Alla pennfäktare ha hjertat på galet ställe. Vi kunde lika gerna ha behållit vår gamle major.

I sin förargelse ämnade han först gå ginaste vägen hem till sig och icke fråga efter hur det gick. Men han hade ingen ro dertill. Han vandrade derför omkring i tältstaden ungefär en timmas tid, tills han slutligen befann sig ett stycke uppe på fjellryggen vid indianernes läger. Han kunde skönja deras eldar och passerade derefter likaledes förbi det mexikanska lägret. Här var lika tyst som i indianska lägret. Det enda som ådrog sig hans uppmärksamhet var att några ryttare anlände just som han gick förbi, och att kort derpå en ensam man, äfven till häst, lemnade platsen. Eljest brukade Mexikanerne högst sällan lemna sina tält nattetid. Klockan var tolf då han ändtligen återkom till Paradiset och kastade sig uttröttad på sin bädd.

Åtskilliga af Amerikanerne fortforo imellertid att fira sina orgier i Kentons tält. Brånvinet steg Briars åt hufvudet och han svor högt och dyrt på att han icke skulle gå till sängs förrän han hade skjutit och plundrat ett par Mexikaner. Siftly förstod likväl på sitt vanliga sätt att fängsla honom vid spelbordet, som han heller icke lemnade förrän han hade förlorat sin sista dollar till den öfvade motspelaren. Sedan raglade han svärjande bort till närmaste vrå för att der sofva ruset af sig på bara marken.

Smith och Siftly hade omvexlande, men med samma tur, hållit banken; den af dem som var ledig blandade sig genast bland dryckesbröderne, der han lättast kunde förvärfva nya kunder.

Siftly hade stigit upp för att dricka ett glas konjak, blandadt med vatten, ehuru han eljest var mycket måttlig i förtärandet af spirituosa, då han vid ett annat bord fick se sin gamle bekante, don Alonzo. Spanjoren spelade ännu icke, han gaf blott akt på huru korten föllo, men hans ögon gnistrade åter af begär efter dem och hans hand grep ofrivilligt efter den lilla magra börs han hade i fickan.

Huru hårdt hade han icke sträfvat att förtjena dess innehåll; huru många hackslag och spadtag hade det icke kostat honom att aftvinga den hårda jordmånen

dessa få nns, och hur uppriktigt hade han icke föresatt sig att lägga dollar till dollar för att en gång i tiden kunna förskaffa sitt stackars barn en existens, henne värdig! Men knapt lyste de gyllne kornen för hans ögon — knapt var han kommen i besittning af denna obetydliga summa, förrän han åter kände sig frestad att försöka sin lycka med den. Det skulle blifva den sista gången — det svor han heligt; — men huru ofta hade han icke i sitt sinne gjort samma ed, och *hvarje gång* brutit den. — Men det kunde ej slå felt, denna gången skulle han vinna; hade icke det kort, på hvilket han borde hålla, visat sig för honom i drömmen! Hans darrande fingrar slöto sig om guldet, hvarmed han hoppades vinna skatten.

— Ah, god afton, sennor! — sade Siftly och gaf Spanioren ett lätt slag på axeln; det var länge sedan vi sågo hvarandra. För min del anser jag det som ett godt förebud att vi åter träffas i *Paradiset*.

Spanioren ryste till för vidrörandet af hans hand och ljudet af den välbekanta stämman, liksom han blifvit stungen af en orm. Men intet drag förändrades i hans ansigte. Ögonblicket derefter flög ett triumferande småleende öfver hans läppar, ty orden "ett godt förebud" stämde öfverens med hans drömmar.

Om sennor Ronez bar hat till någon menniska i verlden, så var det till denne Amerikan, hvilken så ofta hade förledt honom att spela och hvarje gång utplundrat honom. — Icke desto mindre var det som en osynlig makt droge honom till spelaren, hvars välde han ej kunde afskudda sig, — och i alla fall ville han ju blott hämnas på honom och taga revanche för fordna förluster. Manuela hade på knä bedt fadren undfly denna elaka menniska framför alla andra; han hade lofvat det — men han bedrog dottern liksom han bedrog sig sjelf. Begäret efter guld i förening med hatet frestade och förbländade honom lika mycket och dref honom slutligen in i hans fiendes snara.

Så gick det äfven i dag. Han hade sett Amerikanen vid spelbordet, men ville icke närma sig honom

på grund af sitt löfte till dottern. Men nu deremot då Siftly sjelf kom till honom och talade om ett godt förebud, vaknade det gamla, så ofta bedragna hoppet ånyo i spelarens hjerta; och just den känslan som borde hafva hållit honom tillbaka dref honom i stället framåt.

— Det kan väl vara möjligt, — svarade han derföre på sin rådbråkade engelska, — för *en* af oss måhända.

— Då blir det säkert för er, — sade Siftly leende, — ty jag hade en så gemen dröm i natt, att jag nästan beslutit att inte spela alls i afton. Men er, sennor, är jag skyldig revanche och vill derföre icke undandraga mig att spela med er, under förutsättning att det icke är total ebb i er kassa.

Dessa sista ord beledsagade han med en hånfull och försmädlig blick. Blodet strömmade från den gamle spanjorens kinder till hans hjerta, och från detta ögonblick hade Siftly vunnit sitt spel.

I början satte don Alonzo endast små belopp på ett kort — och han vann. Han fördubblade insatsen, och han vann åter. Då tog han försigtigtvis in penningarne, satte ånyo ut en bagatell och vann igen. Djerf häraf, ville han forcera turen — men tappade. I ett enda drag öfvergingo hans dollars i bankörens händer, och denne såg väntande upp för att få veta hvad han nu skulle sätta ut.

— Nåå, sennor? Ni skulle fortfarit att hålla på tian, som för er var så lyckosam. Den vann äfven nu. Försök den ännu en gång. Hur mycket håller ni på tian?

— Jag har inte mera guld! jag menar inte mera guld på mig, — mumlade spanjoren halfhögt.

— Hvad säger ni! Har ni inte mera guld, — utropade Siftly skrattande. — Gud trösta mig för er, sennor, ni har ju knapt förlorat ett halft uns guld, och jag kan väl aldrig tro att det var hela det kapital, hvarmed ni ämnade spränga min bank? — Lika godt — det strider visserligen mot mina principer, men med

er vill jag göra ett undantag och lemna er kredit på sex uns.

— Jag spelar inte mer i afton, — sade don Alonzo kort och gjorde min af att lemna bordet.

— Vänta litet! — skrek Siftly, som hade andra planer i sinnet och icke ville släppa den gamle för så godt köp. — Om ni icke vill låna af mig, min herre, så erbjuder jag mig att sätta upp en mark guld mot någonting af värde som ni eger.

— Jag eger ingenting af värde, — svarade den gamle mannen och skakade på hufvudet, jag eger ingenting som kan motsvara en sådan insats — en mark guld!

— Eller tvåhundra spanska dollars, om ni tycker bättre om dem — ja tre hundra emot — er dotters violinspel!

Den gamle spanjoren bet sig i läppen, men han betänkte sig icke ett ögonblick utan svarade barskt:

— Min dotter spelar icke mera.

— Prat, herre! — utbrast spelaren skrattande. — Det vore ju att förqväfva en talang som vår Herre skänkt henne till hennes egen nytta och andra menniskors glädje. Nej, hör nu på hvad jag vill säga er. Det fattas oss musik häruppe. Guldet rullar och glasen klinga, men utan lif. Helt annorlunda skulle det blifva om den unga flickan komme hit och spelade på sin fiol. Jag håller derföre trehundra dollars mot den öfverenskommelsen, att hon under fyra veckors tid spelar två timmar hvarje afton här i tältet, och på köpet betalar jag henne ändå fyra dollars per afton.

— Tre hundra dollars! — Det var ju mer än som behöfdes för att föra hans dotter bort från Kalifornien — hur länge och hur tungt behöfde han icke arbeta med hackan och spaden för att kunna skrapa ihop en så stor summa.

— Två timmar hvarje afton, — upprepade han långsamt och tvekande.

— Ja, blott två timmar, och det ändå icke på någon viss tid. Hon kan sjelf välja tiden hur hon beha-

gar. — Låtom oss sätta allt på ett kort, sennor — vid nästa aftagande har ni måhända tre hundra dollars i fickan, och jag är tvungen att ånyo sätta ut samma summa mot samma öfverenskommelse.

Ronez stod tyst och blek, med armarne krampaktigt korslagda öfver bröstet. Alla tillstädesvarande trängde sig nyfiket omkring dem för att höra på denna besynnerliga affär.

— Låt gå! — hviskade spanjoren slutligen. — Jag antager ert tillbud. Trehundra dollars mot den bestämda tiden.

— Godt! hvilket kort behagar ni? Här ligger tian — den är ypperlig.

— Jag håller på tian.

Korten blandades. Ingen annan spelade med. Alla stirrade uppmärksamma på de fallande korten.

— Tian, tian! — ropade sex åtta röster på en gång.

— Ja — men på *min* sida, — sade spelaren liksom beklagande.

Spanjoren svarade ej. Han hade stuckit handen in under skjortan och borrade naglarne in i köttet. I detsamma kände han ett lätt slag på axeln, och då han vände hufvudet om mötte hans ögon Hetsöns bleka och lugna anletsdrag.

— Don Alonzo, — hviskade Hetson på spanska — er dotter väntar er. Hon är mycket orolig för er skull.

Spanjoren darrade, men vände sig dock villigt bort från bordet för att lyda kallelsen.

— Nej, se Hetson! — skrek Siftly, som fått sigte på honom. Du är en sällsynt gäst — kom då en gång och pröfva din lycka!

Hetson besvarade uppmaningen endast med en allvarlig blick och gaf don Alonzo en vink att följa sig.

— Kom hit alcad! — hördes från ett annat håll, der flere af de närvarande hade känt igen honom. — En grogg, gamle gosse? Kom hit, vi måste dricka ett glas tillsamman. För fanken karl, ni är ju osynlig

som en svala om vintern. Hitåt, värd, en butelj af det aldrabästa.

— Nej tack, mina vänner, — svarade Helson allvarsamt, — jag smakar inte spirituosa.

— Ah, nykterhetsvän — ha-ha-ha! — sade fyra fem röster småskrattande omkring honom. — Fy tusan, det passar sig inte i Kalifornien.

— Kom nu, sennor Ronoz, det är på tiden att vi gå.

— *Si* — *si*, sennor.

— Det är skam af dig, Helson, — ropade Siftly efter honom, — att släpa bort min bästa kund. Sennor, ännu ett kort, hvad säger ni? — Åtta veckor, eller alldeles inte? — Ja-så, ni vill inte, då får ni låta bli — jag kan inte mera än bjuda er revanche. Således i morgon afton, — glöm det inte, då kräfver jag er.

Helson hade tagit Spanioren under armen och med halft våld dragit honom med sig ur trängseln.

— Hvad menade han med sina åtta veckor? — frågade han då de kommit ut på den mörka gatan.

— Han spelade falskt, — mumlade Spanioren i stället för att svara, — jag såg att han slog volt.

— Har jag icke varnat er för dessa spelare? Har ni inte lofvat mig och er dotter att undfly dem? — frågade Amerikanen mildt förebrående.

— Jo visst, jo visst, — suckade den gamle mannen — men jag kunde inte låta bli. Det skulle ske — det var så ödets vilja.

— Hvad spelade ni då om?

— Om min själ, — hviskade Spanioren, drog kappan upp öfver ansigtet och skred tyst och dyster vägen framåt vid sin följeslagares sida.

TREDJE KAPITLET.

Återseendet.

Den följande morgonen var dalen insvept i en tät dimma, som vid soluppgången föll ned i en vederqvickande dagg och gaf luften en ovanlig friskhet. Endast en svag dunstkrest, som af solstrålarne lånade ett rosenskimmer, sväfvade ännu öfver de lägsta ställena i dalen och gaf åt cederträdens mörkgröna löf en hvitaktig slöja, under det att de stolta stammarna framträdde ur skuggan liksom praktfulla pelare.

Hur föga harmoni rådde icke mellan denna sköna fridfulla natur och menniskan, "hennes yppersta prydnad". — Hat, afund, tvedrägt och begär efter guld voro de enda passioner som helt och hållet beherrskade denna lilla befolkning; vissheten att denna mark gömde den ädla metallen i sitt sköte hade förvandlat den från ett verkligt Paradis till ett helvete.

Alcaden Hetson hade stigit upp redan i daggryningen. Hans otålighet att inhemta närmare upplysningar om sakernas ställning i lägret dref honom att uppsöka sheriffen. Han hade gerna velat först tala med Manuelas fader, som föregående afton icke velat yppa sin hemlighet, men den gamle mannen sof ännu så godt att han uppskjöt dermed till en annan gång, synnerligen som han för närvarande hade vigtigare saker i sinnet. Han sade åt sin hustru att hon ej skulle vänta honom med frukosten, och lemnade tältet.

Fru Hetson förstod mycket väl att någonting ovanligt var på färde i lägret, men hon anade ej det rätta sammanhanget eller tänkte på någon fara. Hon kände sig för öfrigt så lycklig öfver att Hetson de sista dagarna nästan bortlagt sitt melankoliska lynne och tycktes finna sig väl i sin nya ställning. Det hade kommit

en verksamhetsanda öfver honom som han hittills hade saknat. Det ansvar han iklädt sig gaf åt hans nästan domnade själskrafter ny spänstighet och lofvade att förjaga den mörka skugga, som redan flera gånger hotat att breda djup natt öfver hans lif.

Deremot var Manuela mycket sorgsen och allvarsam denna morgon. Hennes oro för fadren hade den föregående aftonen vaknat till nytt lif. Hvad som aldramest oroade henne var, att denne Amerikan, som hon fruktade mera än någon annan menniska i verlden, hade uppspårat hennes stilla fristad, och hon ryste icke utan orsak för att han ånyo skulle förleda hennes svage fader att följa hans elaka råd. Att hennes fader ej hemkom i vanlig tid förliden afton antog hon för bevis på att hon icke bedragit sig, och Hetsons försäkran att han skulle taga löfte af Siftly att icke mera spela med hennes fader lugnade henne blott obetydligt.

Manuela hade fäst sig vid fru Hetson med en innerlig hängifvenhet, som gjorde att hon gerna åtog sig alla hushållsbestyren, huru ovan hon än var vid dem. Hon hade äfven i dag tillagat frukosten, men förgäfves väntade hon på sin fader. Slutligen satte hon sig till bords med fru Hetson. Hetson kom lika litet som don Alonzo, hvilken sednare fruktade att visa sig för dotterns ögon.

— I dag öfverlemna herrarne oss åt oss sjelfva, Manuela, — sade fru Hetson; — din fader och min man äro lika oartiga båda två. Jag tycker att vi nu ha väntat länge nog på dem. Låt oss derför sätta maten på elden och taga oss en liten promenad under tiden; det är vackrare väder i dag än det varit alltsedan vi kommo hit. Det är så skönt utanför, att det vore synd och skam att tillbringa hela dagen i tältet.

— Ja, men herr Hetson?

— Åh, han har så mycket att göra och bryr sig inte om oss i dag, — sade den unga frun leende; — han tycker inte illa vara att vi gå ut en halftimme. Herre Gud! hvad skulle man taga sig till här uppe, om inte att njuta af den herrliga naturen?

— Men kom ihåg hur oroligt här var i går, — sade Manuela bekymrad.

— För oss behöfver du ingenting befara, — sade fru Hetson vänligt. — Du är kanske van vid andra seder i ditt hemland, Manuela; men ibland Amerikanerne är ett fruntimmer fullkomligt säkert, och skulle hon behöfva något beskydd, så finner hon det hos hvem som helst, huru rå och obildad han för öfrigt må vara. Tag du derför din mantilla. Det är i alla fall osäkert om Hetson kommer hem förrän till middagen, ty han sade mig att han hade ofantligt mycket att afhandla med sheriffen. Om vi således bara komma hem tids nog för att ha middagen färdig, så är det inte troligt att vi blifva saknade. — Jag har länge önskat gå upp på en af de närmaste höjderna för att se hur den trakt, der vi bo och som våra landsmän så naift kalla "paradiset", tager sig ut derifrån.

På samma öppna plats i skogen, hvarest sheriffen en gång sammanträffade med höfdingen Kesos och Mexikanerne, stod en ensam ryttare. Han hade stigit af hästen och stödde sig med ena armen mot sadeln under det han betraktade den förtjusande utsigt som öppnade sig för hans blickar.

Det var en ung man med ett ädelt och öppet, något solbrändt ansigte, utan skägg, med brunt lockigt hår och klara blå ögon. Att sluta af hans drägt var han icke Amerikan, ty han hade ett slags blus af engelskt vattentätt tyg, gråa skinnbyxor à la english och en panamahatt — hvilket alltsamman såg alldeles nytt ut.

Då han hade stått så en stund tyckte hans häst, som sannolikt var hungrig, att han kunde smaka på det friska gräset framför sina fötter. Men knappt hade han begynt med denna angenäma sysselsättning, förrän han hastigt kastade upp hufvudet och straxt derpå gnäggade högt. Ett likadant ljud besvarade honom i närheten, och då den unge mannen vände sig om fick han sigte på en gammal man, klädd i blå rock, sådan

som de amerikanska nybyggarne nyttja, med ett rödt flanellstycke lindadt om benen i stället för damasker och en gammal bucklig filthatt af chokladbrun färg på hufvudet. Han kom i sakta skridt uppför den smala bergsstigen som här ledde genom skogen. På hans venstra axel hängde en lång amerikansk reffelbössa och vid högra höften en liten hagelpung af läder samt ett kruthorn der bredvid. Då han varseblef fremlingen höll han inne sin häst, nickade och hoppade af, kastade tyglarne öfver sadeln och lät djuret sköta sig sjelf.

— Tycker ni om utsigten, fremling? — sade han, gick fram till den förstkomne och ställde sig bredvid honom. — Ja, det är en herrlig syn! det gör godt ända in i själen att se en sådan vacker bit här uppe mellan bergen. Jag har också ridit en lång omväg bara för att få stå här en enda qvart.

— Ja, detta landet är i sanning skönt, — svarade den resande med djup och klangfull röst. — Skada att den förtjusande dalen skall förderfvas af uppkastade gropar för guldvaskningens skull.

— Bah, — sade den gamle med ett godmodigt skratt — detta är bara en liten början. Guldet är bra som lockbete att draga folk hit, men ni skall få se, att samma menniskor som nu göra sig den största möda att med egna händer uppgräfva sin dagspenning ur jorden till slut blifva förståndiga och använda sin tid på bättre sätt.

— Tror ni verkligen att man någonsin här i Kalifornien skall gifva sig tid att plöja en åker? — frågade den unge mannen med en klentrogen skakning på hufvudet.

— Här är icke frågan om att *tro*, fremling, — svarade den gamle; — det är lika så säkert som att solen i detta ögonblick skiner öfver cederträdens toppar här. Huru vild och oförvägen den närvarande befolkningen än må vara, så kan ni vara viss på att en stor framtid väntar detta land, som en gång i tiden kommer att blifva antingen den mest strålande stjernan i vår flagga — eller också dess värsta medtäflare. Våra kraft-

fulla och mest företagsamma skogsrödjare hafva redan begynt bygga sina blockhus vid de flodstränder som bäst egna sig för såganläggningar — det skall icke dröja länge innan de äfven börja att odla jorden, och ni kan inte föreställa er hur fort ladugårdarne växa upp, alldeles som svampar.

— Nej det kan jag verkligen inte, och inte tror jag heller att jag får se det, — svarade den unge mannen småleende. — Jag reser blott igenom detta besynnerliga land för att se det, och möjligtvis här och der göra ett försök att gräfva guld; med aldrig skulle det falla mig in att för framtiden uppslå mina bopålar här.

— Ni är engelsman?

— Ja.

— Det är någonting sjömanslikt hos er, — jag vet inte rätt om det ligger i halsduken, hatten eller hållningen, men ni ser mig ut att vara mera hemma ombord på ett fartyg än på hästryggen — men hur är det med er häst? — den tycks ha blifvit skadad.

— Ni har rätt, — svarade den okände, — jag är verkligen sjöman och förstår mig bättre på fartyg än på hästar, ehuru jag äfven är temligen hemmastadd i ridkonsten. Det stackars kreaturet har imellertid rifvit sönder sitt ena framben på en afbruten gren, då vi i morse satte öfver ett kullfallet träd — i lindrigaste fall har det fått en duktig skråma i köttet, och jag leder det derför vid tygeln för att skona det så mycket som möjligt. Det är mycket ledsamt för mig som har lång väg qvar, och hästen kan naturligtvis icke bära mig i sitt nuvarande tillstånd.

— Byt bort den mot en annan, — sade Amerikanen, som imellertid hade undersökt såret. — Det är blott ett skrubbsår och hästen är för öfrigt frisk och sund. Den som kan låta honom hvila ett par veckors tid — och betning kostar ingenting här i skogen — får sedan en präktig häst. Ni kommer från Macalome, eller huru?

— Ja, det gör jag.

— Trifdes ni icke der?

— Åbjo, det är lika trefligt der som någon annorstädes, men för att säga sanningen, så har jag ledsnat vid minorna och vill så fort som möjligt återvända till San Francisco för att derifrån resa hem.

— Jaså, ni tycker inte om Kalifornien? Jag skulle ändå tro att det är ett präktigt land, isynnerhet för en person som står ensam i verlden. Litet vildt är det visserligen, men jag tycker, att den som flackar så omkring i verlden som sjömannen skulle kunna finna sig på ett sådant ställe som detta för ett års tid åtminstone. För en ensam person finns intet bättre land på jorden än Kalifornien.

— Tycker ni verkligen det? — frågade fremlingen. — Har ni då ingen familj?

En vemodssky for öfver den gamle mannens fårade anletsdrag; han drog en djup suck och svarade med halfqvåfd röst:

— Jag har haft familj, fremling: två de präktigaste pojkar som någonsin lossat ett skott. Men i det sista mexikanska kriget stupade de begge på samma dag sida vid sida, och min gumma — hon kunde icke uthärda detta slag. Hon sjuknade genast och det dröjde inte länge förrän vi fingo bära bort henne. Nu — tillade han och gjorde våld på sin rörelse — nu är jag ungkarl igen, och om jag än inte har någon framtid för mig sjelf att tala om, så gläder jag mig likväl på ungdomens vägnar, när jag betraktar detta blomstrande, herrliga land. Det är dyrt köpt, detta land, vi hafva gödt det med vårt hjerteblod och vattnat det med många bittra tårar, men derföre älska vi det så mycket mera och känna dess värde.

Engelsmannen betraktade den gamle under det han talade med ett innerligt deltagande. Ju mer han såg på honom, desto mera bekant föreföll hans ansigte honom.

— Det förekommer mig som vi hade sett hvarandra förr, — sade han; — det är visst icke första gången vi träffas?

Den gamle mannen smålog.

— Här i minorde, — svarade han, — känner man sällan ens sin närmaste granne; man lefver ofta hela veckor tillsamman utan att fråga efter hvarandras namn. Men nog ha vi sett hvarandra förr, och det icke så länge sedan, nemligen i Macalome, der vi gräfde på knappt hundra stegs afstånd ifrån hvarandra vid samma bäck. Ni vaskade der i kompani med en Amerikan som sedan blef sjuk, under det jag och fem andra dämde upp bäcken längre ned.

— Riktigt, — sade fremlingen; — och nu ämnar ni väl försöka er lycka här?

— Nej, jag har varit här förut och tänker stanna i Macalome. Jag kom bara hit för att hemta några saker som jag har qvarliggande. Troligen far jag tillbaka redan i eftermiddag. Följer ni med ned till staden?

— Jag är ännu icke rätt ense med mig sjelf derom. Först var det visserligen icke min afsigt att dröja här, men min hästs olycka förändrar saken, ty jag är en dålig fotgängare.

— Som alla sjömän, — sade den gamle skrattande. — I alla händelser tror jag nog ni skall finna köpare till honom dernere.

— Så mycket bättre. Men hvarom icke, så gräfver jag väl här i trakten tills han blir bra igen. Då måste jag först skaffa mig en kompanjon, ty jag sålde min vaskmaskin och mina verktyg i Macalome.

Den gamle mannen hörde uppmärksamt på tills han talat ut. Då sade han vänligt:

— Får jag gifva er ett godt råd?

— Ja, jag tackar er.

— Nåväl, inlåt er icke för mycket med folket dernere. Ni träffar få, kanske ingen af era landsmän der, och ni skall snart finna att Amerikanarne icke just äro vänligt stämda mot er.

— Mot oss Engelsmän?

— Ja. Ett rykte har spridt sig att ett antal deporterade brottslingar äro från Australien sända hit öf-

ver af den engelska regeringen. Jag vet icke om det är sant, tror det icke ens; men bland mina landsmän finnes det en hel hop löst och illasinnadt folk som gerna skulle taga hvarje sådant rykte till förevänning att gifva sitt hat mot utlänningarne luft. Engelsmännen ha de isynnerhet ett horn i sidan till, och det är derföre rådligast för hvarje ensam person att gå ur vägen för dem, ty de pläga hänga ihop som ärthalm allesamman.

— Har något sådant redan förefallit dernere?

— Nej, inte just mot Engelsmännen; men om jag får tro en Tysk som jag nyss mötte och som kom härifrån, så ha på de sista dagarne några ledsamma uppträden ägt rum mellan Amerikanare och utländningarne, hvilka just inte bidragit till att göra sinnesstämningen vänskapligare.

— Det tycks vara en ovanlig rörelse i lägret, — anmärkte den unge Engelsmannen, sedan han en stund tankfull blickat dit ned. — Hvad är det för folk som står derborta i backen? — Härifrån ser det nästan ut som militär.

— Det är Mexikanare, — svarade den gamle, — ser ni inte deras packsadlar uppstaplade i en hög bakom dem? Jag begriper icke hvad de allesamman ha att göra på ett ställe. Indianerne ha likaledes samlat sig i massa på den närmaste höjden. Har ni mött några hopar af dem?

— Ja, två, hvardera bestående af fyratio till femtio man. Men de sågo ganska fredliga ut, och dessutom voro flere Mexikanare med dem.

— Såå? — hm! jaså, då är visst icke allting i lägret såsom det borde vara.

— Hvad menar ni?

— Det få vi nog se då vi komma ned. Adjö så länge, efter ni vill låta er häst beta litet häruppe. Jag önskar er all möjlig lycka.

Han räckte Engelsmannen handen; denne tryckte den hjertligt och svarade:

— Tusen tack för edra vänliga ord. Om alla

Amerikanare liknade er skulle det troligen aldrig uppstå någon split emellan två systernationer.

— Åh, syskon kifvas ofta, det vet ni väl, — sade den gamle mannen leende, — dock har det sällan någonting att betyda, och så hoppas jag äfven det förhåller sig här. — Men jag får lof att skynda mig ned.

Vid dessa ord steg han till häst, kastade en afskedsblick på den sköna utsigten, nickade åt den okände, och begaf sig utför den temligen branta bergsstigen.

Engelsmannen tog nu sadeln och betslet af sin häst och förde den litet längre nedåt till ett ställe der en källa vällde fram ur klippan och frambragte en frodigare gräsväxt. Här släppte han honom lös och lät honom efter behag släcka sin hunger och törst. Sjelf kastade han sig ned under en skuggrik buske, lutade hufvudet i handen och öfverlemnade sig åt sina betraktelser.

Då han legat så ungefär en halftimme, varseblef han plötsligt ljusa fruntimmersdrägter mellan träden. Kort derpå framkommo två fruntimmer till den öppna platsen och tycktes med nöje beskåda utsigten öfver tältstaden. Han trodde först att de skulle gå förbi och förvånade sig att finna qvinnor i denna aflägsna trakt. I Macalome påminde han sig dock hafva sett ett par flickor från Mexico och Chile, och då han hörde att dessa båda talade spanska brydde han sig icke vidare om dem, och blef qvarliggande utan att märkas af dem.

Fruntimren hade stannat i skogsbrynet, hvarifrån de hade fri utsigt öfver landskapet, och tycktes betagna af glad öfverraskning. Den ena utbrast i det hon slog händerna tillsammans:

— O! Manuela, se hur skönt, hur utomordentligt skönt här är! — Och vi, som varit här så många dagar utan att den stygge Hetson fört oss hit upp en enda gång.

— Hur stilla och fredlig den lilla tältstaden ser ut! — sade Manuela, — och ändå lefva der så många stygga menniskor som icke erfara någon annan känsla än törst efter guld!

— Ja, men der finnes också många goda menniskor, — sade den unga frun och lade handen vänligt på sin väninnas arm. Du får icke se allting så i svart, bästa Manuela, — åtminstone icke i detta ögonblick, då vår Herres sol strålar så klar öfver den sköna jorden. Den synen borde stämma våra hjertan till den innerligaste tacksamhet, i stället för klagan öfver att skuggan följer ljuset åt. Deraf framhäfves det sednare ju blott så mycket mera och visar sig desto renare och klarare. — Ser du hvilken mängd brokigt klädda karlar dernere, med så mycket hästar och mulåsnor — det måtte vara Mexikanare. Och guldgräfvarne nere i dalen — se hur deras blanka verktyg glänsa i solskenet! Och de kulörta tälten med sina flaggor, de mörka trädgrupperna — och de vackra bergen här rundtomkring! — Ack, jag kunde stå här hela dagen utan att se mig mätt på dessa omvexlande taflor. Kunde man blott få stanna här! finna ro här!

Hon hade lagt sin ena arm om Manuelas hals och blickade tankfull ned i dalen. Manuela nändes icke störa henne, hvarken med ord eller rörelse. Den glada sinnesstämning, hvari den sköna morgonstunden hade försatt Jenny, var imellertid försvunnen, och då Manuela slutligen långsamt vände ansigtet åt henne såg hon två stora tårar hänga i hennes långa ögonhår.

— Jenny, — hviskade den unga flickan och slingrade sina armar om väninnans lif — Jenny, hvad är det? — hvad fattas dig? — Min Gud, du bär kanske också någon djup smärta inom dig. Du har dolt för mig att du sjelf icke är lycklig, under det du tillät mig att för dig utgjuta all den sorg som tynger på mitt hjerta.

— Nej, tro icke det, Manuela, — hviskade Jenny tillbaka och tryckte väninnan fastare intill sig, det vore stor synd af mig att säga det. I San Fransisco hade jag visserligen ett stort bekymmer på hjertat, men sedan Helson har blifvit så mycket bättre af den friska skogsluften här, hyser jag icke längre någon fruktan att mista honom.

— Men dessa tårar?

— Gråter jag? — sade den unga qvinnan småleende och torkade bort de förrädiska tårarne, — det visste jag inte engång sjelf; — men de gällde icke min lycka — utan en *afliden*. Det var blott hågkomsten af fordna känslor som ett ögonblick gjorde mig bedröfvad — nej bedröfvad är för mycket sagdt, blott litet vemodig. Nu är det redan öfver, och vi skola af hjertat fröjda oss åt denna vackra morgonstund.

— Hvad var det? — frågade Manuela oroligt, ty hennes skarpa syn hade uppfångat skymten af en mörk gestalt som smög sig undan bland buskarna.

— Hvad för slag? — frågade Jenny häftigt, — såg du något?

— Se dit bort, knappt tjugo steg härifrån — ha . . . se nu igen. Store Gud, det är Indianer, och vi som varit nog oförsigtiga att aflägsna oss så långt bort ifrån de våra.

— Vi måste genast skynda härifrån, — hviskade Jenny förskräckt. — Hetson vet ej ens åt hvilket håll vi ha gått. De ha kanske icke sett oss ännu?

— Det är för sent, — sade Manuela, — de hafva redan upptäckt oss och komma hitåt.

Jenny hade blifvit dödsblek och svarade inte ett ord, men kramade hårdt Manuelas arm under det hon stirrade på de bruna menniskorna som liksom växte upp ur jorden. — De tycktes imellertid knapt gifva akt på fruntimren. De förstkomne stannade visserligen ett ögonblick och betraktade de darrande qvinnorna, vexlade ett par ord på sitt språk, men tycktes icke hysa några onda afsigter. — *Valle*, *valle*, — sade de vänligt helsande och fortsatte raskt sin väg. — *Valle*, *valle*, — sade de som följde efter, och inom ett par minuter var hela skaran försvunnen lika hastigt som den var kommen.

Fruntimren vågade ej på en lång stund röra sig ur stället, af fruktan att rödskinnen skulle komma tillbaka. Slutligen tog Jenny mod till sig och sade:

— Kom, låt oss nu skynda härifrån, ty en annan trupp torde kanske ej vara så fredligt sinnad som den

första. Vi ha gått för långt bort från lägret, och Helson blir kanske riktigt misslynt då han får veta det.

— Der komma ännu flera, — hviskade Manuela. Gud gifve vi vore väl härifrån! Hvad det var oförsigtigt af oss att våga oss upp hit utan någon följeslagare.

— Det är bara en häst, — sade Jenny lugnande . . . den betar, då fins det hvita i närheten. — Ah — der ha vi egaren! Gud ske lof! nu behöfva vi icke vara rädda längre. Indianerna frukta för mycket de våras skjutvapen.

Det var den unge Engelsmannen som begynte blifva orolig för sin häst då han såg Indianerne tåga förbi. Det troddes nemligen i minorna att desse stulo hästar och mulåsnor hvar de kommo åt för att bereda sig en läcker måltid af deras kött, och det ville han för sin del, såvidt det stod i hans förmåga, förebygga. Han tyckte äfven att hästen nu borde vara uthvilad nog för att tillryggalägga den obetydliga vägsträckan till staden.

Då han gick för att sadla sin häst måste han i följd af jordmånens beskaffenhet passera tätt förbi fruntimren. Manuela hade vändt ansigtet åt honom. Han såg vid första blicken att hon var af spansk härkomst, och till följd af den erfarenhet han vunnit i Macalome i minorna om dessa damer ansåg han för sin skyldighet att icke taga vidare notis om denna. Vid närmare betraktande öfverraskades han af hennes bländande skönhet och oskyldiga utseende. Hans helsning blef derföre ofrivilligt djupare än han först hade åmnat. Men i detsamma föll hans blick på fruntimret bredvid henne. Han stannade bestört, — han såg henne blekna och stödja sig mot sin väninna.

— Jenny! — utbrast han, utan att våga tro sina ögon, och utsträckte armarne emot den darrande och halft vanmäktiga unga qvinnan.

— Jenny — för Guds skull! hvad fattas dig, min dyra väninna? — utropade Manuela i det hon understödde henne med ena handen och med den andra orolig smekte hennes bleka kinder.

— Ingenting, det är öfver nu, — hviskade den unga frun och gjorde våld på sig för att återvinna fattningen.

— Jenny! — återtog den unge mannen med djup och upprörd stämma, närmade sig och fattade hennes slappt nedhängande hand. — Du här! — skulle vi så åter råkas!

Jenny stod blek och stum framför honom, hon hade släppt Manuelas arm. Nu drog hon också sin hand tillbaka och gjorde en rörelse som om hon ville fly. Men hennes blick vände ofrivilligt åter till fremlingen, hennes ögon hvilade på hans ädla sorgsna anletsdrag, och alla de känslor som hon så länge och modigt bekämpat bröto fram med oemotståndlig makt.

— Charles! utropade hon och tryckte begge händerna hårdt mot hjertat. — Charles!

Och högt gråtande kastade hon sig häftigt om den unge mannens hals och dolde sitt ansigte vid hans bröst. Ett par minuter höll han henne så, fast tryckt till sitt hjerta. Hans ansigte hade blifvit alldeles dödsblekt; han rörde sig icke ur stället, hans läppar hvilade blott lätt på den älskades hufvud.

Ändtligen reste den unga qvinnan sig långsamt upp. Hans armar öppnade sig, hon vände sig bort och föll på knä, döljande sitt blossande ansigte i sina händer. Manuela knäböjde bredvid henne och slingrade sina armar om hennes lif.

Charles stod tyst och orörlig, han vågade knappt andas. Vindens sus i de höga trädtopparne var det enda ljud som afbröt stillheten.

— Jenny — min stackars Jenny! — hviskade Manuela henne i örat, — för Guds skull, försök att sansa dig.

— Det är öfver, — svarade den unga qvinnan och uppreste sig långsamt. — Var icke rädd för mig, Manuela, jag känner min pligt.

Hon var verkligen liksom förvandlad, då hon åter vände sig mot sin fordne älskare.

— Herr Golway, — sade hon med en fast, ehuru ännu något darrande röst, — det hade varit bättre för oss båda om ni sparat oss detta återseende. Ack, hvarföre reste ni efter oss?

— Reste efter er? — upprepade den unge mannen, med en blandning af vemod och bitterhet. — Då jag kom till Chili och erfor det sorgebudskap som tillintetgjorde min lefnads lycka, sade mig edra föräldrar att ni hade rest till Australien med er *man*. I Chili ville jag icke stanna, och derföre var upptäckten af detta fabelaktiga Eldorado, dit alla menniskor strömmade med feberaktig brådska, mig mycket kärkommen. *Här* kunde jag icke vänta att träffa er; jag hade ingen aning om att herr Hetson hade farit hit.

— Det trodde jag också, — sade Jenny för sig sjelf. — Gud gifve att Hetson hade följt mitt råd.

— Ni behöfver icke frukta att jag oftare skall korsa er väg, fru Hetson, — forfor han. — Så snart jag hinner till hafvet skall första skeppslägenhet föra mig bort från Kalifornien. Jag är den sista som skulle vilja störa ert lugn — er frid. Men vredgas icke på mig för att jag det oaktadt tackar ödet derför att det ännu en gång fört oss samman. Jag skall veta att finna mig uti det som är oundvikligt; men jag tager dock den vissheten med mig, att ni, trots er nuvarande lycka, ändå icke har helt och hållet glömt mig, och att jag i en framtid kan hoppas — om än icke längre er kärlek, så er aktning och vänskap. Hafvet har från barndomen varit mitt hem — jag ville öfvergifva det för er skull, men vår Herre hade beslutat annorlunda, och från i dag tillhör jag det åter med lif och själ.

Den unga qvinnan försökte tala, men orden dogo på hennes läppar. Hon måste anlita all sin själsstyrka för att öfvervinna de känslor som åter hotade att bryta fram. Hon stod tyst med sammanknäppta händer och blicken liksom fastvuxen vid den unge mannens bleka, sorgsna anletsdrag.

— Tack, tack herr Golway, — sade hon slutligen och räckte honom handen. Jag kunde vänta detta upp-

förande af er. Ett oblidt öde hade åtskilt våra vägar här på jorden — mina föräldrar hafva väl berättat er alla närmare omständigheter? huru allt sammansvor sig att åtskilja hvad som tycktes oupplösligt förenadt för detta lifvet. Ack! vi veta båda alltför väl att det skedda ej kan ändras, hurudana våra känslor än må vara. Den make jag nu tillhör har vunnit min aktning — min kärlek — och ingen tanke på någon annan får nu finnas i mitt hjerta. Men var förvissad, — tillade hon med mildare röst, — att jag aldrig kan glömma den som fick min första kärlek. Må Gud belöna er för er trogna kärlek; min innerligaste bön till Gud skall blifva, att Han värdigas mildra er sorg och göra er lycklig. Farväl, Charles.

Den unge mannen höll hennes hand fast sluten i sin och vågade icke afbryta henne under det hon talade. Först då hon hade bestämt hans öde med sitt "farväl", bemannade han sig för att ej stå tillbaka för en svag qvinna.

— Farväl, Jenny, — sade han med qväfd röst, under det han långsamt, liksom med någon tvekan, förde hennes hand till sina läppar. Gud välsigne er för era vänliga ord! denna stund skall sprida glädje öfver månget mörkt ögonblick i mitt kommande lif. — Nu går jag ned till staden för att utbyta min halta häst mot en annan, eller mot en mulåsna, och derefter lemnar jag genast detta ställe för att aldrig mer beträda det. — Farväl.

— Holla! — skrek en grof röst, som kom dem alla tre att spritta till, — har ni inte — åh, är det ni, fru Hetson? Jag kände inte igen er straxt, och inte heller den lilla sennoritan der. Men det var i alla fall bra att jag råkade er. Har ni inte sett en svart häst med hvita fläckar och en hvit stjerna i pannan här i härheten? Den har bokstäfverna H. W. inbrända på länden.

— Nej, — svarade den unga Engelsmannen och mätte fridsstöraren med en föga vänskaplig blick, under

det Manuela bäfvande drog sig tillbaka då hon igenkände den afskydde Siftly.

— Hm — det var då. rent förbannadt! — väsnades denne som icke brydde sig om antingen han kom olägligt eller ej. — Då vete fan hvart hästen tagit vägen. Troligen har jag sett den för sista gången, ty de långfingrade rödskinnen snoka omkring här i dag. — Men — — hm . . . vi begge måtte hafva sett hvarandra förr — är det inte så? — Ni är ju Engelsman?

— Det är jag, — svarade Golway kort och vände honom ryggen.

— Och ni heter om jag minnes rätt, — fortfor Siftly. . . . ha inte så brådtom — hur var det nu? John — nej, Charles Galway eller Golway.

— Hur kan ni känna mig? — frågade Engelsmannen och mätte honom med en förvånad blick, ty hans ansigte var honom alldeles obekant.

— Hur jag känner er? Herre Gud, här i Kalifornien mötes man ju oupphörligt. Vi ha arbetat tillsamman på Carltonsslätten.

— Der har jag aldrig varit.

— Inte det? jaså, nå då var det väl någon annorstädes. Då man beständigt flackar omkring i minorna, förvexlar man lätt det ena stället med det andra. — Jag kommer väl inte och stör? — tillade han hastigt med en blick på fru Hetson.

Ingen svarade honom. Då den unge Engelsmannen hade hunnit nedgången från berget vände han sig om och helsade — han vexlade ännu en blick med Jenny och försvann bakom det täta löfverket.

Siftly hade varit ett tyst men uppmärksamt vittne till hela uppträdet. Ett hånfullt småleende lekte på hans läppar.

— Kom, Manuela, och låt oss skynda hem, så att Hetson icke må blifva orolig öfver vår frånvaro, — sade den unga frun och tog Manuela under armen.

Med en lätt helsning åt Siftly vände de båda fruntimren sig om för att gå; men spelaren var icke den

som någonsin lät ett gynsamt tillfälle gå förloradt. Han utbrast:

— Det har herr Hetson all anledning att vara, ty han kan ju icke veta att ni träffat på en beskyddare häruppe — kanske en gammal bekant? Men ifall den herrn inte väntar på er här nedanför, så erbjuder jag mig att bli er ledsagare, fru Hetson, ty skogen hvimlar af Indianer och de kanaljerna äro inte att lita på.

— Den herrn väntar visserligen inte på oss, — svarade fru Hetson som kände sig förolämpad af hans förutsättning, men det oaktadt är jag alldeles inte orolig. Vi ha kommit hit ensamma och kunna nog också komma hem igen ensamma. En hel hop Indianer drog nyss förbi, men de tycktes visst inte fiendtligt sinnade; tvärtom helsade de på det vänligaste.

— Så mycket bättre, — svarade Siftly. — Det var också blott af vänskap för Hetson som jag gjorde er detta tillbud.

Fru Hetson böjde tackande på hufvudet och ville aflägsna sig.

— Sennorita, — ropade spelaren, — er fader har väl underrättat er om det kontrakt vi uppgjorde i går afton.

— Min fader har ingenting berättat mig, — sade flickan afvisande; — han behöfver inte göra mig räkenskap för sitt görande och låtande.

— Taladt som det anstår en öm och lydig dotter! — sade Siftly skrattande. — Bara två timmar kan heller inte vara stor ansträngning.

— Bara två timmar? — upprepade Manuela, upprörd.

— Vet ni inte af det? Det var riktigt skam af sennor Ronez, ty edra fingrar äro väl så tillstyfnade af ovana att spela på sista tiden, att någon öfning behöfdes innan ni uppnår er fordna färdighet.

— Min fader? . . . hviskade Manuela, som af förskräckelse öfver det svar hon möjligen kunde få, icke vågade fullfölja frågan.

— Åh, blif inte så ängslig, vackra sennora — fortfor Siftly med skadeglädje; — det är bara en bagatell — snarare ett nöje än ett arbete för er . . . ser ni, vi ha kommit öfverens om, att ni, till en början bara fyra veckor — egentligen var det en månad, men jag vill inte vara så noga — skall spela två timmar hvarje afton i mitt nya tält, och ni begynner dermed i qväll. Då nu . . .

— Det kan min far aldrig ha gått in på, — afbröt Manuela i dödsångest; — det har han icke vågat. Han vet hur dyrt jag har svurit på att *aldrig* sätta min fot inom dörren i ett spelhus.

— Man svär på mycket här i verlden, skönaste sennorita, men att hålla sina eder det är en annan sak. Gud vet hur många gånger jag för min del har svurit på att aldrig mer spela, men spelbordet utöfvar en dragningskraft på mig som jag ej kan motstå. Himlen är mycket öfverseende med sådana slags löftesbrott.

— Nej, min herre, — tog nu fru Hetson till ordet. — Ingen kan tvinga det arma barnet att uppfylla ett sådant kontrakt, om något verkligen skulle vara uppgjordt. Man skulle väl alltid först ha inhemtat hennes samtycke.

— Det hörs att ni är en advokats hustru, min fru, — svarade Siftly med en förbindlig bugning; — men samtycket är alldeles obehöfligt eftersom Manuela inte är myndig ännu och i följd deraf helt och hållet måste lyda sin fader. För resten är saken alltför obetydlig att göra väsen af. Två timmar hvar afton äro knappt värda att tala om.

— Jag spelar inte! — utropade Manuela, i sin förtviflan glömmande den fruktan hon hyste för skurken. — Om äfven min fader åter skulle ha sålt sin dotter, skall lagen beskydda mig. Måtte min hand vissna om jag någonsin mer förer stråken vid ert afskyvärda spel.

Siftly såg ned framför sig med ett eget leende under det hon talade. Då hon slutat sade han inställsamt:

— Blif inte så häftig, seenora. Det oundvikliga faller sig ofta tungt . . . är det inte sant, fru Hetson? men slutligen finner man sig dock deruti, då man ser att det inte kan bli annorlunda.

— Hetson skall aldrig tillåta det — sade Jenny, som äfven begynte blifva orolig.

— Han kan inte förhindra det, min fru, — svarade Siftly med en axelryckning. Lagen måste hafva sin gång; spelskalder måste betalas framför allt.

— Således bortspelad — satt på ett kort — hans eget barn! — snyftade Manuela och dolde ansigtet i sina händer.

— Nej, det skall, det får inte ske! — utbrast fru Hetson uppbragt. — Edra lagar må säga hvad de vilja, så ropar dock hvarje mensklig lag nej, och tusen gånger nej. Manuela står under vårt beskydd; hon skall ej tvinges att uppoffra sig mot sin vilja. Hetson skall inte neka mig denna bön.

— Men om jag nu bad er, fru Hetson, att vara min böneman hos er herr gemål emot att jag å min sida förtege detta lilla möte med er gamle gode vän Charles Golway, hva sa'? Manuela vill visst gerna bringa sin väninna detta offer, om man kan kalla det så.

Fru Hetson kände hur det förrädiska blodet rusade upp i hennes ansigte. Oaktadt hon förstod att han visste mera om hennes förhållande till unge Golway, än hon haft aning om, kunde hon dock ej betvinga sin rättmätiga harm öfver hans låga misstanke, utan sade:

Edert förblommerade tal och dolda hot skrämmer mig ej, min herre. Jag har ingen hemlighet för min man — ingen som jag önskar dela med er. Kom nu, Manuela, kom mitt stackars barn; vi ha mindre att frukta af skogens röda söner, än af denne Amerikan som kallar sig min mans vän.

Vid dessa ord tog hon den unga flickans hand och ilade hastigt ned från berget med henne.

Siftly stod med korslagda armar och ett hånfullt leende på läpparna och såg efter dem. Det var syn-

bart att han hade väntat en annan verkan af sitt samtal med dem.

— Bah, — mumlade han slutligen för sig sjelf, — spring, spring, du lilla toka; du löper mig nog i famnen till slut. Den gamle älskaren kunde aldrig ha kommit i en lägligare tid; jag skall nog draga nytta af hans hitkomst. Om jag läte den styfsinta flickan halka mig ur händerna vore jag en erkenarr. Jag har väl inte för ro skull gjort Helson till alcad. Imellertid vill jag — ha, hvad är det? — afbröt han sig sjelf. — Mexikanarne hissa upp sin flagg på kullen här midtemot! Tänk om de fega stackarne skulle göra gemensam sak med Indianerne! — Om jag bara finge reda på min häst, så att den icke föll i de förbannade rödskinnens händer!

Han stod ännu ett ögonblick rådvill. Men slutligen fick dock tanken på hans egen säkerhet öfverhanden, ty han insåg mycket väl att han här utsatte sig för att få reträtten afskuren af Indianerne, i fall det skulle komma till fiendtligheter. Den hissade flaggan i mexikanska lägret bevisade tillräckligt att man der öfverenskommit att handla gemensamt. Spelaren svepte sin kappa omkring sig med en dyr ed att ingen skulle våga stänga honom vägen och begaf sig skyndsamt till den lilla tältstaden på samma smala stig, der fruntimren nyss förut hade försvunnit.

FJERDE KAPITLET.

Den mexikanska flaggan.

När Charles Golway med beklämdt hjerta lemnat fruntimren, skyndade han att uppsöka sin häst. Det arma kreaturet baltade ännu mera än förut, så att

det kunde ej längre komma i fråga att rida på det. Så länge hästen varit i oafbruten rörelse hade den sjuka lemmen hållit sig mjuk, men under hvilan hade såret svullnat upp som Amerikanaren förutsagt och det var endast med stor möda han kunde lyfta det sjuka benet från marken.

— Stackars kräk — sade den unge mannen och klappade hästens vackra hals — det är troligen sista gången du burit mig, ty här kan jag icke invänta ditt tillfrisknande. Följ bara med mig ned i dalen, der är mjukare mark, der skall du få äta dig mätt och hvila ut.

Han lade åter betslet på hästen och ledde honom försigtigt utför höjden, der den var minst brant. Han aflägsnade sig dessutom med flit från vägen för att icke ånyo påträffa fruntimren, och hann slutligen den vestra sidan af slätten, hvarest en liten bergsström som guldvaskarne nyligen tagit i besittning flöt förbi, och der gräset ymnigt frodades under de höga cederträdens och granarnes skugga.

Härifrån såg man ej tältstaden; men han hade under nedstigandet märkt att der rådde en ovanlig liflighet, och han kunde ej begripa hvarför Mexikanarne hade upphissat en flagga i sitt läger. Men han var alltför mycket upptagen af sin egen smärta för att skänka detta någon långvarig uppmärksamhet. Hvad rörde det honom om menniskorna der nere lefde i enighet eller tvedrägt? Hafvet var nu åter hans enda mål och han längtade otåligt efter de gungande plankorna för att i stormens brus få döfva sitt inre lidande.

Några guldgräfvare arbetade här vid slättens början. Slätten var genom ett lågt buskage afskiljd från dalen. Det var en hop negrer som gräfde af alla krafter. På ett litet afstånd från dem var en ensam Amerikanare sysselsatt att bortrödja buskarne, sannolikt äfven för att sedan gräfva der.

Då den sistnämde varseblef den resande med sin halta häst, höll han genast upp med sitt arbete för att med största uppmärksamhet betrakta hästen. Det var vår gamle bekante Boyles, hvilken hade utbytt det oså-

kra men retande spelet mot den säkrare men besvärligare gräfningen, och som nu med uppvikta skjortärmar och blottadt bröst arbetade i sitt anletes svett för att plundra jorden på dess dolda skatter.

Amerikanare såväl som Engelsmän intressera sig i hög grad för hästar. Nybyggarne isynnerhet ha en särdeles förmåga att minnas och igenkänna dessa djur af märken och tecken som de genast äro i stånd att igenkänna, äfven om de blott en enda gång flyktigt sett dem. De få ock från barnåren öfva sig häruti i hemmet, ty hästar och hornboskap springa omkring i skogarne ihop med grannarnes, och oftast har man endast sådana märken och tecken att tacka för att man lyckas få igen sina egna kreatur.

Den unge Engelsmannen slog sig ned helt nära Boyles på ett skuggrikt ställe, der den sjuka hästen hade fullt upp af gräs och vatten. Han aftog ånyo sadeln och betslet för att hästen skulle kunna äta obehindradt.

— Hvad i all verlden har ni gjort vid er häst? — sade Amerikanaren, slängande yxan på axeln och framträdande till den resande. Men död och pina! Det är ju Jim Roylicks Brunte; har ni länge haft den?

— Ungefär fyra veckor.

— Så länge ungefär tycker jag äfven det kan vara sedan han sålde den. — Han fick *väl* betaldt, kan jag tro.

— Jag gaf tio uns guld för den.

— Död och pina, det var mycket pengar — men hvad har ni gjort åt den?

— Ingenting. — Huden har blott blifvit uppristad på en afbruten gren i skogen, och genom hettan och dammet har såret blifvit inflammeradt.

Amerikanaren lade yxan ifrån sig, närmade sig hästen och undersökte skadan. Då det var gjordt granskade han den med kännareblick.

— Hvad ämnar ni göra vid honom? — frågade han.

— Jag är ännu icke riktigt ense med mig sjelf derom. Jag ville gerna så fort som möjligt komma till San Francisco; men det lär troligen dröja en vecka eller så, innan hästen blir i stånd att bära mig dit.

— Ja det skall det då säkert göra, förutsatt att han någonsin blir i stånd dertill.

— Åh! det är ju endast en rispa som snart läkes.

— Visserligen, men insekterna och hettan kunna lätt göra inflammationen värre, om såret icke blir ordentligt skött. Ni borde sälja djuret.

— Det blir kanske den bästa utvägen för mig. Måhända kan jag här råka på någon som mot rimlig mellangift vill lemna mig en annan häst eller en mulåsna i stället.

— Om ni icke ämnar er längre än till San Francisco, så behöfver ni ej lägga er till något eget kreatur, ty häremellan gå nästan dagligen tomma vagnar och mulåsnedrifter.

— Jag skulle helst genast vilja komma härifrån.

— Nå ja! folk som vilja sälja hästar träffar ni öfverallt, men att finna köpare till er halta häst blir icke så lätt. — Men i händelse priset inte vore allt för obilligt kunde jag kanhända sjelf fundera på att bli ägare af er Brunte — bara derför att jag känner till den sedan gammalt.

— Om ni vill ge mig tre uns guld för honom, så blir han er — sade den resande.

— Tre uns! det var förbannadt mycket för en halt häst, som jag kanske till på köpet måste kosta ett skott krut på om åtta dagar — sade Amerikanen, oaktadt han inom sig var fast besluten att icke låta en så god handel gå ifrån sig. — Om ni ändå hade begärt två, så — —

— Nej då släpper jag honom hellre lös och låter honom söka sin föda i skogen.

— Hur länge tror ni han skulle få springa lös der? Det skulle ej dröja många timmar förrän någon gunstig herre finge fatt honom och tog honom till dragare tills han störtade — eller också komme någon

röd djefvul och gjorde biffstek af honom. Nej, tag då hellre två och ett halft uns, och låt sadeln följa med på köpet.

— Nej, min vän, sadeln behåller jag, och prutar gör jag icke. Jag förlorar nog på kreaturet ändå. Vill ni betala tre uns för honom, så blir han er. — Hvad hästen är *värd* behöfver jag icke säga er.

— Men för tusan, säljare bugga ju alltid till och låta sedan pruta med sig. Hvem i all verlden ger så mycket som begäres? Ni skulle bara höra våra Yankeekrämare!

— Men jag är ingen Yankeekrämare, — svarade Engelsmannen småleende. — Om ni nödvändigt vill pruta något, så föreställ er att jag har begärt fem uns och att ni har bjudit mig tre. Följ med mig till närmaste tält och betala mig de tre unsen, så tillhör hästen er; hvarom ej, så får jag se mig om efter köpare annorstädes.

Boyles kunde icke riktigt finna sig vid att den resande ej ville slå af något på den begärda köpesumman. Men som han kände hästen så väl och insåg att såret snart skulle vara läkt, svarade han efter ett kort betänkande:

— Nå, låt gå; efter ni är så bestämd i ert pris, så gör mig ett par dollars mer eller mindre ingenting. Men till ett tält behöfva vi ej gå för denna bagatell. Vi ha nog begge två våra vågskålar på oss och kunna således lika bra här uppgöra vår affär.

Han tog upp en påse med guld och en vågskål ur jackfickan, samt vägde af de tre öfverenskomna unsen, som Engelsmannen hällde i sin börs utan att väga om dem. Här, hvarest guld är det enda bytesmedlet, lär man sig snart genom vanan att bestämma hvilket qvantum guld som helst, med ögonmått. Vigten utfaller obetydligt olika i mån af guldkornens groflek eller finhet.

Hästen hade imellertid linkat ned till stranden för att släcka sin törst. Under det att Golway tog af sin sadel och lindade gjordarne om den, tvättade Boyles såret omsorgsfullt och band sin näsduk om det.

— Adjö med dig, min gosse — sade den unge mannen och klappade hästen på halsen — låt se att du

snart kryer upp dig. Jag hoppas att din nye husbonde kommer att behandla dig lika väl som jag har gjort.

— Det kan ni vara säker på — svarade Boyles — jag förstår mig mycket bra på att sköta hästar. Ämnar ni er till Paradiset?

— Ja, men jag stannar der blott så länge tills jag fått en ny häst. Det ser dessutom litet hotande ut der.

— Har ingen fara — sade Boyles skrattande. — De der gula sennores på berget ha begynt morska sig litet, men slutet på visan blir nog att de sadla sina hästar och sätta af till ett annat ställe.

— De hade hissat sin flagga — anmärkte Golway.

— Hvad säger ni? — skrek Amerikanen och hoppade till af öfverraskning. — Ha de hissat mexikanska flaggan midt för näsan på oss?

— Ja, jag tyckte det, då jag gick utför berget.

— Fan i dem! Nu kan jag då ändtligen begripa hvarför min kamrat icke arbetar i dag. Död och pina! Den packflaggan skall komma ned lika fort som den kommit upp . . . — Och här står jag i allsköns ro och hugger ned gamla buskar!

Han drog på sig sin tröja och hopsamlade sina verktyg under många eder samt sprang allt hvad han orkade åt tältstaden. Golway tog sin sadel och betsel på axeln och styrde samma kurs med långsamma steg.

I Paradiset var stor uppståndelse, såsom Boyles ganska riktigt hade förmodat.

Mexikanarne hade redan tidigt på morgonen begynt visa sig trotsige mot Amerikanarne. Ännu hade man icke reda på alla rykten som voro satta i omlopp. Sheriffen, som ännu hoppades kunna bilägga saken i godo, uppmanade dem att gå till sitt arbete och lofvade dem att de i intet afseende skulle blifva förorättade, blott de ville betala den af lagen fastställda afgiften. Han blef afvisad med sturskhet och häftighet. Hans välmenande och vänliga tilltal ökade ännu mera deras

uppstudsighet, ty de inbillade sig att det hörrörde af fruktan för dem. Häruti bedrogo de sig dock.

Utom sig öfver det hånfulla och sårande bemötande han rönt, återvände sheriffen till lägret. Han sammankallade genast alla Amerikanare som kunde anträffas, utan att först rådgöra med alcaden. De fleste voro likväl på arbete i "flaten". — Han uppmanade dem att samlas i tältstaden, men blott några få åtlydde kallelsen. De fleste läto svara att de hade annat att göra, än bry sig om de lumpna Mexikanarne; till middagen skulle de nog infinna sig.

Hale var ursinnig. Han var just på väg att uppsöka alcaden för att rådgöra om hvad man nu borde företaga, då denne blek och med ett bekymradt utseende kom ur sitt tält.

— Har ni sett till min hustru! — skrek han på långt håll emot sheriffen; — hon är icke här i lägret.

— Er hustru? — brummade sheriffen, — tycker ni att jag ej har annat göra än hålla reda på fruntimmer nu? Hvar skulle hon då vara?

— Gud vet — troligen har hon gått ut och promenerat . . . förmodligen upp åt bergen.

— Nå så har hon då, min själ, just valt rätta tiden! — utropade Hale. — Bergen hvimla just nu af Indianer; Herren allena vet hvarifrån alla de röda skurkarne nu på en gång äro komna. Det börjar se allvarsamt ut, herr Hetson; något måste göras, vi måste sätta oss i respekt hos det packet. Om vi dröja tills de angripa oss är det förbi med oss; vi kunna knappt uppställa en man mot tjugo.

— Deruti har ni beklagligtvis alltför rätt, herr Hale — svarade Hetson, som blifvit likblek vid denna underrättelse. — Hjelp mig blott. — Skaffa för Guds skull reda på min hustru; ty kommer det till handgemäng, så . . .

— Jo det är hyggligt! — skrek Hale förargad, — hör det också till mitt embete? Hvarför, för tusan, skall er hustru löpa kring berg och backar i dag, då fan är lös i hvarje knut? Är hon ensam?

— Nej, Manuela är med henne.

— Äro de icke i staden?

— Jag har förgäfves sökt dem i alla bodar.

— Fruntimmer borde aldrig få finnas i minorna. Guds död! det är svårt nog för en karl att reda sig här. Men imellertid måste vi på något sätt försöka få våra landsmän samlade hit, ty, dröja vi till middagen kan mera ondt hinna ske, än vi på en hel vecka kunna reparera. Det är skam af dessa snålvargar att ej vilja uppoffra en half dags arbetsförtjenst! Alla andra nationer deremot hänga ihop som ärthalm. Inte en enda Fransman arbetar, — de äro alla församlade der borta i tältet, och få vi dem på halsen på oss är det så godt att genast packa in . . .

— Nej vi skola *icke* fly, sheriff, — afbröt Hetson med bestämd ton, men hans min var förströdd och blicken flög oroligt omkring åt alla sidor. — Drag blott försorg om att våra landsmän komma hit, — jag — jag skall på ögonblicket vara tillbaka igen. — Med dessa ord skyndade han hastigt bort och försvann snart bakom tälten.

Hale stod qvar ett par minuter med vidöppen mun och stirrade efter honom. Sedan stampade han i marken och skakade den knutna handen efter den bortilande alcaden. — Vi skola icke fly! — Jag kommer straxt tillbaka igen! — — Jo, jag tackar jag; fan ta mig om jag det tror! Straxt tillbaka . . . Jo det få vi väl se! Nu har han den bästa förevändning i att springa efter hustrun, och under tiden får Hale bäst han kan taga kastanjerna ur elden. Jag tager intet ansvar på mig; låter ni slå ihjäl er, så är det måttlig skada; — inte en katt skall gråta deröfver, hvarken här eller annorstädes. Det är då synd och skam att man icke skall kunna få en ordentlig alcad! Har jag icke rätt uti att dessa lärda herrar ej ha hjertat på rätta stället? — Det finnes ej en enda karl bland dem.

Under denna monolog hade han tagit upp sin kikare och riktat den mot bergen, hvarest man redan med blotta ögat kunde urskilja talrika indianhopar. Nä-

gra hade till och med kommit ända ned till "flaten" och slagit läger der, men ännu visade de intet tecken till fientligt sinnelag. Hale visste imellertid alltförväl, hur fort saken kunde taga en annan vändning om det gåfves den minsta anledning. Ja, han betviflade icke att så snart fientlighet utbröt, dessa vildar utan betänkande skulle tända eld på lägret.

Han riktade kikaren långsamt åt Mexikanarne. Plötsligt sänkte han den åter med ett utrop af förvåning. Han kunde knappt tro den, han ville med blotta ögonen se det öfverraskande föremål som kikaren visat honom, nemligen mexikanska flaggan.

— Der ha vi det! — utropade han under det han sköt ihop kikaren och stoppade den i fickan — öppet uppror i lägret medan Amerikanarne ligga helt lugnt och gräfva efter det satans guldet, som om saken icke rörde dem! Och alcaden är också för fan i våld! men man skall få hänga mig om jag låter nöja mig med detta, om jag än skall gå mot ensam dit upp och stryka den fördömda flaggan.

Ursinnig öfver Mexikanarnes djerfhet sprang han in i tältet efter sin bössa utan att hinna göra sig reda för hvad han egentligen skulle uträtta med den.

Under tiden hade Hetson i dödsångest ilat vägen framåt för att söka efter de begge fruntimren. Han öfverhopade sig sjelf med förebråelser för att han ej hade varnat dem för den öfverhängande faran. Orsaken dertill var att han ej velat skrämma dem utan säker anledning, och att det dessutom ej hade kunnat falla honom in att de just denna morgon skulle få det infallet att lemna lägret och begifva sig uppåt bergen midtibland fienderna.

Vid de sista tälten frågade han förgäfves några mötande personer efter de saknade. Endast en Tysk hade för en timma sedan sett dem gå öfver slätten i riktning åt bergen. Hetson var just i begrepp att söka upp de begge fruntimren midtibland Indianerne, då han fick se dessa skyndsamt komma honom till mötes.

Hetson förmådde ej säga mera än: "Gud ske lof!"

men det var som om en tung börda blifvit vältad från hans hjerta: åsynen af hans hustru förjagade genast de moln, hvarmed tviflet och farhågan hade fördunklat hans blick.

— Var icke ond för att vi rymde från dig i morse, Frank, — bad hon, fattande hans hand. — Vi hade ingen aning om att någon fara kunde vara på färde så nära tälten.

— Jag har varit i dödlig oro öfver dig, Jenny, — svarade mannen, under det han skyndsamt återvände med dem till tälten. — Jag visste ju ej ens hvar jag skulle söka eder, och det börjar med hvar minut att se mer och mer hotande ut omkring oss.

— Mexikanarne ha hissat sin flagga, — sade den unga frun dröjande — det är väl icke i någon ond afsigt?

— Deras flagga? — utropade Hetson, som plötsligen undergick en märkbar förändring; — kom, mitt barn — skynda ännu mer om du kan; jag har intet ögonblick att förlora. Är du riktigt säker på hvad du nyss sade?

— Uppe på höjden kunde man tydligt se den — sade Manuela bekräftande; — och till och med härifrån — kom hit, sennor, ser ni icke det fladdrande brokiga skynket der borta?

Hetson följde med ögonen riktningen af hennes finger; en enda blick var nog att öfvertyga honom om sanningen af deras ord.

— När ni ha gått så långt ensamna, — sade han ovanligt mildt till fruntimren, — så hoppas jag att intet ondt skall hända er på den korta vägen som är qvar. Vi äro dessutom så nära tälten att ni ha ingenting att frukta.

— Hetson — jag ville så gerna säga dig någonting innan du lemnar oss, — bad hon.

— Är det angående Indianerna eller lägret?

— Nej — det rör blott oss sjelfva — mig.

— Då skjuta vi upp det till läglig tid, min vän,

Uppehåll er ej någonstädes, utan skynden direkte hem — der träffas vi snart.

Utan att invänta svar skyndade han bort samma väg han kommit, för att uppsöka sheriffen och öfverenskomma om nödiga åtgärder.

Hale hade under tiden rengjort sitt gevär och laddat det. Han stod nu samtalande med några Amerikanare utanför tälten.

— Nå, alcad, fick ni reda på frun — ropade han spefullt så snart han fick se Hetson komma emot dem. — Jag trodde minsann inte att ni skulle komma så fort tillbaka.

— Ja, herr sheriff, jag har träffat henne, — svarade Hetson lugnt och gick bort till sitt eget tält, framför hvilket den amerikanska flaggan, upphissad på en afbarkad granstam, friskt fladdrade för vinden. — Fruntimren äro i säkerhet. och nu skola äfven vi män försöka att sätta oss i säkerhet.

Vid dessa ord löste han upp flaggsnöret och lät flaggan börja sakta glida ned. Hale, som såg hans afsigt, rusade ursinnig fram med riktad bössa emot honom.

— Är ni då rent förbannad? — röt han. — Låter ni stjernorna och strimmorna stryka för de mexikanska hundarne? Om ni vågar låta den sjunka ännu en enda tum, så jagar jag denna kula genom ert hufvud, så alcad ni än är.

Hetson flyttade flaggsnöret i den venstra handen, drog med den högra en revolver upp ur fickan och spände den.

— För de orden kunde jag skjuta ned er på stället, som man skjuter en galen hund — och jag gjorde det, om jag icke visste att ni är en hederlig och rättskaffens man. Vi hafva strid nog utom oss, utan att behöfva uppväcka sådan inom oss. Såg, vet ni något bättre medel att sammankalla våra landsmän än att stryka deras flagga?

Sheriffen teg, men betraktade Hetson med tviflande min. Denne stoppade sin revolver åter i fickan och

lät flaggan hastigt falla, obekymrad om att den andre ännu stod med bössan riktad emot honom.

— Hvad ämnar ni nu företaga? — frågade Hale, öfverraskad af alcadens bestämdhet. Hitintills hade han trott honom ega en svag och lättskrämd karakter.

— Ensamma förmå vi ingenting. Men om ej den hissade mexikanska och den strukna *amerikanska* flaggan kalla folket till lägret, så förtjena de ej namn af amerikanska medborgare — ja, då förtjena de ej att stjernorna och strimmorna någonsin mera svaja öfver deras hufvuden.

— Men om de nu komma då? — frågade Hale med en blick som om han ville läsa den andres innersta tankar.

— Då, — svarade Helson leende, — gå vi helt enkelt och hemta den mexikanska flaggan hit ned och hissa den upp- och nedvänd under den amerikanska. Det hoppas jag skall bringa de der krabaterna till förnuft.

— Och det vill, det ämnar ni verkligen göra? — frågade Hale, ännu halft tviflande.

— Ja, helt säkert, så vida ni vill hjelpa mig, Hale. — Men se der kommer min hustru, hon behöfver inte få veta hvad vi ha i sinnet; det skulle blott vålla henne onödig oro. Och ser ni, der komma redan några af de våra springande öfver slätten. Medlet hjelpte, sheriff. — — Kan ni skaffa en flaggstång i hast?

I detsamma anlände fru Helson och Manuela. Hon stannade på litet afstånd, liksom hon hade något att säga sin man. Han gick dock icke fram till henne, utan nickade blott vänligt att hon skulle gå in i tältet igen, och vände sig sedan till sina landsmän.

Hale hade imellertid sprungit för att skaffa en flaggstång. Efter några minuters förlopp kom han tillbaka med en tung stolpe som han tagit ur sitt eget tält. Amerikanarne började nu strömma till från alla håll.

— Hvad i all verlden står på? Hvarför är flaggan

struken? — ropade de om hvarandra, helt andtrutna och röda i ansigtet af det häftiga springandet. — Hvem har strukit vår flagga?

— Det har jag gjort, mina vänner, — svarade alcaden lugnt. — Då ej den svajande mexikanska flaggan påminde er om era pligter, gläder det mig att se det vår egen strukna flagga gjorde det.

— Nå hvem fan af oss bryr sig om det spanska bykel? — skrek en långbent Kentuckier; — Vi ha ej förr än nu observerat den brokiga kluten der borta. Jag för min del har sprungit så att jag är färdig att ge upp andan. — Hejsan! der kommer Boyles och der Briars, hitåt kamrater, hitåt!

Efterhand ankommo allt flera och flera Amerikanare. Snart voro nästan alla församlade utanför alcadens tält. Der gåf deras harm och vrede sig luft i eder och förbannelser, stundom blandade med vilda hotelser mot Mexikanarne.

Plötsligen öfverröstades larmet af ett skallande jubelrop från mexikanska lägret.

— Guds död! de göra narr af oss för att vi ha strukit vår flagga, — tjöt sheriffen.

Hetson hade blifvit likblek, men ej en muskel i hans ansigte förrådde hvad som föregick inom honom.

— Mina vänner, — sade han. — Hvad viljen J att vi skola göra? Mexikanarne äro omkring tvåhundra till antalet, och mer än dubbelt så många Indianer ligga dolda i bergen deruppe, färdiga att hvilket ögonblick som helst sluta sig till dem.

— Sänd bud till de närmaste minorna! — skrek Briars. — Kunna vi blott få tjugo, trettio raska karlar till hjelp, så behöfva vi icke frukta för hela den arméen.

— Jag är färdig att rida öfver till "golden bottom", — sade Smith, som såg förfärligt blek och ängslig ut. — Jag har en god häst och kan vara tillbaka i morgon bittida med talrik hjelp.

— Nej fan heller, — ropade Boyles. — Skulle vi kanske under tiden låta håna oss af Spaniorerne

och sedan bli utskrattade af våra landsmän för att vi ej kunna hålla ordning i vårt eget läger?

— Men hvad viljen J då göra? — skrek Smith. — I händelse nu hela svärmen öfverfaller oss, så kunna vi ju icke försvara oss mot en så öfverlägsen styrka. De plundra hela lägret — det vore just en vacker hjelp.

— Flaggan borde icke ha blifvit struken, — ropade en annan. — För tusan, alcad! bind då inte fast den på stolpen der, det vore bättre ni lät den sitta på sin gamla plats, så att de slynglarne kunde se att vi icke äro rädda för dem.

Hetson hade imellertid bundit fast flaggan vid stången utan att yttra ett ord till svar på de olika förslagen. Nu lyfte han fanan i vädret och stötte ändan af stången fast i jorden så att flaggan vajade fritt för vinden. Derpå tog han till ordet med klar och kraftfull stämma:

— Landsmän! jag har svurit att så länge jag är er alcad och representant för vårt gemensamma fäderneslands rättigheter, skall ingen annan flagga ostraffadt sväfva öfver vår en enda timme. Viljen J sända bud till grann-minorna för att underrätta dem om hvad som här föregår, så mån J gerna för mig göra det, jag har ingenting deremot; men jag uppmanar eder nu alla, och hvar och en bland eder som kan handtera en bössa eller en knif, att följa mig. Vi skola med Guds hjelp snart trampa den fientliga flaggan under fötterna, liksom våra hedervärda landsmän för kort tid sedan gjorde på ett annat ställe. Hvem följer med mig?

— För tusan! — skrek Boyles, — vi allesamman skulle jag tro. Fråga förr hvem som skulle vilja stanna qvar här?

— Men om nu Indianerne komma ned och förena sig med Mexikanarne? — sade sheriffen. — Vi böra åtminstone antaga att det kan hända.

— Det tror jag icke, — svarade Hetson. — Mot en sådan öfvermakt hafva vi ingen annan utväg, än att modigt gå löst på hufvudstyrkan. Duka vi under, så

skola våra landsmän hämna oss. Men jag förlitar mig på den öfvervigt våra skjutvapen gifva oss öfver dem, och jag hoppas att vårt oförmodade anfall skrämmer de fega hestarne. Skynden derför efter edra bössor; om fem minuter bryta vi upp.

— Hurra! Hurra! — jublade de käcka männen som mer än en gång hade sett döden i ögonen. — Hurra för alcaden! — fram med bössorna! ned med Mexikanarne!

De rusade bort åt olika håll för att hemta sina vapen ur tälten.

Den djerfva anfallsplanen slog lifligt an på största delen, och de få, som helst skulle velat slippa vara med, vågade icke draga sig undan af fruktan för sina kamrater.

Smith allena hade icke lust att sätta sitt guld och sitt lif på spel för en sak som så litet låg honom om hjertat. Så snart han märkt att den mexikanska flaggan var hissad hade han packat ihop sina saker och väntade nu blott på att, under förevändningen att hemta hjelp, få sätta sin egen person i säkerhet. När lugnet blifvit återställdt — han visste af erfarenhet att det blott kunde dröja några dagar — stod det honom ju fritt att komma tillbaka och skörda hvad kamraterna hade sått.

Smith hade redan öfverenskommit härom med Siftly, som för detta ändamål tidigt på förmiddagen gått att söka reda på sin häst. Spelaren brydde sig ej om att vara med i en strid der det blott vankades bly i stället för guld. De som inga skatter hade att skydda kunde alltför gerna slåss — *han* för sin del skulle hålla sig borta från striden.

Helson och Hale hade imellertid ensamma stannat qvar vid fanan. Då alla hade aflägsnat sig gick sheriffen fram till sin förman, fattade hans hand, tryckte den hjertligt och sade:

— Herr Helson, Gud straffe mig! jag har gjort er så orätt, att det riktigt skär mig i hjertat.

— Men, kära Hale . . .

— Jag — jag har — ansett er för en poltron —

och nu skulle jag ha god lust att prygla upp mig sjelf derför.

Hetson log vemodigt. Dröjande sade han:

— Det är mångahanda orsaker, bästa Hale, som på sednare tiden gjort mig dyster och vek — kanske vekare, än som öfverensstämmer med edra åsigter om det passande; men att jag icke är feg hoppas jag få ådagalägga i dag.

— Tänk på er unga hustru, alcad; tänk om någonting skulle hända er — det är ju ett öde som kan drabba hvar menniska.

— Vi stå alltid i Guds hand, — sade den unge mannen allvarligt; — i det afseendet är jag fatalist.

— Fata — hvad för slag? — frågade sheriffen i tanke att det kanske var något nytt slags lifförsäkring.

— Fatalist, — återtog Hetson leende, — det vill säga, jag tror att döden lika så väl kan träffa mig inne i mitt tält, i fall det är mitt öde att dö i dag.

— Åhja! men hvad skulle det väl då bli af de stackars fruntimren?

— Min hustru har en stark och modig karakter, Hale, hon skulle sjelf — i värsta fall skulle hon genast återvända till San Francisco. Hon känner min bankir der, och sedan kunde hon alltid resa hem igen.

En bitter känsla uppstod hos honom — det föll honom in att hans hustru måhända icke skulle anse det som någon olycka om hon — han ville icke fortsätta denna tanka, men förde handen ofrivilligt till pannan.

— Nå, men hvarför skola vi förutsätta det värsta, — hviskade sheriffen, som misstog sig om detta plötsliga vemod. — Om alla kulor skulle träffa, så funnes det nu mera ingen enda soldat. Men skall ni icke gå in och säga henne — att vi — för tusan att vi skola lära Mexikanarne att veta hut.

— Nej, bästa Hale, jag är just nu i tillbörlig sinnesstämning och vill icke onödigtvis röra upp oss båda. Der ha vi dessutom våra vänner igen. Tiden går, och flaggan derborta har redan stoltserat alltför

länge. Men hvad komma de släpandes med? Kan ni se hvad de främsta bära?

Sheriffen skrattade af full hals.

— Dessa menniskor äro och förblifva sig alltid lika, — sade han. — Vesterns folk gå lika glada och obekymrade till allvarsam strid som till dans.

— Den reflexionen upplyser mig icke om hvad de föra med sig.

— Det är ett par barntrummor och en gongon som nyttjas i matsalarne för att kalla gästerna tillbords. Som det tycks ha de föresatt sig att ha regementsmusik med sig, hurudan den än må blifva.

— Ypperligt, — utropade Hetson glad. — Det var ett godt infall af dem.

— Hurra, squire, — skrek Boyles, som kom springan med en liten barntrumma och sin långa bössa hängande öfver axeln; — vi komma med medel att fördrifva råttorna. Hurra för Gamla Amerika; men utan Yankee-doodle kunna vi icke gå i fält.

— Pi-i-ip! — blåste i detsamma en ung karl från Arkansas, som fått tag uti en liten barntrumpet, ur hvilken han lockade de besynnerligaste toner. — Det är stor skada att vi ej kunna begagna våra hästar. Men efter vi nu komma till fots, så skall det åtminstone ske med så mycket buller och bång som möjligt.

— Bum! bum! — ljöd gongongen, de små trummorna hvirflade och trumpeterna smattrade. En hade medtagit en stor kaffepanna af bleck, på hvilken han hamrade med en träslef. Hela truppen liknade en flock ostyriga barn som hade föresatt sig att af hjertans grund leka soldater och fördenskull styrt ut sig med all möjlig slags materiel de hade kunnat öfverkomma. Och likväl visste dessa män att de drogo ut mot en öfverlägsen styrka som vid första sammandrabbning borde kunna i grund nedergöra dem.

Hetson mönstrade leende den öfverdådiga skaran. Hvarje skymt af svårmod var förjagad från hans ädla ansigte, som nu blott uttryckte mod och fasthet. Han tog fanan och började just uppställa den oordentliga

troppen i leder, då Boyles, som var den djerfvaste af alla, ropade:

— Nej, pass! Musiken skall vara i spetsen! — kom hit, min gosse! — men hvar tusan tog pipbläsaren vägen? . . . hvar är Boby?

— Här, min herre, — svarade en späd stämma, och en liten gosse om tretton eller fjorton år sprang fram. Hela hans drägt bestod af en skjorta, byxor och en vaxdukshatt, som tydligt gaf tillkänna att han deserterat från en örlogsman, för utbyta de blå böljorna mot de gröna skogarne. Det enda försigtighetsmått han tagit för att folk ej genast skulle kunna taga hans person i beslag, bestod deruti att han aftagit det breda hattbandet hvarpå skeppets namn hade stått.

— Detta barn våga vi ej taga med oss, — sade Helson. — Tro för Guds skull icke, att vi gå till någon lek, mina vänner. Vi angripa en fiende som är tio — ja trettio gånger starkare än vi, ifall Indianerne skulle förena sig med dem.

— Ursäkta mig, herre! — sade gossen och såg alcaden modigt i ögonen; — jag är fyllda tretton år, och i fjol redan var jag med om att klappa på Mexikanarne, skall ni veta. Vågar ni föra vår gamla flagga midt i näsan på dem, så vågar också jag blåsa Yankee-doodle i öronen på dem, och jag låter förr hänga mig, än ni får mig att stanna qvar här.

— Bravo, bravo, Jim! — jublade männen. Helson gaf vika och ryckte blott på axlarne.

Medan de höllo på att ordna sig kommo två personer, synbarligen Fransmän, fram till dem. I detsamma rusade en fyratio, femtio män ut ur franska tälten. De stannade framför tältingångarne och betraktade Amerikanarnes förehafvande.

— Ha-ha-ha! Der komma franska sändebud, — hviskade Hale till alcaden. — Få vi dem till på halsen, så ser det mörkt ut för oss.

Helson svarade icke. Med fanan i handen gick han de begge Fransmännen till mötes och helsade vän-

ligt. Hale hade ej misstagit sig; ty den ena af dem sade genast på temligen god engelska:

— Skulle ni vilja ärligt och uppriktigt besvara en fråga, så kunde det kanhända förekomma vidare obehag och ledsamheter.

— Med största glädje, om det står i min förmåga — svarade Hetson artigt.

— Det går ett rykte här i minorna — fortsatte Fransmannen — att Amerikanarne ämna fördrifva alla fremlingar från deras "claims" och arbetsplatser. En början har redan skett med några Kineser och Mexikaner, oaktadt de hade Förenta Staternas regerings tillstånd och åt den betalt en enorm afgift. Är det sannt?

— Nej, min herre. Ryktet är falskt — svarade Hetson med hög röst, på det att alla Amerikanare, som skyndat fram för att få höra hans svar, måtte förnimma det. Visserligen har äfven till mina öron kommit att några af mina landsmän skulle ha skamligt förgripit sig mot några fremlingar; men var försäkrad om att det icke skall tillåtas någon förolämpning emot *fredliga fremlingar.* Hvar och en sådan som har att beklaga sig öfver någon Amerikanare kan tryggt vända sig till mig, och jag ger er mitt hedersord på att han skall få rättvisa.

— Hvem har bedt dessa fremlingar komma hit? — utropade Briars; — vi behöfva dem alldeles icke och . . .

— Tyst, herre! — afbröt Hetson honom med tordönsstämma — hvad jag har sagt, skall jag veta att försvara — åtminstone så länge jag är alcad här. — Skulle det bland mina landsmän finnas några uslingar nog låga att öfverfalla de svagare och tillegna sig deras egendom, så svär jag inför Gud att de skola straffas som de förtjena, antingen de ha förgripit sig på en infödning eller någon af de fremmande nationernas medlemmar.

Hetsons smärta, fina figur tycktes bokstafligen växa, och ur hans blå ögon ljungade sådana blixtar att den eljest förvägna krabaten drog sig bestört tillbaka.

— Bravo, bravo! hördes från alla sidor, det vore ju en skam för oss ifall det vore annorlunda.

— Det gläder mig att höra det, mina herrar! — sade Fransmannen och lyfte på hatten; — men herr alcad, hur förhåller det sig med taxan?

— Det är en helt annan sak, min herre, — svarade Hetson med samma lugn som förut. — Hvad vi sjelfva nu här i minorna än må tänka om den, antingen att den är för hög, eller att den orättvist betungar fremlingarne, så måste likväl vår regerings påbud respekteras, hvad det än må kosta. Hvarje fremling som vägrar att betala skatten, måste genast lemna minorna. Och liksom jag nyss gaf er mitt ord på att beskydda hvarje fremling mot alla angrepp, likaså försäkrar jag er nu att lagen skall efterlefvas, äfven om det skall ske på bekostnad af mitt lif.

Fransmannen betraktade honom uppmärksamt ett ögonblick; derpå räckte han honom handen, sägande:

— Ni är en ärans man, min herre; jag skall göra allt som står i min förmåga att tjena er hos mina landsmän. Ni behöfver ej frukta någon fientlighet af dem; men ni borde ej med er lilla hop rycka ut på slätten. Mexikanarne ha i sinnet att skrida till ytterligheter.

— Vi ämna icke göra dem någonting ondt. Vi vilja blott hemta deras flagga hit ned — sade Hetson småleende; — dessutom — tillade han allvarligt — stå vi under Guds beskydd, — och nu framåt, kamrater!!

— Hurra! — jublade den lilla truppen. Yankee-Doodle i spetsen! stämm upp Yankee-doodle, Jim!

En häst kom galopperande framåt vägen och ett ögonblick sednare sprängde en gammal man med en lång bössa öfver axeln in emellan dem.

— Hejsan, mina pojkar, hvart skolen J ta vägen?

— Se Nolten! — Hurra för den gamle heders-paschan! Ni kommer just till pass, — jublade man omkring honom. — Ned af ditt gamla ök . . . vi skola gå dit upp efter fanan.

— Det är jag med om, barn! — ropade den gamle mannen och var med ett hopp nere af hästen. — Jag har väl blott en timmas tid på mig, ty mitt folk väntar deruppe, men bättre kan den aldrig användas.

— Bind hästen någonstädes, och lägg in sadeln i mitt tält så länge — sade Boyles.

— Behöfs icke, min son, — svarade den gamle leende, under det han kastade sadel och betsel på marken och lät hästen gå hvart den ville. Min skymmel springer icke bort och sadeln ligger lika säkert här som i ett tält. Men laga bara att vi äro tillbaka innan middagen, ty jag är alldeles fastande.

Under tiden hade tåget ordnat sig, fyra män i hvarje led. Helson lät blicken halka öfver den lilla skaran och räknade blott tjugufem man.

— Framåt i Guds namn — ropade han med blixtrande ögon. — Men om lifvet är er kärt, så lossen icke något skott förr än fienden sjelf skrider till anfall. Första skott eller slag från deras sida är signalen — rusen då på dem! Jag behöfver icke uppmana er att sigta noga. Ären J färdiga?

— Hurra! hurra! — ljöd svaret, och alla hattar flögo i luften.

— Helson! — hviskade en röst — och då han vände sig om stod Jenny bredvid honom. Hennes utseende röjde icke minsta fruktan; hon hade med strålande ögon följt sin makes fasta och manliga uppförande och närmade sig först nu till honom, då han gaf befallning till uppbrott.

— Kära barn — sade han brydd — icke är detta ett ställe för dig.

— Du ville således begifva dig åstad utan att säga mig farväl?

— Vi komma snart tillbaka — det är ju blott... blott...

— Jag tager dig på orden — farväl — och kom snart tillbaka — sade den unga hustrun och räckte sin man handen. Gud vare med eder!

— Hurra! — ropade männen ännu en gång. Jim blåste melodien till "Yankee-doodle" på en liten piccolaflöjt, och barntrumpeter, trummor, gongonger samt bleck-kaffepannan föllo in, både före och efter takten.

Boyles kunde icke sköta sitt instrument med tillbörlig kraft, emedan hans långa bössa generade honom. Men han hittade snart på råd.

— Hör på, Tom, bär min bössa en stund — sade han till den som gick bakom honom — bara så länge tills jag hunnit spräcka det här gamla trumskinnet. Men håll dig nära mig, så att jag kan få tag i bössan så fort det bryter löst.

Sedan han sålunda fått begge händerna fria bidrog han verksamt till ackompanjemanget, hvilket blott modererade sin styrka så mycket som behöfdes för att ej helt och hållet öfverrösta piccolan.

FEMTE KAPITLET.

Anfallet.

En besynnerligare trupp än denna har visst aldrig tågat ut till en allvarsam strid, ty ehuru männen ganska väl förstodo den fara de gingo till mötes tycktes de uppfyllda af mod och glädtighet.

Utrustningen var icke en gång komplett; blott tredjedelen af dem voro beväpnade med studsare, de öfrige hade revolvers, men nästan alla voro försedda med en lång jagt- eller Bowieknif, hvilken är ett fruktansvärdt vapen i en strid man mot man. Så knapphändigt utrustad marscherade den lilla truppen, hurrande och jublande, med flygande fana och den vilda musiken i spetsen, tvärsöfver slätten och ryckte fram mot det mexikanska lägret.

De fremmande arbetarne på slätten stirrade förvånade på denna vilda procession, och sjelfva Mexikanarne började spetsa öronen då larmet kom allt närmare och närmare. I början hade de trott att det var Fransmännen som kommo för att sluta sig till dem; men stjernbaneret och de skärande tonerna af den välbekanta folksången öfvertygade dem snart om deras villfarelse.

Ett par Mexikanare kastade sig upp på sina hästar och sprängde i karrier uppåt bergen till Indianerne, under det att massan uppställde sig i två led på den jemna mark, som började straxt bakom de på slätten uppkastade jordvallarna. Anförarne sjelfva voro rådvilla hvad som borde företagas, men sprungo omkring och uppmanade de sina att hålla stånd — hvad kunde en handfull Amerikanare uträtta mot dem?

Yankee-doodles genomträngande toner kommo imellertid närmare, och man kunde redan skönja de vilda, skäggiga och solbrända ansigtena. Truppen styrde kurs rakt på den mexikanska flaggan, med ständigt ökad hastighet. Den lilla blåsaren hade nästan mist andan; men det oaktadt höll han ännu takten och vek icke från Hetsons sida, hvilken beständigt var i têten och som nu med fanan i venstra handen och spänd revolver i den högra hoppade öfver den sista förskansningen som skiljde honom från motpartiet.

— *Guarda!* — ljöd det emot honom från öfver hundra strupar.

— Akten eder sjelfva, — ropade Hetson på spanska, med tordönsstämma. — Hvem af er som vågar höja ett vapen är dödens man, och skogens vilddjur skola uppäta hans lik. Ned med er flagga, J hundar, som vågen att besmitta jorden med dessa fördömda färger!

Flera Mexikanare sprungo genast fram med dragna sablar för att försvara fanan; men Hetson stod redan framför dem med spänd revolver. Han gaf sin egen fana åt matrosgossen Jim, fattade den fientliga fanans stång med venstra handen och ryckte upp den ur jorden.

— Ned med honom — hugg ned honom, — vrålade Mexikanarne; men revolvern med sina sex dödsbringande skott höll de främste tillbaka, under det att de längre bort stående förgäfves försökte tränga sig fram. Ännu ett ögonblick fladdrade den mexikanska fanan öfver den amerikanska, men i det nästa trampades den med jubelrop under fötterna af de framstormande Amerikanarne.

Intet skott hade ännu blifvit lossadt, men hvar och en kände att den afgörande stunden nu var inne.

Amerikanarne bildade, oaktadt sitt ringa antal, en fast sammanpackad massa, från hvilken böss- och revolver-mynningar hotande framstucko, fienden till mötes. Mexikanarna stodo rådvilla. Då började plötsligt den oförskräckte Jim att blåsa "Yankee-doodle". Melodien verkade som ett trollslag på begge partierna. Amerikanarne upphöjde ett dånande hurra. Mexikanarne åter läto vapnen sjunka och inskränkte sig till att med hotande blickar mönstra fienden.

— Nu är det rätta tid att vi draga oss tillbaka, — sade Hale hviskande till Hetson; — bättre tillfälle dertill kunna vi icke få, och fanan är ju i vårt våld.

— Nej, sheriff, — svarade Hetson med fast röst och blixtrande ögon. Ännu ha de krabaterna sina *vapen* qvar — så sant Gud lefver, jag viker icke härifrån förr än de hafva nedlagt dem.

— Tag er till vara, — sade Hale varnande, — indianerne hafva närmat sig, de stå nu knapt femhundra steg härifrån, och blifva vi trängda tillbaka till grafvarna, så är det förbi med oss.

— Just derföre måste vi framåt, — sade den unge mannen med ett trotsigt småleende.

Han vände sig åter till sina motståndare och ropade åt dem med hög röst på spanska:

J hafven höjt eder fana och gripit till vapen mot vårt lands öfverhet. J ären derföre hemfallne under lagens straff. Vi kunde nedskjuta er på stället såsom hundar eller jaga eder in i skogarne; men vår regering tillstädjer hvarje fredlig fremling att utan hinder

vistas här; blott de beväpnade anses för fiender och straffas. Läggen derföre ned edra vapen som J hafven missbrukat; hvar och en som vägrar dör för min hand.

— Pina död! — brummade Briars i sin grannes öra, det kan man kalla att tala ur skägget.

Mexikanarne lego och tycktes vara alldeles förbluffade öfver en dylik djerfhet. Helson stötte ned deras egen flaggstång i det hål, hvarifrån han nyss hade uppryckt den mexikanska, och gick med spänd revolver den brungula kämpegestalten in på lifvet, som stod honom närmast, och affordrade honom hans sabel med pistolen för pannan.

— Ni har icke rättighet att afväpna oss — hväste karlen och gaf Helson en mördande blick.

— Hvad är det du säger! — utbrast Helson, tag dig tillvara, det kliar redan i mina fingrar — jag räknar till tre, släpper du icke sabeln då, är du dödens barn. — En, två . . . .

Mexikanarens fingrar öppnades; Helson ryckte sabeln ifrån honom och kastade den bort till flaggan. Derpå grep han oförtöfvadt tag uti en annan, och Hale var icke sen att följa hans exempel.

Mexikanarne drogo sig ett par steg tillbaka, men Amerikanarne gåfvo dem icke tid till besinning. De som hade bössor stodo med dessa färdiga att vid minsta tecken till motstånd trycka af, under det de andra med framsträckt pistol bemäktigade sig så många vapen de kunde få fatt uti. Den fega hopen vågade icke ett enda skott; de som stodo längst bakom smögo sig småningom bort en och en i sender, kastade sig upp på hästarne och försvunno i galopp bort i skogarne.

Amerikanarne fortsatte imellertid afväpningen. Stjernbaneret svajade, Yankee-doodle, den mest disharmoniska af alla nationalsånger, skar genom luften och förkunnade de närstående Indianerne, hvem som hade segrat och hvilken som behöll valplatsen.

Egentligen var det blott det första steget som hade varit farligt för Amerikanarne. Om det hade kommit till strid vid uppmaningen att sträcka gevär skulle det

utan tvifvel ha varit förbi med dem, äfven om de skjutit ihjäl åtskillige af sina motståndare; men nu, då anförarne hade mera genom moraliskt än fysiskt våld blifvit tvingade att lägga ned vapnen, vågade de öfriga ej längre tänka på motstånd. Alla som kunde det smögo sig undan; och Hetson var för klok att sätta den vunna fördelen på spel genom att splittra sina krafter och låta sitt folk förfölja dem; han brydde sig ej ens om att en ny trupp samlade sig uppe på berget. Mexikanarne hade blifvit så qvästa, att han ej längre hade någonting att frukta af dem; men förödmjukelsen var ännu icke slut för dem.

— Ja allt det här är mycket bra, — sade Hale, som med innerlig fröjd betraktade resultatet af deras operation, d. v. s. den framför honom liggande högen af vapen. Om vi nu bara vore väl i lägret igen med hela bagaget. Om vi kasta skräpet i en af groparna här och öfvertäcka det med jord, så gräfva de här gökarne upp det igen i natt; och icke heller kunna vi gerna släpa det med oss öfver de här hålen och jordhögarne.

— Kunna vi icke få tag i en mulåsna, Hale? sade Hetson.

— Vet ni hvad, gossar, ropade den gamle Nolten, jag springer ned till lägret och hemtar min häst. Jag får väl lof att taga vägen öfver höjden, men Indianerna låta mig nog gå i fred; och göra de det icke, så blir det värst för dem.

— Jag tänker vi skola sjelfva helsa på Indianerne ifall J allesamman följen med mig, — sade Hetson småleende.

— Med er? — utbrast den gamle Nolten och fattade den unge mannens hand, hvilken han kramade som ett skrufstäd, — er skulle jag kunna följa till sjelfva helvetet! Jag måste tillstå att ni i dag beredt mitt gamla hjerta en stor glädje. Vi Amerikaner kunna vara stolta öfver er; jag skall aldrig glömma hvad ni har gjort i dag.

— Jag har icke gjort mer än hvad ni allesammans hafva gjort, — svarade Hetson. — Just derigenom att ingen öfverilning skedde, att intet skott aflossades, fastän vi hade hanen spänd, segrade vi lättare än om vi hade störtat oss blindt in uti en förtviflad strid. Och ändå fordrades här större mod att afhålla sig från strid, än att bara rusa på.

— Det vet jag just inte — svarade Nolten leende. — Vi hade kommit i en vacker klämma om vi obetänksamt hade aflossat våra gevär — jag tror knapt att de goda sennorerna skulle gifvit oss tid att ladda om igen. Med en sådan utsigt för ögonen kunde det inte vara svårt att hålla på sitt skott. Det går fasligt fort att få ut en kula, men förbannadt långsamt att få den in igen. Men hvart tar pojken vägen?

Frågan gällde flöjtblåsarn Jim, som hade stoppat sitt instrument i fickan och nu rusade midt in ibland Mexikanarne.

— Stopp, Jim, — ropades det efter honom, — var då inte tokig, stanna här, din narr! — Men gossen lyssnade icke derpå, utan sprang rakt bort till ett par mulåsnor som stodo bundna der och började utan krus göra loss den enas tyglar.

Djurets egare, som befann sig i närheten, kom väl och gjorde åtskilliga invändningar, men Jim försökte med ett par spanska glosor, som han uppsnappat, åtföljda af de lifligaste gester, göra honom begripligt att han endast ville låna mulåsnan, som genast skulle bli åter skickad.

Mannen tycktes inte ha lust att gå in derpå, men det hindrade icke Jim att draga åstad med kreaturet, och då nu Boyles med ett par kamrater närmade sig, af fruktan att något ondt skulle hända gossen, så fann Mexikanaren sig i sitt öde. Några minuter sednare höll Jim med sin eröfrade mulåsna bredvid flaggstången och började, utan att ens begära lof, att plocka vapnen tillsammans och binda hop dem i en bundt.

Hetson, Hale och Nolten sågo småleende på den raske gossen; några andra skyndade fram och hjelpte

honom, och i en handvänning voro de eröfrade vapnen fastbundna på packsadeln. Man hade endast qvarlemnat några laddade gevär, dels emedan de lätt kunnat gå af och förorsaka olycka och dels för att de Amerikanare, som icke hade bössor, skulle beväpna sig med dessa.

— Hvilken väg skola vi gå? — frågade Hale; — öfver slätten, kunna vi icke komma med den lastade åsnan, och att gå rundt omkring den skulle ej allenast bli för långt, utan äfven se ut som ett slags återtåg.

— Och *det* är alldeles icke i vår smak, — tog Hetson till ordet. — Gentlemen, ännu är icke vårt dagsverk fullbordadt; vi måste pröfva hvad verkan det fört med sig. Vi måste visa Indianerna hvad de hafva att vänta af Mexikanarne, deras nya bundsförvandter. Gif mig deras flagga.

— Hvad skall ni göra med den, Hetson?

— Binda den upp- och nedvänd under vår egen och marschera förbi Indianerne med den. J följen mig väl?

— Hurra för Hetson! Hurra!

Handlingen följde på orden. Den vanärade flaggan slets i hast från flaggstången och bands under den amerikanska.

— Musiken i spetsen! — kommenderade Hetson; — sluten lederna, intet skott får aflossas mot indianerne; jag tror ej att det ens skall behöfvas. Skulle de likväl mot förmodan var nog enfaldige att angripa oss, så blir det tids nog att visa dem tillbaka. — Jag vill icke utan högsta nödfall utgjuta deras blod.

Den lilla truppen ordnade sig i hast med Jim i spetsen; de bortkaste instrumenterna uppsöktes, den amerikanska flaggan höjde sig ånyo, och piccolan med sitt narraktiga ackompanjemang ljöd åter i himmels höjd.

Indianerna hade, som förut är nämndt, ryckt närmare slätten då Amerikanarne marscherade mot Mexikanerne, och det fanns intet tvifvel om att de skulle ha tagit liflig del i striden, om det hade kommit till någon sådan. Men då Mexikanarne förhöllo sig så pas-

siva, då deras flagga föll utan ett enda skott, och då en stor del af dem tog sin tillflykt till skogen, funno indianerna det betänkligt att under sådana omständigheter öppet taga deras parti. Deras förvåning steg till sin höjd, då de hatade inkräktarne åter samlade sig och gingo emot dem sjelfva.

I första öfverraskningen visste de icke rätt om de skulle fly eller invänta dem. Imellertid kom den lilla truppen med sin stojande musik och säkra hållning allt närmare och närmare; de drogo sig då slutligen långsamt och ovilligt tillbaka. Antingen det nu skedde på deras höfdings befallning eller af moraliskt tvång, alltnog de fortforo att långsamt retirera ända tills de uppnådde den skogbevuxna höjden. Väl ditkomna stannade de och tycktes bakom träd och buskar vilja afvakta ett anfall.

Men det låg icke i Hetsons plan att göra dem något ondt. Den unge mannen visste alltför väl att skogens röda barn hade goda skäl till hat mot hans landsmän, som jemnt och ständigt tyranniserat och retat dem på alla möjliga sätt. Han ville blott visa dem huru Amerikanarne förstodo att möta hvarje anfall, och att de alltid voro färdige att försvara de rättigheter som de hade förvärfvat sig. Detta syftemål vann han fullkomligt med sin expedition. Mexikanarne tordes ej förfölja dem, och Indianerne drogo sig tillbaka till sina skogar, under det Amerikanarne marscherade omkring slätten på endast ett pistolskotts afstånd från buskarne, hvilka dolde de röda. Ändtligen uppnådde de den breda landsvägen som förde till Paradiset och tågade jublande in i den lilla tältstaden.

Imellertid hade de fremmande guldgräfvarne nästan utan undantag församlat sig i Paradiset för att hedra segrarnes intåg. — Fransmännen voro isynnerhet talrikt representerade; de harmades visserligen öfver Mexikanarnes feghet, men kunde ej annat än beundra den lilla hopen af Amerikaner som hade uppfört sig så hjeltemodigt.

En amerikansk köpman, som helt trankilt hade hållit sig hemma i sitt tält, kom de återvändande till mötes med höga hurrarop, hvari främlingarne lifligt instämde då de fingo se den amerikanska flaggan med den mexikanska under sig åter uppsättas på sin gamla plats, der den tycktes svaja dubbelt så stolt som förut.

I detsamma kom Jenny utspringande. Ett ljufligt småleende flög öfver den unga qvinnans bleka ansigte, då hon såg sin make komma frisk och oskadd tillbaka från sin farliga expedition.

— Du har väl icke varit orolig för min skull, kära barn? — frågade mannen leende. — Det var alldeles icke farligt; icke ett enda skott har blifvit lossadt, icke ett enda slag utdeladt.

Jenny såg forskande på honom, utan att svara. Den gamle Nolten, som stod bredvid dem, skyndade att säga:

— Tro honom icke, lilla fru; visserligen är det sannt att intet skott blifvit lossadt och ingen har blifvit sårad, men ett djerfvare vågstycke har ännu aldrig någon företagit sig, och ingen skulle ha kunnat utföra det med större mod och kallblodighet, än det Helson ådagalade ute på slätten i dag.

— Men, bästa hr. Nolten . . .

— Onödig blygsamhet, min unge vän, — afbröt den gamle honom, — jag är väl ingen dufunge heller — jag har lagt min näsa i mycket här i verlden, som det hade varit bäst för mig att vara ifrån. Derför förstår jag ganska väl att uppskatta hvad en ensam man förmår uträtta, och det har ni gjort i dag och mer dertill. Ni har uppfört er hederligt och tappert som en äkta Amerikan, och jag kan inte begripa hvarför det skulle behöfva döljas för er hustru.

Helson rodnade lätt vid den gamles välförtjenta beröm; han tog sin hustrus hand och sade:

— Han vill bara smickra mig, Jenny; tro icke mer än hälften af hvad han säger. Vi gingo blott upp till Mexikanarne och togo flaggan ifrån dem. Det var alltsammans.

Den unga qvinnans ögon hvilade med välbehag på mannens ungdomliga anletsdrag, som den starka rörelsen hade gifvit högre färg och liflighet. Hon svarade med sakta men hjertlig ton:

— Jag tror gerna att du icke har vågat dig vidare än hvad pligten fordrade, Frank, om icke annat så för min skull; men det gläder mig obeskrifligt att få höra din bedrift berömmas. — Kanske du nu snart får tid att skänka mig en halftimma, jag har så mycket att säga dig, och jag vill inte gerna uppskjuta det längre.

— Vänta ännu litet dermed, mitt barn, du ser sjelf hur upptagen jag är för närvarande. Så fort jag kan kommer jag till dig. Men håll dig ändtligen inne i tältet. Skogarna hvimla af Indianer, och de äro just icke vid godt humör efter det sätt, hvarpå vi nyss tågade dem förbi.

— Ah, se der ha vi Siftly. — afbröt han sig sjelf, då han fick sigte på spelaren som kom ridande på landsvägen och nu styrde kosan rakt emot honom. — Hustrun drog sig in i tältet. — Hvad har du haft för vigtiga sysselsättningar i dag, efter du ej slöt dig till oss?

— J hafven hemtat den mexikanska flaggan hit ner, ser jag, — anmärkte spelaren som om han icke hade hört frågan. — Det gjorden J rätt uti — hvad skulle de kanaljerna med sådant lekverk!

— Anser ni flaggan för ett lekverk, min herre, — frågade Nolten och mätte talaren med en föga vänskaplig blick.

— Ja visst, — svarade Siftly likgiltigt, — hvad skulle jag annars anse den för?

— Efter min tanke hade er plats bordt vara ibland oss andra i dag, — svarade den gamle kort, — ifall ni gifver er ut för Amerikanare.

— Ja, till födseln är jag det visserligen, — svarade Siftly med förströdd min och hoppade ned af hästen samt höll den vid tygeln, — men för resten är jag kosmopolit. Hvar och en som om aftonen kommer med sitt guld till mitt bord, han är min vän — nota bene så länge han har något qvar.

Gubben vände honom föraktligt ryggen och sade så högt att den andre kunde höra det:

— Om alla ärliga Amerikanare tänkte som jag, så skulle snart alla edra gelikar bli tvungna att rymma platsen här.

Siftly hörde hvart ord, men han kastade blott en hånfull blick efter den gamle och vände sig till Hetson med dessa ord:

— Apropos, jag har något att berätta som nog skall intressera dig, om de blott ville upphöra med sin förbannade Yankee-doodle och kattmusik derborta. Det är ju ett spektakel som kan spräcka örhinnorna på folk.

— Efter du hyser så föga intresse för vår sak, min vän, så skulle du kanske göra bäst uti att gå ur vägen för Yankee-doodle'n, — svarade Hetson kallt.

— Tack skall du ha för rådet, men ännu har jag icke lust att skiljas från Paradiset. Dessutom, kamrat, — tillade han saktare och närmade sin mun till Hetsons öra, — borde du vara den siste som förebrådde mig brist på deltagande, då det just var för din skull som jag uteblef från expeditionen i morse.

— För *min* skull, — upprepade Hetson tviflande, — hvad har du gjort för mig?

— Han är här — *han!* — hviskade Siftly. Hetson blef dödsblek; hans kropp skälfde och benen svigtade under honom.

— Hur vet du det? — stammade han och fattade spelaren i armen.

— Jag har sett honom och talat med honom, — svarade Siftly likgiltigt, under det han lät alcaden föra honom bort från tälten.

— Här, — på detta ställe?

— Nej, omkring en fjerdedels mil härifrån, på en skuggrik plats i skogen, der han hade ett möte med en gammal älskarinna och hennes väninna.

— Du ljuger, Siftly, — våndades Hetson, som endast med ansträngning kunde få orden öfver läpparne.

— Hör på, Hetson, — sade spelaren kallt, — jag kan ha öfverseende med dig i det upprörda tillstånd,

— Jag har icke gjort mer än hvad ni allesammans hafva gjort, — svarade Hetson. — Just derigenom att ingen öfverilning skedde, att intet skott aflossades, fastän vi hade hanen spänd, segrade vi lättare än om vi hade störtat oss blindt in uti en förtviflad strid. Och ändå fordrades här större mod att afhålla sig från strid, än att bara rusa på.

— Det vet jag just inte — svarade Nolten leende. — Vi hade kommit i en vacker klämma om vi obetänksamt hade aflossat våra gevär — jag tror knapt att de goda sennorerna skulle gifvit oss tid att ladda om igen. Med en sådan utsigt för ögonen kunde det inte vara svårt att hålla på sitt skott. Det går fasligt fort att få ut en kula, men förbannadt långsamt att få den in igen. Men hvart tar pojken vägen?

Frågan gällde flöjtblåsarn Jim, som hade stoppat sitt instrument i fickan och nu rusade midt in ibland Mexikanarne.

— Stopp, Jim, — ropades det efter honom, — var då inte tokig, stanna här, din narr! — Men gossen lyssnade icke derpå, utan sprang rakt bort till ett par mulåsnor som stodo bundna der och började utan krus göra loss den enas tyglar.

Djurets egare, som befann sig i närheten, kom väl och gjorde åtskilliga invändningar, men Jim försökte med ett par spanska glosor, som han uppsnappat, åtföljda af de lifligaste gester, göra honom begripligt att han endast ville låna mulåsnan, som genast skulle bli åter skickad.

Mannen tycktes inte ha lust att gå in derpå, men det hindrade icke Jim att draga åstad med kreaturet, och då nu Boyles med ett par kamrater närmade sig, af fruktan att något ondt skulle hända gossen, så fann Mexikanaren sig i sitt öde. Några minuter sednare höll Jim med sin eröfrade mulåsna bredvid flaggstången och började, utan att ens begära lof, att plocka vapnen tillsammans och binda hop dem i en bundt.

Hetson, Hale och Nolten sågo småleende på den raske gossen; några andra skyndade fram och hjelpte

honom, och i en handvändning voro de eröfrade vapnen fastbundna på packsadeln. Man hade endast qvarlemnat några laddade gevär, dels emedan de lätt kunnat gå af och förorsaka olycka och dels för att de Amerikanare, som icke hade bössor, skulle beväpna sig med dessa.

— Hvilken väg skola vi gå? — frågade Hale; — öfver slätten, kunna vi icke komma med den lastade åsnan, och att gå rundt omkring den skulle ej allenast bli för långt, utan äfven se ut som ett slags återtåg.

— Och *det* är alldeles icke i vår smak, — tog Hetson till ordet. — Gentlemen, ännu är icke vårt dagsverk fullbordadt; vi måste pröfva hvad verkan det fört med sig. Vi måste visa Indianerna hvad de hafva att vänta af Mexikanarne, deras nya bundsförvandter. Gif mig deras flagga.

— Hvad skall ni göra med den, Hetson?

— Binda den upp- och nedvänd under vår egen och marschera förbi Indianerne med den. J följen mig väl?

— Hurra för Hetson! Hurra!

Handlingen följde på orden. Den vanärade flaggan slets i hast från flaggstången och bands under den amerikanska.

— Musiken i spetsen! — kommenderade Hetson; — sluten lederna, intet skott får aflossas mot indianerne; jag tror ej att det ens skall behöfvas. Skulle de likväl mot förmodan var nog enfaldige att angripa oss, så blir det tids nog att visa dem tillbaka. — Jag vill icke utan högsta nödfall utgjuta deras blod.

Den lilla truppen ordnade sig i hast med Jim i spetsen; de bortkastade instrumenterna uppsöktes, den amerikanska flaggan höjde sig ånyo, och piccolan med sitt narraktiga ackompanjemang ljöd åter i himmelns höjd.

Indianerna hade, som förut är nämndt, ryckt närmare slätten då Amerikanarne marscherade mot Mexikanerne, och det fanns intet tvifvel om att de skulle ha tagit liflig del i striden, om det hade kommit till någon sådan. Men då Mexikanarne förhöllo sig så pas-

siva, då deras flagga föll utan ett enda skott, och då en stor del af dem tog sin tillflykt till skogen, funno indianerna det betänkligt att under sådana omständigheter öppet taga deras parti. Deras förvåning steg till sin höjd, då de hatade inkräktarne åter samlade sig och gingo emot dem sjelfva.

I första öfverraskningen visste de icke rätt om de skulle fly eller invänta dem. Imellertid kom den lilla truppen med sin smjande musik och säkra hållning allt närmare och närmare; de drogo sig då slutligen långsamt och ovilligt tillbaka. Antingen det nu skedde på deras höfdings befallning eller af moraliskt tvång, alltnog de fortforo att långsamt retirera ända tills de uppnådde den skogbevuxna höjden. Väl ditkomna stannade de och tycktes bakom träd och buskar vilja afvakta ett anfall.

Men det låg icke i Hetsons plan att göra dem något ondt. Den unge mannen visste alltför väl att skogens röda barn hade goda skäl till hat mot hans landsmän, som jemnt och ständigt tyranniserat och retat dem på alla möjliga sätt. Han ville blott visa dem huru Amerikanarne förstodo att möta hvarje anfall, och att de alltid voro färdige att försvara de rättigheter som de hade förvärfvat sig. Detta syftemål vann han fullkomligt med sin expedition. Mexikanarne tordes ej förfölja dem, och Indianerne drogo sig tillbaka till sina skogar, under det Amerikanarne marscherade omkring slätten på endast ett pistolskotts afstånd från buskarne, hvilka dolde de röda. Ändtligen uppnådde de den breda landsvägen som förde till Paradiset och tågade jublande in i den lilla tältstaden.

Imellertid hade de fremmande guldgräfvarne nästan utan undantag församlat sig i Paradiset för att hedra segrarnes intåg. — Fransmännen voro isynnerhet talrikt representerade; de harmades visserligen öfver Mexikanarnes feghet, men kunde ej annat än beundra den lilla hopen af Amerikaner som hade uppfört sig så hjeltemodigt.

En amerikansk köpman, som helt trankilt hade hållit sig hemma i sitt tält, kom de återvändande till mötes med höga hurrarop, hvari främlingarne lifligt instämde då de fingo se den amerikanska flaggan med den mexikanska under sig åter uppsättas på sin gamla plats, der den tycktes svaja dubbelt så stolt som förut.

I detsamma kom Jenny utspringande. Ett ljufligt småleende flög öfver den unga qvinnans bleka ansigte, då hon såg sin make komma frisk och oskadd tillbaka från sin farliga expedition.

— Du har väl icke varit orolig för min skull, kära barn? — frågade mannen leende. — Det var alldeles icke farligt; icke ett enda skott har blifvit lossadt, icke ett enda slag utdeladt.

Jenny såg forskande på honom, utan att svara Den gamle Nolten, som stod bredvid dem, skyndade att säga:

— Tro honom icke, lilla fru; visserligen är det sannt att intet skott blifvit lossadt och ingen har blifvit sårad, men ett djerfvare vågstycke har ännu aldrig någon företagit sig, och ingen skulle ha kunnat utföra det med större mod och kallblodighet, än det Helson ådagalade ute på slätten i dag.

— Men, bästa hr Nolten . . .

— Onödig blygsamhet, min unge vän, — afbröt den gamle honom, — jag är väl ingen dufunge heller — jag har lagt min näsa i mycket här i verlden, som det hade varit bäst för mig att vara ifrån. Derför förstår jag ganska väl att uppskatta hvad en ensam man förmår uträtta, och det har ni gjort i dag och mer dertill. Ni har uppfört er hederligt och tappert som en äkta Amerikan, och jag kan inte begripa hvarför det skulle behöfva döljas för er hustru.

Helson rodnade lätt vid den gamles välförtjenta beröm; han tog sin hustrus hand och sade:

— Han vill bara smickra mig, Jenny; tro icke mer än hälften af hvad han säger. Vi gingo blott upp till Mexikanarne och togo flaggan ifrån dem. Det var alltsammans.

Den unga qvinnans ögon hvilade med välbehag på mannens ungdomliga anletsdrag, som den starka rörelsen hade gifvit högre färg och liflighet. Hon svarade med sakta men hjertlig ton:

— Jag tror gerna att du icke har vågat dig vidare än hvad pligten fordrade, Frank, om icke annat så för min skull; men det gläder mig obeskrifligt att få höra din bedrift berömmas. — Kanske du nu snart får tid att skänka mig en halftimma, jag har så mycket att säga dig, och jag vill inte gerna uppskjuta det längre.

— Vänta ännu litet dermed, mitt barn, du ser sjelf hur upptagen jag är för närvarande. Så fort jag kan kommer jag till dig. Men håll dig ändtligen inne i tältet. Skogarna hvimla af Indianer, och de äro just icke vid godt humör efter det sätt, hvarpå vi nyss tågade dem förbi.

— Ah, se der ha vi Siftly. — afbröt han sig sjelf, då han fick sigte på spelaren som kom ridande på landsvägen och nu styrde kosan rakt emot honom. — Hustrun drog sig in i tältet. — Hvad har du haft för vigtiga sysselsättningar i dag, efter du ej slöt dig till oss?

— J hafven hemtat den mexikanska flaggan hit ner, ser jag, — anmärkte spelaren som om han icke hade hört frågan. — Det gjorden J rätt uti — hvad skulle de kanaljerna med sådant lekverk!

— Anser ni flaggan för ett lekverk, min herre, — frågade Nolten och mätte talaren med en föga vänskaplig blick.

— Ja visst, — svarade Siftly likgiltigt, — hvad skulle jag annars anse den för?

— Efter min tanke hade er plats bordt vara ibland oss andra i dag, — svarade den gamle kort, — ifall ni gifver er ut för Amerikanare.

— Ja, till födseln är jag det visserligen, — svarade Siftly med förströdd min och hoppade ned af hästen samt höll den vid tygeln, — men för resten är jag kosmopolit. Hvar och en som om aftonen kommer med sitt guld till mitt bord, han är min vän — nota bene så länge han har något qvar.

Gubben vände honom föraktligt ryggen och sade så högt att den andre kunde höra det:

— Om alla ärliga Amerikanare tänkte som jag, så skulle snart alla edra gelikar bli tvungna att rymma platsen här.

Siftly hörde hvart ord, men han kastade blott en hånfull blick efter den gamle och vände sig till Hetson med dessa ord:

— Apropos, jag har något att berätta som nog skall intressera dig, om de blott ville upphöra med sin förbannade Yankee-doodle och kattmusik derborta. Det är ju ett spektakel som kan spräcka örhinnorna på folk.

— Efter du hyser så föga intresse för vår sak, min vän, så skulle du kanske göra bäst uti att gå ur vägen för Yankee-doodle'n, — svarade Hetson kallt.

— Tack skall du ha för rådet, men ännu har jag icke lust att skiljas från Paradiset. Dessutom, kamrat, — tillade han saktare och närmade sin mun till Hetsons öra, — borde du vara den siste som förebrådde mig brist på deltagande, då det just var för din skull som jag uteblef från expeditionen i morse.

— För *min* skull, — upprepade Hetson tviflande, — hvad har du gjort för mig?

— Han är här — *han!* — hviskade Siftly. Hetson blef dödsblek; hans kropp skälfde och benen svigtade under honom.

— Hur vet du det? — stammade han och fattade spelaren i armen.

— Jag har sett honom och talat med honom, — svarade Siftly likgiltigt, under det han lät alcaden föra honom bort från tälten.

— Här, — på detta ställe?

— Nej, omkring en fjerdedels mil härifrån, på en skuggrik plats i skogen, der han hade ett möte med en gammal älskarinna och hennes väninna.

— Du ljuger, Siftly, — våndades Hetson, som endast med ansträngning kunde få orden öfver läpparne.

— Hör på, Hetson, — sade spelaren kallt, — jag kan ha öfverseende med dig i det upprörda tillstånd,

Amerikanaren fan efter. Kunna de icke hitta på något bättre, så måste de dö.

— Ja visserligen, men om de ville odla jorden, så finge de nog lefva i fred, — invände Fischer. — Ingen skulle då göra dem något förnär, och jag är öfvertygad att Förenta Staterna skulle understödja dem på allt sätt.

— Der ha vi den gamla visan igen, som herrar lärde alltid bruka sjunga, — sade Beckdorf. Det är alldeles detsamma som om jag skulle förebrå en räf att han är räf och begära att han skulle taga tjenst hos herden som vallhund. Gud har skapat menniskorna sådana de äro och gifvit dem landet att bebo; vi kunna ej ens bemantla vår framfart med den undskyllan, att vi taga landet ifrån dem för att civilisera; ty ingen menniska har hvarken tid eller lust att sysselsätta sig dermed. — Men det är en gammal historia, som tusen gånger blifvit tvistad om utan att medföra någon nytta för Indianerne, ehuru sorglig den är. I Kalifornien ha de blott den trösten att blodet icke tappas af dem droppvis, liksom i andra länder; här unnar man dem knapt så många år som man unnat deras olyckskamrater årtionden att begrafva hvarandra.

Fischer hade en stund stirrat tankfull framför sig. Hur litet Indianernas nyss omtalade öde gick honom till hjertat, bevisa emellertid de första ord han svarade:

— Gud låt oss finna något som är värdt med; jorden ser präktig ut, och det tyckes mig vara ett godt tecken att vi redan i det första lerlagret funno ett par guldkorn.

Beckdorf smålog för sig sjelf.

— Det är ett besynnerligt lif vi här föra! — utbrast han om en stund. — Jag skulle vilja gifva ut mycket för att de der hemma kunde se hur vi i vårt anletes svett arbeta i jorden, för att hitta några små korn af den gula metallen. Stundom förekommer det mig som om jag blott arbetade i en dröm.

— Mjuka tjenare, — sade Fischer. — Om jag äfven i drömmen skulle hacka och gräfva, bära jord och tröska gamla bristfälliga maskiner, så måtte fan ta

allsammans! Ni har likväl rätt i att det kan förefalla oss litet besynnerligt; ty vi ha begge två varit vana vid annat lif.

— Ja, men herrligt är det ändå! — utbrast Beckdorf. — Jag ville ej för allt i verlden ha den tiden ofvad som jag tillbragt här med att gräfva och snoka i den hårda jorden som en mullvad. Dessa herrliga skogar, den friska rena luften och sjelfva arbetet som ger en motion . . .

— Så att armarna kunna gå ur led, — afbröt Fischer.

— Hvad gör det? Der kroppen stärkes, vidgar själen sig. Jag för min del kunde aldrig ha önskat mig bättre lärospån.

— Efter ni anser detta som en lärospån, så skulle jag önska att ni i dag ville aflägga ert gesällprof i gropen derborta och fiska upp en riktigt stor guldklimp. Vi behöfva den nog, ty jag skall säga er att om vi ej snart finna något betydligt, så vet jag ej hur det skall gå; vår kassa är i ganska klent skick.

— Bah, så mycket som behöfs till vårt lifsuppehälle förtjena vi alltid, — sade Beckdorf.

— Tackar ödmjukast, men det är jag för min del icke belåten med, — utropade hans kompanjon. — *Min* mening är att hopskrapa ett litet kapital så fort som möjligt och dermed börja ett mera lönande arbete.

— Då råder jag dig, att hellre börja dermed straxt *utan kapital* och inte förspilla tiden med att gräfva gropar än här och än der. Tror du verkligen allvarsamt att vi någonsin skola finna så mycket guld, att det kan betala vår tid och vår möda.

— Tror du då inte det sjelf?

— Nej, — svarade den unge mannen.

— Men hvad i all verlden gräfver du då efter? — frågade Fischer förvånad; — af hvad orsak har du då kommit till Kalifornien?

— Det var onekligen mitt hopp, eller rättare sagdt min fasta öfvertygelse, att jag här på kort tid skulle kunna samla mig en förmögenhet — och tusen ha väl

kommit hit i samma afsigt. Jag ville göra mig oberoende af min familj hemma i Tyskland. De fyra första veckorna här voro imellertid tillräckliga för att jaga alla mina sköna illusioner på flykten, och nu är jag så fullkomligt kurerad att jag ej hyser det minsta hopp längre. Skulle vi det oaktadt händelsevis hitta en skatt — det vill säga något mera än som går åt till de dagliga behofven — så vore det bra; jag skulle anse det för en lyckträff och bli mycket glad deröfver.

— Sedan du blifvit så resignerad, min hedersbror, måtte du föra ett särdeles lyckligt lif i Kalifornien, — sade Fischer skrattande. — Jag bekänner, att till och med jag finner mig ganska väl här under närvarande omständigheter. Visserligen måste vi förtära vår föda på bara marken — visserligen ha vi intet öfverflöd på kläder, och natten tillbringa vi på en usel madrass med tusen loppor till sofkamrater. Men vet någon menniska här i minorna hvad sorg vill säga? — bekymrar man sig det minsta om morgondagen, med undantag af att man då hoppas finna den skatt man icke funnit i dag? Nej, så länge guldgräfvaren får behålla sin helsa — och jag begriper inte hur man skulle kunna blifva sjuk i denna luft, — så är han den lyckligaste menniska på jorden, och om jag någonsin i tiden kommer att tröttna vid detta lif skall jag likväl så länge jag lefver behålla det i kärt minne. Men nu måste vi gå till vårt arbete, Beckdorf. För tusan! här ligga vi som vi vore förnäma herrar och blott behöfde tänka på hur vi på bästa sätt skulle döda tiden.

— Äro vi då inte det? — frågade Beckdorf småleende. — Hvem kan befalla eller föreskrifva oss någonting? Vi äro *fria* män, och det är vid Gud mera än de så kallade "förnäma herrarne" i allmänhet kunna säga om sig, min kära Fischer. Ju mera en menniska är oberoende af sina medmenniskor, desto friare och mäktigare, det vill säga: höjd öfver massan, är han, och i det fallet kunna vi begge gerna anse oss som suveräna furstar. — Men nu till arbetet — du har

rätt, — jag längtar äfven efter att se om vi finna någonting i grufvan.

De båda männen begåfvo sig åter till sin arbetsplats. Fischer ställde sig vid maskinen och Beckdorf fyllde ett par ämbar med redan uppgräfd jord samt bar dem till bäcken.

— Hvad skrattar du åt, Fischer? — frågade han sin kamrat, som han vid sin återkomst fann sittande bakom maskinen med leende ansigte.

— Hm, jag kom ihåg ett par löjliga passagerare dernere i Paradiset, jag menar justitierådet och assessorn, dessa begge missfoster af vår tyska embetsmannakår som slumpen här roat sig med att föra tillsammen.

— Ja, sannerligen är icke det ett par praktexemplar, för att icke tala om tenoristen som gör klöfverbladet fulltaligt.

— Men hur dessa tre lata menniskor skola taga sig ut i minorna är mig en gåta — om inte de kunna vänja sig af med att äta.

— Det påstås att justitierådet har förmögenhet, — sade Beckdorf, — så att han kan väl föda både sig och sin kompanjon en tid åtminstone . . .

Han afbröt sig hastigt och stirrade uppmärksamt bort åt höjden.

— Hvad är det?

— Jag tyckte jag hörde någonting, och då jag såg upp föreföll det mig som jag såg en skugga derborta vid trädet som ligger kullfallet öfver vägen.

— Det var troligen skuggan af någon roffågel som flög förbi.

— Kanske, — svarade Beckdorf och stirrade fortfarande åt samma håll, — men det såg inte så ut. — Tänk om det skulle vara Indianer som ämna öfverrumpla oss!

— Bah — stå nu inte och fundera på Indianerne så att du glömmer bort jorden som jag väntar på — bara ett ämbar till, så är jag nöjd. Skynda på nu! Medan du hemtar ett dito gör jag detta färdigt, och så få vi maskinen i gång.

— Se der kommer minsann en ryttare, — sade Beckdorf, som ännu spejade åt alla sidor.

— Det är en Amerikan, — sade Fischer och tittade åt det anvisade hållet. — Det är kanhända en ny skatteindrifvare som afsynar bäckarne här i trakten och nu kommer för att inkassera tjugo dollars, enligt taxan, af oss arma satar. Af mig skall han dock ingenting få; jag ger mig ut för en medborgare i Förenta Staterna och visar honom till San Francisco för att undersöka mina papper.

— Det är ingen obekant, — sade Beckdorf, som ej släppte den kommande ur sigte. — Åtminstone tycker jag mig ha sett den figuren förut.

— Kors för tusan, det är ju den der spelaren — Smith, tror jag han heter! — utropade Fischer; — densamme som hade affären med Indianen, du mins. Det blefve ingen särdeles förlust för Paradiset om han sloge upp sina bopålar annorstädes. Den karlen är en stor skurk.

— Han kommer hitåt.

— Gif dig inte i tal med honom. Låt honom dra för fan i våld och söka sällskap der.

Fischer började vrida sin maskin, och Beckdorf gick till gropen med det tömda ämbaret och fyllde det ånyo. När han nästa gång återkom till maskinen red ryttaren just uppför höjden och stannade bredvid dem.

Herr Smith hade nemligen funnit det vara rådligare att rida som ilbud till "Golden bottom" än att utsätta sitt dyrbara lif och sin gyllene vinst för stridens osäkerhet. Han visste mycket väl att ett stort antal Indianer ströfvade omkring i bergen, men dels hade de på morgonen dragit sig tillbaka i ostlig riktning, och dels behöfde han, som hade en god häst och ypperliga revolvers, ingalunda vara rädd för dem. Så fort han blott uppnådde fjellryggen befann han sig dessutom så godt som på "Golden bottoms" område, hvarest en mängd Amerikanare arbetade.

Herr Smith satt derför helt trankilt på sin häst, med begge benen åt ena sidan som fruntimmer bruka,

och hvisslade mycket gladt och mycket falskt "Yankee-doodle" eller "Washingtons marsch" — ty det kunde lika gerna vara den ena som den andra. Han vek af vägen, som just på det stället spärrades af ett kullfallet träd, och passerade tätt förbi de begge Tyskarne, vid hvilkas grufva han stannade ett ögonblick. Det tycktes inte som han förhastade sig med att skaffa sina landsmän den hjelp, han blifvit sänd att hemta åt dem.

— Hur står det till, mina herrar? — började han med artig och inställsam röst. — Lönar arbetet sig bra?

Beckdorf mätte honom med en blick och gick derefter långsamt till grufvan med sitt tomma åmbar. Fischer arbetade med fördubblad ifver, men svarade intet.

Smith bet sig i sina tunna läppar och utbrast:

— Efter min tanke bör på en höflig fråga följa ett höfligt svar bland gentlemen.

— Ja, bland gentlemen, — svarade Fischer torrt, — men så vidt jag vet talade inte min kamrat och jag med hvarandra.

— Således förklarar ni mig för att icke vara en gentleman, herre? — skrek Amerikanaren, hvars små elaka ögon nästan försvunno under de sammanrynkade ögonbrynen.

— Jag vill säga er någonting, herr Smith, — svarade den unge Tysken. — Vi arbeta här, men vi behöfva inte aflägga räkenskap för någon menniska, med undantag af Förenta Staternas embetsmän. Till dem räknar jag imellertid inte spelarpacket som drifver omkring i minorna. Skulle en sådan kanalje komma till oss och blifva näsvis, så försäkrar jag er på min ära, att vi sloge sönder hvart ben i hans syndiga lekamen.

Amerikanaren förde handen till bröstfickan, hvari han hade sin revolver. Men då den andre redan kom tillbaka och herr Smith ingalunda var säker på att kunna skrämma de båda vännerna, helst det icke föll honom in att någon menniska här i landet ginge utan skjutvapen på sig, så sänkte han åter handen, satte hästen i gång och vände långsamt utåt vägen igen,

mumlande i skägget någonting som lät likt *damned dutchmen!*

De båda Tyskarne skrattade högt. Det såg ut som om Smith ännu en gång kände lust att stanna; men han betänkte sig försigtigtvis och fortsatte sin väg.

— Det är en af pestbölderna på det menskliga samhället — sade Fischer, då hans kamrat återkom till honom, och såg efter den bortilande ryttaren. — Om man skulle bedöma amerikanska nationen efter detta pack, blefve det ett sorgligt domslut öfver dem. Lyckligtvis hysa alla hederliga Amerikanare samma tanka som vi om dem, och det är endast här i Kalifornien samt i de vestliga och minst civiliserade unionsstaterna som de hafva rättighet att bedrifva sitt ofog.

— Hvad ville han egentligen?

— Allernådigast inleda ett samtal med oss — svarade Fischer leende — måhända äfven arrangera ett litet spelparti i fria luften. Det skulle i alla händelser icke varit första gången han bestulit en stackars guldgräfvare på hans svårförvärfvade skatt i samma ögonblick den kom ur grufvan. Men jag gaf karlen respass och hoppas att han hädanefter skall låta oss få vara i fred.

Herr Smith hade imellertid hunnit till trädstammen, vid hvilken den unge Beckdorf för en stund sedan hade tyckt sig se en skugga röra sig. Då Beckdorf ånyo gick tillbaka med ett tömdt ämbar kom han att se uppåt backen som ryttaren just nu red uppför. I samma ögonblick skyggade hästen till, och en mörk gestalt rusade hastigt fram. Herr Smith i sin beqväma, men ytterst osäkra ställning, förlorade balansen och föll ned på venstra sidan.

Han hade visserligen icke i fallet släppt tygeln, men innan han hann komma på fötter igen hade en hel skara Indianer, som legat dolda bakom buskar i närheten, omringat honom, och innan den hvite hann sätta sig till motvärn var han redan i deras våld.

Den öfverfallnes genomträngande nödrop nådde de begge vännernas öron och kom Fischer att hastigt rusa upp ur sin grufva.

— Vid alla helgon! — utropade Beckdorf och ryckte åt sig bräckjernet, som låg på marken, om han än tusen gånger vore en spelare, så kunna vi dock inte stå med armarna i kors och se på att rödskinnen slagta honom deruppe.

— Det vore ingen synnerlig skada — menade Fischer, — men — du har rätt, kunna vi hjelpa honom, så böra vi det; fastän, om det är deras afsigt att döda honom, de gerna hinna sex gånger skära halsen af honom innan vi komma dit upp.

De unga männen togo hastigt sina skarpa spadar och sprungo så fort de kunde till den olyckliges bistånd.

Imellertid hade ungefär femtio Indianer samlat sig omkring Amerikanaren, som fyllde luften med sina rop, och bakbundit hans armar och händer med bastanta tåg, så att han icke kunde röra dem. Då han fick ögonen på de begge Tyskarne som kommo springande till hans undsättning, anropade han dem i de mest bevekande ordalag att befria honom ur dessa mördares händer.

Beckdorf hade sprungit fortare och hunnit några steg framför Fischer. Drifven af medlidande höll han på att rusa in bland Indianerna med hackan i högsta hugg, då hopen hastigt gjorde front emot honom och spände sina bågar.

— Skynda dig, Fischer! — ropade han åt sin kamrat, utan att det minsta låta sig bekomma. — Strunt i deras flintpilar! När bara ett halft dussin af de här krabaterna ha fått smaka våra hackor, taga de nog sitt förnuft tillfånga.

Fischer hade likväl en helt annan tanka om Indianernas pilar, hvilka på så nära håll lätt kunnat hafva döden till följd, för att icke tala om att de illa slipade stenspetsarne alltid gingo af och med hullingarne qvarstannade i såret. Han ropade derföre:

— Stanna då, Beckdorf! Utsätt dig inte för större fara än som är nödvändigt. Låt oss först försöka hvad goda ord förmå öfver rödskinnen.

— Hjelp mig! för Guds skull kom mig till hjelp! — skrek fången, då han såg de hvita dröja, och gjorde förtviflade ansträngningar för att slita sina band. Skjut ned dem som hundar — ack, om jag bara hade händerna fria!

— Hör på, godt folk! — ropade Fischer nu på spanska till Indianerne, bland hvilka det alltid fanns en och annan som förstod detta språk, hvilket de förr hade lärt i missionär-kolonierna. — J viljen väl inte mörda karlen?

Ett vildt skrål var det enda svar han fick. Fången gaf till ett förfärligt anskri. Några Indianer hade tagit fatt honom och började släpa honom uppför berget.

— Det här är en förarglig sak — sade Fischer — vi två förmå ingenting uträtta emot hela massan, till och med om vi hade vapen med oss, och om en af oss än försökte springa efter hjelp komme den dock för sent.

— Men hvad kunna de väl hafva emot Amerikanaren, efter de icke röra oss? Vi böra inte tillåta att de mörda honom.

— Det är ju den uslingen som helt nyligen mördade en af deras stam; nu vilja de förmodligen hämnas på honom. De ha rätten på sin sida, det är säkert, men vi måste dock försöka om vi ej kunna frälsa honom. De flesta af dem känna mig; jag vill derföre försöka tala med dem. Stanna du emellertid i närheten med din hacka, ty fan må lita på *dem*, så uppretade som de nu äro.

Fischer kastade spaden öfver axeln, klef hastigt uppför berget och trängde sig fram till fången. Somliga Indianer försökte visserligen att hindra det, men då andra togo hans parti, lyckades det honom snart att uppnå den afdelningen som bortsläpade spelaren. De beväpnade veko likväl icke ifrån hans sida, och om än ingen gjorde min af att tillfoga honom något ondt, så

trängde de sig dock emellan honom och fången och ville icke tillåta att han närmade sig denne. Beckdorf begynte nu blifva orolig på sin väns vägnar och skyndade derför med raska steg uppför det kala berget samt stannade ej förr än han hade afskurit Indianerne vägen. Så snart Fischer blef hans afsigt varse följde han genast exemplet, och de begge männen höllo modigt stånd, fast beslutne att under ingen förevändning låta Indianerne komma vidare.

— Jag skall säga er någonting — ropade Fischer då de nalkades honom — och jag vet att J förstån mig. Om J inte på ögonblicket släppen den der karlen lös och låten honom gå, så krossar jag hufvudskålen på den första af er som kommer mig nära.

Det rasslade i buskarne bakom dem, Tyskarne sågo sig om och varseblefvo en trupp Indianer som sprungo öfver fjellryggen.

— Djefvulen anamma! — sade Beckdorf med dämpad röst — nu blir det riktigt allvarsamt. Om du vill som jag, så gå vi genast anfallsvis till väga och skära af fångens rep — så bli vi åtminstone tre.

— Kesos! — utropade Fischer, i stället att svara — Gud vare lof! der kommer höfdingen likasom han vore kallad. Han är den klokaste Indian i hela distriktet, han skall icke tillåta dem att mörda menniskan, ty han vet mycket väl att han då skulle få alla Amerikanare på halsen.

Det var verkligen höfdingen som med en handfull Indianer kom springande ned från fjellet. Han stannade först då han fick se de hvita. Fischer skyndade honom till mötes och bad honom för Guds skull hindra sitt folk ifrån att mörda spelaren.

Herr Smith hade äfven, men till sin stora förskräckelse, igenkänt höfdingen, ty han visste hvad han förtjenade af honom och hvad han nu sannolikt hade att vänta. Från detta ögonblick bad han icke mer om hjelp, men de förtviflade ansträngningar han gjorde för att komma lös vittnade om hans dödsångest. Han in-

såg att det nu vore förbi med honom om rätten skulle hafva sin gång.

Indianerne gjorde genast halt, då de igenkände sin höfding. Han ställde sig framför fången och betraktade honom med mörka, hotande blickar, utan att gifva akt på Fischers föreställningar.

Kesos var nu åter helt och hållet Indian; hans drägt bestod blott af en lädergördel med en bård af musselskal och af en brokig hufvudbonad, hvari ett par örnfjädrar sutto som tecken af hans värdighet; öfver axeln hängde hans enkelbössa; kruthorn och hagelpung hängde som prydnader på hans nakna, men målade rygg.

Efter en stunds förlopp lyfte han långsamt upp sin blottade högra fot och satte den lätt på den framför honom liggandes bröst, hvars ögon stirrade på höfdingen så att de tycktes nära att sprängas.

— Hvem skulle nu kunna hindra mig — sade han på spanska — att söndertrampa denne skurk som en orm?

— Men du vill inte utgjuta hans blod, Kesos, — sade Fischer med en halft varnande, halft bedjande röst.

— Hur vet *du* det? — svarade Indianen barskt; — har han kanske inte förtjent det?

— Jo, men du hvarken kan eller vågar mörda karlen med berådt mod — återtog Tysken.

— *Kan* och *vågar* jag inte? — frågade den vilde med stolt hånleende. — Vill *du* måhända hindra mig derifrån?

— Kesos — svarade Fischer med allvar — du vet att jag alltid varit vänskapligt sinnad mot dig; du minnes nog äfven att jag tog ditt parti emot den der uslingen, men jag ber dig för din egen skull, tag icke hans lif, fastän han nu är i ditt våld. — Kom ihåg hur många olycklige af din stam som skulle få plikta för hans blod.

— Jag vet alltför väl — svarade höfdingen dystert — att de afskyvärda Amerikanarne inte göra nå-

gon skilnad på skyldige och oskyldige. Hade de fega Mexikanarne i morse kastat sig öfver sina fiender som ulfvar, i stället för att draga sig tillbaka i sina gömslen likt rådda harar, så kunde mången gammal räkning ha blifvit qvitterad i dag. Men ensamma kunde vi icke kämpa emot de hvitas skjutvapen — åtminstone icke förr än jag fått lära mitt folk bruket af dem.

— Och Amerikanaren?

— Helskinnad undslipper han oss inte — sade höfdingen barskt; — han skall åtminstone bli tvungen att minnas oss så länge han lefver.

— Hvad vill du då göra med honom?

Höfdingen svarade icke; han drog blott sin fot tillbaka, slet upp fångens rock och fann straxt revolvern som denne bar dold på sig. Han ryckte till sig vapnet, skrufvade med sin knif lös hanen och kastade den bort i en vild törnrosbuske som växte på sluttningen af berget. Derpå stoppade han åter det obrukbara vapnet i egarens bröstficka och ropade till sig en gammal Indian, till hvilken han sade några ord på deras eget språk.

Den gamle mannens blick hvilade med ett uttryck af outsläckligt hat på fången. Det var en broder till den mördade. — Ehuru han blifvit utvald till hämnare, tycktes han ej vara fullkomligt belåten med sitt värf. Han försökte göra några häftiga invändningar; men då höfdingen med höjd röst upprepade sin befallning löste den gamle sin knif ur gördeln och sprang löst på fången.

Herr Smith hade med stigande ångest följt alla dessa förberedelser. Som han någorlunda förstod spanska språket, hade han börjat att fatta hopp af den unge Tyskens samtal med höfdingen; men nu tycktes i hast allt vara förbi.

— Låtom oss kasta oss öfver höfdingen och gripa honom — ropade Beckdorf på tyska åt sin kamrat. — Då hafva vi en gisslan, och de andra blifva tvungna att släppa lös den arma satan.

Innan Fischer hann svara, hade redan höfdingen, som troligen fruktade något sådant, dragit sig ett steg tillbaka och lagt an på dem med spänd hane. Någon öfverrumpling kunde således icke komma i fråga och skulle för resten icke längre hafva hindrat den brottsliges bestraffning.

— Hjelp, hjelp! hafven medlidande, — skrek fången med en röst som ej tycktes komma från ett menniskobröst. Men den gamle Indianen kastade sig öfver honom, under det att de kringstående spände sina bågar emot de hvita. Med två snitt skiljde han begge öronen från den tjutande fångens hufvud, spottade honom derpå i ansigtet och kastade de blodiga bitarne åt en hop små magra hundar som alltid följa Indianerne i hälarna.

Den lemlästade spelaren löstes nu på höfdingens befallning. Kesos vände sig till Tyskarne och bad dem säga honom att han var fri och kunde obehindradt begifva sig tillbaka till lägret. Han borde imellertid akta sig att icke ånyo falla hans stam i händerne, ty de infödde "hade nu sett hans blod" och han (Kesos) torde möjligtvis en annan gång icke vara tillstädes för att frälsa hans *lif.*

Så snart herr Smith kände sina bojor lösta rusade han genast upp. — Han var dödsblek, blodet strömmade ned på båda sidor om hans krithvita ansigte och gjorde honom lik ett förskräckligt spöke. De första ögonblicken kunde han icke riktigt fatta möjligheten att komma lefvande ur rödskinnens händer, hans stirrande blick hängde ångestfullt fast vid fiendernas bågar och pilar, som ännu höllos i beredskap. Han lugnades först då Fischer försäkrade honom att han ingenting mera hade att frukta, men att han likväl ville råda honom att så fort som möjligt söka återvända till Kalifornien.

Herr Smiths häst betade ännu på samma ställe der ryttaren fallit af. Med vacklande gång och hvarje ögonblick snubblande öfver trädrötterne, skyndade han till honom, utan att akta på Indianernas hånskratt som ljöd bakom honom, eller blodet som strömmade ned

från hans hufvud. I sadelfickan låg hans guld; för att bringa detta och sitt lif i säkerhet sprang han så hastigt utför berget som hans ben kunde bära honom, kastade sig upp i sadeln och jagade i fullt galopp tillbaka till lägret, för att söka beskydd och — hämnd.

SJUNDE KAPITLET.

Gamla bekanta.

Vi hafva för länge sedan förlorat en gammal reskamrat ur sigte, nemligen doktor Rascher, som långt förr än Hetson hade begifvit sig uppåt bergen för att anställa botaniska forskningar. Hans afsigt var att längre fram, sedan han skördat utan att hafva sått i detta blomsterrika land, åter sammanträffa med familjen i den lilla min-staden som var målet för deras resa.

Den gamle mannen förde ej mycket bagage med sig, ty han hade ända från barndomsåren fått lära sig att undvara och försaka. I följd deraf tog han med nöje och tacksamhet emot anbudet att tillbringa natten i någon guldgräfvares tält, då han ej sof under ett träd i skogen. Den rika floran med sina för honom alldeles nya växter höll honom skadeslös för allt, mulåsnan som bar hans samlingar, täcken och matförråd betade under tiden ej långt ifrån honom, och då morgonen kom tågade han glad vidare så fort solen gick upp.

Guldvaskarne, som han understundom påträffade eller hvilade öfver natten hos, förundrade sig alla öfver att se en person ströfva omkring i dessa traktar, utan att vara försedd med hvarken hacka, spade eller panna, men som ryckte upp växter med roten för att gömma

dem i sina bleckaskar och dosor. Men det låg något så mildt och älskvärdt öfver den gamle mannens hela väsende att ingen vågade göra narr af honom. Tvärtom, hände det ofta att Amerikanarne anvisade honom ställen, der de hade funnit blommor och örter som de trodde vara sällsynta.

Han hade nu 5—6 dagar efter hvarandra ströfvat omkring mellan berg och dalar och var så innerligt förnöjd öfver sitt rika byte, att han beslöt taga kosan rakt till Paradiset. Der ämnade han för en tid taga qvarter hos Helson och undersöka traktens flora; sedan ville han fortsätta färden, lika godt hvarthän, blott han funne någonting i sin väg.

Hittills hade han föga bekymrat sig om åt hvad håll han vandrade, och han hade i följd deraf icke den ringaste aning om han befann sig öster, vester, söder eller norr om det såkallade *Paradiset*. — Hans första tanke blef derföre att söka träffa någon menniska i skogen som kunde upplysa honom derom, eller visa honom vägen dit.

Sedan han temligen länge följt en bred skogsväg upptäckte han slutligen nere i dalen en ensam guldvaskare. Detta förefoll honom alls icke besynnerligt, ty han hade sett nog af lifvet vid minorna i Kalifornien för att veta, att det stundom föll en missbelåten arbetare in att taga sina redskap och något lifsmedel på ryggen och gifva sig af på vinst och förlust ut i bergen samt uppsöka åt sig en ny plats. Så snart de funnit en sådan som såg lofvande ut, hemtade de sitt tält och öfriga tillhörigheter dit, och inrättade åt sig på bästa vis. Detta kallades att "prospecta".

Vanligtvis kände dessa menniskor mycket väl trakten, som de plägade genomströfva kors och tvärs. Doktor Rascher beslöt derför att stiga ned i dalen och hos mannen förfråga sig om sitt "förlorade Paradis", som han leende sade för sig sjelf.

Olyckligtvis, eller lyckligtvis, anträffade han på vägen så många rara växter att det blef middag innan den gode doktorn uppnådde dalen, der den ensamma

guldvaskaren sökte sin skatt vid brädden af en liten ström. Doktorn hade redan på sitt vanliga sätt gjort sig upp en bild af mannen — det var naturligtvis en härdad Amerikanare, som händelsevis här påträffat en utomordentligt rik jordmån och som nu med fulla händer öste massor af den dyrbara metallen ur jorden. Kanhända var han redan bragt nära förtviflan vid tanken på hur han skulle få guldet transporteradt till San Francisco, utan att elaka menniskor skulle få se det, och rufvade derför här likt en Argus öfver sin skatt, den han ej vågade öfvergifva. Om så var, skulle den olycklige kanske komma att försmäkta i denna öken.

Karlen arbetade med ryggen vänd åt den kommande och hörde icke hans steg, dels emedan marken bestod af lös sand och dels emedan bullret af hans maskin förtog ljudet. Doktor Rascher fruktade derför på goda skäl att skrämma honom med häftigt anrop, och att han på ögonblicket skulle fatta sin i beredskap liggande bössa eller revolver. Men å andra sidan ville han icke gå miste om den väntade öfverrasknings-scenen och fortsatte derföre så tyst som möjligt vägen med sin mulåsna tills de voro komna på ungefär fem stegs afstånd från guldvaskaren. Öfverrumplingen lyckades således fullkomligt. Nu ropade han med dundrande röst:

— God morgon!

I stället att fara upp med panisk förskräckelse, såsom doktorn hade föreställt sig, förblef mannen lugnt sittande, utan att ens vända om hufvudet, och svarade på tyska:

— God morgon.

— Nå, det kan man kalla kallblodighet, — tänkte doktorn för sig sjelf och närmade sig nyfiket, för att betrakta denne märkvärdige filosof.

Guldvaskaren såg knappast upp från sitt arbete; han vred blott litet på hufvudet då mulåsnan kom alldeles inpå honom och frågade:

— Sparkar hon?

— Nej, — svarade doktorn småleende; — det är ett mycket fromsint kräk.

— Jaså? — de kanaljerna äro eljest fan så ferma i bakbenen. För inte länge sedan sparkade en sådan der best mig här, så att jag inte kunde sitta på åtta dagar.

Han gjorde i detsamma en ganska tydlig gest, men förändrade icke en min i sitt ansigte. Doktorn kunde ej afhålla sig från att brista ut i ett gapskratt.

— Ja, ni må gerna skratta, ni, — sade guldgräfvaren och fortsatte sitt arbete.

Vid närmare betraktande föreföll det doktor Rascher som om han hade sett detta ansigte förr, ehuru han ej kunde igenkänna det i dess nuvarande tillstånd. Mannen hade otvifvelaktigt icke rakat sig på de sista sex veckorna och sannolikt icke heller tvättat sig på lika lång tid. Hans skjorta hade förmodligen varit begagnad lika länge, och under hans gamla halmhatt, hvilken såg ut som den skulle tjenat till hufvudkudde om nätterna, framtittade det långa blonda håret, liksom längtande att komma i beröring med en kam.

Det var en sorglig bild af en i allo vårdslösad menniska, såsom hon stundom blir, då förhållandena och andras umgänge icke tvingar henne att göra det hon af egen drift ofta icke har lust till — nemligen vårda sin egen kropp. Det var en Europé som hemfallit till Indianernas laster, utan att tillegna sig deras dygder — en eländig varelse, som icke blott uppenbarar sig i Kalifornien, utan äfven i andra ociviliserade länder — en som endast lefde i ett slags smutsigt vegeterande, under det han gräfde guld.

— Säg mig, min vän! — tog doktor Rascher slutligen till ordet, — hafva vi män tro icke talat vid hvarandra förr.

— Nej, inte det jag vet, herr doktor, — svarade minarbetaren.

— Men ni vet ju hvem jag är?

— Ja, det måtte jag väl, då vi hafva gjort hela den långa hitresan tillsamman.

— Jaså, — sade doktorn; — ni var utan tvifvel en af mellandäcks-passagerarne?

— Ja, så dum var jag, — svarade den andre med sällsynt uppriktighet; — i det pinorummet blef jag forslad till detta förbannade Kalifornien. Resa och mat kostade mig minsann vackra fyrkar ändå.

— Men här har ni väl fått riklig ersättning för de mödor och försakelser ni lidit?

— Jag? — jag har så fan heller, — brummade han vresigt. — Jag reste hit blott för att förtjena så mycket att jag skulle kunna köpa det nya huset i Hasselbach — nu har jag redan i fem veckors tid jagat omkring i minorna här — jag har lefvat som en hund och slitit ondt på alla möjliga sätt, men ändå har jag knappt förtjenat så mycket som att betala tillståndsbeviset med. Ack om jag hade dessa tidningsskrifvare här, som sprida ut sådana förbannade lögner i Tyskland! De skulle nog få betaldt, det vill jag lofva dem!

I harmen öfver att ha blifvit besviken i sina förhoppningar, ruskade han maskinen med en sådan kraft som om han haft en af de omtalade individerna framför sig och på honom släckt sin hämd.

Doktorn kunde ej låta bli att skratta, fastän han tyckte synd om menniskan som satt här ensam i ödemarken med sina tillintetgjorda förhoppningar och förargade sig öfver sig sjelf och hela verlden. Sällskapet var imellertid icke så trefligt att han kände sig böjd att fortsätta bekantskapen. Han försökte derföre blott att få reda på hvad han önskade, för att sedan fortsätta sin väg.

— Känner ni till trakten häromkring, min vän? — frågade han efter en kort paus.

— Jag? — ja det skulle jag tro. Jag känner hvart enda ställe der det icke finnes någonting att få. — Se der — och der — deruppe — och der ännu högre — alla dessa hålor har jag gräft alldeles ensam; en hel million och mera hade beqvämt kunnat fått rum i dem.

— Ja men jag menade om ni kände till de närmaste minorna.

— Jag frågar inte efter några minor alls, —

hväste Tysken. — Jag har redan fått mer än nog af Kalifornien.

— Ni vet således inte hvar det såkallade "Paradiset" är beläget?

— Det såkallade "Paradiset", — upprepade karlen och stirrade häpen på frågaren, som han trodde ville drifva gäck med honom. — Jaså, söker ni ett Paradis i detta fördömda land, så gratulerar jag er. Skulle ni händelsevis få reda på det, så var så god och låt mig få veta det, bästa doktor, — ni behöfver blott skrifva två rader med lokalposten. — Paradis — ja ett herrligt Paradis och Eldorado, eller hvad det är de kalla det i böckerna. Jag ville önska att fan anammade det, så fort jag bara vore väl härifrån.

Doktorn insåg att ingen upplysning var att vänta hos mannen, som med ett sådant tålamod hade underminerat dalen. Det intresserade honom imellertid att se hur han lefde här. Han kunde ingenstädes upptäcka hvarken ett tält eller en hydda, ehuru det helt nära arbetsplatsen fanns en eldstad med en bleckkittel samt ett par skålar och tallrickar af bleck.

— Men hvar bor ni någonstädes? — frågade han till slut. — Uppehåller ni er både natt och dag här nere vid bäcken?

— Jag har mitt sofrum bakom tältet här, — sade Tysken, utan att lemna sin plats. — Har ni lust att se det, så var så god. Det kan allt vara omaket värdt fastän det ännu inte är riktigt i ordning.

Doktorn gick öfver bäcken på en smal spång, som vattnet steg ända upp till, men kunde ändå icke upptäcka något tält och såg derför frågande på karlen.

— Jag sade ju: bakom trädet — ropade denne.

Efter denna upplysning tog doktorn ännu ett par steg framåt och stod nästa ögonblick framför halfvildens håla.

Till och med så nära stället skulle det måhända ändå hafva undgått hans uppmärksamhet; ty ingången till detta under hvarje förhållande högst egna sofrum bestod endast af ett tre fot högt och lika bredt hål som

var utbugget i klippan och doldes af några slokande buskväxter. På ömse sidor om ingången voro hvita brädlappar uppsatta, hvilka naturligtvis först föllo i ögonen, och på hvilka med kol voro skrifna följande mycket illa stafvade ord:

"Här hvilar en sjelfmördare!
Stör icke hans ro!"

Till venster var garderoben, d. v. s. att en spik var slagen i det lilla granträdet som lutade sig öfver ingången, och på spiken hängde en skjorta med en mängd löskragar samt en nattrock, som förmodligen i fordna dagar varit gul. — Bredvid nattrocken stod ett grönt, af ålder och nötning högst illa medfaret bomullsparaply, melankoliskt stödjande sig mot trädets skrofliga stam.

— Bor ni verkligen här, min vän? — frågade doktorn, häpen öfver denna storartade enkelhet.

— Ja, visst gör jag det — svarade Tysken och höll ett ögonblick upp med arbetet för att fylla ny jord på maskinen. — Genera er inte för att gå in om ni har lust. Hvad "sjelfmördaren" beträffar står det blott så, ifall jag skulle vara borta någon gång och det fölle de förbannade Indianerne in att snoka omkring här.

— Nej tack — svarade doktorn, som till följd af sin kännedom af egaren icke hade någon lust att krypa in i hålan; — men att ni törs bo så här alldeles ensam, tänk om ni blefve sjuk!

— Pah! jag har aldrig varit sjuk i hela mitt lif — inte en gång sjösjuk.

Doktorn skakade betänksamt på hufvudet och kunde icke rigtigt komma underfund med hvarken karlen eller hans lefnadssätt. Men då han märkte att Tysken ej vidare brydde sig om honom, fann han det vara klokast att begifva sig vidare och uppsöka andra menniskor som kunde gifva honom bättre besked om hvad han önskade erfara.

— Kan ni inte åtminstone säga mig — började han ånyo — hvilken väg jag skall taga för att träffa några andra guldvaskare eller något köpmanstält?

— Följ bäcken — var allt hvad han fick till svar.

— Farväl då, min vän, och måtte ni framdeles blifva lyckligare i ert arbete än ni hitintills har varit.

— Det kan minsann behöfvas — svarade han, och fortfor att sålla ur sin nyss fylida maskin.

Enligt Tyskens anvisning styrde doktorn nu sin kosa längs med bäcken och förutsatte på goda skäl att denne någonstädes i närheten hemtade sina lifsmedel. Efter två timmars jemn vandring på en någorlunda banad väg kom han verkligen till ett litet köpmanstält som hölls af en driftig Yankee. Der fick han veta att det var ännu omkring fem engelska mil qvar till Paradiset, och att en farbar väg förde dit öfver den närmaste fjellryggen. Det var emellertid för sent på denna dagen, synnerligen som han kände sig trött af den redan tillryggalagda vägen. Han stannade qvar hos Yankeen öfver natten, fick en ren säng och en rätt god aftonmåltid. Men tidigt följande morgon bröt han upp och begaf sig af å den anvisade vägen.

Med undantag af några forbönder som bragte lifsförnödenheter till grannminorna och ett par ensamma guldvaskare, mötte han ingen menniska förr än han trodde sig nära sitt mål. Då mötte han först en och en ridande Mexikanare, sedan följde flere afdelningar liksom af trupper, äfven till häst. De voro alla beväpnade och tycktes ha mycket brådtom. Han tilltalade flere af dem, men de redo bort åt alla håll utan att svara honom.

Under loppet af den sista timmen hade vägen oupphörligt gått uppåt. Skogen glesnade mer och mer, och det dröjde icke länge förrän han till sin glädje upptäckte, att han nalkades dalsänkningen, i hvilken efter all beskrifning Paradiset måste ligga.

Han uppnådde snart en liten platå, och nu låg den tjusande dalen framför honom. Berget, som från denna sidan inneslöt dalen, var nemligen så godt som kalt mot norr, och de vågformiga kullarne hade blott här och der några bara buskar att framvisa. Fordom hade här visserligen funnits träd, men de hade dels blifvit

ödelagda af en skogseld, och de öfverblifna stammarne hade af guldvaskarne blifvit fällda då de uppförde sina hyddor.

För utsigten till Paradiset var detta en uppenbar fördel, och man hade härifrån den friaste öfverblick öfver dalen, äfven till de minsta detaljer, ja, hvarje för sig liggande tält, hvarje träd, buske och hela det rörliga lifvet nere på slätten.

Den gamle doktorn blef så hänryckt vid åsynen af all denna herrlighet, att han ej märkte en annan vandringsman som på knappa tjugo stegs afstånd ifrån honom satt på en sten, med en dubbelbössa hvilande i knäet, och liksom han sjelf njutande af det obeskrifligt sköna panoramat som låg utbredt framför dem. Han varseblef honom ej förr än den okändes häst, som betade bakom honom, begynte gnägga åt mulåsnan som närmade sig honom.

— Ja — tänkte doktorn, då han såg att den obekante alls ej gaf akt på honom — det är en sak som jag ännu inte har lärt mig, men jag skall väl ...ja mig till det här i Kalifornien, för det är en alldeles förträfflig egenskap, nemligen att inte bekymra sig det minsta om hvem man möter eller råkar på. Tilltalar jag en person som inte väntar att dra nytta af mig i något afseende, så kan jag slå vad att han antingen inte svarar alls, eller också ger ett groft svar, och alla som jag ger akt på, så sysselsätta de sig blott med sig sjelfva, hvilket jag måste tillstå, åtminstone här i landet, är det förnuftigaste de kunna göra. Jag vill således från och med i dag adoptera denna förnuftiga lefnadsregel.

Efter att hafva fattat denna föresats satte den gode doktorn sig ned på en sten helt nära den okände, och hur svårt det än föll sig för honom att icke säga ett vänligt "god morgon", blef han dock snart herre öfver sig sjelf och började betrakta den sköna dalen som om hans granne alldeles icke hade funnits der. Denna syn fängslade honom för resten snart så mycket att

han alldeles glömde bort honom, och helt och hållet försjönk i åskådande af den hänförande taflan.

Han hade väl suttit så en half timme, då en glad röst tätt bredvid honom ropade:

— Doktor!

Han vände sig om och sprang upp med ett utrop af öfverraskning.

— Emil . . . baron . . . för tusan, hvar kommer ni ifrån?

— Från San Fransisco, bäste doktor — sade den unge mannen och räckte honom hjertligt handen. — Ni kan inte föreställa er hur glad jag är öfver att råka er först af alla bekanta — men — ni ämnar väl inte resa härifrån? — tillade han nästan ängsligt.

— Resa härifrån — upprepade doktorn — nej jag kommer just hit i detta ögonblick. Men är det inte för rasande: jag föresatte mig just för en liten stund sedan att jag aldrig mer skulle tilltala någon menniska som jag mötte, och med den första jag sedan träffar gör jag ett försök — och då är det *ni*. Men jag kände heller alldeles inte igen er då jag såg er sitta der på stenen klädd i blå ylleskjorta — jag tog er för en Fransman.

— Ni har således inte varit i Paradiset ännu och vet ingenting nytt derifrån?

— Jag vet bara, — svarade doktorn småleende — att det der stället heter Paradiset, men om det för oss blir ett Paradis, det är en annan fråga.

Han såg skarpt på sin unge vän, och det undföll honom icke att denne rodnade litet. Kanhända märkte den unge mannen det sjelf, ty han afbröt samtalet med följande ord:

— Se då på, bäste doktor, hvad det är för ett herrligt land som de lyckliga Amerikanarne ha förstått att tillskansa sig.

— Det är en ganska vacker utsigt, det kan inte nekas, herr baron — svarade doktorn — men så lycklig jag känner mig ute i skogarne bland denna storartade flora, lika obehagligt är det mig hvar gång jag nalkas en sådan koloni. Guld — guld och åter guld

det enda ord man hör, menniskorna tänka icke på
nat, och tala således icke om annat. De fråga
lott efter den eller den grufvans qvalité och beskrif-
vidt och bredt det guld der blifvit funnet, hur
ycket den och den förtjenat på en dag eller en vecka,
ch så vidare, tills man blir så led vid alltsamman att
an bara önskar packa in och fara sin väg.

— Ja, det är väl sant, min bäste doktor, men,
in Gud, vi äro ju i Kalifornien. Det är liksom om
ag fore ut till ett fiskläge och inte ville höra talas
m fisk. En gång blir det måhända annorlunda, men
ör närvarande måste vi taga saken sådan den är. För
min del tillstår jag att jag tycker mycket om detta land
som är så mycket att göra af, och jag har fått en
viss vördnad för nationen. Efter hvad jag hade läst
om Amerikanarne, tänkte jag mig dem som ett rått
spekulerande krämarfolk, och jag kom hit i den tron —
men jag har ändrat åsigt sedan. Pack finnes här vis-
serligen godt om, men folket i sig sjelf har kraft och
ihärdighet att genomföra hvad de föresätta sig och ett
mod och förslagenhet som man måste egna beun-
dran.

— Men packet här är dock tusen gånger värre än
i Tyskland, — invände doktorn, — kom bara ihog spe-
larne till exempel.

— De uppträda här fräckare, det är sannt, men
hemma hos oss äro de kanske så mycket farligare. Men
dessa spelare äro nationens afskum, ja, man kan till
och med säga att de ingenstädes hafva sin like . . .
men apropos, har ni inte sett något till den der Siftly?
Man påstod att han reste efter sin kollega som skulle
hafva bedragit honom.

— Det är inte ovanligt — sade doktorn. — Jag
längtar inte efter hans sällskap och skulle helst se att
vi aldrig mer råkades. Men kan ni säga mig, min
unge vän, hvarföre det sitter två flaggor på samma
stång dernere!

— Det har jag också brytt min hjerna med —
svarade baronen. Den öfversta är den amerikanska

tycker jag, men den understa kan jag inte riktigt urskilja.

— Det tyckes vara oroligt der nere i dalen.

— Ja, Gud vet hvad som står på. Skola vi inte gå ned tillsammans?

— Med största nöje. Men säg mig nu uppriktigt hvad som lockat er ur minorna, min bästa baron — ty namnet Emil hoppas jag ni lemnat qvar i San Francisco.

— Den ligger qvar bland serveterna, — sade han skrattande; — men barontiteln hade jag bortlagt långt förut. Jag ber er derföre vänligast att helt enkelt kalla mig Lanzot, eller om ni vill vara mycket artig så kan ni ju sätta herre framföre.

— Det tycker jag om, min kära herr Lanzot, eller bara Lauzot om ni heldre vill höra det, — sade den gamle mannen. — Titlar gör man bäst uti att inte taga med sig till detta besynnerliga land. Rangen har den märkvärdiga egenskapen att den endast gör intryck då den uppträder i massa, och i vederbörlig ståt. En soldat ibland lutter borgarfolk tar sig ingenting ut, men i mängd och i ledet passar han så mycket bättre. Derföre gör ni rätt i att bortlägga titeln tills ni ånyo inträder i ledet. Hackan och spaden falla då så mycket mindre i ögonen.

— Hvad säger ni! — sade baronen leende, — de passa väl ändå bättre ihop med barontiteln än servietterna och tallrikarna.

— Det är sannt. Det är och förblifver mig också en gåta hur ni kunde förmå er att söka er utkomst på det sättet. Nu har ni väl tröttnat derpå?

Den unge mannen rodnade lätt, då han småleende svarade:

— Det har jag. Ni påminner er väl min kapten, den lilla skinntorra fransmannen — nåväl, häromdagen kastade jag honom öfver disken och skildes sedan i all vänskaplighet ifrån honom. Jag öfvergaf San Fransisko för att söka min lycka i minorna, och då jag visste att ni färdades åt det här hållet, och namnet "Paradiset"

ljöd så lockande för mina öron, beslöt jag att direkt gifva mig af hit.

Doktorn log för sig sjelf. Båda togo sina hästar vid tygeln och gingo långsamt ned åt dalen.

Riktiga vägar funnos der ännu inte, och vagnar hade mycket svårt att bana sig fram genom skogen. Ofta gingo de sönder på vägen, och våra vandrare anträffade snart spillrorna af en vagn, hvars ena framhjul hade trillat bort till stubben af ett fäldt träd. Lanzot tog upp hjulet och sade med pojkaktig uppsluppenhet åt sin följeslagare:

— Hvad säger ni, doktor, om vi skulle låta hjulet trilla hvart det behagar?

— Nej, gör inte det, — sade doktorn varnande. Egaren kommer nog tillbaka efter det, och då skulle han ju inte få reda på det.

— Då möter han det kanske på vägen, — ropade Lanzot; — se hur roligt det ser ut, nej! jag kan inte låta bli.

Vid dessa ord satte han hjulet i fart och lät det rulla utför berget. I början rullade det mycket stadigt och vackert, men den vågformiga marken gaf det snart en hastigare och mera hoppande fart, och nu bar det af i ett långt och dristigt språng mot dalen. Efterhand försvann det ur deras åsyn; plötsligt hördes en stöt, och straxt derpå nådde ett jemmerrop deras öron.

— För tusan — ropade Lanzot förskräckt — bara inte mitt upptåg har föranledt någon olycka.

— Gud bevars derifrån, — sade doktorn oroligt. I alla händelser är det vår skyldighet att se efter.

— Ja visst, har jag begått en dårskap, så vill jag äfven sota för den. Jag vill blott önska att ingen menniska blifvit skadad.

Med dessa ord sprang han så fort han kunde ned för branten.

Samma dag sutto justitierådet och assessorn utanför sitt tält, och den stackars assessorn, som måste sköta

alla hushållsbestyren medan justitierådet skötte sin beqvämlighet, höll på att koka en god köttsoppa med klimpar. Begge stirrade med längtande välbehag på grytan medan deras luktorganer uppsögo de aromer som utströmmade genom det icke särdeles täta locket, då ett besynnerligt bullrande ljud plötsligt hördes utanför tältet. De sågo upp, och fingo jemt lagom tid att se ett litet hjul som i susande fart stötte mot en sten i backen, beskref en liten båge och föll derpå med hela sin tyngd just ned på deras gryta. Assessorn skrek högt, justitierådet sprang upp och svor några förfärliga eder. Hjulet fortfor emellertid att trilla, fastän i en annan riktning. Det trillade tätt förbi alcaden hr Hetson, som icke kunde låta bli att skratta åt den löjliga synen, och stötte derpå emot en stor sten, der det blef liggande. Hetson gick fram till justitierådet och assessorn, hvilka han kände sedan öfverfarten på "Leontine", för att höra om ingen af dem hade blifvit skadad; men han såg snart att soppgrytan var den enda som kommit till korta. Justitierådet hade emellertid lyckats bringa sig upp i riktigt raseri; han larmade och svor, och orden: brottmålsprocess . . . drumlar . . . skurkar . . . Kalifornien . . . hängda allesammans . . . voro de enda man kunde urskilja.

Hetson försökte icke heller länge att ställa honom tillfreds, och då han såg två män komma ned från berget, dem han förmodade vara geraingsmännen, gick han dem till mötes för att förhindra ett häftigt uppträde mellan de begge parterna. De närmade sig hastigt, och snart igenkände han i den ena sin gamle vän doktor Rascher, som han med ett jubelrop ilade till mötes.

— Doktor, — ropade han gladt och räckte honom handen, det är himlen sjelf som sänder er till mig i detta ögonblick. Jag vet verkligen intet ansigte på jorden som nu skulle glädja mig mera att få se än ert.

— Min bäste herr Hetson, — sade den gamle mannen lika gladt, — det gör mina gamla ögon godt att se er så rask och lefnadsfrisk. Ni är visserligen ännu något blek, men landtluften har ännu inte hunnit verka;

dock hoppas jag, det inte skall dröja länge innan jag får se er riktigt frisk.

— Doktor, jag har något vigtigt att säga er.

— Jag är helt och hållet till er tjenst. Har er fru också helsan?

— Ja, tack, hon mår fullkomligt bra.

— Gud vare lof! Tillåt mig presentera för er en af mina vänner, baron . . . . hvad säger jag, herr Lanzot som visserligen i dag inte visar sig på sin fördelaktigaste sida, ty jag märker att hans odygd har förorsakat någon ledsamhet. Jag hoppas dock att det inte var i ert tält som hjulet gjorde skada?

— Nej, — svarade Hetson skrattande, — men ni har förstört middagsmålet för ett par af våra reskamrater — en af dem är det der komiska justitierådet som ni nog erinrar er.

— Är han här? Nå med honom hoppas jag snart komma tillrätta. Käre Lanzot, jag har det nöjet att föreställa er herr Hetson. Ni påminner er väl att vi hafva talat om honom och hans älskvärda fru.

— Herr Hetson, — sade den unge mannen och bugade sig för Amerikanaren, det gläder mig att få göra er bekantskap, och jag beklagar blott att jag introducerat mig på ett så föga rekommenderande sätt.

De skakade händer med hvarandra och följdes sedan åt till justitierådet; men det var icke lätt att få honom att glömma sin förlorade köttsoppa, och han fortfor oupphörligt den första halftimmen att mumla åtskilliga titlar och namn mellan tänderna, som icke just voro smickrande för den unge baron Lanzot.

ÅTTONDE KAPITLET.

Fången.

Baron Lanzot märkte snart att Amerikanaren hade något att säga sin gamle vän, hvilket han helst sade utan vittnen. Han lemnade derföre så snart som möjligt det förargade justierådet, tog sin häst vid tygeln och gick förut ned åt Paradisdalen. De andra stannade qvar, inbegripne i ett lifligt samtal. Gång efter annan skakade doktorn på hufvudet och försökte lugna Hetson med några mildrande invändningar, då denne berättade honom allt det som tyngde hans sinne; dock var den gamle doktorn i det hela mycket nöjd med den förändring som försiggått med hans fordne patients hela väsende och utseende. — Det var icke mer den försagde och villrådige unge mannen som doktorn hade lärt att känna på "Leontine". Allt hvad han sade vittnade om fasthet och karakter, och till och med då han bad om ett råd, tycktes han beredd att ändå blott följa sin egen vilja. Blott en enda sak hade gjort ett djupt intryck på honom, det att — enligt Siftlys försäkran — hans hustru hade vetat om att hennes fordne älskare var der, och att hon, efter löfte, hade gifvit honom ett hemligt möte. Detta motsade emellertid doktor Rascher på det kraftigaste. Enligt hans tanke kunde hon väl händelsevis ha sammanträffat med honom, men icke sjelf stämt möte med honom. Siftlys rätta karakter, som Hetson nu började se i sin rätta dager, gjorde detta påstående allt sannolikare, och då i detsamma det rann honom i minnet att hans hustru ett par gånger under dagens lopp sagt att hon önskade tala om någonting för honom, beslöt han att icke fälla någon öfverilad dom öfver henne, åtminstone icke förr än han hade talat med henne.

En sak kommo de båda emellertid mycket väl öfverens uti, nemligen att den unge Engelsmannen genast *måste* bort, antingen med godo eller ondo. Om han, som doktor Rascher förutsatte, var en hederlig karl, skulle han göra det utan uppmaning; hvarom icke, eller i händelse han vägrade att resa, måste man hitta på ett medel att aflägsna honom, eller i värsta fall finge Hetson och hans familj söka sig en annan tillflyktsort.

Under detta samtal hade de kommit ända in i staden, utan att hafva gifvit akt derpå, då plötsligen deras uppmärksamhet blef väckt af en stor folksamling som under stoj och väsen trängde gatan framåt.

Hetson, som trodde att det möjligen var några hetsiga Mexikaner som förenat sig med Indianer och kanhända ville försöka ett anfall, bad Rascher stanna och vänta på honom en minut och skyndade fram till folkmassan. Hvad som förorsakade denna samling var emellertid ingenting annat än vår gamle bekante herr Smith, som med blekt och blodigt ansigte och sönderrifna kläder mera hängde än satt på sin häst, och som nu med jemrande röst uppmanade Amerikanarne att hämnas honom på Indianerne.

Den uppretade mängden syntes färdig att efterkomma uppmaningen, ty man svängde vapnen och ropade högljudt på Hetson, för hvilken man efter de sednaste händelserna hade fått en ganska hög respekt.

Den ende som förhöll sig stilla midt under detta larm var den gamle Nolten. Han satt tyst på sin skymmel, såg på hela uppträdet, och då Smith för minst tredje gången skulle åter börja sina jeremiader, sade han slutligen:

— Förr måtte min hand vissna än jag lyfter den till den mannens hjelp. Jag hoppas att hvarje hederlig Amerikanare säger detsamma. Hade ni inte dödat den stackars indianen, så hade ni lika lugnt som jag kunnat fara genom vildarnes läger, men nu skördar ni hvad ni väl förtjenat. Ni vill misshandla det stackars folket och trampa dem under fötterna, men om de lyfta handen till sitt försvar, så ropar ni edra vänner till hjelp

och kräfver hämd. Jag begriper inte en gång hvarföre de läto er behålla lifvet; när de bara skuro öronen af er, så var det inte mer än ni väl förtjenat. Det är min mening, och är ni inte belåten med den, så kan ni göra hvilket fanken ni vill.

Sedan han sagt dessa ord red han tvärs igenom hopen af Amerikanarne och försvann uppåt bergen.

Då Helson närmade sig kom sheriffen emot honom, tog hans arm och förde honom afsides samt berättade i få ord hela historien om Smith och Indianen under den förre alcadens tid. De blefvo lätt ense om att han var rättvist straffad. Medan de ännu talade derom ropade en rå stämma:

— Hollah Hetson! — Det var Siftly som kom med den ännu blödande Smith under armen och gick direkte fram till alcaden.

— Tänker ni lugnt se på, att de förbannade rödskinnen öfverfalla och lemlästa oss? — frågade han trotsigt.

Herr Smith började åter sina anklagelser och berättade jemrande hur han blifvit öfverfallen och misshandlad. Då han tillade att höfdingen Kesos hade låtit fråntaga honom 800 R:dr, hördes en kraftig stämma ur folkhopen ropa:

— Det är osanning.

Alla vände sig hastigt om för att se från hvem rösten kom. Det var grefve Beckdorf som hade gått ifrån sitt arbete och nu framträdde till alcaden och sade:

— Om den der karlen står i skuld hos någon för att han lefver, så är det höfdingen Kesos han har att tacka derför. Jag har varit vittne till hela uppträdet. Det var mig inte möjligt att befria honom från det ådömda straffet, men jag kan heligt försäkra att ingen Indian har rört vid hans penningar, eller beröfvat honom det allra minsta.

— Då har jag väl tappat penningarna när de släpade mig uppför berget, — stammade spelaren och bet

ihop tänderna. — Hvad vet ni för resten derom? Det passar er just att taga de röda skurkarnes försvar.

— Jag försvarar blott höfdingen, och han uppförde sig som en man af ära, — sade grefve Beckdorf lugnt. Någon stöld har inte blifvit begången, och om ni har tappat några penningar, så skola de fås igen. Åtta hundra riksdaler i guld eller silfver bär man just inte i fickan, och några sedlar brukas inte här. Jag trodde just att den der herrn inte skulle berätta saken såsom den passerat och derför kom jag hit att upplysa er om rätta sammanhanget.

— Hvad fan har ni med den här historien att göra? — ropade Siftly som ej längre kunde lägga band på sin häftighet.

— Var tyst, Siftly! — sade domaren och tog honom i armen. — Jag står i stor förbindelse till denne unge man, som hindrar oss ifrån att begå en ny stor orättvisa mot Indianerna. En annan fråga blir det om herr Smith begär att få en jury tillsatt för att döma emellan honom och Indianerne; dertill ger jag som alcad gerna mitt bifall.

— Verkligen? — ropade Siftly, hånfullt mätande honom från hjessan till fotabjellet. — Det är bara skada att vi inte ha lust att vänta så länge. Godt folk! hvem går med att hemta ett par dussin skalper af de röda kanaljerna.

— Det göra vi väl allesammans, skrek Briars.

— Nej! *inte alla,* — sade en gammal Amerikan lugnt. — Om den der som blifvit så illa tilltygad, hade allting på det klara, behöfde han inte ljuga ihop några sagor om sina åttahundra riksdaler för oss! För hans skull lyfter inte jag handen mot någon Indian.

— Det har heller ingen bedt er om, herr Cook! — sade Siftly. — Om vi bara få ihop ett halft dussin knifvar, skola vi göra kol på dem allesammans. Framåt kamrater, vi skola visa dem hvad det för med sig att förgripa sig på en hvit.

Några Amerikanare samlade sig omkring honom, och han begaf sig genast på väg med dem, men de

fleste stannade qvar, och många af de andra, som antingen förlorat intresse för saken, eller tyckte den inte vara rättvis vid närmare besinnande, drogo sig äfven tillbaka.

Grefve Beckdorf stod med korslagda armar bredvid sheriffen och såg med mörka blickar efter den bortilande skaran. I detsamma kände han en hand sakta läggas på sin axel; han vände sig om och såg ett par bruna ögon vänligt blicka på honom. I hast kunde han icke påminna sig hvad det var för en bekant han hade framför sig.

— Ursäkta mig, herr grefve, att jag är så fri . . . — sade den obekante leende.

— Emil! — utropade Beckdorf och ville inte tro sina egna ögon, — är det verkligen du sjelf.

— Ja, som du ser, — svarade den unge mannen, — men du sjelf, bästa Georg, har du också kommit hit för att gräfva guld? Du ser åtminstone ut som en guldgräfvare i din röda skjorta, din gamla stråhatt och dina nedkippade skor.

Beckdorf tog hans hand och tryckte den hjertligt.

— Du är innerligen välkommen, min vän, hvad som än må hafva fört dig hit, — sade han. — Stannar du länge här?

— Någon tid, att börja med. Här är dock icke vanligt att man binder sig.

— Nej. Har du länge varit i Kalifornien?

— Ungefär sex månader, och på den tiden har jag varit vedhuggare, båtförare, handelsbetjent, mulåsnedrifvare och kypare. Men alla de der frågorna har jag lust att göra dig tillbaka — hvad var det för en vind som blåste dig bort från de tyska salongerna och ut i denna öken?

— Sannolikt densamma som förde dig hitöfver, — svarade Beckdorf. — Det var jemnlikhetsstormen som utbröt 1848 i Paris, och som bröt den gamla sköra isen i vårt fädernesland. Jag kunde ju ej använda tiden bättre än att se mig om i verlden så länge.

— Och nu arbetar du här?

— Ja, tillsammans med en annan tysk. Har du försökt dig i minorna?

— Nej inte ännu.

— Förträffligt, då skall jag redan i dag inviga dig i den ädla guldgräfvarekonstens mysterier. Det vill säga — om du har tid.

— Jag . . . hm! . . . ja visst! hvad skulle jag väl ha att uträtta?

— Så mycket bättre! följ då genast med till min "claim"; min kamrat väntar på mig, och derute kunna vi ostörda få tala om nytt och gammalt.

— Hur snart komma vi tillbaka?

— I afton, — svarade Beckdorf, och tog utan krus vännens arm och förde honom med sig ned i dalen.

Cook, den gamla kolonisten från de vestliga staterna, om hvilken vi nyss berättade att han hindrade flera Amerikanare från att sluta sig till Siftly, stod ensam qvar, stödjande sig på sin bössa, och såg dystert ned framför sig. Hästen som han höll vid tygeln förlorade tålamodet och skrapade otåligt med foten, men det gaf husbonden icke akt på.

Hale närmade sig honom och sade åt honom att en ung man stod på afstånd och betraktade både honom och hans häst uppmärksamt.

— Känner ni honom inte? — frågade Cook.

— Nej, det måtte vara en fremling — fastän han snarare ser ut som en Amerikanare än som en Engelsman. Jag tror han vill fråga er om någonting; se, nu kommer han fram till oss.

Sheriffen hade rätt. Den obekante, som hade betraktat mannen med hästen, närmade sig verkligen, helsade på dem och sade åt Cook:

— Är hästen till salu, min herre?

— Till salu? — upprepade Cook — Åhja, här i minorna är ju allting till salu, om man kan få någorlunda betaldt derföre, således äfven min häst.

— Hvad begär ni då för den?

— Jag skulle tro att ni gör en god affär om ni får den för åtta uns — naturligtvis utan sadel och mundering.

— Åtta uns är för dyrt för en gammal häst, och som jag endast behöfver för att komma till San Francisco.

— Jag skall säga er någonting, min vän, — sade Cook. — Om ni *behöfver* en häst är åtta uns vänpris för denna, och behöfver ni *ingen*, så är två redan för mycket. Ni får här en rask och liflig häst som, oaktadt sina nio år, skall föra er till Stockton på en enda dag.

— Tror ni verkligen det?

— Ni kan säga att William Cook har ljugit, om han inte gör det.

— Godt, vill ni följa med till nästa tält, så skall jag väga upp guldet åt er.

— Det behöfs inte. Ni har väl en vågskål på er?

— Ja, det förstås.

— Nå, väl! det har jag med — väg ni först, så väger jag sedan, och om jag är belåten, så har ju ingen med den saken vidare att göra.

Den okände såg ännu en gång på hästen, med hvars yttre han tycktes nöjd, ty han gick straxt bort till en stor sten som låg vid ena sidan af vägen, för att uppväga betalningen.

— Det är en Engelsman, som fått för hett häruppe, — hviskade Hale till Cook.

— Väl möjligt, — sade denne, — men det är någonting hos honom som antyder att han mera hör till sjön än till landet.

Den okände hade imellertid vägt upp guldet och slog ut det på ett papper. Cook fann summan riktig.

— Det är vackert, rent guld, — sade han. — Hvar har ni gräft det?

— Vid Macalome, — svarade fremlingen — åtminstone en del deraf, ty somligt har jag fått för försäljningen af tält, verktyg o. s. v. Vill ni vara god och vänta här ett ögonblick med hästen medan jag går

efter min egen sadel. Jag lemnade mina saker i tältet här midtemot.

— Ja, gerna, — sade Cook, som hade stoppat ned allt sitt guld i börsen, undantagande en bit som han stod och vägde i handen. Han såg forskande på den unge Engelsmannen och tycktes vilja säga någonting, men han teg, och denne gick med en lätt helsning bort till det omnämnda tältet.

— Nå, jag gratulerar, — sade sheriffen och framräckte handen. Nu blef ni ju af med hästen.

— Det är inte så säkert ännu, — hviskade Cook.

Sheriffen såg förundrad upp på honom och utbrast:

— Hvad går åt er, karl, ni är ju hvit i synen som ett lärft. Är ni sjuk?

— Sheriff, — hviskade Cook och visade honom guldstycket som han höll i handen, jag . . . jag vet hvem som har gräft upp detta guld, . . . hvem som har rådt om det . . . och hvem som aldrig skiljt sig från det så länge han hade lifvet i behåll.

— Hvem menar ni?

— Johns! — hviskade Cook så sakta som han varit rädd att en förrädisk vindfläkt skulle hafva fört detta namn bort till hans mördare.

— Johns? han som låg mördad deruppe i skogen? frågade Hale hastigt.

— St! tala inte så högt! Ja, sheriff, just han. Ni vet att vi arbetade tillsammans. Jag skötte maskinen, och han stod nere i grufvan och hackade . . . . der hittade han detta stycke — denna lilla qvartssten med fyra guldblommor som ingen guldsmed skulle kunna göra vackrare. Jag ville ha det, men han bad mig att få behålla det för han ville sända det till sin moder som bor någonstädes i staterna, och jag är öfvertygad om att han icke skulle ha gjort sig af med det ens för fyrdubbelt hvad det är värdt.

— Ni tror således . . . .

— Att det är hans mördare som Gud öfverlemnar i våra händer. Om inte — så låt honom bevisa hvar han fått detta guldstycke ifrån.

— Ingenkänner ni det så noga? betänk att en menniskas lif här hänger på likheten af två guldbitar.

— Jag vill inte bli salig, om det inte är samma stycke, försäkrade Cook. Det är omöjligt att naturen kunnat två gånger så upprepa sig sjelf . . . Ser ni den här fördjupningen på baksidan . . . der satt litet jord som Johns petade ur med sin knif. Utom detta hade Johns två andra bitar som voro lika så ovanliga och lika lätta att känna igen.

— Det är tillräckligt bevis, — sade sheriffen lugnt, — se der kommer han tillbaka.

— Hvad tänker ni göra?

— Arrestera honom, naturligtvis. Sedan får juryn afgöra om han är skyldig eller icke. Är ni beredd att uppträda som åklagare?

— Ja, när som helst.

— Ursäkta, mina herrar, att jag låtit er vänta så länge, — sade Engelsmannen, som nu kom med sina saker, — men jag hade en liten räkning att uppgöra i tältet derinne först. Vill ni nu vara så god och taga af er sadel.

— Tillåt mig först göra er en fråga, — sade sheriffen, och höll guldet framför den resandes ögon, hvar har ni fått det här stycket ifrån.

— Det var en besynnerlig fråga, — svarade han leende, — särdeles här i minorna som ett sådant stycke vexlar egare hvarje dag. Jag vet inte en gång om det verkligen är mitt.

— Jag fick det nyss utur er egen hand, — svarade Cook barskt.

— Är det då inte guld?

— Jo, visst är det guld, — svarade sheriffen — men jag önskar veta, hur ni har bekommit det, om ni gräft upp det sjelf, eller om ni har mottagit det af någon annan.

— Med hvad rättighet frågar ni mig derom? — sade den unge mannen allvarsamt.

— Jag är sheriff på detta ställe.

— Ah, det var en annan sak, — då är jag skyldig att besvara er fråga. Men jag är ledsen att inte kunna gifva er något tillfredsställande svar.

— Det är ledsamt för er sjelf.

— För mig, hvarför det? Jag har visserligen gräft guld, men då jag för kort tid sedan ledsnade vid det, sålde jag mitt tält och mina verktyg, och i morse sålde jag dessutom min häst som blifvit halt. Det sista guld jag fick var för den, men jag är inte i stånd att säga om detta stycke var ibland det — åtminstone kan jag icke svära på det, ty jag blandade det med det andra. Hvad är det då för märkvärdigt med detta guldstycke efter ni så mycket frågar efter dess förra egare? Hvem var det?

— En stackars djefvul, — sade sheriffen — som vi för ett par dagar sedan funno mördad och nedgräfd här i trakten.

— Mördad — utropade den okände förskräckt — åh, det är ju rysligt.

— Jag har ett ord att säga er, min vän, — sade sheriffen, gick långsamt fram till honom och lade sin hand på hans axel. — Ni är min fånge, och jag råder er att inte göra något motstånd. Det skulle inte göra er någon nytta, utan endast förvärra det onda.

— Fånge . . . . beskylld för mord? . . . . och det här?

— Är ni oskyldig, så skall ni få tillfälle att bevisa det — hvarom inte så vet ni väl hvad som väntar er. Ni tyckes vara Engelsman till födseln.

— Det är jag.

— Jag kunde tro det. Kommer ni direkte från Australien?

— Nej, från Valparaiso.

— Men ni var likväl förut i Australien?

— Nej, jag kom direkt från England.

— Nå, det kommer nog att visa sig. Nu är ni bara så god och följer med mig? Cook, ni är väl så artig och gör oss sällskap, så får alcaden sedan besluta hvad som skall göras.

— Min herre, här herrskar en olycklig villfarelse som jag hoppas snart måtte upphöra. Jag kan imellertid inte säga er hur påkostande det är för mig, att jag skall blifva nödsakad att uppehålla mig just här . . .

— Det kan jag nog föreställa mig — afbröt sheriffen. — Men det kan inte hjelpas. Herr Helson skall nog styra allt till det bästa för er.

— Hvem sade ni? — ropade fången förskräckt.

— Hå-hå! min junker, — ropade Cook, som hade gifvit akt på hans sinnesrörelse. — Det der förråder inte godt samvete. Känner ni Helson?

— Jag har aldrig sett honom, — svarade fången som nu hade återhemtat fattningen. — Är han er alcad?

— Ja; var inte orolig öfver er häst, — sade Cook då han såg att fången kastade en blick på djuret. Om ni är oskyldig skall ni återfå den så fort juryn frikänt er, och är ni skyldig behöfver ni den inte, ty den väg ni då har att tillryggalägga kan ni gå till fots.

— Helson, — mumlade den olycklige unge mannen, och den blick han kastade på hästen gällde blott hans egen frihet. Hvad mer, om han kastade sig i sadeln och flydde innan någon kunde upphinna honom? hvem skulle förfölja honom? hvem skulle få reda på honom i skogarne? Huru skulle han kunna träda fram för den man som hade röfvat hans lifs lycka? Men att fly var omöjligt, ty Cook, som utan tvifvel hade fruktadt något dylikt, hade frånspänt sadeljorden och stod på vakt med pistolen i handen. Det var förgäfves — han kunde icke undgå sitt öde.

— Har ni vapen på er? — frågade sheriffen. — Lemna mig dem då. Jag gör blott min pligt, men den gör jag alltid ordentligt.

— Se här, — sade han efter ett ögonblicks besinning och framtog sin revolver — flera vapen har jag inte, utom min fickknif.

— Har ni ingen annan knif på er?

— Nej, se sjelf efter

— Det är bra, — sade sheriffen och gömde vapnet hos sig. — Närmare skall ni erfara af alcaden. Kom nu!

NIONDE KAPITLET.

Mötet.

Doktor Rascher följde med Hetson hem till hans boning, och gladde sig hjertligt under vägen att han åter skulle få vara tillsamman med dessa menniskor som han kommit att hålla så mycket af.

Då de trädde in i tältet sågo de fru Hetson stå lutad öfver Manuela som med bleka kinder och tårfulla ögon knäböjde för henne. Don Alonzo satt i en vrå med sänkt hufvud och händerna hopknäppta öfver knäet — han for hastigt upp ur denna ställning då de båda männen inträdde.

Äfven Manuela steg hastigt upp och gjorde en rörelse som ville hon störta ur rummet, men i detsamma kände fru Hetson igen doktorn, och med glädjestrålande ansigte gick hon emot honom, räckte honom handen och sade:

— Ni kommer som sänd från Gud! tusen gånger välkommen!

— Hvad i all verlden har händt? — frågade Hetson, som genast märkte att något ovanligt stod på, af den sinnesrörelse som stod målad på allas ansigten. Doktor Rascher helsade imellertid hjertligt på den unga frun.

— Låt oss inte mera tala derom, — sade Jenny afböjande, — sedan skall du få veta alltsammans. Nu måste jag tala med dig om någonting som jag hela dagen har vela säga dig, och som kanske skall förefalla dig oväntadt, men . . .

— Jag vet redan allt, — sade hennes man lugnt och kastade en forskande blick på henne och som dref blodet upp till hennes kinder och hårfäste.

— Vet du det? — sade hon hastigt och bestört, men derpå tillade hon oroligt: — är det genom den der Siftly?

Helson fortfor att oafvändt betrakta henne och böjde endast jakande på hufvudet.

Det dröjde en god stund innan den unga hustrun kunde fatta sig, ty i den vilda eld som brann i mannens ögon, trodde hon sig till sin förskräckelse läsa all den passion, vrede och smärta som redan förut hade hotat att undergräfva hans lif och gjort henne så obeskrifligt olycklig.

Men hon insåg snart nödvändigheten att visa sig lugn, och sade sakta och nästan förebråeende till honom:

— Om han har berättat dig allt, så vet du väl, att du sjelf är skulden till att Charles Golway har landat på denna kust, som han eljest aldrig skulle hafva beträdt?

— Är det min skuld? — utropade Helson förvånad öfver denna beskyllning.

— Ja visst, — svarade hans hustru. — Hur ofta bad jag dig icke när vi voro i Chili, att inte fördölja hvart vi foro hän! Din olycksaliga misstänksamhet — o, neka inte det — såg deruti en helt annan orsak. Du inbillade dig, att jag med uppsåt ville föra min fordne trolofvade på spåren efter oss, för att han så mycket säkrare skulle komma efter. Det är således din misstro, som fört honom hit, ty då han i Valparaiso hörde att vi voro på väg till Australien, var han fullkomligt säker att icke träffa oss i Kalifornien, och derföre följde han med strömmen hit.

— Se der har ni en bekräftelse på hvad jag nyss sade er, min kära herr Helson, — sade den gamle doktorn. — Det var den fara ni utsatte er för, då ni hade med en hederlig karl att göra — och en skurk kunde ni ju ingenting hafva att frukta af.

— Men hvad skola vi nu göra, — sade Helson, som i detta ögonblick var ett rof för de stridigaste känslor. — Huru skola vi afvärja den olycka som hans närvaro hotar oss med.

— Hvad vi skola göra? — sade Jenny med ett vemodigt leende och smärtsamt saammanpressade läppar. — *Vi* hafva ingenting att göra, Frank, ty hvad som skall göras är redan gjordt. Han ville genast resa härifrån, och sannolikt bär hans häst honom i detta ögonblick så långt härifrån att han aldrig mera kommer att korsa vår väg.

— Gud gifve det, — suckade Hetson sakta.

— Jag väntade just det af honom, — sade doktor Rascher gladt, och tyckte alltid att ni gjorde er onödiga bekymmer, som höllo på att öfvergå till en farlig sjukdom, så mycket farligare, min goda herr Hetson, som den hotade att ödelägga er frid och er lycka.

— Hvar träffade du honom, Jenny? — frågade Hetson.

— Uppe på berget. Jag hade gått ut med Manuela för att njuta af den herrliga morgonen.

— Du har aldrig förut vågat dig så långt bort från vårt tält.

— Det är sant, men så mycket mer lockade den rena luften oss upp, för att få se utsigten öfver dalen. Vi hade ingen aning om upproret, eller att det svärmade Indianer omkring der uppe.

Hetson teg igen, men det syntes tydligt att han ännu hade en fråga som brände honom på tungan, fastän han ej kunde kläda den i ord. Slutligen kunde han icke tiga längre:

— Hade du . . . visste du inte, Jenny, att du . . . du skulle råka . . . honom deruppe.

— För Guds skuld, Frank! — ropade den unga qvinnan med ångest — den frågan kommer inte från dig sjelf, hvem har fört dig på sådana tankar. Har jag någonsin sagt en osanning för dig? eller haft en hemlighet för dig?

— Visste inte Manuela det heller?

— Manuela? — sade Jenny och en bitter känsla sammanpressade hennes bröst. — Du är då en mästare i att kunna pina mig, men äfven denna fråga vill jag

besvara helt enkelt: Nej — jag ger dig mitt ord på att hon ingenting visste af. Är du nu nöjd?

Helson teg, men fästade ofrivilligt sina ögon på Manuela som darrande stod vid sin väninnas sida.

— Men hvad har då händt? — sade han nu och hans blick flög från den unga flickan till hennes fader. Någonting är det? — Manuela hade gråtit då vi kommo in i tältet.

— Den mannen som du kallar din vän är en skurk, — sade hans hustru med fast röst.

— Siftly?

— Ja! med djefvulsk list har han åter lockat den gamle mannen i sina nät, och sedan han frånnarrat honom de få dollars gubben i sitt anletes svett förtjenat, bragte han det så långt, att han fick honom att spela om sin egen dotter.

— Om Manuela? — ropade Helson.

— Ja, Manuela. Du vet hur mycket det kostade på henne att hon med sitt själfulla spel skulle brukas till lockfågel i ett spelhus. För att slippa det följde hon med oss, och hon kände sig så lycklig i vår stilla krets. Nu har hennes far åter spelat bort sitt enda kära barn åt denne afgrundsande.

— Jag förstår inte hvad du menar.

— Hon skall under en hel månad spela två timmar hvarje afton i hans tält, han fordrar det, och påstår sig ha rättighet dertill.

Och Manuela?

— Vill heldre dö än uppfylla sin faders löfte.

Don Alonzo hade rest sig upp under detta samtal. Oaktadt han ej kunde engelska förstod han dock ungefär hvad de talade om. Han gick fram till Amerikanaren som mätte honom med en mörk blick, tog hans hand och sade på spanska med djup rörelse målad i sitt ansigte.

— Sennor, er fru säger sant — men tro mig, vid allt hvad heligt är, Siftly spelade falskt.

— Urskuldar det er! — frågade Helson; — gör det er handling mindre klandervärd?

— Det påstår jag inte, — suckade den gamle spanioren och slog förtviflad ihop händerna. Jag tänkte blott på att kunna komma ifrån detta förfärliga land, och med de tre hundra dollars som den uslingen satte ut, skulle min dotter och jag mycket godt kunnat uppnå hemmet.

— Och nu? — frågade Helson kallt.

— Nu står det i Guds hand, — sade den olycklige fadren och gömde ansigtet i händerna.

— Har spelaren verkligen laglig rätt till den unga flickan, frågade doktor Rascher bekymrad. Manuelas blick hängde vid alcadens läppar, som om hon derifrån väntade lif eller död.

— Hur gammal är Manuela? — frågade Helson:

— Aderton år.

Alcaden teg, det rådde en pinsam tystnad i rummet.

Don Alonzo reste sig upp igen, grep alcadens arm och sade med halfqväfd röst.

— Sennor, jag kan inte beskrifva för er hvad jag har lidit i natt, äfven om jag ville det. — Såsom jag har väntat morgonen, så mätte den lifdömde vänta på sin bädd. Jag har gråtit och bedit — men inte blott det — jag har äfven fattat det oryggliga beslutet att från och med i dag aldrig röra vid ett kort. Bed er landsman förskona mig från mitt löfte om Manuela, jag skall arbeta natt och dag för att kunna betala honom hans trehundra dollars; jag vet att han spelade falskt, att han bedrog mig, men inför verldens ögon är jag hans gäldenär.

— Fader! min gode käre fader! — ropade dottern och flög i hans armar och gömde sina gråtande ögon vid hans bröst.

Ett häftigt buller utanför afbröt denna scen. Alla sågo undrande åt dörren, då sheriffen hastigt drog förhänget tillbaka.

— Ursäkta att jag stör, mina damer, — sade han, — men pligten går framför allt, — vi föra till er en person som är misstänkt för att ha mördat den olycklige Johns.

— Var så god och stig in, herr sheriff.

— Charles! — utropade fru Hetson och måste hålla sig i stolen för att icke digna ned.

Hetson spratt till vid detta namn, men icke en min förändrades i hans bleka ansigte. Hans dystra blick flyttades blott från hustrun till den anklagade, och han såg på honom så som om han ville för evigt inprägla hans bild i sitt minne.

Fången var äfven mycket blek, men mötte domarens blick med ett stadigt, allvarligt, ja nästan sorgset ögonkast; och så stodo de båda männen midt emot hvarandra.

En hop guldgräfvare ville med sin vanliga framfusenhet tränga sig in i tältet. Sheriffen försökte visserligen att afhålla dem, men han kunde dock icke hindra att en och annan af dem gång efter annan lyfte upp dörrförhånget för att se hvad som tilldrog sig derinne.

Hetson vände sig efter en stunds förlopp till sin hustru och sade allvarsamt men vänligt åt henne:

— Mitt barn, du förstår väl att detta för närvarande icke är platsen för fruntimmer. Vill du vara så god och lemna oss ett ögonblick, tillika med Manuela.

— Tror du att Charles Golway är en mördare? — frågade hustrun med dämpad, men likväl gripande röst. — Kan du verkligen tro honom vara istånd till något sådant?

— Han skall få rättvisa, — sade domaren kallt. — Är han verkligen oskyldig, så har han lika litet att frukta här som stode han inför rätta i sitt eget land. Är han deremot skyldig, så må han lida sitt straff, vore han än min egen broder.

Fru Hetson dröjde ännu — det var som kunde hon ej komma lös från stället. Men hon insåg sjelf att hennes närvaro icke var passande, och fattande Manuelas hand lemnade hon hastigt tältet utan att se sig tillbaka.

— Herr Hetson, — sade fången, sedan han följt henne med ögonen så länge han kunnat, — jag behöfver väl inte säga er att jag helst skulle ha velat und-

vika detta möte — er sheriff kan intyga det. Var försäkrad om att det gör mig innerligen ondt att störa er frid, och om jag icke haft den oturen att råka tillsamman med dessa herrar, — han pekade på sheriffen och Cook, — skulle jag nu varit på god väg till närmaste hamn.

— Det är åtminstone uppriktigt, — sade Cook som följt in med de båda andra, och om *det* bevisar någonting att han gerna velat slippa undan er, så kan jag intyga det.

— Herr Golway, är icke det ert namn? — frågade domaren. Den anklagade bugade sig.

— Charles Golway, — sade han.

— Herr Golway, jag vill ej dölja för er hur svårt det förefaller mig att vi mötas på detta sätt. Icke destomindre måste jag göra min pligt som domare i detta diskrikt, och ni måste finna er i att saken har sin vanliga gång.

Fången bockade sig artigt och alcaden fortfor, vändande sig till sheriffen:

— Hvad har föranledt er att välta en så förfärlig misstanke på denne man? hvem är hans anklagare?

Hale hörde med förvåning hvarje ord som vexlades mellan domaren och den anklagade, men han förstod dem ej. — Det var klart att de förr hade känt hvarandra, och att de icke voro särdeles belåtna med att ånyo sammanträffa.

— James Cook är anklagaren, — svarade sheriffen. — Det är en hederlig och rättskaffens man från Förenta Staterna, för hvilken jag går i borgen.

— Hvad har ni att andraga mot denne herre, Cook?

— Bara det, att jag funnit honom innehafva ett stycke guld, som tillhört den stackars Johns, och hvilket denne aldrig lefvande lemnat ifrån sig.

— Hvarifrån hade ni fått nyssnämnde guldstycke, hr Golway?

— Den frågan är lätt att göra, — svarade fången, — men svår nog att besvara. Gå till en hand-

lande och tag en guldbit ur hans börs och begär att han skall redogöra hvarifrån han fått den! Han skall då sanningsenligt svara er: det vet jag inte; jag har ej kunnat ge särskilt akt på hvarje guldstycke som jag fått i handom.

— Men ni är ju ingen handlande?

— Nej, men dagarna innan jag lemnade min förra arbetsplats sålde jag mina verktyg, mitt tält, min säng och en hel hop andra småsaker till åtskilliga personer och fick olika slags betalning derför. Att en stackars menniska blifvit mördad gör mig rätt ondt, men jag har ingen del deri, och misstankan mot mig hvilar endast på ett missförstånd. Jag förtänker icke dessa herrar att de ställt mig till ansvar, men dermed bör ni också låta saken vara slut. Jag är hvarken någon röfvare eller mördare, och det enda jag åstundar är att så fort som möjligt få fortsätta min resa till närmaste hamn, så att jag der oförtöfvadt må komma ombord.

— Ja, det tror jag rasande väl, — sade sheriffen, men det är för att *det* inte skall ske som jag arresterat er. Cook är färdig att aflägga ed på att den omtalade guldbiten tillhörde den mördade och ännu för ett par dagar sedan var i hans ego, och så länge vi inte kan visa oss den man ni fått den utaf måste ni finna er uti att vi anse er för gerningsmannen.

— Det är redan så mycket amerikanskt blod utgjutet här i Kalifornien, att det är hög tid att inte längre se genom fingrarne med er fremlingar, anmärkte Cook. Vi tillåta er inte längre att draga oss vid näsan, skall jag säga, och i alla fall äro edra ord inte något bevis på att ni är oskyldig till gerningen.

— Tror ni mig i stånd till att begå ett sådant brott, herr Hetson? — frågade fången och vände sig nästan motvilligt till alcaden.

— Hvad jag tror eller icke tror, herr Golway, gör här ingenting till saken, — svarade Hetson. — Vi stå här på Kalifornisk botten och under Kaliforniska lagar, och efter dem måste vi båda rätta oss. Det lofvar jag er imellertid, att jag skall göra allt hvad som står i

min makt för att hjelpa er skaffa bevis på er oskuld, och dermed gör jag endast min pligt. Säg mig derför uppriktigt, hvad ni vet om detta guldstycke och hvem ni tror kan vittna till er fördel?

— Alla de som skolle kunna vittna för mig, — svarade Golway, — äro i Macalome, och jag kan inte en gång uppgifva dem, ty jag känner endast deras förnamn. En af dem träffade jag visserligen i morse helt nära Paradiset, men han ämnade blott uppehålla sig här helt kort och har troligen redan vändt om till sin arbetsplats.

— Hvad heter han?

— Det har jag aldrig hört. Jag vet blott att han är infödd Amerikanare.

— Kan ni inte heller nogare beskrifva de personer, hvilka köpt edra verktyger och andra effekter?

— Jo — om jag såge dem. En af dem fins också här på platsen, och till honom sålde jag min häst som hade blifvit halt. Jag tror bestämt att det var af honom jag fick guldstycket, ty han gaf mig grofkornigt guld, fastän jag då icke var i lynne att tänka på sådana bagateller. Jag kunde heller inte tro att det skulle hafva sådana följder.

— Vet ni inte heller hans namn?

— Nej. Hvem frågar efter folks namn då man gör upp en affär? Om han fått detta guld på oredligt sätt, så skall han väl i alla fall förneka det, och jag kan inte gå ed på att jag fått det af honom.

— Men ni vet väl hur han ser ut, och hvar han har sin claim? — frågade sheriffen, som efter dessa obestämda svar ej längre tviflade på att han hade den verkliga mördaren framför sig.

— Han såg ut som alla andra guldgräfvare i minorna och arbetade straxt här uppe på norra backen. En smal stig förer ned derifrån, och straxt bredvid arbetade flere negrer.

— Ah — då vet jag redan — er häst var halt, sade ni?

— Ja, den hade stött emot en afbruten gren och skrapat hud och kött af högra frambenet. Det är en brun häst, med en hvit fläck i pannan och en annan på venstra bakbenet.

— Nå, den blir inte svår att få reda på, — sade sheriffen. — Värre blir att skaffa vittnen från Macalome, då ni inte ens är istånd att uppgifva förnamnen.

— Ni kan låta någon följa mig, så vill jag sjelf...

— Jo jag tackar! — sade sheriffen. — Nu då Indianer hvimla omkring på alla kanter, är jag inte ens säker om att få ett bud att rida genom skogen.

— Hvartill skulle det i alla fall tjena? — sade Cook. — De kunna på sin höjd vittna att ni gräft derborta, men att ni inte en half dag eller en natt varit derifrån, kan ingen svära på.

— Vi kunna inte göra någonting annat, — sade Hetson, än att här förhöra fången och afhöra vittnena. Om vi då anse honom skyldig, så öfverlemna vi honom till distriktsrätten som får afkunna domen — jag har inte rätt öfver lif och död.

— Men det har juryn, — ropade Cook häftigt. — Skola vi kanske skicka honom till advokaterna för att de skola släppa honom lös igen.

— Min herre! — sade domaren allvarligt — jag skall handla som lagen bjuder.

— Om ni tror att det går an, — sade Cook, — så känner ni inte Kalifornierne. Fördöme mig om de tillåta . . .

— Var lugn, Cook, — afbröt sheriffen, — saken skall ha sin gång och deri kan ingenting ändras. Hufvudsaken är att vi hålla säker vakt om den gynnaren, så att han inte slipper ut.

— Jag ämnar inte fly, — sade fången.

— Det är mycket vackert sagdt, menade sheriffen, — men jag ämnar inte lita på er försäkran. Har ni någonting mer att befalla, herr Hetson.

— Nej, jag önskar blott att det blir sörjdt för att fången ingenting må sakna.

— På mat och dryck skall han inte lida någon brist.

— Och att han inte blir förnärmad.

— Han är under mitt beskydd, och så länge vi inte bestämdt veta om han är skyldig eller ej skall jag hålla de andra på afstånd ifrån honom.

— Hvar tänker ni förvara honom?

— I mitt eget tält. Det finns nog någon som vill hjelpa mig att vakta honom, hoppas jag.

— Det förmodar jag. Ännu en gång försäkrar jag er, herr Golway, att det gör mig ondt att möta er under sådana omständigheter . . .

— Uppfyll er skyldighet, min herre — jag begär ingenting annat.

— Befaller ni ingenting mera, squire? — frågade sheriffen.

Hetson gjorde en nekande åtbörd. De begge männen förde fången bort mellan sig, för att bevaka honom tills juryn skulle bli sammankallad.

Doktor Rascher hade varit en tyst men uppmärksam åhörare af hela förhöret. Då dörrförhänget föll igen efter de bortgående steg han upp, gick fram till Hetson, tog hans hand och sade:

— Herr Hetson, jag för min del är fullkomligt öfvertygad om den mannens oskuld.

— Men guldet talar emot honom?

— Det har gått ur hand i hand. Hur kan ni tro, att en person som varit så nära att blifva förenad med er hustru skulle kunna vara i stånd till ett sådant brott?

Hetson hade kastat sig ned på en stol och stödde venstra armbågen mot bordet. Han hörde icke att hans hustru åter hade inkommit i tältet, hörde henne icke ens då hon gick fram till honom och ställde sig bredvid honom. Först då hon lade sin hand på hans axel och hviskade hans namn lyfte han långsamt upp handen, som hon genast fattade; men han vände ej ansigtet åt henne.

— Frank, — hviskade hon, — jag har hört alltsammans genom den tunna lärftsväggen. De hafva ondt i sinnet mot den olycklige, och du — hur skall du kunna rädda honom?

— Men om han nu verkligen är skyldig? — sade Hetson, utan att se upp.

— För Guds skull, Frank! — ropade Jenny i dödsångest, de orden kommo inte ifrån ditt hjerta.

— Man har funnit guld hos honom, som den mördade i lifstiden egt.

— Om än en engel från himlen stege ned, — ropade hon häftigt, — och sade att han är skyldig, så säger jag ändå nej, nej och tusen gånger nej.

— Jenny! — Hetson reste sig djupt skakad från sin stol. — Du är ju alldeles utom dig.

— Hvarför det? — ropade den unga qvinnan i en nästan konvulsivisk spänning. — Har jag inte i många månader lagt band på mitt hjerta? Har jag haft någon annan tanka än att skaffa dig ro, någon annan önskan än att göra dig lycklig och bota dig för dina olycksaliga griller? Till sjelfva denna öken, bland menniskor, för hvilkas råhet till och med Indianerne vika tillbaka, har jag följt dig — hela mitt lif har jag offrat åt dig — dig allena. Men allt har en gräns. Det fins en punkt, som kan drifva mig till förtviflan, det fins ett ställe i mitt hjerta som kan dödligt såras. Akta dig att göra det, ty jag ansvarar ej för följderna.

— Således älskar du ännu din fordna trolofvade? — frågade mannen med ihålig röst.

— Älskar? — återtog hon matt, och hennes utsträckta arm föll maktlös ned. — Älskar? ja, som man älskar en död. Men jag skall inte tillåta att han för andra gången mördas inför mina ögon, tillade hon energiskt. Lek icke med känslor, Frank, som Gud har nedlagt i våra hjertan; du kan inte upprycka dem med roten, utan att på samma gång förstöra kärlet. Denne man var min första kärlek, och fastän jag har slitit den känslan ur mitt bröst, så finnas dock de fina trådar qvar som fordom fästade mig vid honom. Jag har frivilligt afsagt mig honom och är lycklig af din kärlek; derföre skall heller aldrig någonsin skuggan af hans bild fördunkla vår sällhet. — Men du må inte fordra

att jag skall glömma honom, du må inte tro att hans mördare . . .

— Jenny! — ropade Hetson förskräckt och sträckte ut armen afvärjande emot henne.

— Godt! — sade hon. — Gud skall inte pålägga oss mera än vi kunna bära — och skulle han göra det ändå, så ligger det ju i sjelfva sjukdomen ett botemedel för det onda.

— Lugna er, bästa fru Hetson, — sade doktor Rascher, i det han tog hennes hand och tryckte den. Är herr Golway verkligen oskyldig, hvilket jag aldrig ett ögonblick betvitlat, så har han intet att frukta för sin frihet och sitt lif. Det är tillfälliga omständigheter som tala emot honom; från dem måste han först frigöra sig i verldens ögon. Ni kan derför med lugn motse den stundande ransakningen; och att han, fastän fremling, här ej skall lida någon oförrätt, det kan ni låta mig eller er man sörja för.

Hetson hade åter sjunkit tillbaka i stolen, då Jenny upphörde att tala. Hon ville ännu en gång säga någonting åt honom, men doktorn bad henne, mera genom tecken än med ord, att lemna honom ensam och ostörd. Hon åtlydde hans uppmaning, tryckte hans hand med en djup suck och lemnade långsamt den yttre delen af tältet.

— Min bäste Hetson . . . sade doktor Rascher, då Jenny hade aflägsnat sig; men Hetson afbröt honom straxt, sägande:

— Jag ber er, bästa doktor, låt mig få vara ensam en liten stund. Det är så mycket inom mig som jag först måste hafva klart, innan jag förmår mottaga intryck som verka utifrån. Ni tycker väl inte illavara min vän?

— Jag kan inte lemna er i något bättre sällskap, — sade den gamle mannen hjertligt. — Det ädla och goda som i så rikt mått bor i ert hjerta skall vid en liten sjelfmönstring lätt öfvervinna de olyckliga drömmerier som pläga er. Då jag kommer igen hoppas jag återse er med klarnad och slät panna.

Helson svarade intet. Men ännu långt efter att doktorn hade lemnat tältet, och aftonen sänkt sina skuggor öfver dalen, satt han med hufvudet lutadt i handen och stirrade dystert framför sig.

TIONDE KAPITLET.

Aftonen i lägret.

Ryktet att den stackars Johns mördare hade blifvit upptäckt och gripen spridde sig som en löpeld öfver hela Paradiset och trakten deromkring. Alla menniskor fingo med detsamma veta att mördaren var engelsman och en af de deporterade som hade rymt ifrån Australien. Att han så fort som möjligt skulle hängas i närmaste starka träd togs för gifven sak.

Man bör komma ihåg att folket på hela denna olycksdag alls icke hade arbetat med någonting annat än att släcka sin törst i alla tält, der dryckesvaror funnos till salu.

Den lilla truppen som tågat ut emot Indianerna hade återvändt med oförrättadt ärende, ty efter hvad de sade hade de icke fått sigte på en enda Indian. Men deremot hade från buskar och högt gräs kommit pilar susande och lätt sårat somlige af dem, utan att det hade varit möjligt få reda på gerningsmännen. Siftly var utom sig af raseri, ty hans häst hade blifvit sårad på flere ställen. Indianerna hade dragit sig allt längre in bland bergen, dit det skulle varit vådligt för förföljarne att våga sig, ty nedrullande stenar och klippblock hotade dem från alla sidor.

Siftly hade de sednaste dagarne varit sysselsatt med att inrätta ett tält till spelhus i yttersta ändan af Para-

diset. Hvarken han eller hans kamrat Smith tviflade på att de skulle få fullt af folk så snart den vackra Manuela började spela hos dem.

Då Siftly höll på att taga sadeln af sin uttröttade häst och tvätta hans sår med bränvin, kom Boyles bort till honom osh ställde sig bredvid honom.

I början låtsade spelaren ej som han såg Boyles, ty han var förargad öfver att Boyles ej hade slutit sig till honom mot Indianerne, förargad öfver det misslyckade försöket, förargad på hela verlden. Boyles stod likväl qvar, såg en liten stund på honom och sade sedan:

— Siftly, jag kommer för att lemna igen det guld ni lånte mig och tacka er för lånet.

— Tacken kan ni behålla sjelf, — brummade spelaren; — gif mig blott guldet. Det ser ut som ni tycker bättre om att hacka och gräfva ute i minorna, än förtjena penningar på lättare sätt. Nå, hvar och en har sin smak!

— Ni har rätt, — sade Boyles. — Smith sade mig nyss att jag inte duger till spelare, och jag öfverlemnar gerna det arbetet åt skickligare händer. Här äro fyra uns i börsen, — väg sjelf, och se efter att det är rätt.

— Det är bra, — sade Siftly och stoppade likgiltigt penningarne i fickan. — Men gå då bort från hästen! Bränvinet svider i såren och han kan sparka er.

— Ni råkade således på Indianerne?

— Hvad angår det er? Ni aktade er nog att våga ert skinn!

Boyles svarade ingenting, utan såg blott på den andra en stund. Sedan sade han:

— Här har under tiden förefallit ett och annat.

— Jag vet det. De ha ju fått reda på Johns mördare. Det skulle roa mig att veta hvem som hade ett så fint väderkorn.

— Det var Cook, — sade Boyles. — Han hade någon tid arbetat ihop med Johns och kände till guldet som Johns rådde om. Det var isynnerhet ett särdeles

stycke deraf som han fann fremlingen innehafva, och derför lät han arrestera honom.

Siftly höll upp med sin sysselsättning, och stödjande högra armbågen mot hästen såg han öfverraskad och uppmärksamt på berättaren.

— Ett särdeles stycke? — sade han slutligen leende. — Det måtte vara riktigt eget, efter man kan åtskilja det från alla andra.

— Han ville taga det på sin ed.

— Ja, då blir den fattig fan hängd. — sade spelaren likgiltigt. — Hvad rör det mig? Vi få gudskelof en fremling mindre.

— Vet ni, Siftly, — frågade Boyles och såg sig omkring om någon skulle finnas i närheten, — vet ni hvad det . . . är någon inne i ert tält?

— Nej. Hvarför frågar ni det?

— Vet ni hvad det är för ett guldstycke, de hafva häktat honom för?

— Är ni full eller tokig? Hur skulle jag kunna veta det?

— Det är ett af dem, — fortfor Boyles, utan att låta bringa sig ur fattningen — som ni häromdagen lånade mig.

— Jag? — utropade Siftly och rusade emot honom. Tänker ni inblanda mig i den der affären? så må fan ta er, Boyles! Det hade varit bättre för er att ni aldrig satt er fot på Kaliforniens jord.

Den blick han kastade på kamraten var så vild och hotfull, att denne ofrivilligt ryste. Han sansade sig imellertid genast och fortsatte med konstladt lugn:

— Missförstå mig inte, Siftly. Ni har alltid varit beskedlig emot mig, och jag skulle vara den sista att bringa er i någon ledsamhet, — men en sak måste ni svara mig på . . . ingen annan skall få veta det; allt det andra kan ni öfverlemna åt mig.

— Säg mig först hvilken som bragt er på den galna idéen?

— Hvilken idé?

— Att ni skulle ha fått guldet af *mig*, och hur det sedan kommit i fremlingens händer?

— Jag köpte hans halta häst.

— Halta? — upprepade Siftly, och hans näsborrar vidgade sig. Då är den förmodade mördaren Engelsman, inte sant?

— Ja, och en helt ung man.

— Och hästen är brun med en hvit stjerna i pannan, och som jag tror ett hvitt bakben.

— Alldeles riktigt; har ni sett den förr?

Ett elakt leende spelade omkring Siftlys tunna läppar under det han talade för sig sjelf, utan att besvara den sista frågan.

— Således verkligen den der slyngeln . . . nå-ja, det kunde inte slutas på annat sätt för honom . . . . hvad hade han också här att göra?

— Ni känner honom, hör jag.

— Ja, till utseendet. Har han svarit på att han har fått guldet af er?

— Nej, det har han inte. Han har till och med sagt att han inte kunde svära på det, emedan han de sista dagarne sålt åtskilliga saker och inte gifvit så noga akt på de penningar han erhållit. Han trodde likväl att biten hade varit ibland det guld han fick af mig, och sheriffen har i anledning deraf kallat mig till förhör.

— Sheriffen? . . . Jaså . . . Och ni?

— Siftly, — sade den unga mannen, och vände sig bort, ty han skämdes öfver att han rodnade, — jag gaf ett undvikande svar . . . Jag sade att jag aldrig hade sett ifrågavarande guld.

— Nå då är ju allt som sig bör. Hvad vill ni då mig?

— Hvad jag vill, — upprepade Boyles förundrad. — Ni glömmer att den unge mannen blir hängd om han ej kan skaffa bevis på sin oskuld.

— Det blir hans ensak — svarade Siftly och började åter syssla med hästen.

— Men han är ju oskyldig! — hviskade Boyles.

— Hur vet ni det? — frågade Siftly kallt.

— Siftly, jag svär på att det är samma guldstycke, som jag fick af er, — försäkrade Boyles med bestämd men låg röst. — Jag känner det alltför väl, jag tyckte så mycket om det att jag ämnade behålla det till en bröstnål åt mig. Gud gifve att jag hade gjort det! men i morse glömde jag alldeles bort det, ty jag var så glad öfver den goda handeln med hästen.

— Nå hvad vill ni då *mig?* — röt Siftly och kastade återigen en hotande blick på Boyles.

— Jag vill fråga hvarifrån ni fått guldbiten?

— För att sedermera bringa äfven mig inför er odrägliga jury?

— Jag ju har redan sagt, att jag nekat att guldet varit mitt.

— Det är sannt, — mumlade spelaren. — Det är således blott för att lugna ert eget samvete som ni gör mig den frågan.

— Ja.

— Nå, den glädjen kan jag gerna göra er, om det kan bidraga att lugna er, ty jag tager för gifvet att ni inte är nog vanvettig att anse mig för mördaren. Det guld jag lånade er i förrgår morse vann jag aftonen förut af en Mexikanare ifrån Cederdalen.

— Känner ni honom?

— Känner? hur skulle jag kunna känna honom? Jag har sett på hans guld, hans kort och hans fingrar, men inte på hans ansigte — dessa sennores likna ju dessutom hvarandra allesammans.

— Gudskelof! — utropade Boyles, som vid hans ord kände en centnertyngd lyftas från sitt hjerta, då kunna vi ju gerna befria den stackars gossen från repet. Jag säger bara åt sheriffen . . .

— Är ni då spritt galen! — skrek Siftly ursinnig. — Vill ni ställa mig i spektakel för en sakramenskad Engelsmans skuld? Jo, ni är mig en ljus pojke. Hvar tror ni väl jag skulle kunna skaffa reda på den der Mexikanaren, hä? Skulle jag låta släpa mig omkring från det ena stället till det andra för att uppsöka honom? Nej, förbanna mig jag blandar mig i den saken.

— Men ni kan dock inte vilja att fremlingen skall hänga om han är oskyldig.

— Oskyldig? vet ni om han är oskyldig eller ej? Han är i alla fall en af dessa engelska mördare och röfvare som öfversvämma Förenta Staterna; om han blir hängd här eller i San Francisco kan komma på ett ut. Men jag ämnar ej gifva mig till pris för hans skull, det försäkrar jag er! och om ni säger någonting åt sheriffen, så må ni bära följderna sjelf.

— Jag?

— Hvad kan ni bevisa, om jag nekar att ni fått guldet af mig? har ni redan glömt Mississippi-båten? hä?

— Siftly, jag var helt och hållet oskyldig i den saken, — ropade Boyles och vardt dödsblek. — Det vet ni äfven, det måste ni veta, och om jag blott ett ögonblick förut hade anat den uslingens afsigt, skulle det aldrig hafva händt, åtminstone inte i min närvaro.

— Ni har således inte glömt det, — sade Siftly skrattande.

— Om jag än blefve hundra år skulle jag aldrig glömma det, — suckade den unge mannen.

— Desto bättre, — sade Siftly. — Om ni förstår ert eget bästa, så håller ni munnen och låter saken gå sin gilla gång. Men det kan ni lita på, att om ni vågar uppträda mot mig med några lumpna beskyllningar, eller låter någon annan göra det, så tiger jag heller inte längre.

— Siftly, Siftly! för Guds skull . . .

— Drag för fan i våld! — ropade spelaren. — Jo! det är vackra vänner man har! Gör nu hvad er lyster! Ni har ju redan sagt åt sheriffen att ni aldrig sett guldet och att fremlingen inte fått det af er. Gå nu och berätta honom att det tillhört mig och att jag varit så dum och lånt er det. Sedan uppträder jag mot er igen, och så ha vi spelet i full gång. — Vår enskilta räkning kunna vi alltid uppgöra sedan. Vid dessa ord tog han sadeln på armen och gick in i sitt tält utan att invänta den andres svar. Boyles dröjde en stund, men spelaren kom icke tillbaka. På det sättet ville han

dock icke skiljas från en person som han mera fruktade än älskade, och trogen sin vacklande karakter gick han efter in i tältet.

Ungefär en fjerdedels timme sednare kommo de båda ut ur tältet. Siftly stödde sig förtroligt på Boyles' arm, och så gingo båda långsamt framåt vägen till den mer bebodda delen af staden.

Här stodo grupper af karlar öfverallt och talade om dagens händelser. Att börja med hade man mest intresserat sig för Mexikanarne, men dessa hade, troligen fruktande ett anfall af Amerikanarne, dragit sig tillbaka, och nu vände samtalen sig nästan uteslutande om den gripne mördaren. Ingen tviflade på att han verkligen var mördaren, det hade Siftly och Boyles godt tillfälle att förvissa sig om. I allmänhet antog man för gifvet att juryn skulle sammanträda följande morgon och brottslingen bli hängd innan aftonen; ty att han aldrig skulle bli utlevererad till distrikträtten, det svor Briars och många andra på.

Siftly var särdeles belåten med hvad han hörde och började nu tänka på att sätta sina egna planer i verket. Dertill behöfde han först och främst Hetsons hjelp, och han gick att uppsöka honom.

Solen hade redan gått ned bakom de skogbekransade bergen, och då dess sista strålar ännu belyste cederträdens toppar hade natten redan bredt sitt mörka flor öfver dalen. Då Siftly inträdde i alcadens tält var det alldeles mörkt derinne, och blott då han höll dörrförhänget åt sidan kunde han skönja sin vän, som ännu satt med hufvudet lutadt i handen.

— Hetson, sofver du?

— Nej, är det Siftly?

— Ja visst! hvad fan sitter du i mörkret och svärmar för? Tänd på ett ljus — eller kom hellre ut och gå ett slag med mig. Jag har saker att tala med dig om som ej behöfva höras i granntältet.

Hetson satt stilla utan att röra sig. Slutligen steg han upp, tog sin hatt och följde spelaren ut i fria luften.

Siftly tog honom ogeneradt under armen, och gående gatan framåt med honom sade han:

— Jag talade redan i morse med dig om det ackord jag uppgjort med den gamle Spanioren angående dotterns spel; jag ber dig derföre se till att den unga flickan är i ordning om en timme. Hon gör väl inte några invändningar, hoppas jag.

— Har du talat med mig derom? — frågade Hetson och såg förvånad på honom.

— Ja visst, men du hade hufvudet fullt af andra saker och gaf kanske inte akt på det. Det är i alla fall ingenting att tala om, ty don Alonzo är . . .

— Jag har hört alltsammans, — afbröt alcaden honom, — af don Ronez sjelf. Jag är glad att du sjelf bringar saken på tal, ty jag har en bön till dig.

— Och den är? — frågade Siftly och drog ögonbrynen hårdt tillsamman.

— Det är en bagatell. Du har spelat med don Alonzo, fastän jag enträget bad dig inte mera förleda den olyckliga menniskan.

— Förleda? Hvad bryr jag mig om dender Spanioren! Då han är så dum och lägger sina penningar på mitt kort, skall jag kanske be honom ta dem tillbaka? — Hvarför kan han inte ha samma tur som jag? Hvad hindrar honom att inte också vinna?

— Vi skola inte disputera derom, — sade Hetson lugnt. — Don Alonzo må gerna för mig spela bort så mycket guld han eger, men han har denna gången satt på ett kort någonting som han ej råder öfver: sin dotters frihet.

— Bah! frihet! Jag har ingen lust att köpa henne, och här är bara fråga om ett par timmar på aftnarna. Men i alla fall är Manuela inte myndig ännu, och han har således laglig rätt öfver henne.

— Derom skola vi heller inte tvista; min bön är blott att du ville tillåta don Alonzo betala dig med klingande mynt hvad han är dig skyldig.

— Nej, det går jag aldrig in på! — ropade Siftly och släppte Hetsons arm. — Vi äro inga barn, som spela om bönor eller frukostslantar. Vi visste båda mycket väl hvad vi spelade om innan korten slogos upp, och att han nu ångrar sig, det blir hans sak, inte min.

— Manuela vill alldeles inte spela.

— Det trodde jag också, men det är den gamla historien och tjenar henne till lika liten nytta här som i San Francisco. Derföre hafva vi ju lagarna, att vi skola kunna upprätthålla våra rättigheter mot utlänningarne.

— Det kan hända att du tager miste i den punkten, — svarade Hetson. — Kaliforniens lagar äro icke alldeles lika med de amerikanska fristaternas. Mycket är här förändradt och lämpadt till förmån för den spanska racen som förr egde landet, för att inte alltför mycket stöta deras vanor och bruk för hufvudet.

— Låtom oss inte längre tvista om påfvens skägg — sade Siftly otåligt. — Saken är solklar, tillräckligt med vittnen funnos närvarande som kunna styrka min rätt. Gör mig nu den tjensten att tala litet förstånd i flickungen, så att hon lägger bort sin styfsinthet.

— Men om jag nu ber dig för min skull afstå från din förmenta rättighet och uppgöra saken i godo; vi hafva oroligt nog i lägret ändå, utan att sjelfva skaffa oss mera.

— Så gör det mig ondt att nödgas afslå din bön, — sade Siftly torrt. — Jag står endast på min rätt och skall, om så behöfves, nog tvinga den högfärdiga flickan att gifva efter.

— Men du glömmer att jag vill betala dig hela det penningebelopp du vunnit af don Alonzo.

— Det bryr jag mig inte om; jag fordrar att hon skall spela hvarje qväll i mitt tält.

— Det gör mig ondt att säga dig, att det aldrig skall ske, åtminstone inte så länge jag är alcad här.

— Du glömmer hvem du har att tacka för att du är alcad, — ropade Siftly uppbragt.

— Hvem jag har att tacka derför? medborgarnes val, — sade Hetson kallt.

— Men som aldrig skulle ha fallit på dig om jag ej hade ledt deras val. Betänk att jag lätt kan nedrifva hvad jag sjelf har byggt upp.

— Jag är rädd att du tilltror dig större makt än du verkligen eger, — sade alcaden. — Men förutsatt att det så är, gör det ingenting till saken. Jag skall, åtminstone så länge jag bekläder denna förtroendepost, skydda dess rättigheter.

— Tror du dig göra det genom att trampa Amerikanarnes rättigheter under fötterna. Jag fruktar att det snarare är du som förlitar dig för mycket på din makt och din styrka. Skulle den smula hjeltebragd du i dag utfört göra dig så öfvermodig? Besinna dig, ännu är du långt ifrån målet.

— Mexikanarne äro fördrifna, — sade Hetson förströdd, och de skola inte på länge våga ett nytt försök.

— Jag talar inte om de fega stackarne. Du behöfde bara skjuta af ett bösskott här mellan tälten, så skulle de ha tagit till fötterna.

— Hvad menar du då? — frågade Hetson och började blifva uppmärksam.

— Den lyckliga fångst du gjort i dag, till hvilken jag hjertligt skulle gratulerat dig under andra omständigheter.

— Jag vet inte om det du kallar "en fångst" kan anses som en lycka för mig. Jag har imellertid ingenting att göra med den saken; denne man står under lagen och blir antingen straffad eller frigifven, efter som hans dom utfaller.

— Det förstås! det förstås, — sade spelaren skrattande. — Men förutsätt att han verkligen blefve lössläppt. Förutsätt att hans fångenskap — hos fruntimmer spelar medlidandet alltid en stor roll — blott gjort honom så mycket intressantare i din unga frus ögon.

— Siftly! ..

— Tänk dig, att jag slutligen sjelf uppträdde och förklarade att den unge mannen fått det olycksdigra

guldet af mig — de sista dagarna har jag vunnit så mycket ovanligt formadt guld af Mexikanarne, att den biten alltför väl kunnat varit deribland. Tror du att någon derföre skulle ha den fräckheten att beskylla mig för mordet? Nej! Tänk dig nu, att jag verkligen gjorde detta — inte för din skull, men för din frus.

— Siftly, — sade Helson i det han stannade och fattade spelaren i armen. — Jag vet inte huruvida du är i stånd att aflägga ett sådant vittnesmål; du gör dig i ditt öfvermod säkert mycket sämre än du är. Men om du kunde skaffa mig bevis på att den olycklige unge mannen är oskyldig, så skulle jag tacka och välsigna dig derför så länge jag lefver.

Siftly betraktade honom med förundran. Han trodde att någon list låg dold bakom dessa ord; hastigt ropade han:

— Ja, du kunde nog vara så galen! Fan kan inte bli klok på dig. Men nu ett ord så godt som tjugo: vill du i kraft af ditt embete hjelpa mig till min rätt?

— Nej — det är mitt sista ord.

— Då skall jag hjelpa mig sjelf!

— Försök det, men jag svär heligt att den som utan mitt lof och i afsigt att utöfva våld träder in i mitt tält, dör för min hand.

— Bah! — Spelaren skrattade föraktligt. — Man dör inte af hotelser. Men efter du inte vill lefva i fred med mig, så skall du få krig såsom du önskar. Jag skall nog visa dig att det ännu finns män qvar i lägret.

Han svepte kappan omkring sig, vände domaren ryggen och gick med raska steg gatan fram till Kentons tält.

Grefve Beckdorf förde imellertid sin vän ut på planen, der Fischer var flitigt sysselsatt vid sin vaskmaskin, trots alla oroligheterna. Som tolk blef han numera aldrig anlitad, ty den nye alcaden talade sjelf franska och spanska språken lika bra som han och redde sig alltid förträffligt med parterna.

Fischer hade med otålighet väntat Beckdorfs återkomst. Han satt nu uppmärksamt lyssnande till hans berättelse om dagens ovanliga händelser. De tre unga männen pratade länge med hvarandra, och Lanzot hjelpte flitigt de andra att gräfva och bära jord till maskinen — hans lärospån i den ädla guldgräfvarkonsten, i hvars hemligheter han nu skulle invigas.

Sedan Fischer aflägsnat sig ifrån dem, berättade vännerna hvarandra omständligt hvad som hade fört dem till Kalifornien och hvad som händt dem efter ankomsten dit.

— Ett högst märkvärdigt land är det i alla fall, — sade Lanzot, och jag skall aldrig ångra att jag for hit. Är icke bara den omständigheten ganska märklig att vi här lefva i ett land der det blott fins *karlar* — hvem af oss hade förr i verlden trott det möjligt, och likväl existerar det här midtför våra ögon.

— Derifrån gör dock vårt Paradis ett undantag, — sade Beckdorf! — Äfven i det afseendet utmärker det sig fördelaktigt framför de andra minorna. Utom ett par vanliga, men högst hedervärda hustrur från nyodlingarne i vestern som följt sina män hit, hafva vi äfven ett par verkliga damer här — och det icke några uppklädda grisetter.

— Verkligen? — sade Lanzot litet förläget; — ja nu påminner jag mig, att Amerikanaren Helson har tagit sin unga fru med sig hit.

— Ja, och en ganska vacker Spanska är i hennes sällskap, — sade Beckdorf. — Hon hör inte till de exemplar af den spanska racen som vi tyvärr alltför ofta träffa här. Hon är af god familj och lär spela fiol utomordentligt väl. För ett par minuter sedan gick hon med sin gamle fader in till en Amerikan som bor här midtemot och hvars hustru ligger svårt sjuk.

— Hvar? — ropade Lanzot. — Jag har inte sett någon.

— För att du beständigt ser åt staden till. Om vi dröja en liten stund få vi snart se dem komma till-

baka. Hon gick bara till den sjuka med litet stärkande föda.

— Du säger att hon spelar fiol?

— Man säger så — jag har inte hört henne spela.

— Kanhända det är densamma som jag kände i San Francisco; hennes fader heter don Ronez?

— Just densamme. Se der komma de begge två. Kom, Emil, och låt oss gå den här gångstigen, så möta vi dem straxt.

Manuela gick bredvid sin fader. Hon vågade ej se upp, då hon hörde någon komma dem till mötes, och till och med fadren såg ned och tycktes blott tänka på att komma förbi. Ett vänligt: "vänta, sennor!" nödgade honom likväl att se upp. Han igenkände genast sin unge vän från San Francisco, och stannade, gladt öfverraskad, räckte honom handen och sade:

— Don Emilio! Hvad är det för en lycklig stjerna som för er i vårt grannskap igen?

— Don Emilio? — sade Manuela för sig sjelf, och en glödande rodnad brann på hennes kinder. Den unge mannen hade ju visat sig så ädel och deltagande mot dem i San Francisco! hon räckte honom derför vänligt handen och bad honom småleende vara välkommen.

Snart voro de fördjupade i ett lifligt samtal, som Beckdorf, hvilken ej förstod spanska, begrep föga utaf. Lanzot hade äfven snart glömt att han fanns till, hans ögon hängde vid Manuelas läppar, medan hon berättade honom om den unge Engelsmannens fångenskap och den ovärdiga misstanke man hade kastat på honom.

Men hvad skulle han, som sjelf var fremling, kunna göra för honom?

— Allt, — sade Manuela. Att börja med skulle han tala vid fremlingen, som icke hade någon enda bekant. Hon trodde att han borde skaffa sig vittnen, men hvem skulle hjelpa honom dermed? och dock vore ngen tid att förlora, ty redan i morgon bittida skulle den fruktansvärda juryn sammanträda. Han (Lanzot) hade så ofta hjelpt *dem* — han kunde nog äfven hjelpa här,

— tillade hon med ett så vackert leende, att Lanzot på ögonblicket var färdig att göra allt hvad hon ville. Men hennes nästa meddelande uppfyllde honom med oro, ty hon berättade om Siftly att han hade kommit dit, att han åter narrat hennes far att spela, och att han nu ville tvinga henne att spela fiol i hans tält. Hon hoppades nu blott på alcadens beskydd, och om han öfvergåfve henne vore hon förlorad.

— Nej, Manuela, det är ni inte, — sade Lanzot ömt. — Först skola vi besöka fången och se till hvad som kan göras för honom, och sedan . . .

— Ack, frälsa honom, så skall jag evigt blifva er tacksam, — sade den unga flickan. Hon tog fadren under armen och skyndade hastigt bort mot deras boning.

Hur ljuft dessa ord än ljödo i Lanzots öron, så efterlemnade de dock en liten oro i hans bröst. I hvad förhållande stod hon då till fremlingen, efter hon intresserade sig så mycket för hans öde att hon åsidosatte sin fordna blyghet. Det fanns blott en, som kunde upplysa honom derom: det var doktor Rascher, och han beslöt att genast uppsöka honom.

Beckdorf ville gyckla litet med sin vän för hans intima bekantskap med den spanska flickan; men Lanzot svarade kort derpå och berättade honom såsom någonting mycket vigtigare historien om den unga Engelsmannen. Det behöfdes ingen stor öfvertalning att förmå Beckdorf lofva att efter bästa förmåga bistå honom i denna sak. Det började redan blifva mörkt, och om ännu i afton något skulle göras var ingen tid att förlora.

Doktor Rascher hade slagit sig ned i ett tält helt nära Tyskarnes läger, ty hos Helsons var det ej rum för honom. De sökte honom der, men han var ej hemma. De gingo till staden och sökte honom i flera tält. De hoppades slutligen finna honom i Elsassarens tält, der Tyskarne gerna plägade stämma möte med hvarandra.

Då de gingo gatan uppför mötte de en man, väl insvept i sin kappa, som gick raskt förbi dem, utan

att blifva dem varse. Det hade redan blifvit för mörkt att se hans ansigte, men hans gång och figur hade något så utmärkande, att Lanzot sade till Beckdorf då de gingo förbi honom:

— Den der tror jag att jag känner — vet du hvem det var?

— Den värsta usling som Amerikas jord har frambragt — en spelare som heter Siftly.

— Det trodde jag just, — svarade Lanzot, — men, för tusan! hvad var det för slag?

En mörk figur gled förbi dem som en skugga på den folktomma gatan och försvann bakom närmaste tält.

— Hm! — mumlade Beckdorf och såg efter flyktingen. — Den der hade visst inte riktigt rent samvete, och jag skulle mycket misstaga mig om det icke var en Kines. Jag skall se efter hvart han tog vägen. Stanna du här, Lanzot, medan jag söker reda på honom.

Lanzot gjorde så, och Beckdorf, som var mera bekant med lokalen, smög sig in bland tälten; men borta var den förföljde och platsen bakom tälten var tom och öde.

— Låt honom löpa, — sade den unga mannen, då vännen kom tillbaka. — Har han gått ut i dåliga ärenden, så få de nog tag i honom en gång, och gick han blott ur vägen för att slippa göra nya bekantskaper, så behöfva vi inte bli stötta för det.

— Hvar är Elsassarens tält?

— Midt emot oss.

— Låtom oss straxt gå in och se om ej vår gode doktor är der!

— Baron, — ropade i detsamma en röst tätt bredvid dem, — är det ni?

— Ja, — ropade den unge mannen glad. — Vi ha letat efter er, doktor, som efter en knappnål — ni måste gifva oss en viglig upplysning.

— Oss?

— Ja, mig och en god vän till mig, grefve Beckdorf som jag händelsevis råkade här vid minorna —

när vi komma i närheten af ett ljus skall jag presentera herrarne för hvarandra . . . Jag talade nyss med Manuela. Hvar sitter fremlingen fången?

— I sheriffens tält.

— Tror ni att vi kunna få komma in till honom?

— Man kan ju försöka. Vill ni hjelpa honom, bästa Lanzot? Det enda som kan göras för att rädda honom ur hans förtviflade belägenhet — ty jag tviflar inte på att man på blotta misstanken är färdig att lägga hand på honom — vore att skaffa hit ett par karlar från Macalome som kunde vittna att han befann sig på annat ställe då mordet föröfvades.

— Om han blott kunde namngifva dem, — sade Beckdorf, — så åtager jag mig att skaffa hit dem. Jag hittar dit till och med i mörkret.

— Beklagligtvis vet han inte deras namn, — sade den gamle doktorn; — han kan endast beskrifva deras utseende.

— Då måste jag tala med honom! — ropade Beckdorf hastigt. — Sheriffen känner mig, jag skall föra er till honom.

Utan ett ord vidare gingo de skyndsamt till sheriffens boning.

Hale hade under tiden tagit fången i förvar, hvilket i en sådan liten tältstad alltid är en kinkig sak. Visserligen fanns det menniskor som frivilligt åtogo sig vakthållningen, men på längden kunde det ej vara nog. Lyckades fången att slippa ut och komma ut på slätten, så kunde hvarken Hale eller någon annan få tag i honom mera — det visste sheriffen mycket väl; han hade också tagit sina mått och steg derefter. Ehuru han gerna ville behandla sin fånge så mildt som möjligt, band han likväl hans båda händer på ryggen. På hvardera sidan om honom satte han en skyltvakt med gevär i hand och revolver i bältet för att betaga honom all tanke på flykt. Dessutom stod en tredje skyltvakt utanför tältet för att afhålla alla nyfikna åskådare.

Denne skyltvakt afvisade äfven våra tre vänner, men Beckdorf fordrade så enträget att åtminstone få tala med sheriffen, att denne slutligen kom ut och tillät de fremmande att komma in — dock med det uttryckliga förbehåll att de ej finge närma sig fången.

Inne i tältet såg det pittoreskt nog ut, och skyltvakterne med sina långa bössor gåfvo en egendomlig anblick. Fången sjelf satt på en honom anvisad träbänk och stirrade dystert framför sig. På golfvet bredvid honom låg en madrass, som skulle tjena honom till sängplats, när han finge lust att lägga sig; men ännu tänkte han ej på att sofva. Ett förspildt lif låg bakom honom, och jemte den bittra känslan att han icke förskyllat det hårda öde som väntade honom fann han en melankolisk glädje uti att i tankarne ånyo genomlefva alla den sista tidens sorgliga händelser.

De tre Tyskarne närmade sig vänligt till honom, men det dröjde länge innan de kunde öfvervinna den misstro han hyste mot alla obekanta, och först sedan doktor Rascher hade presenterat sig såsom en god vän till fru Helson och sagt att hon ålagt honom efterhöra hvad som kunde tjena till Golways rättfärdiggörelse, blef han uppmärksam och inlät sig i samtal med dem. De upplysningar han afgaf voro imellertid så obetydliga, att doktor Rascher sorgset skakade på hufvudet, och sheriffen, som hade kastat sig på sängen i samma rum, sade:

— Om ni inte kan anföra något bättre till ert försvar i morgon, än att ni inte har varit här utan på ett annat ställe, så står er sak mycket illa, och jag ville inte vara i era kläder.

Endast Beckdorf hade fästat sig vid hvad han berättade om den gamle mannen som han hade träffat uppe på berget och som äfven hade varit i Paradiset för att uträtta någonting — hvad det var visste han icke. Han lät honom beskrifva hans utseende så noga som möjligt och berätta allt hvad de hade talat om, och denna gången hörde sjelfva sheriffen uppmärksamt på.

Hittills hade sheriffen varit fullt öfvertygad om att Engelsmannen var den sannskyldige mördaren. Hur rättskaffens och hederlig den obildade Amerikanaren än må vara, så lefver han dock beständigt i den tron, att England blott sträfvar efter att beherrska Amerika, och af den orsaken hatar han hvarje Engelsman, ja han skulle till och med anse ett krig med England som den största välsignelse för sitt fädernesland. Men då nu den unge Beckdorf, som han visste vara en så redbar och karaktersfast man, intresserade sig så mycket för Engelsmannen, började han för första gången att vackla, och möjligheten att fången likväl kanhända vore oskyldig rann honom i sinnet. Men hvarföre hade han då haft en sådan förfärlig brådska att komma derifrån? Han undrade hvem den gamle Amerikanaren kunde ha varit, och började plötsligt i en annan ton att fråga herr Golway, om han inte kunde påminna sig något mera utmärkande som den gamle mannen hade sagt åt honom.

— Om jag inte missminner mig sade han att han hade förlorat sina söner i det sista mexikanska kriget.

— Du gode Gud! — sade Beckdorf, — om jag nu blott visste hans förnamn, så hade vi alltid något att hålla oss till.

— För tusan! ropade sheriffen och sprang upp ur sängen, det ha vi redan, nu vet jag hvem det är — det är gubben Nolten!

— Har ni aldrig hört det namnet? — frågade Beckdorf Engelsmannen.

— Nej.

— Är han i Macalome? — frågade sheriffen. — Har han redan ridit dit tillbaka?

— Ja, så sade han åtminstone.

— Då hemtar jag honom, — ropade Beckdorf ifrigt, — om sex timmar kan jag vara der och i morgon middag hafva honom med mig tillbaka.

— Bah! sade sheriffen, — ni kan inte rida i mörker och dimma öfver bergen, der i alla fall indianerna svärma omkring.

— Dem är jag inte rädd för; de känna mig och veta att jag är vänligt sinnad emot dem.

— Om natten äro alla svin svarta, och deras pilar hafva redan genomborrat både er och häst innan ni kunnit ropa: "Walle, walle".

— Tror ni att Noltens vittnesbörd kan frälsa honom?

— Ja, det tror jag visst. Nolten är en hedersman, och om han inför rätten svär på, att han hvarje dag under förliden vecka sett honom i Macalome, så gör det en stor förändring i saken. Men jag är ännu inte säker på att han kan göra det.

— När sammanträder juryn?

— I morgon bittida. Men om ni åtager er att anskaffa vittnen, så vill jag laga att förhöret blir uppskjutet tills i morgon afton. Arbetade ni tillsamman med någon i Macalome?

— Ja, först med en landsmän.

— Det hjelper oss inte, — sade sheriffen och skakade på hufvudet.

— Han har i alla fall nu rest ifrån Macalome — men sedan arbetade jag tillsamman med en Amerikanare som hette Robins. Om han ännu funnes i Macalome, behöfde vi intet annat vittne, ty han var sjuk en lång tid och vi sofvo alltid i samma tält. Men olyckligtvis har han redan för ett par dagar sedan lemnat minorna, och Gud vet hvart han tagit vägen. Den gamle Amerikanaren, som ni kalla Nolten, är derföre mitt enda hopp. Jag tror att han vill mig väl; om jag följt hans råd hade jag aldrig beträdt detta olyckliga ställe. Kanhända tager han ock med sig en af sina bekanta, som äfven har sett mig der.

— Ja, ni tror att guldgräfvarne inte ha annat att beställa än fara och flacka på det viset, — sade sheriffen leende. — Den gamle Nolten gör det kanske, då han kan hjelpa en medmenniska dermed.

— Vill du verkligen rida ditbort ännu i natt, Beckdorf?

— Ja, på ögonblicket, om jag blott visste hvar jag i mörkret skulle få reda på min häst.

— Jag skulle tillbjuda dig min, — sade Lanzot, — om jag inte sjelf ville följa med dig.

— Gif mig då den! — ropade den unge mannen, — ty dig behöfver jag inte vid detta tillfälle; du skulle blott hindra mig, och jag har ingenting att frukta. Vi se hvarandra snart igen, herr Golway, var vid godt mod, i morgon middag bringar jag er sannolikt hjelp.

Golway nickade åt honom med ett vemodigt leende, och de tre tyskarne skyndade ur tältet, måna om att ej förspilla någon tid.

— Alla fremlingar hänga ihop som ärthalm, — sade en Amerikanare som hade hört hela samtalet.

Sheriffen svarade intet, men han gick bort till fången och löste händerna på honom.

— Se så der! — sade han, — rymma kan han ju i alla fall inte, då fötterna äro bundna på honom, men han kan ligga litet beqvämare. Se väl efter, Bill, att han inte rör fötterna.

Golway ville tacka honom, men sheriffen vände sig ifrån honom och lade sig på sängen.

ELFTE KAPITLET.

Juryn.

Följande morgon låg en tjock dimma öfver dalen och insvepte alla föremål i en ogenomtränglig slöja, hvilket icke just bidrog att lugna de upphetsade sinnena. En mängd rykten förspordes från alla håll; det hette att Indianerne och Mexikanerne åter hade samlat sig uppe på bergen för att göra ett anfall på staden och med detsamma befria Engelsmannen, som de besynner-

ligt nog satte i förbindelse med dem. Ingen Amerikan gick till sitt arbete. Med bössorna på axeln gingo männen fram och tillbaka på gatorna eller också stodo de i små grupper och talade om hvad som borde företagas i fall det blefve någonting utaf.

Dimman var så tät att man knappt kunde se tio steg framför sig; och det var derföre icke lätt att afgöra om ryktena voro sanna eller ej, och ett par bösskott som aflossades på höjderna bidrogo att göra folket ändå oroligare. Man trodde nemligen att de voro öfverenskomna signaler.

Några af de modigaste gingo ut för att spionera, och till och med Hetson hade ensam och beväpnad med en bössa och en revolver gjort en rund omkring hela staden. Men att han ingenting hade sett lugnade dem icke, och de begärde att alcaden skulle genast sammankalla juryn och låta döma arrestanten.

Sinnesstämningen var i allmänhet högst fientlig mot fången hos alla Amerikanare. Till och med de lugnaste af dem kunde dock ej göra sig fria från den tanken, att England ditsändt alla sina förbrytare, och att det derföre vore nödvändigt att visa sådane hvad de hade att vänta här.

Sheriffen sökte förgäfves göra dem begripligt, att man härstädes ej hade någon rättighet öfver lif och död, icke ens om man grep brottslingen på bar gerning. Folket var i dag ej i lynne att vilja förstå detta, och sheriffen sade öppet till alcaden, det han fruktade att folket, ursinniga som de i dag voro, skulle kunna begå några "dumma streck" om juryn verkligen komme att uttala ett: "skyldig".

Under dessa omständigheter tyckte Hetson det vara bäst, att med säker betäckning sända fången till distriktsrätten i "Golden bottom". Men blott en hänsyftning derpå försatte dem alldeles i raseri. De tyckte det vara detsamma som att undandraga dem deras offer och förklarade alcaden att *här* hade Engelsmannen begått mordet och *här* skulle han äfven lida sitt straff derföre, — distriktsrätten i "Golden bottom" måtte

säga hvad dem behagade derom. Ifall Hetson ej ville låta juryn döma honom här, skulle de sjelfva fälla domen öfver honom och hänga upp honom i första bästa träd, hvilket, när allt kom omkring, vore både den kortaste och bästa processen.

Hetson sökte dölja för sin hustru hur förbittrade alla voro på fången, men den tunna lärftsväggen hindrade ej att hårda ord och uttryck trängde in till henne. Doktor Rascher vek under allt detta ej ifrån hennes sida, och Emil Lanzot, som bittida på morgonen haft ett långt samtal med doktorn, sonderade imellertid tänkesätten hos sina landsmän för att erfara om de, ifall Amerikanarne skulle bruka våld, ville hjelpa domaren att skydda fången. Men hur blef han ej bedragen! Fischer ensam förklarade sig beredvillig — alla de andra vägrade på det bestämdaste.

Sheriffen hade imellertid berättat Hetson att en Tysk hade ridit öfver till Macalome för att hemta ett vittne, och Hetson beslöt i anledning deraf att juryn ej skulle sammanträda förrän sent på eftermiddagen. Han sände äfven ett bud till "Golden gate", och dertill begagnade han den lille skeppsgossen som vid anfallet på Mexikanerne visat sig så klok och modig. Den raske gossen svor på att han nog skulle hålla Indianerne på afstånd, och då Fischer lånade honom sin häst red han glad och modig bort i dimman för att aflemna sitt bref till öfverdomaren i distriktsrätten och underrätta honom om hvad som här tilldrog sig.

Mera kunde Hetson icke göra, men dermed var äfven en sten vältad från hans hjerta. Hvad som än måtte hända behöfde han åtminstone ej göra sig någon förebråelse deröfver.

Sålunda förgick förmiddagen, och luften var ännu fortfarande lika tung som sinnena hos massan. Det jäste och kokade i de oroliga hufvudena, och ve den olycklige som i ett sådant ögonblick blir prisgifven åt pöbeln!

I pinsam ångest hade doktor Rascher räknat timmarne, men ännu kom den unge Tysken icke tillbaka

med det utlofvade vittnet. Klockan hade blifvit både tolf och ett, och ännu hördes han ej af. Måhända hade han ridit vilse i dimman. Ja, det var troligt... Den gamle doktorns oro tilltog hvart ögonblick.

Det led fram på eftermiddagen, och Amerikanarne begynte knorra då de sågo att inga anstalter vidtogos att börja förhöret. Med Cook i spetsen förklarade de för domaren att de på inga vilkor skulle tillåta att förhöret uppskjötes längre än till kl. 4. Juryn hade de sjelfva redan valt, och det kom nu blott an på om fången gillade valet eller om han ville utse några andra, — men hvem skulle han kunna välja? han kände ju ingen enda menniska der.

Klockan var fyra och juryn ville nu som vanligt vid sådana tillfällen sitta till doms i alcadens tält; men Hetson hade bedt sheriffen upplåta sitt tält åt dem, och denne hade villigt gått in derpå.

Siftly hade ej visat sig, men han hade icke försummat att uppreta folket mot Hetson så mycket som möjligt. De bättre visste alltför väl att denne icke hade någonting att göra med spelaren, men imellertid voro de onda på Hetson för att han ej ville utlemna Engelsmannen; de illasinnade deremot, med Briars i spetsen, hotade redan att använda våld.

Hvarföre Hetson nu önskade att befria sin dödsfiende begrep Siftly ej, men han såg att det verkligen var hans allvar, och detta var tillräcklig anledning för honom att göra allt för att motarbeta hans planer. Hade icke denne eljest så svage man vågat trotsa Siftly . . . som skaffat honom detta embete endast för att i alcaden hafva ett viljelöst redskap? Bort med honom då, efter han icke längre kunde användas, och dertill kunde aldrig något ögonblick vara bättre valdt än detta. Att han ej skulle få föra den spanska flickan med sig, förr än hon hade uppfyllt sitt kontrakt, det skulle Siftly nog draga försorg om, och blefve hon blott skild från Hetsons, så vore både hon och hennes fader uteslutande i hans våld, det visste han.

Några fremmande amerikaner hade på förmiddagen anländt till Paradiset; de hade hört talas om Mexikanarnes tillärnade anfall och skyndat sina landsmän till bistånd. De voro alla beväpnade med bössor, och man såg många djerfva solbrända ansigten bland dem.

Sheriffen kände de fleste af dem och litade på att de heldre skulle förena sig med den lagliga makten än med de unga brushufvudena i fall det skulle skrida till ytterligheter.

Hans lilla tält kunde imellertid icke rymma en sådan mängd menniskor, utan han beslöt derföre låta juryn hålla sitt sammanträde på öppna fältet. Många flitiga händer arbetade redan på att fylla igen några gropar för att bereda en rymlig plats. På en tufva sattes en stol för alcaden, och bänkar nedanföre åt juryn.

Oaktadt Siftly af alla krafter hade sträfvat att blifva invald i denna jury, lyckades han dock icke att få sin vilja fram, ty ingen ville hafva den illa beryktade spelaren med. Amerikanarne spelade väl med honom, men de ansågo honom lika fullt ovärdig att bekläda en förtroendepost. Ingen uppträdde direkt emot honom, men han fick inga röster, och der stod han nu med sin bredskyggiga hatt djupt nedtryckt i pannan, ej långt ifrån Hetsons stol, för att följa ransakningens gång.

Klockan var half fem, och just som den anklagade fördes fram af sina vaktare infann sig äfven Hetson. Många af de nyankomne, som af sheriffen hade hört hur modigt han hade uppfört sig i går, helsade aktningsfullt på honom, tryckte hans hand och beklagade att de "icke fått vara med om det nöjet".

Allting var nu i ordning, men Hetson dröjde ännu att begynna, emedan han oupphörligt hoppades att den unga Tysken skulle infinna sig med sitt vittne. Sjelfva juryn började blifva otålig, och de vilda Amerikanarne ville icke längre veta af flere undanflykter, som de kallade det. Den utsatta tiden var tillända, aftonen stod för dörren och det utgjutna amerikanska blodet ropade efter hämd. Hetson såg att hans landsmän voro i ett högst uppretadt tillstånd, och att utgången af förhöret

var ganska tvifvelaktig. Golway var förlorad om dessa menniskor skulle få afgöra hans öde.

Man begynte alltmera högljudt fordra att ransakningen skulle börja. Slutligen måste Hetson gifva tecknet till att domstolen var öppnad.

Af de edsvurna hade Golway endast uteslutit Briars, och detta på grund af sheriffens råd. I början hade han alls icke velat erkänna någon af dem, utan protesterat mot alltsammans. Sheriffen förmådde honom dock att låta detta vara, ty det skulle icke befrämja hans sak, utan endast öka den bittra stämningen mot honom.

Cook framträdde nu som anklagare och berättade så kort som möjligt hur saken förhöll sig, — huru Johns, som han förut hade varit kompanjon med, hade blifvit funnen mördad och nedgräfd, och huru han, Cook, hade sålt sin häst åt Engelsmannen och af denne i betalning fått ett guldstycke, som han kunde svärja på hade varit Johns tillhörighet och som denne icke godvilligt hade skiljt sig ifrån. Om fremlingen kunde bevisa hvarifrån han fått detta guldstycke, så var ju hans oskuld dermed uppdagad, — hvarom icke, så borde han väl åtminstone ställas till räkenskap derför, menade Cook.

Ett hotande mummel hordes från de närvarande, då Cook slutat. Den bild han frammanat hade ej förfelat att göra sin verkan, och medlidande öfver den aflidnes familj samt afsky för hans mördare uppfyllde allas hjertan.

Den anklagade reste sig nu. Hans röst darrade väl litet i början, men han fattade sig snart. Hans ögon fingo nytt lif, medan han med förakt slungade tillbaka anklagelsen. Han berättade i korthet, huru han gräft guld i Macalome, men snart tröttnat vid detta arbete. Han var sjöman och hade sitt rätta hem på sjön, och till sjölifvet var han just på väg att återvända då han af ett olyckligt missförstånd blef qvarhållen här. Det guld han fått vid försäljningen af sitt tält och sina verktyg hade han icke betraktat så noga att han kände igen hvart stycke särskildt, men ju mera han tänkte derpå,

destomera blef han öfvertygad om, att han erhållit det ifrågavarande stycket af den person, till hvilken han hade sålt sin halta häst, ehuru denne, enligt sheriffens utsago, ej ville erkänna det. Men i alla händelser kunde han ej hafva begått detta mord, emedan han först i förrgår afton brutit upp från Macalome, det kunde han bevisa om de blott ville gifva honom tid och tillfälle att framföra sina vittnen. En ung Tysk hade välvilligt åtagit sig att hemta dem, men troligen hade han förvillat sig i dimman. Han antog imellertid att juryn icke skulle döma en man som den ej först gifvit tid att rättfärdiga sig, och han bad att blifva förd till Macalome för att kunna bevisa sin oskuld.

— Du skall så fan heller! — skrek Briars. — Det vore en skön utväg att få taga till schappen i mörker och dimma. Hvarför inte så gerna hemta dina vittnen hit från England?

— Var tyst i rätten! — ropade sheriffen. — Briars har inte ett ord att säga här.

— Har jag inte? — skrek denne. — Vi få väl se hvem som behåller sista ordet här, vi eller pennslickarne! Han skall bevisa hvem han fått guldet af; kan han inte det, så blir han utan krus hängd.

— Må fan taga dig! — ropade sheriffen och ville tränga sig fram till den djerfva karlen.

— Tyst sheriff! — ropade alcaden, — låt honom gerna hota! Ropa Boyles, att han kommer och försvarar sig mot anklagelsen.

— Boyles, Boyles! — ropade nu flera röster i församlingen. — Hvart fan har han tagit vägen? Han var ju här nyss på stund. Hej! Boyles, Boyles! — Somlige sprungo in bland tälten att söka honom, och andra gingo till Kentons tält, men han var ingenstädes att finna, och efter en fjerdedels timmas förlopp kommo de alla tillbaka med oförrättadt ärende.

— Hvad tusan fråga vi efter Boyles! — ropade Briars och trängde sig fram igen. — Jag kan vittna i hans ställe, ty jag var närvarande då sheriffen sporde honom om den saken. Han känner inte till guldstycket och

har aldrig i sitt lif sett det. Det är bara historier pojken kommer med för att slippa undan.

— Jag tackar er, min herre, — sade Hetson sträft. — Vi kunna inte begagna er som vittne och uppskjuta ransakningen till Boyles kommer tillbaka.

— Jag skulle tro att sheriffen, som har talat med honom, bäst kan vittna i hans ställe. Vi Amerikanare hafva fast beslutat att saken *nu* skall afgöras, och ibland oss finnes det ingen enda som tror Boyles vara i stånd att begå ett mord!

— Jag vill inte gå i borgen för Boyles, — sade sheriffen. — Jag vet blott att jag frågat Boyles om saken, och han svarade att han inte visste af någonting.

— Nå, hvad göres oss då mera behof! — sade Briars.

— Jag tyckte inte om hans uppförande, — fortsatte sheriffen lugnt, — han var inte riktigt säker på sin sak, och i alla händelser måste han svara för sig sjelf. Jag har dessutom kallat honom till rätten för att afgifva svaromål.

— Herrar jurymän! — sade Hetson, — hela anklagelsen mot denne man, om hvilken eljest ingenting ondt kan sägas, hvilar på ett stycke guld, och just den personen som han säger sig ha fått det utaf, har uteblifvit, fastän kallad. Jag är derför af den tanken att juryn bör uppskjuta sina öfverläggningar tills han blir funnen.

— Men om man nu inte kan få reda på honom? anmärkte Siftly. — Om han nu har föredragit att gå bort i minorna framför att vara närvarande vid en tråkig ransakning?

— Då måste jag släppa lös fången i brist af bevis, — sade domaren allvarligt.

— Är det äfven er mening, J Kaliforniens män? — ropade Briars. Viljen J låta dessa australiske brottslingar få husera här med dolkar och pistoler hur de behaga? Skola vi låta dem få mörda oss och sedan lugnt se på hur de bli lössläppta af en svag domare.

— Brottet är bevisadt! — ropade Siftly och flere andra. — Hvad fråga vi efter Boyles? Med honom ha vi ingenting att göra!

— Och nu låta vi inte huttla med oss längre, — skrek Briars och sprang fram. — Hvar och en som har äkta amerikanskt blod i sina ådror följer mig. — Med dessa ord trängde han sig fram till fången. Siftly och åtta eller tio andra af samma skrot och korn som han trängde sig likaledes fram.

— Briars, jag varnar dig för sista gången! — ropade sheriffen. — Du är förlorad om du utan min vilja rör ett hår på fångens hufvud.

— Det skola vi se! — skrek Siftly och fattade fången i axeln för att rycka honom till sig. Men i detsamma fick han en så stark stöt för bröstet att han tumlade långt bort och med knapp nöd kunde hålla sig uppe på benen.

— Vid alla djeflar! — utbrast spelaren, — är det nu du igen! Du kommer mig väl till pass. — Vid dessa ord drog han revolvern upp ur fickan. Men innan han ännu hann spänna hanen och sigta, hade Lanzot rusat honom inpå lifvet och fattat honom i strupen, medan en af jurymännen hade skyndat till för att göra det i en sådan folkhop ytterst farliga skjutvapnet oskadligt.

Lika god utgång fick ej striden mellan Briars och sheriffen, ty då denne på samma gång som Lanzot sprang fram till fångens försvar, slog den ursinnige Briars sin starkt messingsbeslagna bösskolf midt i ansigtet på sheriffen. Denne hann knappast att vända bort hufvudet och fick i alla fall ett förfärligt slag i ansigtet, men sheriffen var snabbare med sin revolver än Siftly, och innan Briars hann slå till för andra gången sträckte sheriffens skott honom död till marken.

Under denna strid, som blott upptog några sekunder, uppförde sig de nykomne Amerikanarne med ett beundransvärdt lugn. Ingen af dem talade ett ord eller lyfte ett finger så länge ordvexlingen varade; men knapt hade den vilda Briars gjort sitt anfall och Siftly dra-

git fram sitt vapen förr än de nästan alla lade an med sina bössor och kastade sig fram öfver Briars kropp för att försvara fången och den sårade sheriffen.

En gammal man, med liten undersätsig figur och långt fladdrande snöhvitt hår tycktes vara deras anförare och ega mest att säga bland dem. Han var klädd i en jagtdrägt af skinn och öfverallt i minorna känd under namn af "den lilla satan".

— Ären J Amerikanare! — skrek han uppbragt till orostiftarne, i det han lade an och sigtade på dem. — Blygs ni inte, edra kanaljer? Gud straffe mig, om jag inte skjuter den första som rör sig ur fläcken, som en hund.

— Släpp mig! — tjöt Siftly, som hvarken hörde på eller brydde sig om denna hotelse. — Jag vill, jag skall se hans hjerteblod.

— Akta er ni der bakom honom! — ropade nu sheriffen, och sprang med spänd revolver alldeles inpå Siftly. — Nu kan du blott försöka på att röra dig aldrig så litet, min gosse, så får du göra din goda vän der borta sällskap i grafven.

— Ack ni fega uslingar! — vrålade spelaren, alldeles utom sig. — Äro ni alla emot en? finns det ej ibland er en enda man, som ensam vågar ställa sig ansigte mot ansigte med mig?

— Om ni verkligen önskar det, — sade Lanzot kallt, — så är jag till er tjenst i morgon bittida. Jag har redan en gång förgäfves väntat på er.

— Godt, jag tar dig på orden, min gosse, — ropade Siftly; deruppe på höjden i morgon klockan sju.

Lanzot bockade sig stolt; i detsamma hördes hastiga hofslag från landsvägen.

— Der ha vi Nolten! — ropade sheriffen, — Nolten och Beckdorf.

— Vi komma väl inte för sent; — ropade den gamle mannen, då han fick se liket ligga på marken.

— Jo, för den der stackaren, om ni kommer för att hjelpa *honom*, Nolten, — sade den hvithårige jäga-

ren, men inte för fången. — Vittnar ni *för* eller *emot* honom?

— *För* honom, Mackinny, *för* honom! — ropade Nolten och hoppade af hästen. Gud vare lof att jag kommer i rättan tid.

— Robbins! — utropade Golway inblandde, då han igenkände den tredje personen som följde Nolten och Beckdorf. Det var vänligt af dig att inte lemna mig åt mitt öde.

— Lemna dig åt ett sådant öde! — ropade den unge Amerikanaren, under det han hoppade af hästen och räckte begge händerna åt fången. Då han i detsamma fick se att händerne voro bundna på honom, ryckte han hastigt sin knif ur fickan och skar af tågen.

— Landsmän, — ropade han och vände sig till Amerikanarne. — Ni ha beskyllt denne man för mord, men jag säger eder att han är den ädlaste och bästa menniska som Guds sol skiner på. Han har födt och vårdat mig som en broder då jag låg sjuk; och han har inte varit en qvarts timmas tid borta från Macalome förrän i förrgår afton, då vi skiljdes åt, det kan jag svärja så högt och dyrt på som ni vill.

— Om ni vill hafva ett vittne till, så står jag här, och att jag inte ljuger, det tror jag litet hvar vet, — sade gubben Nolten. — Om han också har aldrig så mycket guld som tillhört den döde Johns, så klibbar dock inte något blod vid hans händer.

— Då ha vi ingenting annat att göra, — sade sheriffen, — än söka reda på Boyles, ty det anar mig att han kan leda oss på rätta spåret. Hurra, godt folk! är det ännu någon af er som har något emot att vi gifva Engelsmannen friheten tillbaka? Men hvart har juryn tagit vägen?

— Den har fan tagit! — ropade de omkringstående skrattande. Hetson var kanske den ende af alla de närvarande som under det sista uppträdet hade bibehållit fullkomligt lugn. Han höll revolvern i handen och tycktes afvakta rätta ögonblicket för att blanda sig

i saken, men då de fremmande Amerikanarne sprungo fram till fångens beskydd, släppte han åter vapnet.

Nu reste han sig långsamt från sin plats, gick fram till herr Golway, tog hans hand och sade med stadig, men mild röst:

— Ni är nu fri, min herre. Så ondt det än gör mig att denna motgång skulle träffa er här, så gläder det mig dock att jag nu kan lofva er fullkomlig säkerhet, så länge ni ämnar stanna hos oss.

— Herr Hetson . . .

— Följ mig hem, — afbröt han och såg honom stadigt i ögonen; — Jenny har varit mycket orolig för er skuld.

Golway teg en minut, derpå sade han med låg röst:

— Jag tror det är bäst ni låter mig fara min väg. Om man inte qvarhållit mig med våld, hade jag redan varit långt härifrån.

— Var det verkligen er afsigt att öfvergifva minorna? — frågade Hetson tviflande.

— Hur kan ni sätta det i fråga? — svarade Golway och såg honom lugnt i ögonen.

Hetson svarade intet, men tog hans hand och tryckte den mellan sina.

Imellertid hade Robbins vidt och bredt berättat sina landsmän, hur ädelt Engelsmannen hade uppfört sig mot honom, hur han icke allenast hade skött honom, utan äfven delat sina förtjenster med honom. Cook, som stod och hörde på allt detta, var förargad på sig sjelf öfver att han egentligen var den, som hade försatt den oskyldige i en så farlig belägenhet. Ärlig och rättfram som han var gick han fram till Engelsmannen, tog hans hand och sade:

— Fremling, det gör mig förbannadt ondt att jag har bragt er i en sådan knipa. Nolten och Robbins äro hedersmän båda två, och då de säga att ni är en hederlig karl, så är ni det. Var derför inte ond på mig längre, det ber jag er om. Ni kan tro att jag gerna

ville gifva mitt lillfinger för att få reda på den rätta mördaren. Får jag lof att gifva er ett godt råd?

— Mycket gerna.

Cook teg ett ögonblick och kastade derpå en betydelsefull blick bort till spelaren och hans vänner, hvilka just höllo på att bära bort Briars lik; sedan sade han:

— Akta er väl för de der karlarne. Ett menniskolif står hos dem vanligtvis i lågt pris, ty de taxera alla andra efter sig sjelfva.

— Jag tror ej att jag snart skall komma i deras väg, — svarade Golway med ett vemodigt leende, — ty jag lemnar genast Kalifornien för alltid.

— Har ni redan fått nog af det? — frågade Cook.

— Ja, det är ett dåligt ställe för Engelsmän, — tillade han trohjertadt. — Det var ju så nära som på ett hår att vi hade hängt er på fullt allvar.

Helson tog nu Engelsmannen under armen och förde honom, utan att säga ett ord, bort åt tälten.

— Hör på, herr Golway, — ropade Cook efter dem — er häst kan ni hemta när som helst. Den står i förvar hos mig.

Golway nickade åt honom och följde med alcaden, men var ännu villrådig huru han skulle göra. Då de hade kommit så långt bort att deras samtal ej kunde höras af de andra, stannade han och sade med hjertlig, men tillika bestämd röst:

— Bäste herr Helson, jag erkänner med tacksamhet hur vänligt och högsinnadt det är af er att vilja införa mig, som ni anser för er rival, i er husliga krets; men låtom oss inte bedraga oss sjelfva. Ni bör inte upprifva ett sår, som måhända ännu inte upphört att blöda. Hvad som är skedt, är skedt, och Gud har fogat det så att vi menniskor icke kunna förändra det; men jag har innerligen bedit Honom att Jenny — förlåt mig! — att fru Helson måtte finna den lycka vid er sida som det ej blef mig förunnadt att bereda henne. Ni skall underrätta henne att jag är räddad — jag är öfvertygad att det skall glädja henne — men låt det

var ganska tvifvelaktig. Golway var förlorad om dessa menniskor skulle få afgöra hans öde.

Man begynte alltmera högljudt fordra att ransakningen skulle börja. Slutligen måste Helson gifva tecknet till att domstolen var öppnad.

Af de edsvurna hade Golway endast uteslutit Briars, och detta på grund af sheriffens råd. I början hade han alls icke velat erkänna någon af dem, utan protesterat mot alltsammans. Sheriffen förmådde honom dock att låta detta vara, ty det skulle icke befrämja hans sak, utan endast öka den bittra stämningen mot honom.

Cook framträdde nu som anklagare och berättade så kort som möjligt hur saken förhöll sig, — huru Johns, som han förut hade varit kompanjon med, hade blifvit funnen mördad och nedgräfd, och huru han, Cook, hade sålt sin häst åt Engelsmannen och af denne i betalning fått ett guldstycke, som han kunde svärja på hade varit Johns tillhörighet och som denne icke godvilligt hade skiljt sig ifrån. Om fremlingen kunde bevisa hvarifrån han fått detta guldstycke, så var ju hans oskuld dermed uppdagad, — hvarom icke, så borde han väl åtminstone ställas till räkenskap derför, menade Cook.

Ett hotande mummel hordes från de närvarande, då Cook slutat. Den bild han frammanat hade ej förfelat att göra sin verkan, och medlidande öfver den aflidnes familj samt afsky för hans mördare uppfyllde allas hjertan.

Den anklagade reste sig nu. Hans röst darrade väl litet i början, men han fattade sig snart. Hans ögon fingo nytt lif, medan han med förakt slungade tillbaka anklagelsen. Han berättade i korthet, huru han gräft guld i Macalome, men snart tröttnat vid detta arbete. Han var sjöman och hade sitt rätta hem på sjön, och till sjölifvet var han just på väg att återvända då han af ett olyckligt missförstånd blef qvarhållen här. Det guld han fått vid försäljningen af sitt tält och sina verktyg hade han icke betraktat så noga att han kände igen hvart stycke särskildt, men ju mera han tänkte derpå,

destomera blef han öfvertygad om, att han erhållit det ifrågavarande stycket af den person, till hvilken han hade sålt sin halta häst, ehuru denne, enligt sheriffens utsago, ej ville erkänna det. Men i alla händelser kunde han ej hafva begått detta mord, emedan han först i förrgår afton brutit upp från Macalome, det kunde han bevisa om de blott ville gifva honom tid och tillfälle att framföra sina vittnen. En ung Tysk hade välvilligt åtagit sig att hemta dem, men troligen hade han förvillat sig i dimman. Han antog imellertid att juryn icke skulle döma en man som den ej först gifvit tid att rättfärdiga sig, och han bad att blifva förd till Macalome för att kunna bevisa sin oskuld.

— Du skall så fan heller! — skrek Briars. — Det vore en skön utväg att få taga till schappen i mörker och dimma. Hvarför inte så gerna hemta dina vittnen hit från England?

— Var tyst i rätten! — ropade sheriffen. — Briars har inte ett ord att säga här.

— Har jag inte? — skrek denne. — Vi få väl se hvem som behåller sista ordet här, vi eller pennslickarne! Han skall bevisa hvem han fått guldet af; kan han inte det, så blir han utan krus hängd.

— Må fan taga dig! — ropade sheriffen och ville tränga sig fram till den djerfva karlen.

— Tyst sheriff! — ropade alcaden, — låt honom gerna hota! Ropa Boyles, att han kommer och försvarar sig mot anklagelsen.

— Boyles, Boyles! — ropade nu flera röster i församlingen. — Hvart fan har han tagit vägen? Han var ju här nyss på stund. Hej! Boyles, Boyles! — Somlige sprungo in bland tälten att söka honom, och andra gingo till Kentons tält, men han var ingenstädes att finna, och efter en fjerdedels timmas förlopp kommo de alla tillbaka med oförrättadt ärende.

— Hvad tusan fråga vi efter Boyles! — ropade Briars och trängde sig fram igen. — Jag kan vittna i hans ställe, ty jag var närvarande då sheriffen sporde honom om den saken. Han känner inte till guldstycket och

Samma skrik upprepades verkligen hundra steg framför dem — men derpå blef det tyst igen. Man hörde endast kycklingarnes pip och vindens sus i trädtopparne. Se någonting kunde man ej, ty natten var mörk och dimman hade efter solnedgången ännu tätare lagt sig öfver den fuktiga marken.

De båda männen fortsatte sin vandring, men hade bara gått några steg, då en mörk figur reste sig upp bakom dem och straxt derpå försvann mellan tälten.

— Hur går det med den narren som du i morgon skall duellera med? — frågade Smith efter en liten paus. — Din plan var inte så illa då inga hjelptrupper funnos här, men nu skulle jag inte ha lust att släppa till halsen.

— Den är i alla fall ej i större fara än dina öron, — sade Siftly hånfullt.

— Det är lätt att prata, — sade spelaren stött; — men det säger jag dig, att jag har inte lust att stanna här längre, om den der inqvateringen skall ligga qvar. Då försöker jag hellre på annat ställe.

— Är du rädd för det der packet? — ropade Siftly. — Vid alla djeflar! jag anser dem blott för nya kunder; i morgon komma de allesamman till oss med sitt guld. Hvad skulle de i alla fall kunna göra oss?

Framför dem smög långsamt en mörk figur liksom en orm på marken, och då de närmade sig sammandrog han sig och låg orörlig. Smith gick rakt på den, men just som han skulle sätta foten på honom drog han plötsligt benet tillbaka och vek åt sidan.

— Hvad var det? — frågade hans följeslagare.

— Åh, det var ingenting annat än en af dessa förbannade trädrötter som man till slut bryter af sig benen på. Jag hade så när fallit på den.

Då de hade gått förbi reste den mörka massan, som Smith ansåg för en stubbe, sig upp. Det var en liten, men kraftfull, bredaxlad figur som skyndsamt kom efter dem och fortfor att hålla jemna steg med dem. En annan slöt sig snart till honom och utstötte ett

sakta pipande ljud, som återigen besvarades ett stycke framför dem.

— Fan vet hvad det är för otyg som svärmar omkring i natt, — brummade Smith. — Måntro det verkligen är ugglor?

— Jag har fast beslutit att genomdrifva saken med den spanska flickan, — sade Siftly, som antingen icke brydde sig om det underliga ljudet eller också icke hört Smiths anmärkning. — Spelskulder måste betalas; flickan är ännu inte myndig, och ingen domstol i Kalifornien kan befria henne från att uppfylla fadrens förbindelse. Jag vill nödvändigt ha henne, och det skulle då vara första gången i mitt lif som jag inte genomdrefve hvad jag har föresatt mig.

— Akta dig, Siftly! Junkrarne här ha inte särdeles godt öga till oss spelare, och jag tror att vi riskera en hel hop.

— Bah, hvad kunna de göra oss? — sade Siftly hånskrattande. — De äro visserligen ursinniga då de förlora sina penningar, men bara så länge tills de komma igen med flere kamrater; de kunna alldeles inte vara af med oss och skulle leds ihjäl om de ej hade oss att taga sin tillflykt till.

De hade nu hunnit fram till sin bostad, men de skulle ej lugnt hafva inträdt deri, om de hade sett alla de mörka gestalter som nyss förut varit derinne och nu lyssnade vid ingången. För närvarande var allt tyst och stilla.

Straxt innanför dörren stod deras elddon. Siftly slog eld. Längre fram i tältet stodo två sängar som i sjelfva verket blott bestodo af i jorden nedslagna pålar med på dem fastspikade bräder. En hård madrass och en yllefilt utgjorde sängkläderna; schalen, som hvardera nu bar omkring lifvet, var täcket, och framför hvardera af sängarne stod ett litet lågt bord, hvarpå spelarne, då de inträdde, genast lade ifrån sig sina knifvar och revolvers. Sina penningar togo de med sig i sängarne för att genast hafva dem till hands i händelse af någon fara.

Smith, som ännu hade plågor af såren efter de bortskurna öronen, svepte genast filten omkring sig. Siftly deremot lät ljuset brinna och låg länge tankfull med stirrande ögon och sammanbitna tänder.

Filten som låg öfver hans madrass och hängde ända ned till golfvet, rörde sig plötsligt en smula; dess nedersta kant upplyftes varsamt och ett par mörka gestalter visade sig — men ännu brann ljuset.

— Smith, — sade Siftly efter en lång paus, hvars dödstystnad icke hade varit afbruten. — O! Smith!

Smith svarade intet, men hans regelbundna andetag förrådde att han var insomnad. Siftly mumlade en ed mellan tänderna, släckte ljuset, svepte schalen bättre omkring sig och vände sig åt sidan.

TOLFTE KAPITLET.

Afskedet.

Vädret hade ej förändrat sig den följande dagen. Samma tunga dimma hvilade ännu öfver dalen och var kall och fuktig. Himlen var fortfarande insvept i dystert, grått flor.

Just som de första spåren af daggryningen visade sig, upplyfte en ung man dörrförhänget i sheriffens tält och ropade med dämpad röst: Är ni här, sheriff?

— Ja, hvem är det? — frågade sheriffen som väl såg att det var en karl, men ej kunde igenkänna hans anletsdrag. Ofrivilligt sträckte han ut handen efter sin revolver och reste sig till hälften upp i sängen.

— Jag måste tala med er, — hviskade rösten.

— Ni måtte ha förbannadt brådtom efter ni inte kan vänta, utan stör folk så här dags, — brummade sheriffen. — Hvem är ni?

— Boyles!

— För tusan! — ropade sheriffen och hoppade lifligt ur sängen. — Hvad för er hit? Det må väl inte vara samvetsförebråelser?

— Jo, — stammade han; — jag borde redan ha varit långt borta härifrån, men . . . jag . . . jag kunde inte.

— Har ni mördat Johns? — frågade sheriffen förskräckt, ty han hade hittills ansett Boyles för en lättsinnig ung man, men icke för att vara elak.

— Nej, Gud bevare mig? — ropade Boyles rysande; — nej, menniskoblod klibbar Gud vare lof ej vid mina händer — sedan den stackars Engelsmannen i går lyckligt undslapp repet.

— Men ni vet hvem som är mördaren.

— Jag tror det.

— Hvad heter han då?

— Siftly! — hviskade Boyles och såg sig rädd omkring, liksom fruktade han att någon skulle vara i närheten.

— Hörde ni, min herre? — frågade Hale och vände sig åt andra sidan af tältet.

— Ja, — ljöd svaret derifrån.

— För himmelens skull! är det någon hos er? — frågade Boyles, färdig att digna ned af förskräckelse.

— Ja, samma person som de värdiga jurymännen i går ville hänga för mordet, — sade sheriffen barskt. — Det var således af er han fick guldet?

— Ja, — suckade Boyles, — jag var rädd att Siftly skulle taga lifvet af mig om jag sade det, men nu nekar jag inte längre. Engelsmannen är oskyldig. Dagen innan liket hittades kom Siftly till mig. Jag kände honom sedan lång tid tillbaka, och då jag berättade för honom att hans vän Smith var här blef han så glad deröfver att han genast lånade mig några uns guld.

— Han tycktes i början inte just vara särdeles väl sinnad emot den der Smith.

— Det förekom äfven mig som han var mycket

förtörnad på honom, och jag blef derför mycket förvånad då jag följande morgon fick se dem i godt förstånd med hvarandra.

— Märkte ni den der gången ingenting ovanligt hos Siftly?

— Jo, men det slog mig först efteråt för hufvudet; då han gaf mig guldet såg jag blod på hans hand — han hade rifvit sig på törne, sade han.

— Har ni sedermera talat med honom derom?

— Ja — inte om blodet, men om guldet — han sade att han hade vunnit det af en Mexikanare, men han ville inte bli inblandad i denna historia, sade han, och han hotade mig till lifvet om jag lät ett ord undfalla mig om honom. Nu vet ni alltsammans, jag har lättat mitt samvete . . . låt mig nu gå. Om Siftly träffar mig skjuter han mig lika säkert som jag står här. Ni känner honom inte, och — jag vore inte den förste.

— Nej, min vän, — sade sheriffen, som under tiden hade klädt på sig, — låta er gå kan jag inte, ty utan er hade vi ingen angifvare. Men det kan ni lita på att inte skall den uslingen mer göra er något ondt; jag går i borgen för er säkerhet. För att freda er sjelf från alla misstankar måste ni stanna qvar, ty sedan ni tillstått att Engelsmannen fått guldet af er, skulle man ju anse er för mördaren om ni rymde er väg, och Siftly sjelf skulle vara den första att välta skulden på er. Dessutom kan ni låta mig sörja för att han blir alldeles oskadlig innan ni råkar honom. Dröj blott ett ögonblick här hos Golway — jag kommer igen om fem minuter. Lofva mig att inte gå er väg.

— Det lofvar jag, — sade han och sjönk darrande ned på närmaste stol. Sheriffen hviskade några ord till Engelsmannen och lemnade hastigt tältet. Utan tvifvel tordes han icke lita riktigt på Boyles, ty han kom straxt tillbaka. Han hade blott väckt Cook, som bodde i närmaste tält, och sagt åt honom att han genast skulle gå efter alcaden.

Tio minuter sednare inträdde båda i sheriffens tält. Helson fick i korthet veta sammanhanget och gick genast till öfverdomaren från "Golden bottom" och begärde handräckning af hans folk. Med dem ville han omringa Siftlys boning och arrestera mördaren.

Det dröjde ej länge innan männen från "Golden bottom" infunno sig utanför sheriffens tält med bössor på axeln. Två af dem stannade hos Boyles för att bevaka honom. De öfrige gingo tyst och fort gatan fram till det af sheriffen anvisade tältet.

Det hade emellertid blifvit full dager. Siftlys tält blef omringadt innan dess invånare ännu fingo någon aning derom.

Man hade kommit öfverens om hur man skulle förhålla sig, ty att Siftly skulle göra ett förtvifladt motstånd togs för afgjordt — så vida han verkligen vore skyldig. I värsta fall kunde han dock icke undkomma.

Åtföljd af två bastanta unga karlar gick sheriffen modigt till ingången. De hade alla tre sina revolvers spända i handen — inifrån hördes intet ljud, utom ett doft jemmer då de lyssnade. Med venstra handen ryckte Sheriffen hastigt bort förhänget som täckte ingången.

— Siftly — i regeringens namn . . . längre hann han icke, utan stannade liksom förstenad af fasa vid det skådespel som tedde sig för hans blick. Han förmådde icke ens säga ett ord, utan vinkade blott med handen åt de andra att komma närmare.

Öfver spelaren hade de ingen makt längre. Hans själ stod i detta ögonblick inför en högre domare, men hans kropp var så förfärligt stympad att sjelfva de hårdhjertade Amerikanarne ej kunde se på honom utan att rysa.

Den sönderstyckade kroppen hängde öfver sängen och var betäckt med mer än hundra sår. Halsen var hopsnörpt med en lång hårfläta, och med denna var han fastbunden vid en spik som var inslagen i sängstolpen.

På den andra sängen låg hans kamrat, Smith, med hopbundna händer och fötter, kafle i munnen och så fastbunden vid sängstolpen att han ej kunde röra en lem. För resten tycktes han vara alldeles oskadad, och så snart de inkomna Amerikanarne hade hemtat sig från sin första häpnad befriade de den stackaren från hans fängsel.

Men fastän han hade varit närvarande vid allt hvad som hade timat, var han ej i stånd att lemna den minsta bestämda upplysning om gerningsmännen. Han hade midt i natten blifvit gripen af starka händer, och när han öppnade munnen för att ropa Siftly till hjelp hade man genast lagt en kafle i munnen på honom. Han hade tyckt att hela tältet var fullt af mörka figurer, och han ville nästan svära på att det hade varit Kineser. De hade kastat en duk öfver ansigtet på honom och han hade sedan ej kunnat se annat än att de tändt upp ljus. Derefter hade han hört Siftly uppgifva ett ynkligt stönande — så hade det blifvit tyst och stilla i tältet — ljuset hade släckts och fienderna försvunnit lika ljudlöst som de kommit.

Amerikanarne blefvo ej länge i okunnighet om hvem som hade föröfvat mordet och om anledningen dertill. Sheriffen visste mycket väl huru allt hade tillgått den dagen, då de stackars Kineserna hade blifvit öfverfallna, misshandlade och bortdrifna. Det tycktes icke heller ha varit deras afsigt att dölja det de hämnats, ty Siftly hade blifvit strypt med samma hårpiska, som han nämnde dag hade skurit af den kinesiska ledaren.

En del af Amerikanarne ville genast begifva sig åstad att förfölja mördarne, men sheriffen höll dem qvar för att de först skulle visitera tältet, och under tiden berättade han för dem hur oförsvarligt Siftly och Briars hade öfverfallit och misshandlat dessa Kineser. Att de icke haft annat i sigte än att utkräfva hämd för denna oförrätt syntes tydligt deraf, att spelarens guld var orördt. Då sheriffen jemte Hetson och Cook togo Siftlys guld i skärskådande, vunno de bekräftelse å Boyles' misstanka

ty deribland funnos två bitar, dem Cook genast förklarade hafva tillhört Johns.

Man bade visserligen löst Smiths band, men derför icke släppt honom i frihet, emedan man väntade att af honom erfara någonting om hans förra kompanjon. Smith hade icke mod att fördölja någonting. Han var så medtagen att han knappt kunde stå på benen; han visste väl ingenting om det mord som Siftly hade begått, men yppade att det var denne som tändt eld på San Francisco, äfvensom att han dervid hade stulit sina kompanjoners penningar. Visligen förteg han hvad del han sjelf haft i detta dåd. Han tiggde och bad bara att man skulle släppa ut honom; han skulle genast lemna minorna och svor högt och dyrt på att aldrig mera komma tillbaka.

Efter en kort rådplägning lät man honom få sin vilja fram. Man lemnade honom hans häst, och innan en fjerdedels timma förgått satt han på dess rygg och lät den trafva så fort den kunde på vägen till Stockton och San Francisco.

Det guld man funnit i Siftlys gömmor och som var ett icke obetydligt belopp kom man enhälligt öfverens om att skicka till den mördade Johns moder i Missouri, hvilket bestyr uppdrogs åt Hetson.

Några af de yngre Amerikanarne stodo fast vid sin föresats att hämnas på Kineserna, fastän sheriffen sade dem att han var högst tacksam emot dessa för att de hade skipat rättvisa sjelfva och sparat honom besväret. Men i så dimmigt väder och i anseende till det ansenliga försprång Kineserna hade, var det icke möjligt att finna något spår efter dem, utan förföljarne återkommo om tre dagar med oförrättadt ärende.

Ingen var tacksammare mot Kineserna än Boyles, som numera ej behöfde frukta Siftly.

De bättre bland Amerikanarne insågo för öfrigt nu hvad de skulle ha haft att vänta om de låtit spelarföljet vara qvar bland dem. Smiths hastiga affärd, som icke heller vittnade om ett godt samvete, styrkte dem ännu

mera i deras nya åsigt och redan samma morgon beslöts i en lugn sammankomst att alla spelarne skulle visas bort från Paradiset samt att alla hasardspel i värdshustälten skulle förbjudas.

De fleste af spelarne afvaktade icke att förbudet blef offentliggjordt. Briars' och Siftly's död samt Smiths flykt hade injagat en sådan förskräckelse hos dem att de så fort de erfarit mötets beslut kastade sig upp på sina hästar och redo sin väg med hvad de egde. De tröstade sig med att det fanns många minor, der man lät dem drifva sitt spel.

Baron Lanzot och hans sekundant grefve Beckdorf hade imellertid utan vetskap om hvad som händt under natten vidtagit alla förberedelser till duellen och skulle just begifva sig ut till mötesplatsen, då de erforo att Siftly hade blifvit mördad.

— Gudskelof att du ej behöfver vexla skott med den skurken! — utropade härvid grefve Beckdorf. — Jag tyckte alltid att det var mycket obehagligt att du skulle slåss med en sådan karl.

— Men det hade jag ändå inte kunnat undvika, — sade Lanzot.

— Våra åsigter om en ärlig duell skulle svårligen ha funnit medhåll här i minorna, och man skulle ha ansett för feghet om vi nekat att slåss med en sådan person. Nu är han död och oskadlig — det ha vi att tacka de hederliga Kineserna för . . . Se der kommer doktor Rascher . . . hvad för slag, är ni redan färdig att gifva er af igen? Hvart ämnar ni er?

— Har ni hört hvad som har händt i natt?

— Ja allt hvad som rör de begge amerikanska spelarne. Men det är väl icke detta som drifver er härifrån, hoppas jag.

— Jag kan svara både ja och nej härpå, — sade den gamle. Jag är numera icke ung nog att finna smak i ett sådant der äfventyrligt lif, utan behöfver mera lugn, såvidt det låter förena sig med mina forskningar. Derför har lifvet här varit alltför oroligt för mig, och nu beger jag mig till södra delen af Calave-

res, der det fins en makalös flora som jag ännu inte har undersökt.

— Och ni ämnar fara redan i dag?

— Ja, ty jag har hittat ett alldeles utmärkt ressällskap. Jag rider ihop med herr Golway; vi vänta bara på att hr Hetson skall bli ledig från affärer i Sifttys tält. Skulle ni inte ha lust att göra oss sällskap, min bästa baron?

— Jag! — utropade Lanzot nästan förskräckt.

— Ja, ni nämnde ju i går afton att ni hade lust att lemna minorna ju förr desto heldre.

— Ja, det gjorde jag visst, och det var äfven min afsigt . . . men jag har varit här så kort tid och ville gerna se mig om en smula innan jag far härifrån.

— Tillåter ni mig att göra en anmärkning? Jag är rädd att ni redan har varit här *för länge*, — sade doktorn.

Lanzot rodnade, men svarade ej.

— Har ni betänkt, — fortsatte den hederlige doktorn hjertligt, — att ni någon gång måste återvända till ert hem och er familj? Jag är säker på att ni aldrig skall göra någonting som ni efteråt behöfver förebrå er. Men ni känner imellertid väl den gamla verldens fördomar och kan icke dölja för er sjelf att det är midt ibland dem som ni måste komma att lefva. Har ni tänkt på detta?

— Icke ännu, min bästa doktor, — sade Lanzot, räckande honom handen . . . men jag . . . jag skall göra det.

— Det är bra . . . men tro mig, det fins ingen olämpligare plats att göra detta än här. Kom ni med mig tillbaka till San Francisco. Tillåt mig erbjuda min kassa i fall det behöfves; den står helt och hållet till er disposition.

I detta ögonblick hördes från ett närbeläget tält en sakta dallrande ton från en fiol. Doktorn, som ännu höll Lanzots hand, kände huru en skakning for igenom denna. Tonerna strömmade allt starkare fram

och blefvo slutligen till en förtrollande melodi som hänförde alla åhörarne.

Ingen yttrade ett ord; äfven doktorn stod tyst och utan att röra sig.

— Hvad var det? Aldrig i mitt lif har jag hört något dylikt, —.utbrast Beckdorf.

— Det var *Manuela,* — hviskade Lanzot. — Kan ni ännu begära att jag skall lemna Paradiset, herr doktor?

Doktorn suckade djupt.

— Jag inser nog att härvid icke är någonting att göra. Men om ni nu kommer hem och har Don Alonzo med er.

— Jag ger er mitt hedersord på att jag ej skall handla lättsinnigt, — sade den unga mannen allvarsamt. — Jag vet att ni intresserar er för mig. Men ni vet kanhända icke att jag är fri och oberoende, att jag ej är skyldig någon menniska räkenskap för mina handlingar. Lemna mig således bara tid att inom mig afgöra saken — gif mig tid att lära känna Manuela närmare. Dessutom är Don Alonzo af adlig slägt, så att de adliga fördomarna icke bli sårade — och, för tusan, när allt kommer omkring, så vet jag ju ännu inte om flickan vill ha mig.

— Jo här har jag väl användt min tid, — sade doktorn småleende. — Nå, min bäste baron, när det väl kommer så långt att ni är ense med er sjelf om hvad ni skall göra, så återstår ingenting annat för mig än att önska er lycka och välsignelse till hvad som ej kan ändras.

— Men, bästa doktor . . .

— Låt oss inte tala mera om den saken, — sade doktor Rascher.

— Jo det är inte ledsamt, — utbrast Beckdorf, som haft möda att icke förr afbryta samtalet, — i går afton var det just på vippen att han skulle låtit mig presentera honom för den unga damen.

Röster hördes utanför. Hetson hade återkommit och doktor Rascher gjorde min af att gå.

— Vi träffas väl ännu en gång? — sade han vänligt.

— Jag skall komma och taga afsked innan ni far, och sannolikt söker jag snart upp er i San Francisco.

Doktorn gaf de begge unga männen en vänlig helsning och gick sedan hastigt ur tältet för att rusta sig till resan.

— Jag har låtit er vänta länge, herr Golway, — sade Hetson då han kom in i sheriffens tält. — Hvad som uppehöll mig har imellertid varit er till gagn, ty det har utplånat sista skymten af misstanka mot er.

— Jag har hört att ni ha uppdagat den verklige mördaren.

— Ja, och i ett sådant skick, som gör allt annat straff omöjligt och öfverflödigt. Den uslingen står nu inför Guds domstol. Efter hvad som i dag har förefallit fins det ingenting som hindrar er att stanna här hur länge som helst. Jag går i god för att . . .

— Min häst är sadlad, herr Hetson, — afbröt Golway, — och om en timma är jag redan långt borta. Tro mig, det är bäst för oss begge, och först derefter skola våra hjertan återfinna frid och lugn.

— Det gifve Gud! — sade Hetson sakta. — Är det afgjordt att doktor Rascher skall följa med er.

— Ja, och jag är mycket glad åt att få honom i sällskap. Han söker en lugnare vistelseort än Paradiset för att sköta sina studier och forskningar. Men om ni tillåter skall jag nu följa med er till er bostad för att säga er hustru mitt sista farväl.

Hetson svarade ej, utan tog honom bara under armen, och begge gingo tysta bort till alcadens tält. När de kommo in satt Jenny ensam vid ett bord. Visste hon att Golway kom för att taga ett evigt afsked af henne? Hon såg blek och medtagen ut och gick herrarne till mötes

— Jenny, — sade Hetson, under det att ansigtet

fick ett vemodigt uttryck, — här för jag till dig den man, som i månader har beröfvat mig min sömn och nästan drifvit mig till vansinne när jag tänkte på att han någonsin skulle stå inför dig såsom han nu gör. Hur hårdt jag försyndat mig ej blott mot mig sjelf, utan äfven mot dig och mot honom, det inser jag nu — för sent — dock kanske icke för sent för oss båda.

— Herr Golway . . .

— Han kommer för att säga dig farväl, — fortsatte Hetson. — Säg honom äfven ett vänligt ord från mig, så att han ej må tänka på oss med vrede. Jag blir ändå hans gäldenär så länge jag lefver — och innan någon af dem hann svara lemnade han tältet.

Jenny såg oroligt efter honom, men hon kunde ej få ett ord öfver läpparna eller ens sträcka ut armen efter honom. Der stodo de nu begge lika tysta inför hvarandra.

Golway fattade sig först och sade sakta:

— Fru Hetson, jag är er man mycket tacksam för att han tillät mig att träffa er ännu en gång innan jag återvänder till mitt hem — till hafvet. Jag var alltid rädd att sammanträffa med honom och med er, men nu välsignar jag den slump — såvida det fins någonting i denna underliga verld som kan kallas slump — hvilken fört mig till er. Jag aflägsnar mig med mera lugn, ty jag ser er vid sidan af en hederlig man — en man som vet att sätta värde på lyckan att ega er. Våra vägar skiljas nu, och Gud allena vet om de någonsin komma att korsa hvarandra. Var imellertid viss om att jag alltid skall välsigna denna stund — och aldrig glömma den. Lef väl!

Han fattade hennes hand, som hon omedvetet öfverlemnade åt honom, och tryckte den till sina läppar.

— Lef väl, Carl, — hviskade hon. — Gud välsigne dig för din trofasta kärlek. Mottag äfven af mig den försäkran att jag alltid skall tänka på dig med den varmaste tillgifvenhet. Gud beskydde och ledsage dig och gifve dig frid i din själ. Tiden lindrar all sorg; den skall äfven lindra din, och jag vet att du

är sådan, att det ligger något lugnande deri att jag finner mig lycklig med Hetson. Han har först förvärfvat min aktning, sedan lärde jag känna och älska hans trofasta, ärliga hjerta, och nu, då jag ser att den fruktan har vikit ifrån honom som han beständigt har hyst för att möta dig — nu väntar jag att framtiden skall blifva lycklig. Det får jag tacka dig för, likaväl som för så mycket annat i förra tider — det skall jag aldrig glömma. Lef väl!

Utanför tältet stod hästen som Cook hade sadlat och ledt fram. Golway kysste ännu en gång Jennys hand. En minut derefter satt han i sadeln.

Hetson stod utanför och räckte honom ännu en gång handen till afsked. De tryckte hårdt hvarandras händer, men vexlade ej ett ord.

Äfven doktor Rascher satt redan i sadeln och tog afsked af sin vän, då Lanzot med en hacka och en låda på axeln kom ut från sitt tält jemte Don Alonzo och Beckdorf.

Doktorn runkade leende på hufvudet, då han såg honom.

— Således stannar ni verkligen här?

— Ja, som guldgräfvare, — svarade den unge mannen skrattande, i det han lade handen på Spaniorens axel. — Don Alonzo och jag skola nu försöka på i kompani, och när vi ha förtjenat ihop våra respengar, packa vi in våra saker och återvända till Tyskland, till den herrliga Rhen.

— Ah, respengar, min bästa baron, — sade doktorn lifligt — ni mins väl hvad jag erbjöd er i morse, och det skulle göra mig obeskrifligt ondt . . .

— Dem måste jag förtjena sjelf; eljest göra de mig ingen glädje, — svarade den unge mannen. — Det bröd man sjelf har förtjenat smakar bäst — det är en sanning som jag ej har lärt känna förrän i Kalifornien. Låt mig således hafva detta nöje. Men säg mig hvar jag skall träffa er när jag kommer till San Francisco igen?

— I United States' Hotel — och dermed Gudi befalladt. Låt mig snart höra något godt ifrån er.

Ännu en gång gåfvo de begge männen hvarandra en vänskaplig vink med handen; derefter trafvade de lifliga hästarne framåt tältgatan och bortåt bergen.

När Hetson kom in i sitt tält igen fann han Jenny ännu ensam. Hon vände långsamt bort hufvudet för att dölja den förrädiska tåren som glittrade i hennes öga. Hennes make gick till henne och lade sin arm kring hennes lif; och då hon nu kastade sig till hans bröst sade han, i det han kysste hennes panna och tryckte hennes hufvud fastare intill sig, så att hans läppar hvilade mot hennes lockar:

— Gråt ut, mitt stackars barn! Jag känner i detta ögonblick lifligare än någonsin huru mycken orätt jag gjort dig och huru jag i stället för att lätta din börda har gjort den ännu tyngre för dig. Men numera skall ingen skugga träda mellan oss. Gråt ut och sörj öfver förlusten af en man som ditt hjerta en gång var fästadt vid; töm ut din sorg i mitt bröst — jag skall hjelpa dig att bära den. Och se sedan återigen med glad och fri blick på lifvet. Jag skall försöka ersätta det förlorade för dig — men då måste du sjelf hjelpa mig.

— Frank, min goda, älskade Frank! — utropade hans hustru. — Hvad jag än må ha förlorat, så ger du mig rik ersättning med dessa ord.

— Och jag skall göra ännu mera, mitt kära barn, — sade hennes man. — Jag inser huru jag försyndat mig mot dig genom att föra dig bort i detta råa och vilda land, der kanske huslig lycka kommer att blomstra om många år, men som nu måste vara en plågsam vistelseort för ett fruntimmer. Blif bara hos mig ännu en liten tid, bara några veckor tills jag har fullgjort min pligt mot dessa menniskor som ha valt mig till sin alcad. Derefter vända vi om till mitt sköna fädernesland, till mina slägtingar som skola taga emot dig med öppna armar. Der skall du glömma all sorg, och hela denna resa skall blott blifva som en obehaglig dröm för oss begge.

— Det var en dröm, Frank, — hviskade Jenny. — Det var en stygg dröm, och Gud vare lof att du har vaknat upp ur den. Nu fruktar jag ingenting mera. Uppfyll din pligt här, om du anser dig ha pligter mot någon; sedan följer jag med till ditt hem. Mina föräldrar ha lofvat följa oss dit, och lyckan ler mot vår framtid.

Sista Kapitlet.

Omkring fyra veckor hade förgått efter de sist omtalade händelserna, och skogens brokiga prakt och det fallande löfvet bebådade redan höstens ankomst. Himlen var ej längre så blå och ren som förut. Tjocka massor af moln skockade sig öfverallt, och alla tecken antydde att regntiden snart skulle börja.

Imellertid hade lugn och trygghet blifvit fullkomligt upprättade i Paradiset. Med understöd af sheriffen samt de bättre bland Amerikanarne och fremlingarne hade Hetson genomdrifvit att ej något spelbord fick finnas i lägret; dermed försvunno äfven spelarne, som naturligtvis ej ville slösa bort sin dyrbara tid på en så otacksam plats.

Indianerne hade ej heller mer fått det infallet att göra något fientligt angrepp. Understundom hade hopar af dem visat sig i grannskapet, men utan att göra de hvita något för när. Qvinnorna samlade nötter och vilda skogsfrukter till vinterförråd, och männen skickade ut små eskorter att följa och beskydda dem.

Några Mexikanare hade också infunnit sig ibland, men de begåfvo sig alltid bort när man fordrade månadsafgiften af dem. De tänkte aldrig på att sätta sig emot skatten, utan flyttade bara till sådana dalar, som

Amerikanarne ännu icke hade besökt och der det således ännu icke heller hade kommit några uppbördsmän.

I Hetsons tält hade blott en förändring inträffat, och den hade hårdast drabbat Manuela. Hennes fader, som ej hade varit van vid något kroppsarbete, men det oaktadt med stor ifver och ihärdighet gripit sig an med gräfvande och vaskande, hade sjuknat i en häftig feber, hvilken af brist på läkarhjelp snart tog en farlig vändning. Dottern vek ej från hans sida och vårdade honom med den mest uppoffrande kärlek både natt och dag — men sjukdomen tog öfverhand och efter nio dagar gräfde hans vänner åt honom en lugn hvilostad under ett af de skuggrika träden vid bergets fot.

Den gamle mannen hade hållit sitt ord och ej tagit i ett kort sedan han spelade med Siftly om Manuela, men sorgen öfver de lidanden han vållat sin dotter bidrog utan tvifvel ej litet till sjukdomens dödliga utgång. Innan han dog hade han glädjen att se sin dotter i goda händer. Lanzot hade nemligen beslutit att ej mer öfvergifva den unga flickan; han friade till henne vid fadrens dödsbädd, och gubbens sista handling i lifvet var att förena deras händer och gifva dem sin välsignelse.

I samma stund var det gifvet att Manuela skulle lemna Kalifornien. Detta var ytterligare en anledning för Hetsons att göra sammalunda. Här var det ju icke att tänka på att få njuta en stilla, huslig lycka. Guld var den enda lösen, och det här till det yttersta drifna *go ahead*-systemet kastade allt annat åsido. Guld! detta var det enda som talades om, det enda man tänkte på, och om än männen i början ej kände sig lockade af detta nya och äfventyrliga lif, så kommo de dock snart genom vanans makt in i det. Hetson beslöt fördenskull att med aldrasnaraste jemte Lanzot återvända till San Francisco för att der söka någon sjölägenhet och för alltid säga Kalifornien farväl.

Sheriffen var icke alls nöjd med detta, ty han hade ej blott fått aktning för sin alcad, utan äfven börjat hålla af honom. Imellertid insåg han att platsen

ej var lämplig för damer och sökte derför icke motverka Hetsons föresats. De nödiga förberedelserna gjordes nu, och afresan till San Francisco utsattes till nästa söndagsmorgon, då en lastvagn brukade återgå tom till hufvudstaden.

Äfven bland våra Tyska bekantskaper hade under tiden åtskilliga förändringar skett. Hufner hade ledsnat vid att arbeta för sina tvenne landsmän, Lamberg och Binderhof. Äfven firman "justitierådet et kompani" hade skilts åt, ty den gamla assessorn hade till slut blifvit trött vid att släpa åt det makliga justitierådet och associerat sig med en handlande på platsen, hvarvid hans lilla kapital kom till stor nytta. Denne handlande var en tysk jude, en bra och ordentlig karl, hvilken iakttog kompanjonens fördel lika samvetsgrant som sin egen. I följd häraf var assessorn nu utomordentligt belåten. När justitierådet fick höra att Hetsons tillika med Beckdorf och Lanzot skulle återvända till San Francisco bad han om lof att få göra dem sällskap, enär han ej vågade resa ensam. Äfven Beckdorf och Lanzot redo, så att damerna hade en eskort af tre riddare.

Vagnen körde äntligen fram. Hetson hade tagit plats i den jemte fruntimren, emedan han icke ville köpa en häst för denna korta färd. Manuela hade känt det tungt nog att skiljas från sin faders graf, och då hon denna morgon besökte den i sällskap med sin fästman var hon mycket bedröfvad öfver att hon aldrig skulle få se den mera. Men nu var hon mer sansad, och den vackra höstdagen bidrog att lugna henne och göra henne mottaglig för den tröst som låg deri att hon nu skulle få byta ut vistandet i detta vilda land mot ett sorgfritt hem och ett stilla lif. — Omsider var allt i ordning, hästarne satte sig i gång och vagnen rullade framåt.

Efter tjugufyra timmar voro de resande i San Francisco. De träffade der genast doktor Rascher, som redan hade beställt platser åt dem på en ångbåt till Panama. Denna afgick dock ej förrän om tre dagar, och denna tid begagnade Lanzot för att låta viga sig vid

Manuela. Den gamle doktorn ruskade ännu på hufvudet åt detta parti, men var ändå outtröttlig i att vidtaga alla nödiga förberedelser och tycktes glädja sig af hjertat åt det unga parets lycka. Samma dag som "Mohikanen" skulle afgå klockan 6 på eftermiddagen förrättades vigseln klockan 3.

Justitierådet skulle gerna velat fara med samma ångbåt, men som han nu ej hade assessorn att packa åt sig, så hann han ej blifva i ordning. Äfven grefve Beckdorf qvarstannade för att ännu en gång försöka sin lycka i minorna. Imellertid följde han sina vänner ned till ångbåten. Genom hvimlet af guldsökare, genom trängseln af lefvande priskuranter, gingo dessa lyckliga menniskor, som i Kalifornien hade funnit det bästa guldet: frid i hjertat, ned till hamnen, hvarifrån en båt skulle föra dem ut till fartyget. Doktor Rascher och grefve Beckdorf voro med i båten. Efter några minuters förlopp började besättningen lätta ankaret, maskinen sattes i gång, matroserna hurrade, och en mängd viftande näsdukar gåfvo sista helsningen åt Kaliforniens klippor och grufvor.

SLUT.

